

COMMERZBANK

Banka po Vašom boku

Ročná zvierka a správa o stave

2017

Commerzbank Aktiengesellschaft

Upozornenie:

Tento dokument je nezáväzným prekladom výročnej správy banky.
V prípade pochybností alebo rozdielov v interpretácii je rozhodujúca
a záväzná anglická a nemecká verzia dokumentu.

Kvôli zaokrúhľovaniu sa v tejto správe môžu vyskytnúť drobné rozdiely pri súčtoch a pri výpočte percent.

Obsah

4 Správa o stave spoločnosti

- 4 Štruktúra a organizácia
- 4 Podnikateľská zodpovednosť
- 4 Naši zamestnanci
- 6 Správa o odmeňovaní
- 20 Údaje podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka
- 27 Obchodná činnosť rámcové podmienky
- 30 Výnosová, finančná a majetková situácia
- 32 Správa o prognózach a príležitostiach
- 40 Správa o rizikách

71 Výkaz ziskov a strát

72 Súvaha

76 Príloha

- 76 Všeobecné údaje
- 80 Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát
- 82 Vysvetlivky k súvahe
- 94 Ostatné vysvetlivky

118 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

119 Výrok nezávislého audítora

Správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

Štruktúra a organizácia

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft je jedna z vedúcich nemeckých bánk pôsobiacich v sektore súkromných a firemných klientov, ktorá má pobočky vo viac ako 50 krajinách. Pri cca 1000 filiálkach majú naši klienti k dispozícii jednu z najhustejších sietí filiállok spomedzi všetkých nemeckých súkromných bánk. Celkovo má Commerzbank na celom svete viac ako 18 miliónov súkromných klientov a podnikateľov a 60 000 firemných klientov.

V rámci svojej novej stratégie Commerzbank sústreďuje svoje obchodné aktivity vo svojich dvoch hlavných segmentoch „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“, v rámci ktorých banka ponúka rozsiahle portfólio bankových služieb a služieb na kapitálovom trhu. V segmente „Asset & Capital Recovery (ACR)“ určenom na likvidáciu banka združuje obchody financované štátom ako aj všetky aktivity v oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovanie lodí. Hlavné segmenty riadi vždy jeden člen predstavenstva.

Riadenie skupiny zahŕňa všetky štábne a riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications (komunikácia), Group Compliance, Group Development & Strategy (rozvoj a stratégia), Group Finance (financie), Group Human Resources (ľudské zdroje), Group Investor Relations (vzťahy s investormi), Group Legal (právne oddelenie), Group Treasury ako aj centrálnu rizikové funkcie. Podporné funkcie vykonáva Group Services (služby), ktorá zahŕňa Group Banking Operations (bankové operácie), Group Market Operations (operácie na trhu), Group Information Technology (IT), Group Organisation (organizácia), Group Security (bezpečnosť) a Group Support (podpora). V rámci externého výkonníctva sú štábne, riadiace a podporné funkcie združené v oblasti Ostatné a konsolidácia.

V tuzemsku riadi Commerzbank Aktiengesellschaft zo svojej centrály vo Frankfurt nad Mohanom celoplošnú sieť filiállok, cez ktorú sa podporujú všetky skupiny klientov. Najdôležitejšie tuzemské dcérske spoločnosti sú comdirect bank AG a Commerz Real AG. V zahraničí má banka 6 podstatných dcérskych spoločností, 21 zahraničných pobočiek a 32 reprezentácií vo viac ako 50 krajinách a vo všetkých dôležitých finančných centrách, akými sú Londýn, New York, Tokio, Hongkong a Singapur. Ťažisko medzinárodných aktivít sa však nachádza v Európe.

Obchodný rok sa zhoduje s kalendárnym rokom.

Podnikateľská zodpovednosť

Podnikateľská zodpovednosť patrí medzi základné myšlienky Commerzbank: ekologické, sociálne a etické kritéria zohrávajú pri riadení našej banky centrálnu úlohu. Pri výkone našich hlavných činností chceme vplyvať na udržateľný rozvoj, poskytovať našim klientom spravodlivé a kompetentné poradenstvo, neustále znižovať náš ekologický odtlačok, byť atraktívnym zamestnávateľom pre našich zamestnancov a rovnako sa angažovať pre spoločnosť. Portál o podnikateľskej zodpovednosti na stránke www.nachhaltigkeit.commerzbank.de vám poskytne prehľad o stratégii našej banky v oblasti udržateľného rozvoja a o cieľoch nášho programu udržateľného rozvoja.

Naši zamestnanci

Naši zamestnanci tvoria podstatnú časť nášho podnikateľského úspechu, len vďaka motivovaným a výkonným zamestnancom dokážeme dosiahnuť naše obchodné ciele. Ich angažovanosť a kvalifikácia zvyšujú našu silu voči konkurencii. Naším cieľom je na základe našej personálnej práce neustále zvyšovať atraktivitu Commerzbank ako zamestnávateľa. Rovnako sa personálna oblasť výrazne podieľa na realizácii nášho nového obchodného modelu banky. Naša firemná kultúra je poznačená našimi hodnotami, jednotným pochopením riadenia, ako aj našimi zásadami správania. Tieto zásady pomáhajú našim zamestnancom orientovať sa najmä v časoch výrazných zmien. Sme presvedčení o tom, že integrita a správanie sa podľa pravidiel posilňuje naše dobré meno a tak zabezpečuje udržateľný ekonomický úspech. Dôležitými súčasťami nášho obchodného modelu sú preto compliance a integrita.

Počet zamestnancov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft klesol k 31. decembru 2017 v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 1 361 alebo 3,9% na 33 850.

Personálna práca podporuje nový obchodný model

Koncentrácia na hlavné obchodné činnosti a s tým súvisiace vzdanie sa jednotlivých obchodných aktivít, ako aj digitalizácia a automatizácia pracovných postupov vedú k príslušnému znižovaniu počtu pracovných miest. Keďže chceme, aby tieto aktivity boli v maximálnej možnej miere sociálne znesiteľné, dohodla sa Commerzbank so zamestnaneckými grémiami na kompenzáci

rámcových záujmov a na rámcovom sociálnom pláne. Pritom banka uzatvorila 32 dohôd o čiastkových záujmoch pre jednotlivé oblasti koncernu. Tým je definovaná cesta smerujúca k novej cieľovej štruktúre.

Personálna bola sa vo významnej miere podieľa na úspešnej realizácii nášho nového obchodného modelu. Podporovala obchodné prevádzky pri rokovaniach s grémiami a sprevádza ich na ich ceste smerom k novej organizačnej štruktúre.

Podpora digitálnych kompetencií

Angažovaní a kompetentní zamestnanci významnou mierou prispievajú k ekonomickému úspechu Commerzbank. Za týmto účelom vytvorila banka aj svoju strategickú agendu pre personálnu prácu do roku 2020. Cieľom je vytvoriť rámec pre zamestnancov a riadiacich pracovníkov, aby mohli kompetentne a motivovane spolu byť digitálnu transformáciu banky.

Našich zamestnancov chceme kvalifikovať a presvedčiť pre digitalizáciu. V rámci celobankových podujatí im poskytujeme možnosť rozšíriť svoje poznatky na tému digitalizácie. Vzdelávame ich s ohľadom na agilné pracovné metódy a tak vytvárame nové kompetencie. Okrem toho dbáme aj na podporu nových zamestnancov. Pritom využívame aj nové spôsoby, ako nájsť digitálne talenty. V rámci nášho medzinárodného trainee programu v oblasti digitálneho bankovníctva chceme pre banku získať digitálne talenty z rôznych vedeckých oblastí. V sledovanom roku sme takto do nášho trainee programu zamestnali 24 absolventov vysokej školy. Vďaka tomuto novému program sme sa ocitli v úlohe pioniera v rámci európskeho bankového trhu. Rovnako nám to pomáha na ceste k digitálnej technologicko spoločnosti.

Téma digitalizácie sa odzrkadlila aj v našich produktoch a procesoch personálnej práce. Pracujeme na tom, aby sme väčšinu z nich digitalizovali. Cieľom je zjednodušenie a štandardizácia našich personálnych procesov.

Silná kultúra integrity pre udržateľný úspech banky

Chceme byť dlhodobou ekonomicky úspešná a zisková, na to potrebujeme dobré meno a silnú značku. Compliance a integrita predstavujú základné súčasti nášho obchodného modelu. Silná kultúra integrity nám pomáha správne sa orientovať a rozhodovať sa. Integrita je preto už niekoľko rokov súčasťou našej firemnej kultúry, ktorá je definovaná v našich hodnotách „Com“.

S cieľom posilniť našu firemnú kultúru sme v sledovanom roku našťartovali našu celobankovú kampaň o kultúre integrity. Tým chceme zvýšiť povedomie zamestnancov pre tému integrity. A chceme ich motivovať, aby sa naďalej správali starostlivo, úprimne a spravodlivo.

Na našich hodnotách Com sú založené aj zásady nášho správania, tieto definujú minimálne štandardy pre integritu pri správaní sa banky a pomáhajú nám správne vyhodnocovať jednotlivé situácie. Ak chceme sledovať tieto zásady, musíme chrániť dobré meno banky a posilňovať našu značku. Sme presvedčení o tom, že nám to prinesie jasnú konkurenčnú výhodu.

V sledovanom roku sme nanovo definovali zásady nášho správania a doplnili sme ich o príklady z praxe. Prepracované zásady správania poskytujú jasné a dobre zrozumiteľné pomôcky pre primerané správanie.

Riadenie rozmanitosti ako integrálna súčasť personálnej stratégie

Témy rozmanitosť a inklúzia sú pevne zakorenené v našej firemnej kultúre. Rozmanitosť znamená rozmanitosť našich zamestnancov a klientov. Inklúzia opisuje prostredie, v ktorom je rozmanitosť uznávaná a v ktorom každý dostane príležitosť na ďalší rozvoj v rámci svojich schopností a záujmov. Jasne sa hlásime k pracovnému prostrediu bez akýchkoľvek predsudkov a k vzájomnému akceptovaniu. Ako signatár Charty rozmanitosti firiem v Nemecku sa zasadzujeme za uznávanie a rešpektovanie rozmanitosti a rovnakého prístupu ku všetkým zamestnancom, klientom, ako aj obchodným partnerom. Z toho totiž profitujú zamestnanci rovnako ako aj banka. Commerzbank zorganizovala v sledovanom roku piate dni rozmanitosti, ktorých súčasťou boli viaceré celonemecké akcie a workshopy pre zamestnancov.

Banka podporuje zlučiteľnosť súkromného života a povolania

Naši zamestnanci majú mať príležitosti na zabezpečenie zlučiteľnosti rodinného a pracovného života. Preto ich podporujeme pomocou modelov flexibilného pracovného času, možnosťami práce z domu a ponukami starostlivosti o deti. Okrem toho už niekoľko rokov spolupracujeme s profesionálmi na tému opatrovania. Našich zamestnancov podporujeme pri opatrovaní príbuzných, napr. formou poradenstva a sprostredkovaním miest pre opatrovanie. Okrem toho im poskytujeme možnosť informovať sa v rámci banky aj mimo banky, napr. na podujatiach alebo medzi jednotlivými zamestnancami o rôznych témach.

Počet žien v riadiacich pozíciách stále rastie

Commerzbank zamestnávala v sledovanom roku 30,7 % žien v riadiacich pozíciách, čo predstavuje nárast oproti roku 2016. Aj do budúcnosti je pre nás dôležité podporovať zamestnankyne v riadiacich funkciách. Preto je cieľom Commerzbank, aby do roka 2021 bolo 35 % riadiacich pozícií obsadených ženami. Pritom majú byť tieto pozície obsadené výhradne podľa kvalifikácie a kompetentnosti.

Banka podporuje zdravý život a prácu svojich zamestnancov

Naši zamestnanci sú motivovanejší a výkonnejší, ak pracujú a žijú zdravo. Už v roku 2012 sa Commerzbank priznala k tomu, že ciele spočívajúce v zdraví zakotví do svojej personálnej politiky, ako aj do všetkých ostatných oblastí banky. Odvtedy sa angažujeme za zdravie našich zamestnancov, pričom presahujeme zákonné predpisy. Preto našim zamestnancom poskytujeme rozsiahlu ponuku informácií a školení na tému zdravia. Okrem toho podporujeme u našich riadiacich zamestnancov vedomie pre podporu zdravia pri správaní v bežnom pracovnom živote. V sledovanom roku sme v Nemecku podporili cca 160 firemných športových skupín s viac ako 16 000 členmi vo viac ako 50 druhov športov. Okrem toho sme ponúkli aj viaceré akcie zamerané na podporu pohybu. Tak, ako to bolo v posledných rokoch, takmer 1900 zamestnancov Commerzbank zvládlo výzvu, aby 100 dní prešli najmenej 10 000 rokov. Okrem fyzického zdravia je pre nás veľmi dôležité aj psychické zdravie našich zamestnancov. Prostredníctvom „Employee Assistance Program“ (EAP) našim zamestnancom poskytujeme kompetentné poradenstvo v prípade ťažkých profesných a životných situácií. Na základe nášho ostatného prístupu v oblasti riadenia zdravia pri práci vytvárame rámec pre zdravý spôsob práce.

Dodatočné bonusy pre zamestnancov

Okrem odmeny ponúkame našim zamestnancom mnohé atraktívne dodatočné bonusy. Tieto siahajú od firemného a súkromného dôchodkového zabezpečenia cez zabezpečenie rizík až po mnohé ďalšie bonusy. Dodatočné bonusy sú pre našich zamestnancov mimoriadne relevantné a podporujú nás v tom, aby sme sa stali atraktívnym zamestnávateľom. Preto je pre nás dôležité posilňovať mobilitu našich zamestnancov. Naši zamestnanci mali v roku 2017 možnosť podieľať sa na lízingu bicyklov a bankových vozidiel. Túto ponuku využilo približne 5 300 zamestnancov. V sledovanom roku banka po prvýkrát ponúkla elektro vozidlo ako lízingové vozidlo. Tým prispievame k splneniu bankových cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a snažíme sa o elektromobilitu. Okrem toho

poskytuje Commerzbank svojim zamestnancom napr. pravidelne možnosť získať na lízing hodnotné IT zariadenia aj na súkromné využitie.

Odmeňovanie

Odmeny zamestnancov zverejňujeme na základe vyššieho významu vyplývajúceho z rozšírených regulačných požiadaviek vo forme samostatnej správy (správa o odmeňovaní podľa § 16 Vyhlášky o odmeňovaní zamestnancov finančných inštitúcií). Táto správa o odmeňovaní je každý rok zverejňovaná na internetovej stránke www.commerzbank.de.

Správa o odmeňovaní

Správa zodpovedá odporúčaniam Nemeckého kódexu riadenia podnikov a požiadavkám nemeckého Obchodného zákonníka .

Predstavenstvo

Systém odmeňovania predstavenstva

Dozorná rada spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft prijala v decembri 2014 nový systém odmeňovania pre členov predstavenstva. Zavedenie nového systému od roku 2015 sa stalo nevyhnutným za účelom úpravy odmeňovania predstavenstva podľa nových príp. pozmenených ustanovení CRD IV, Zákona o úverovaní ako aj podľa Vyhlášky o odmeňovaní členov finančných inštitúcií. Okrem toho má byť zjednodušený existujúci systém na zvýšenie transparentnosti a zrozumiteľnosti merania úspechov. Dozorná rada spätne k 1. januáru 2015 dohodla so všetkými členmi predstavenstva pozmenené pracovné zmluvy. Pre zložky predchádzajúceho systému odmeňovania, ktoré ešte neboli k 1. 1. 2015 vyplatené v plnej výške, platia naďalej výhradne ustanovenia predchádzajúceho systému odmeňovania. Systém je zobrazený v správe o odmeňovaní za rok 2014. To sa v súčasnosti dotýka dlhodobých zložiek odmeňovania (zložky LTI) za obchodné roka 2013 a 2014. Úprava systému odmeňovania podľa nového znenia nariadenia o odmeňovaní v bankách zo 4. augusta 2017 pripraví dozorná rada počas obchodného roka 2018.

Zásady aktuálneho systému odmeňovania Hlavné súčasti systému odmeňovania sú základná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. Primeranosť fixnej ročnej mzdy sa preveruje pravidelne každé dva roky. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo systém odmeňovania ako aj hornú hranicu pre variabilnú odmenu v pomere k fixnej odmene v rozsahu 140 % fixnej odmeny.

Súčasť odmeňovania nezávisle od úspechu Medzi súčasťi odmeny nezávislé od úspechu patrí fixná ročná mzda a nepeňažné príjmy. Základná ročná mzda riadnych členov predstavenstva predstavuje naďalej 750 tis. Eur. Predseda predstavenstva dostáva 1,75-násobok uvedenej sumy, t.j. 1 312 500 Eur. Odmena sa vypláca v 12 rovnakých mesačných splátkach vždy k začiatku mesiaca. Nepeňažné príjmy predstavujú používanie firemného vozidla s vodičom, bezpečnostné opatrenia a poisťné (úrazové poisťenie) ako aj z toho vyplývajúce dane a sociálne odvody. Členovia predstavenstva majú ďalej nároky na podnikové dôchodkové zabezpečenie, ktoré sú upravené v penzijných zmluvách a následne popísané v osobitnom odseku.

Súčasť odmeňovanie závislé od úspechu (variabilná odmena) Systém odmeňovania predpokladá variabilnú zložku, ktorá je naviazaná na dosiahnutie cieľov stanovených vždy na začiatku obchodného roka. Variabilná zložka odmeňovania kombinuje dosiahnutie cieľa EVA koncernu Commerzbank a dosiahnutie cieľov v danej oblasti (segmenty a/alebo prierezové funkcie), za ktorú zodpovedá člen predstavenstva, s dosahovaním individuálnych výkonnostných cieľov. Dosahovanie cieľov môže byť s ohľadom na koncern, oblasti a jednotlivé výkony medzi 0 a 200 %, stupeň dosiahnutia celkového cieľa je však obmedzené na 150 % cieľovej sumy variabilnej odmeny. Z vynásobenia stupňa dosiahnutia celkového cieľa s cieľovou čiastkou vyplýva čiastka variabilnej odmeny podľa celkového dosiahnutia cieľa. Z vynásobenia stupňa celkových cieľov cieľovou čiastkou vznikne čiastka variabilnej odmeny podľa dosiahnutia celkových cieľov. Čiastka podľa dosiahnutia celkových cieľov je preto obmedzená najviac na 150 % cieľovej čiastky člena predstavenstva..

› **Cieľová suma** Cieľová čiastka variabilnej odmeny predstavuje 1 000 000 Eur pre riadnych členov predstavenstva a 1 628 640 Eur pre predsedu predstavenstva pri 100%-nom dosiahnutí cieľa. Za účelom zachovania prípustného pomeru medzi fixnou a variabilnou odmenou môže Dozorná rada cieľovú čiastku znížiť. Tento prípad môže nastať, ak sa znížia vecné príjmy alebo náklady na odpracovanú dobu pre podnikové dôchodkové zabezpečenia členov predstavenstva, keďže obe zložky sú zapojené do fixnej odmeny.

› **Stanovenie cieľa** Pred začiatkom každého obchodného roka stanovuje Dozorná rada ciele pre členov predstavenstva:

- **Firemné ciele** Dozorná rada určí na základe Economic Value Added (EVA) alebo iného ukazovateľa určeného pre koncern a oblasti, za ktoré člen predstavenstva zodpovedá, a stanoví, pri ktorom výsledky je príslušný cieľ dosiahnutý a na koľko percent.
- **Individuálne ciele** Okrem toho stanovuje Dozorná rada pre členov predstavenstva individuálne kvantitatívne a/alebo kvalitatívne ciele.

› **Dosiahnutie cieľa** Po uplynutí každého obchodného roka rozhodne Dozorná rada, v akom rozsah boli ciele dosiahnuté. Meranie dosahovania cieľov pri firemných cieľoch predstavuje na 70 % obchodný úspech koncernu a na 30 % výsledky a dosiahnutie cieľov v oblasti, za ktorú člen predstavenstva zodpovedá, a to za trojročné obdobie, pričom dosiahnutie firemných cieľov v danom obchodnom roku majú váhu 3/6, za predchádzajúci rok 2/6 a za predminulý rok 1/6. V rámci prechodného ustanovenia sa za obchodný rok 2015 bude zohľadňovať výhradne tento obchodný rok, s ohľadom na obchodný rok bude mať tento obchodný rok váhu 2/3 a predchádzajúci rok 1/3. Toto prechodné ustanovenie sa uplatňuje na členov predstavenstva, ktorí boli vymenovaní za nových členov predstavenstva. Výsledok tohto dosiahnutia firemných cieľov sa následne vynásobí faktorom medzi 0,7 a 1,3, ktorý závisí od dosiahnutia individuálnych cieľov člena predstavenstva. 0,7 zodpovedá dosiahnutiu individuálnych cieľov na úrovni 0 % (minimum), 1,0 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 100 % a 1,3 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 200 % (maximum). Pre hodnoty medzi uvedenými hranicami určí Dozorná rada faktor pri stanovení odstupňovaných cieľov. Variabilná odmena za obchodný rok sa určí len vtedy, ak koncern dosiahne pozitívny výsledok podľa IFRS pred zdanením a odpočítaním menších.

Dozorná rada môže rozhodnúť o tom, že variabilná odmena bude znížená alebo nebude vyplatená, ak je to nevyhnutné na zohľadnenie schopnosti banky niesť riziká alebo na zabezpečenie primeranej vybavenosti vlastnými prostriedkami a likviditou alebo na dlhodobé zachovanie alebo obnovenie požiadaviek Zákona o úverovaní kladených na vytvorenie kapitálovej rezervy. Ak nebudú dosiahnuté vopred stanovené kvóty, musí Dozorná rada rozhodnúť o tom, že variabilná odmena nebude vyplatená. Okrem toho musí Dozorná rada variabilnú odmenu zrušiť vtedy, ak člen predstavenstva pri výkone svojej práce v obchodnom roku alebo potom až do stanovenia dosiahnutia cieľov spáchal závažné porušenie povinností.

› **Short Term Incentive (STI)** Z variabilnej odmeny predstavuje 40 % krátkodobý stimul Short Term Incentive (STI). Nárok na výplatu vzniká po stanovení dosiahnutia cieľa zo strany Dozornej rady a po oznámení tohto výsledku členovi predstavenstva. Z toho bude polovica STI vyplatená v hotovosti v nasledujúcom platobnom termíne po oznámení dosiahnutia cieľa voči členovi predstavenstva, druhá polovica bude vyplatená po čakacej dobe v trvaní 12 mesiacov rovnako v hotovosti. Táto polovica odmeny je viazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa krátkodobý stimul poskytuje.

› **Long Term Incentive (LTI)** Zostávajúci 60 % variabilnej odmeny tvorí dlhodobý stimul Long Term Incentive (LTI). Nárok na výplatu LTI vzniká pod podmienkou následného hodnotenia výkonov až o uplynutí zadrživacej doby v trvaní 5 rokov. Následné hodnotenie výkonov môže viesť k zníženiu až k zrušeniu dlhodobých stimulov. To prichádza do úvahy vtedy, ak sa na základe neskôr zistených skutočností javí pôvodné stanovenie cieľov ako nesprávne a nedostatočné, ak dôjde k podstatnému zhoršeniu kapitálovej vybavenosti banky na základe okolností, ktoré majú svoj pôvod v obchodnom roku, za ktorý sa poskytuje variabilná odmena, ak v obchodnom roku zlyhalo riadenie rizík na úrovni koncernu alebo v jednej oblasti, za ktorú zodpovedá člen predstavenstva alebo ak ekonomická situácia banky v čase následného hodnotenia výkonnosti príp. po uplynutí čakacej lehoty nepripúšťa vyplatenie odmeny. Časť dlhodobého stimulu LTI, ktorá vznikne po následnom hodnotení výkonnosti, bude po oznámení výsledku následného hodnotenia výkonnosti v polovici vyplatená v hotovosti a v polovici po uplynutí čakacej lehoty v trvaní ďalších 12 mesiacov na základe akcií rovnako vyplatená v hotovosti. Aj tu sa zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa dlhodobý stimul poskytuje. Tak sa pri polovici LTI založenej na akciách zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank počas zadrživacieho obdobia 5 rokov a nasledujúcej čakacej doby.

Odmena za prevzatie funkcií v orgánoch prepojených spoločností Odmena člena predstavenstva za vykonávanie funkcií v orgánoch prepojených spoločností sa započítava na celkové príjmy člena predstavenstva.

Dôchodkové zabezpečenie

Úprava pre členov predstavenstva v roku 2011 Dozorná rada zaviedla v roku 2011 nový systém firemného dôchodkového zabezpečenia pre členov predstavenstva, ktorý zahŕňa prísľub na plnenia orientované podľa príspevkov.

Na zabezpečovací účet každého člena predstavenstva sa až do ukončenia jeho funkcie v predstavenstve banky pripisuje ročne zabezpečovací prvok. Tento zabezpečovací prvok jedného kalendárneho roka vyplýva z premeny príslušnej ročnej čiastky na očakávanú čiastku starobného, invalidného alebo vdovského

(vdoveckého) dôchodku. Zabezpečovací účet predstavuje dosiahnutý nárok člena predstavenstva na ročný starobný dôchodok.

Člen predstavenstva má po vzniku jedného z nižšie uvedených prípadov nárok na zabezpečenie vo forme doživotného dôchodku:

- ako starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 65 rokov, alebo
- ako predčasného starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 62 rokov, alebo po najmenej 10-ročnej činnosti v predstavenstve a dosiahnutí veku 58 rokov alebo po najmenej 15-ročnej činnosti v predstavenstve, alebo
- ako invalidného dôchodku v prípade trvalej práceneschopnosti.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho už nadobudnutý a neprepadnuteľný nárok na plnenia.

Mesačná čiastka starobného dôchodku sa vypočíta ako dvanásťina stavu zabezpečovacieho účtu ku dňu vzniku nároku na zabezpečenie.

Za účelom stanovenia predčasného starobného dôchodku sa dôchodok s ohľadom na skorší začiatok vyplácania kráti.

V prípade vzniku práceneschopnosti z dôvodu invalidity pred dovŕšením 55. roku sa mesačná výška invalidného dôchodku zvyšuje o pripočítateľnú čiastku.

Každý člen predstavenstva si namiesto priebežného vyplácania dôchodku môže zvoliť jednorazový dôchodok alebo výplatu dôchodku v deviatich ročných splátkach v prípade, že odíde z predstavenstva po dovŕšení veku 62 rokov. Pritom sa čiastka určená na výplatu vypočíta podľa kapitalizačného faktora v závislosti od veku člena predstavenstva.

Členom predstavenstva sa po dobu šiestich mesiacov namiesto dôchodku vypláca pomerná mesačná mzda ako prechodný príspevok, ak z predstavenstva odíde pred dovŕšením veku 62 rokov alebo na základe dlhodobej práceneschopnosti. Ak člen predstavenstva pred dovŕšením veku 62 rokov poberá dôchodok bez toho, aby bol práceneschopný, bude dôchodok krátený s ohľadom na skorší začiatok výplaty. Príjmy z inej činnosti budú do tohto veku započítané na penzijné nároky v polovičnej výške.

Dôchodok pre pozostalého manžela / manželku predstavuje 66 2/3% dôchodkových nárokov člena predstavenstva. Ak nebude vyplácaný vdovský / vdovecký dôchodok, majú maloleté deti alebo deti v procese vzdelávania nárok na sirotský dôchodok vo výške 25% dôchodkových nárokov člena predstavenstva, najviac však vo výške vdovského / vdoveckého dôchodku.

Podmienky pre členov predstavenstva vymenovaných po prijatí nových pravidiel Dôchodkové zabezpečenie členov predstavenstva vymenovaných po zmene pravidiel sa riadi podľa Kapitálového plánu Commerzbank pre firemné dôchodkové

zabezpečenie a bolo schválené Dozornou radou dňa 2. decembra 2011. Dôchodkové zabezpečenie vo forme kapitálových plnení bude poskytnuté vtedy, ak člen predstavenstva

- dovŕšil vek 65 rokov (penzijný kapitál) ,
- dovŕšil vek 62 rokov (predčasný penzijný kapitál) alebo
- ak sa pred dovŕšením veku 62 rokov stal trvalo práceneschopným.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho nárok na plnenia.

Za každý kalendárny rok počas existujúceho pracovného pomeru až do vzniku prípadu zabezpečenia bude každému členovi predstavenstva pripísaný k dobru jeden ročný prvok, ktorý predstavuje 40% pevnej ročnej mzdy (ročný príspevok) vynásobený prevodným faktorom závislým od veku. Ročné prvky budú až do ukončenia činnosti v predstavenstve vedené na zabezpečovacom účte. Po dovŕšení veku 61 rokov bude členovi predstavenstva až do vzniku prípadu zabezpečenia ročne pripísaný na zabezpečovací účet príplatok vo výške 2,5 % stavu účtu dosiahnutého k 31. decembru predchádzajúceho roka.

Podiel ročného príspevku, ktorý bude stanovený v závislosti od veku člena predstavenstva, a ktorý bude vo výške najmenej 93,7 %, bude investovaný do investičných fondov a následne prevedený na virtuálny účet člena predstavenstva.

Výška penzijného kapitálu príp. predčasného penzijného kapitálu zodpovedá stavu virtuálneho účtu, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu pri vzniku prípadu zabezpečenia. Stav

zabezpečovacieho účtu predstavuje pri tejto úprave výšku minimálneho kapitálového plnenia, ak je stav virtuálneho účtu nižší. Ako alternatívu k vyplateniu kapitálu si môže člen predstavenstva zvoliť celoživotný dôchodok.

Za prvé dva mesiace po vzniku prípadu zabezpečenia bude členovi predstavenstva vyplácaný prechodný dôchodok vo výške jednej dvanástiny pevnej ročnej mzdy.

Ak člen predstavenstva zomrie pred vznikom prípadu zabezpečenia, majú pozostalí nárok na výplatu pozostalostného kapitálu, ktorý zodpovedá stavu virtuálneho účtu v deň stanovenia hodnoty, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu a prípadnej pripočítateľnej čiastky. Pripočítateľná čiastka bude poskytnutá vtedy, ak člen predstavenstva pri vzniku prípadu zabezpečenia v dôsledku práceneschopnosti príp. v prípade smrti pracoval ako člen predstavenstva najmenej päť rokov za sebou a ak ešte nedosiahol vek 55 rokov. Tak bude poskytnuté zabezpečenie, ktoré by daný člen získal pri dosiahnutí veku 55 rokov. Ak člen predstavenstva využije svoje právo voľby a rozhodne sa pre dôchodok, získa poberateľ dôchodku v prípade úmrtia člena predstavenstva vdovský dôchodok vo výške 60 % aktuálneho penzijného nároku príp. naposledy vyplateného dôchodku.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dôchodkové nároky členov predstavenstva, ktorí boli aktívni k 31. decembru 2017, v prípade vzniku nároku na dôchodok vo veku 62 rokov, príslušné poistno-matematické skutočné hodnoty k 31. decembru 2017 ako aj od úrokov očistené zmeny plnení za rok 2017 a ich porovnanie s predchádzajúcim rokom:

Tis. €		Dôchodkové nároky Ročný príjem v čase odchodu do dôchodku vo veku 62 rokov Stav k 31.12.	Súčasná hodnota dôchodkových nárokov ¹ Stav k 31.12.	Zmena plnenia očistená od úrokov ^{1,2}	
	Martin Zielke	2017	237	4 172	676
		2016	194	3 116	750
	Martin Blessing ²	2017	–	–	–
		2016	332	4 656	– 186
	Frank Annuscheit	2017	224	3 827	326
		2016	202	3 139	367
	Markus Beumer ³	2017	–	–	–
		2016	187	2 374	– 90
	Dr. Marcus Chromik ⁴	2017	43 ⁵	616	301
		2016	23 ⁵	311	311
	Stephan Engels	2017	109 ⁵	1 840	303
		2016	95 ⁵	1 527	304
	Michael Mandel ⁶	2017	32 ⁵	493	310
		2016	13 ⁵	181	181
	Dr. Bettina Orlopp ⁷	2017	3 ⁵	52	52
		2016	–	–	–
	Michael Reuther	2017	258	4 976	379
		2016	236	4 179	434
	Spolu	2017		15 976	2 347
		2016		19 483	2 071

¹ Zníženie aktuálnych hodnôt a negatívne čiastok určených na plnenie a očistených od úrokov u Martina Blessinga a Markusa Beumera sú odôvodnené ich činnosťou v orgánoch ukončenou v obchodnom roku 2016, v dôsledku čoho boli rozpustené predovšetkým časti rezerv pre invaliditu a predčasné úmrtie.

² Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

³ Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

⁴ Dr. Marcus Chromik bol k 1. 1. 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁵ Kapitálový výkon použitý na výpočet dôchodkového nároku.

⁶ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁷ Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

Majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V..

K 31. decembru 2017 predstavujú penzijné záväzky za aktívnych členov predstavenstva Commerzbank AG pred splatením krycieho majetku celkovo 16,0 mil. Eur (predchádzajúci rok: 19,5 mil. Eur).

Pravidlá pre prípad ukončenia pôsobenia v orgánoch Pre prípad ukončenia pôsobenia v predstavenstve platí nasledovné:

Ak bude vymenovanie za člena predstavenstva predčasne ukončené, bude ukončená aj platnosť pracovnej zmluvy po uplynutí šiestich mesiacov od ukončenia vymenovania (klausula o spojení vymenovania a pracovnej zmluvy). Členovi predstavenstva bude v tomto prípade vyplácaná fixná ročná mzda, krátkodobé a dlhodobé stimuly – s výhradou podľa § 615 veta druhá Občianskeho zákonníka – až do konca pôvodného funkčného obdobia. Od momentu ukončenia pôsobenia v orgánoch spoločnosti sú zohľadňované priemerné dosiahnutie cieľov ostatných členov predstavenstva za daný rok. V ostatných prípadoch podlieha

variabilná odmena naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak bude platnosť pracovnej zmluvy ukončená z iných dôvodov než uvedených v klauzule, bude fixná ročná mzda vyplácaná v pomernej výške až do ukončenia pracovnej zmluvy. Krátkodobé a dlhodobé stimuly, ktoré boli prisľúbené za obchodné roky pred ukončením pracovnej zmluvy, ostávajú nedotknuté. Výška výplaty dlhodobých a krátkodobých stimulov, ktorá bude vypočítaná na konci doby ich platnosti, bude v pomernej výške znížená. Variabilná odmena podlieha aj v tomto prípade naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak nebude pracovná zmluva predĺžená do ukončenia príslušného funkčného obdobia bez toho, aby existoval závažný dôvod podľa § 626 Občianskeho zákonníka, alebo ak bude pracovná zmluva ukončená podľa uvedenej klauzuly, dostane člen predstavenstva okrem toho na obdobie šiestich mesiacov od konca pôvodného funkčného obdobia fixnú základnú mzdu. Toto pokračovanie vo výpláte mzdy bude skončené, akonáhle bude členovi predstavenstva vyplácaný dôchodok.

V každom z uvedených prípadov budú príjmy za obdobie po ukončení činnosti v orgánoch vyplatené najviac vo výške dvoch ročných odmien (horný limit¹).

Ak pri ukončení pôsobenia v orgánoch spoločnosti alebo pri nepredĺžení vymenovania platia existujú predpoklady pre mimoriadne vypovedanie pracovnej zmluvy podľa § 626 Občianskeho zákonníka, člen predstavenstva nedostane variabilnú odmenu za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. To isté platí aj v prípade, že člen predstavenstva zložil svoj mandát bez toho, aby existoval závažný dôvod spôsobený bankou. To isté platí v oboch prípadoch aj s ohľadom na pevnú ročnú mzdu od konca mesiaca, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. Ak bude pôsobenie v orgánoch spoločnosti ukončené na základe závažného porušenia povinností, odpadá variabilná odmena za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí, ako aj vyplatenie ešte neuhradených variabilných odmien za predchádzajúce roky.

Ostatné informácie

V uplynulom obchodnom roku nedostal žiaden člen predstavenstva plnenia alebo príslušné prísluby od tretej osoby s ohľadom na jeho činnosť ako člen predstavenstva.

Zobrazenie odmien členov predstavenstva podľa Nemeckého kódexu Corporate Governance (DCGK)

Podľa bodu 4.2.5 DCGK v znení zo 7. februára 2017 majú byť za každého člena predstavenstva vykázané príspevky poskytnuté v sledovanom roku (cieľové príp. očakávané hodnoty) ako aj ich prísun (skutočne vyplatené čiastky). Pritom majú byť poskytnuté odmeny ako aj prísuny odlíšené podľa fixnej mzdy, vedľajších plnení, jednoročnej alebo viacročnej variabilnej odmeny.

Keďže vzorové tabuľky odporúčané kódexom nezohľadňujú osobitostí odmeňovania v bankách, a preto sú menej vhodné pre banky ako je Commerzbank, vyvinula Commerzbank vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želanej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní. To Commerzbank uviedla aj vo svojom vyhlásení podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach. Na rozdiel od zobrazenia v predchádzajúcom roku sa v nasledujúcich tabuľkách už nerozlišuje medzi jednoročnou a viacročnou variabilnou odmenou, ale medzi krátkodobou a dlhodobou odmenou. Je to odôvodnené tým, že do celkovej variabilnej odmeny sa pravidelne započítava aj dosiahnutie firemného cieľa počas obdobia viac ako troch rokov. Výnimky existujú len na základe prechodné úpravy pre novo vymenovaných členov predstavenstva v 1. a 2. roku ich pôsobenia v predstavenstve.

Krátkodobá variabilná odmena predstavuje podľa aktuálneho systému odmeňovania Short Term Incentive. Táto sa z polovice vypláca v hotovosti po uplynutí obchodného roka a druhá polovica sa na základe akcií po uplynutí čakacej doby v trvaní dvanástich mesiacov. Na dlhodobú zložku Long Term Incentive vzniká nárok pod výhradou dodatočného ohodnotenia výkonov až po uplynutí zadrživacej doby v trvaní piatich rokov. Náklady na dôchodkové zabezpečenie jednotlivých členov predstavenstva sú uvedené vo vyššie sa nachádzajúcej tabuľke v stĺpci „Úrokovo očistené zmeny vyplácaných čiastok“. Náklady na dôchodkové zabezpečenie sa tak už opakovane neuvádza v tabuľke prísunov a príspevkov.

¹ Výpočet horného limitu bude vykonaný na základe odmeny za posledný uplynulý obchodný rok pred ukončením pôsobenia v orgáne.

Nižšie uvedených tabuľkách sú zobrazené skutočné prísť sumy za rok 2017 a na porovnanie aj hodnoty za predchádzajúci rok za každého člena predstavenstva. Prísun „za“ rok znamená, že napr. STI 2017 je vyplatený v hotovosti v roku 2017 a pri ktorom sú na konci roka stanovené všetky parametre, zobrazený ako prísun za

rok 2017, aj keď k vyplateniu dôjde až v roku 2018. Podľa toho je STI 2016 v hotovosti, ktorý bol vyplatený v roku 2017, zobrazený ako prísun za rok 2016.

Prísun Tis. €	Martin Zielke predseda (od 1. mája 2016)		Martin Blessing bývalý predseda (do 30. apríla 2016)		Frank Annuscheit Chief Operating Officer	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Fixná odmena	1 313	1 125	–	438	750	750
Vedľajšie plnenia	129	118	–	101	92	124
Medzisúččet	1 442	1 243	–	539	842	874
Krátkodobá variabilná odmena	415	284	238	242	273	224
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	96	–	168	–	100
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	128	–	238	–	115	–
STI 2016 v hotovosti	–	188	–	74	–	124
STI 2017 v hotovosti	287	–	–	–	158	–
Dlhodobá variabilná odmena	178	73	311	0	182	70
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016) ¹	–	73	–	0	–	70
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	178	–	311	–	182	–
Spolu	2 035	1 600	549	781	1 297	1 168

¹Bývalý predseda predstavenstva Martin Blessing sa vzdal svojej variabilnej odmeny za roky 2012 a 2013.

Prísun Tis. €	Markus Beumer Mittelstandsbank (do 31.10.2016)		Dr. Marcus Chromik Chief Risk Officer (od 01.01.2016)		Stephan Engels Chief Financial Officer	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Fixná odmena	–	625	750	750	750	750
Vedľajšie plnenia	–	69	71	84	122	114
Medzisúččet	–	694	821	834	872	864
Krátkodobá variabilná odmena	107	164	186	118	285	215
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	89	–	–	–	89
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	107	–	–	–	115	–
STI 2016 v hotovosti	–	75	–	118	–	126
STI 2017 v hotovosti	–	–	186	–	170	–
Dlhodobá variabilná odmena	169	64	–	–	169	64
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	64	–	–	–	64
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	169	–	–	–	169	–
Spolu	276	922	1 007	952	1 326	1 143

Prísun Tis. €	Michael Mandel Súkromní klienti a podnikatelia (od 23.05.2016)		Dr. Bettina Orlopp Group Compliance, Group Human Resources, Group Legal (od 01.11.2017)		Michael Reuther Firemní klienti, Group Treasury	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	Fixná odmena	750	456	125	–	750
Vedľajšie plnenia	102	58	20	–	130	125
Medzisúčet	852	514	145	–	880	875
Krátkodobá variabilná odmena	170	76	30	–	251	195
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	–	–	–	–	93
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	–	123	–
STI 2016 v hotovosti	–	76	–	–	–	102
STI 2017 v hotovosti	170	–	30	–	128	–
Dlhodobá variabilná odmena	–	–	–	–	174	70
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	–	70
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	174	–
Spolu	1 022	590	175	–	1 305	1 140

Nasledujúca tabuľka vykazuje príspevky pozostávajúce z fixnej odmeny (základná mzda a vedľajšie plnenia) a variabilné odmeny vo výške stanovenej čiastky za dosiahnutie celkového cieľa, krátkodobé, ako aj dlhodobé pod , ako aj minimálnu a maximálnu čiastku celkovej variabilnej odmeny za každého jednotlivého člena predstavenstva.

Na rozdiel od vzorovej tabuľky kódexu platnej pre poskytnuté príspevky sa pridelená variabilná odmena nevykazuje ako cieľová hodnota, t.j. hodnota pri dosiahnutí cieľa na 100 % príp. podobná hodnota stredného scenára pravdepodobnosti. Namiesto toho sa za každého člena predstavenstva vykazujú čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa stanovené dozornou radou. Tabuľka zohľadňuje skutočné dosiahnutie cieľov zo strany členov predstavenstva a má preto s ohľadom na variabilnú odmenu za uplynulý obchodný rok vyššiu vypovedaciu hodnotu než sú údaje pri fiktívnom dosiahnutí cieľa na 100 %.

40 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. minimálne a maximálne hodnoty pripadajú na krátkodobú variabilnú

odmenu (STI). 60 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. uvedené minimálne maximálne hodnoty pripadajú na dlhodobú variabilnú odmenu (LTI). Obe zložky odmeny sú z polovice založené na akciách. Porovnateľné hodnoty za obchodný rok 2016 sú prispôbené podľa systematiky, aby bola zabezpečená porovnateľnosť s údajmi za uplynulý obchodný rok 2017.

Dozorná rada na svojom zasadnutí dňa 7. februára 2018 stanovila čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa variabilnej odmeny za obchodný rok 2017 z jednotlivých členov predstavenstva. Čiastka zodpovedajúca dosiahnutiu celkového cieľa Pritom nemusí zodpovedať neskoršie vyplatenej čiastke. Na jednej strane môže dozorná rada v rámci dodatočného hodnotenia výkonov znížiť podiel pripadajúci na LTI, ak sa pri neskoršom pohľade pôvodne stanovená čiastka už nepovažuje za primeranú. Na strane druhej je polovica variabilnej odmeny založená na akciách. Zmeny kurzu akcie Commerzbank oproti prepočítavaciemu kurzu preto vedú k zmenám vyplácaných čiastok.

Príspevky		Pevná odmena		variabilná odmena						celková odmena ²	
Tis. €		základná mzda	vedľajšie plnenia ¹	krátkodobé		dlhodobé		časťka zodpovedajúca dosiahnutiu cieľa	Min	Max ³	
				STI v hotovosti	STI vo virtuálnych akciách	LTI v hotovosti	LTI vo virtuálnych akciách				
Martin Zielke	2017	1 313	129	287	287	430	430	1 433	0	2 443	2 875
	2016 ⁴	1 125	118	188	188	282	282	939	0	2 130	2 182
Martin Blessing	2017	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2016 ⁵	438	101	74	74	111	111	369	0	816	908
Frank Annuscheit	2017	750	92	158	158	237	237	790	0	1 500	1 632
	2016	750	124	124	124	186	186	620	0	1 500	1 494
Markus Beumer	2017	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2016 ⁶	625	69	75	75	113	113	375	0	1 250	1 069
Dr. Marcus Chromik	2017	750	71	186	186	279	279	930	0	1 500	1 751
	2016	750	84	118	118	177	177	590	0	1 500	1 424
Stephan Engels	2017	750	122	170	170	255	255	850	0	1 500	1 722
	2016	750	114	126	126	188	188	628	0	1 500	1 492
Michael Mandel	2017	750	102	170	170	255	255	850	0	1 500	1 702
	2016 ⁷	456	58	76	76	114	114	380	0	729	894
Dr. Bettina Orlopp	2017 ⁸	125	20	30	30	44	44	148	0	250	293
	2016	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Michael Reuther	2017	750	130	128	128	192	192	640	0	1 500	1 520
	2016	750	125	102	102	153	153	510	0	1 500	1 385
Spolu	2017	5 188	666	1 129	1 129	1 692	1 692	5 641	0	10 193	11 495
	2016	5 644	793	883	883	1 324	1 324	4 411	0	10 925	10 848

¹ V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúcej na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

² Celková odmena nezahŕňa náklady na dôchodkové zabezpečenie, tieto sú zobrazené v odseku Dôchodkové zabezpečenie.

³ Maximálna hodnota v sledovanom roku, t.j. bez prípadných zvýšení kurzu akciového podielu.

⁴ Martin Zielke bol k 1. máju 2016 vymenovaný za predsedu predstavenstva.

⁵ Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

⁶ Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

⁷ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena napredstavenstva.

⁸ Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

Zobrazenie odmeňovania predstavenstva podľa Nemeckého účtovného štandardu č. 17 (DRS 17)

Nasledujúce informácie sa vzťahujú na odmeňovanie predstavenstva podľa úpravy DRS 17. Vykázané čiastky sa odlišujú od tých, ktoré sú vykázané s odkazom na DCGK. Táto skutočnosť je zapríčinená tým, že vykazovanie podľa DRS 17 predpokladá osobitnú úpravu. Hlavné rozdiely, ktoré vedú k rozdielnym hodnotám, sú nasledovné:

- zložka LTI z aktuálneho systému odmeňovania sa podľa DRS 17 vykazujú až po vykonaní dodatočného hodnotenia výkonov a po uplynutí 5-ročného zadržavacieho obdobia. Preto nie sú obsiahnuté v tabuľke DRS-17 na rozdiel od tabuľky príspevkov vypracovanej podľa úpravy DCGK.
- Hodnota zložky STI založenej na akciách sa v tabuľke DRS-17 uvádza na základe informácií od dozornej rady a pri uvedení kurzu platného v deň stanovenia čiastok zodpovedajúcich splneniu celkových cieľov. Tým je zohľadnený vývoj kurzu akcie Commerzbank od začiatku roka až po deň stanovenia hodnoty. V tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK je táto zložka naproti tomu uvedená s 20 % čiastky zodpovedajúcej splneniu celkových cieľov. Ide o hodnotu prepočtu na počet kusov virtuálnych akcií a tým bez zohľadnenia vývoja kurzu, takže z toho vyplynie odlišná hodnota.
- Celkové príjmy podľa DRS 17 zahŕňajú aj hotovostnú zložku LTI, ktorá nie je založená na akciách a ktorá spadá pod systém odmeňovania platný do 31.12.2014, a pre ktorú boli splnené všetky nevyhnutné podmienky v sledovanom roku. Celkové príjmy za rok 2017 preto obsahujú aj hotovostnú zložku LTI-EVA z obchodného roka 2014. Táto nie je obsiahnutá v tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK, nakoľko príjmy neboli poskytnuté za obchodný rok 2017.

Uvedenie celkových príjmov podľa DRS 17 preto nie je porovnateľné s vykázaním odmeny v tabuľke vypracovanej podľa DCGK. Tieto údaje neodzrkadľujú variabilnú odmenu stanovenú dozornou radou ani vyplatenú čiastku. Uvedenie týchto údajov je však nevyhnutné z účtovných dôvodov.

Príjmy podľa DRS 17 sa vykazujú až vtedy, keď sa prísľub stane právne záväzným. To sa pri hotovostnej zložke ako aj pri zložke LTI založenej na akciách z aktuálneho systému odmeňovania vykonáva až dodatočnom ohodnotení výkonov a po uplynutí päťročnej zadržavacej doby. V prípade LTI za obchodný rok 2017 zrealizuje dozorná rada dodatočné hodnotenie výkonov a až na konci roka 2022. Preto hotovostná zložka ani zložka založená na akciách LTI z aktuálneho systému odmeňovania nie sú vykázané v tabuľke.

Zložky STI sú naproti tomu v zmysle DRS 17 prísľúbené už pri stanovení dosiahnutia cieľov zo strany dozornej rady po uplynutí príslušného obchodného roka. Hotovostná zložka STI je stanovená vo výške 20 % z čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov. Tým sa zhoduje s vyplatenou čiastkou. Zložka STI založená na akciách je naviazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Podľa DRS 17 musia byť príjmy založené na akciách vykázané v hodnote platnej v momente právoplatného prísľubu, tzn. v momente stanovenia zo strany dozornej rady. Keďže zložka STI založená na akciách bude vyplatená až po uplynutí 12-mesačnej čakacej doby, a keďže závisí od vývoja kurzu akcie Commerzbank, predstavuje tabuľka podľa toho pre túto zložku len teoretické hodnoty, a nie vyplatené čiastky. Čiastky určené na vyplatenie sú výsledkom vynásobenia uvedeného počtu kusov virtuálnych akcií prepočítavacím kurzom platným ku koncu čakacej lehoty.

Okrem toho sú v tabuľke uvedené hotovostné zložky LTI 2014 nie založené na akciách za to systému odmeňovania platného do 31. 12. 2014, nakoľko pre tieto zložky boli všetky podmienky podľa DRS 17 splnené až k 31. 12. 2014. Zložky LTI 2014 založené na akciách sa preto podľa požiadaviek DRS 17 vykazujú už v správe za odmeňovanie za rok 2014, preto nemusia byť znovu uvádzané.

Aktuálny systém odmeňovania nepredpokladá poskytovanie akcií, ale len hotovostnú odmenu na základe virtuálnych akcií, tzn. hotovostnú odmenu, ktorá bude vypočítaná na základe vývoja kurzu akcie Commerzbank.

Tis. €		Zložky nezávislé od úspechu		Zložky závislé od úspechu				celkové príjmy podľa DRS 17 ⁶
		základná mzda	vedľajšie plnenia ²	s krátkodobým stimulujúcim účinkom		s dlhodobým stimulujúcim účinkom ¹	LTI 2014 (predchádzajúci rok 2013) v hotovosti ⁵	
				STI v hotovosti ³	STI vo virtuálnych akciách ⁴	počet virtuálnych akcií v kusoch		
Martin Zielke	2017	1 313	129	287	299	23 400	78	2 106
	2016 ⁷	1 125	118	188	208	26 831	73	1 712
Martin Blessing	2017	–	–	–	–	–	136	136
	2016 ⁸	438	101	74	82	10 548	0	695
Frank Annuscheit	2017	750	92	158	165	12 898	80	1 245
	2016	750	124	124	137	17 715	70	1 205
Markus Beumer	2017	–	–	–	–	–	74	74
	2016 ⁹	625	69	75	83	10 715	64	916
Dr. Marcus Chromik	2017	750	71	186	194	15 184	–	1 201
	2016 ¹⁰	750	84	118	130	16 858	–	1 082
Stephan Engels	2017	750	122	170	177	13 878	74	1 293
	2016	750	114	126	139	17 929	64	1 193
Michael Mandel	2017	750	102	170	177	13 878	–	1 199
	2016 ¹¹	456	58	76	84	10 844	–	674
Dr. Bettina Orlopp	2017 ¹²	125	20	30	31	2 422	–	206
	2016	–	–	–	–	–	–	–
Michael Reuther	2017	750	130	128	133	10 449	76	1 217
	2016	750	125	102	113	14 572	70	1 160
Spolu	2017	5 188	666	1 129	1 176	92 109	518	8 677
	2016¹³	5 644	793	883	976	126 012	341	8 637

¹ Komponenty závislé od výsledkov s dlhodobým účinkom podľa nového systému odmeňovania sa poskytujú až po ukončení následného hodnotenia výkonnosti zo strany Dozornej rady po ukončení 5-ročného zadržiacieho obdobia, za obchodný rok 2017 to teda bude v roku 2023.

² V položke Ostatné sú vykazované vecné plnenia vyplatené v obchodnom roku 2016, dane z vecných plnení ako aj zamestnávateľské príspevky na dôchodkové sporenie.

³ Vyplatenie v roku 2018 po stanovení čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov za rok 2017.

⁴ Vyplatenie jeden rok po vyplatení STI v hotovosti. Uvedené čiastky predstavujú hodnoty v momente stanovenia variabilnej odmeny vo februári 2018. Čiastka určená na vyplatenie závisí od budúceho vývoja kurzu akcie Commerzbank. Počet virtuálnych akcií sa vypočíta z pomernej čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov a priemerného kurzu akcie Commerzbank v mesiacoch november a december 2017.

⁵ Podľa DRS 17 musia byť uvedené aj hotovostné komponenty LTI 2013, ktoré sú splatné po ukončení 4-ročného obdobia 2014 – 2017 a po schválení ročnej závierky za rok 2017. Hotovostný podiel komponentu LTI 2014 ako aj akciové podiely oboch komponentov LTI už boli uvedené vo výročnej správe za rok 2014 a podľa DRS 17 nemusia byť nanovo uvádzané. Bývalý predseda predstavenstva Martin Blessing sa vzdal svojej variabilnej odmeny za roky 2012 a 2013.

⁶ Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2016 obsahujú len komponenty, na ktoré existuje zo strany členov predstavenstva právoplatný nárok. Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2017 pre neobsahujú komponenty LTI, nakoľko na ne neexistuje nárok pred následným hodnotením výkonnosti zo strany Dozornej rady a ukončením 5-ročného zadržiacieho obdobia.

⁷ Martin Zielke bol k 1. máju 2016 vymenovaný za predsedu predstavenstva.

⁸ Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

⁹ Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

¹⁰ Dr. Marcus Chromik bol k 1. januáru 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

¹¹ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

¹² Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

¹³ Celkové čiastky za rok 2016 týkajúce sa LTI 2013 ako aj celkové príjmy sú nižšie, než je uvedené v správe o odmeňovaní za rok 2016. Táto skutočnosť je odôvodnená tým, že LTI 2013 za Dr. Stefana Schmittmanna vo výške 67 tis. Eur už nie je uvedená v celkových čiastkach za rok 2016, nakoľko jeho funkcia sa skončila k 31. decembru 2015.

Úvery pre členov predstavenstva

Členom predstavenstva boli poskytnuté hotovostné úvery s dobou splatnosti do roku 2051 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 0,9% do 2,8%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 11,9 %. Úvery sú v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli členom predstavenstva poskytnuté úvery vo výške 3 129 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 5 001 tis. Eur. V roku 2017 boli splatené úvery vo výške 153 000 Eur. Členovia predstavenstva neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Dozorná rada**Zásady systému odmeňovania a odmena za obchodný rok 2017**

Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft; v súčasnosti platné znenie bolo prijaté na Valnom zhromaždení dňa 20. apríla 2016. Tieto podmienky sa použijú prvýkrát k 1. 1. 2016. Podľa týchto ustanovení sa členom Dozornej rady vypláca základná odmena za obchodný rok vo výške 80 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca trojnásobok a podpredsedovi dvojnásobok uvedenej základnej odmeny.

Za členstvo v kontrolnom výbore a rizikovom výbore sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 30 tis. Eur. Za členstvo v inom výbore Dozornej rady, ktorý sa schádza najmenej raz za kalendárny rok, sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 20 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca vždy dvojnásobok uvedenej sumy. Táto dodatočná odmena sa vypláca za najviac tri mandáty vo výboroch, pričom sa používajú tri najviac odmeňované mandáty. Členovia Dozornej rady, ktorí boli členmi Dozornej rady len počas časti obchodného roka príp. len jedného výboru Dozornej rady, dostanú za tento obchodný rok pomernú odmenu zníženú podľa príslušnej doby. Okrem toho sa každému členovi Dozornej rady vypláca odmena za účasť na zasadnutiach Dozornej rady alebo telekonferencii a zasadnutiach výborov vo výške 1,5 tis. Eur. Za viaceré zasadnutia alebo telefónne konferencie, ktoré sa konajú v jeden deň, sa odmena za zasadnutie vypláca len raz. Fixná odmena a odmena za účasť na zasadnutiach sa vyplácajú ku koncu obchodného roka.

Commerzbank Aktiengesellschaft vypláca členom náhrady za výdaje vzniknuté počas výkonu funkcie a daň z pridanej hodnoty pripadajúca na odmenu alebo náhradu výdajov. Predsedovi Dozornej rady sa v primeranom rozsahu poskytujú personálne a vecné prostriedky ako aj sa im poskytujú náhrady za cestovné náklady vzniknuté počas výkonu funkcie ako aj reprezentačné náklady a náklady na bezpečnostné opatrenia.

Členom dozornej rady bude za obchodný rok 2017 vyplatená celková odmena v čistej výške 2 936,3 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 944,5 tis. Eur). Základné odmeny predstavujú 1 839,8 tis. Eur (predchádzajúci rok: 1 840,0 tis. Eur) a odmeny za prácu vo výboroch 765,0 tis. Eur (predchádzajúci rok: 716,0 tis. Eur). Odmeny za účasť na zasadnutiach 331,5 tis. Eur (predchádzajúci rok: 388,5 tis. Eur).

Odmeny boli jednotlivým členom vyplatené v nasledovnej výške :

Tis. €		Základná odmena	Odmena za prácu vo výbore	Variabilná odmena	Odmena za účasť na zasadnutiach
Klaus-Peter Müller	2017	240,0	120,0	19,5	379,5
	2016	240,0	125,9	24,0	389,9
Uwe Tschäge	2017	160,0	60,0	15,0	235,0
	2016	160,0	60,0	22,5	242,5
Hans-Hermann Altenschmidt	2017	80,0	70,0	22,5	172,5
	2016	80,0	70,0	30,0	180,0
Heike Anscheit (od 1. 1. 2017)	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	–	–	–	–
Gunnar de Buhr	2017	80,0	49,9	21,0	150,9
	2016	80,0	50,0	19,5	149,5
Stefan Burghardt	2017	80,0	46,8	18,0	144,8
	2016	80,0	20,0	16,5	116,5
Sabine Ursula Dietrich	2017	80,0	20,0	13,5	113,5
	2016	80,0	20,0	16,5	116,5
Karl-Heinz Flöther	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
	2016	80,0	30,0	24,0	134,0
Dr. Tobias Guldemann (od 3. 5. 2017)	2017	52,7	15,8	10,5	79,0
	2016	–	–	–	–
Stefan Jennes (od 1. 2. 2017)	2017	73,3	0,0	12,0	85,3
	2016	–	–	–	–
Dr. Markus Kerber	2017	80,0	70,0	21,0	171,0
	2016	80,0	70,0	16,5	166,5
Alexandra Krieger	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	80,0	0,0	16,5	96,5
Oliver Leiberich	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	80,0	0,0	16,5	96,5
Dr. Stefan Lippe	2017	80,0	30,0	13,5	123,5
	2016	80,0	30,0	19,5	129,5
Beate Mensch	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	80,0	0,0	13,5	93,5
Anja Mikus	2017	80,0	50,0	22,5	152,5
	2016	80,0	24,8	16,5	121,3
Dr. Roger Müller (do 3. 5. 2017)	2017	27,1	0,0	3,0	30,1
	2016	80,0	0,0	15,0	95,0
Dr. Helmut Perlet	2017	80,0	90,0	21,0	191,0
	2016	80,0	90,0	24,0	194,0
Barbara Priester (do 31. 12. 2016)	2017	–	–	–	–
	2016	80,0	0,0	15,0	95,0
Mark Roach	2017	80,0	0,0	10,5	90,5
	2016	80,0	0,0	15,0	95,0
Margit Schoffer (do 31. 1. 2017)	2017	6,7	2,5	1,5	10,7
	2016	80,0	30,0	24,0	134,0
Nicholas Teller	2017	80,0	80,0	19,5	179,5
	2016	80,0	65,3	21,0	166,3
Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
	2016	80,0	30,0	22,5	132,5
Spolu	2017	1 839,8	765,0	331,5	2 936,3
	2016	1 840,0	716,0	388,5	2 944,5

Členovia Dozornej rady neposkytovali v roku 2015 poradenské ani sprostredkovateľské príp. iné služby, takže neboli vyplácané žiadne dodatočné odmeny .

Úvery pre členov dozornej rady

Hotovostné úvery boli členom dozornej rady poskytnuté s dobou splatnosti do roku 2043 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 1,3% do 5,1%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 11,4 %. Úvery boli v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli členom Dozornej rady vyplatené úvery v celkovej výške 3 560 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 2 713 tis. Eur. V roku 2017 boli úvery splatené vo výške 254 000 Eur. Členovia Dozornej rady neboli v sledovanom roku v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Ostatné údaje

Poistenie D&O

S ohľadom na členov predstavenstva a členov Dozornej rady bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škody spôsobené na majetku („D&O“). Pre členov predstavenstva a členov Dozornej rady platí spoluúčasť 10% škody, pre všetky poistné udalosti v roku však najviac jedenaplnásobok pevnej ročnej odmeny.

Kúpa alebo predaj akcií spoločnosti

Podľa čl. 19 Nariadenia o zneužívaní trhu č. 596/2014 platí oznamovacia povinnosť a povinnosť zverejňovať obchody riadiacich zamestnancov spoločností kótovaných na burze a ich rodinných príslušníkov. Podľa toho musia byť kúpa a predaj akcií ako aj finančných nástrojov vzťahujúcich sa na Commerzbank od výšky 5 tis. Eur ročne bezodkladne oznamované. Táto oznamovacia povinnosť platí pre predstavenstvo a Dozornú radu.

Spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli v uplynulom obchodnom roku 2017 ohlásené nižšie uvedené obchody , ide pritom o kúpu akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft:

deň obchodu	Meno a ohlasovateľa	Príbuzný	Okruh účastníkov	Kúpa /predaj	počet kusov	Cena €	Objem obchodu €
3.4.2017	Martin Zielke		predstavenst vo	kúpa	2 150	8,5280	18 335,20
3.4.2017	Frank Annuscheit		predstavenst vo	kúpa	2 200	8,5200	18 744,00
3.4.2017	Stephan Engels		predstavenst vo	kúpa	1 900	8,5012	16 152,27
3.4.2017	Michael Reuther		predstavenst vo	kúpa	2 000	8,5227	17 045,40

Údaje podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 289 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka a podrobná správa

Zloženie základného imania

Spoločnosť Commerzbank vydala len kmeňové akcie, na ktoré sa vzťahujú práva a povinnosti zo zákonných ustanovení, najmä z § 12, 53a nasl., 118 nasl. a 186 Zákona o akciových spoločnostiach. Základné imanie spoločnosti predstavuje ku koncu obchodného roka 1 252 357 634,00 Eur a je rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií. Akcie znejú na majiteľa.

Vymenovávanie a odvolávanie členov predstavenstva a zmeny Stanov

Členov predstavenstva vymenováva a odvoláva Dozorná rada podľa § 84 Zákona o akciových spoločnostiach a § 6 ods. 2 Stanov. Podľa § 6 ods. 1 Stanov pozostáva predstavenstvo najmenej z dvoch osôb; Dozorná rada pritom stanovuje podľa § 6 ods. 2 Stanov aj počet členov predstavenstva. Ak chýba nevyhnutný člen predstavenstva bez toho, aby Dozorná rada vykonala vymenovanie, bude tento v naliehavých prípadoch vymenovaný súdom podľa § 85 Zákona o akciových spoločnostiach. Každá zmena Stanov podlieha podľa § 179 ods. 1 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach uzneseniu Valného zhromaždenia. Ak zákon nepredpisuje väčšinu základného imania zastúpeného pri prijímaní uznesení, postačuje jednoduchá väčšina zastúpeného imania (§ 19 ods. 3 veta druhá Stanov). Oprávnenie na zmenu Stanov týkajúcu sa ich znenia bolo podľa § 10 ods. 3 Stanov v súlade s § 179 ods. 1 veta druhá Zákona o akciových spoločnostiach preveďené na Dozornú radu.

Oprávnenia predstavenstva

Predstavenstvo je so súhlasom Dozornej rady oprávnené na zvýšenie základného imania vo výške najviac 569 253 470,00 Eur vydaním nových akcií podľa § 4 ods. 3 Stanov platných k 31. 12. 2015 (povolené imanie 2015). Predstavenstvo je takisto so súhlasom Dozornej rady oprávnené vylúčiť právo na odber akcií v istých prípadoch, najmä za účelom zvýšenia základného imania vecnými vkladmi.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 poverilo predstavenstvo na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a/alebo úžitkových práv (s alebo bez práva na zmenu a/alebo opciu) oproti hotovostným alebo vecným plneniam v celkovej nominálnej čiastke do 13 600 000 000,00 Eur. Finančné nástroje môžu byť upravené aj tak, že budú v čase vydania uznané ako nástroje dodatočného jadrového kapitálu (Additional Tier 1 Capital). Pre tento účel je podľa § 4 ods. 4 Stanov k dispozícii podmienené

imanie vo výške do 569 253 470,00 Eur (podmienené imanie 2015). Predstavenstvo je na základe súhlasu Dozornej rady oprávnené vylúčiť odberové právo v istých prípadoch, najmä vtedy, ak sa finančné nástroje vydávajú oproti vecným plneniam).

S ohľadom na podrobnosti o povolenom a podmienenom imaní, najmä o dobe platnosti a podmienkach uplatnenia, odkazujeme na podrobné vysvetlivky v prílohe č. 29 a 30.

Oprávnenia predstavenstva na zvýšenie základného imania z povoleného a podmieneného imania, na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a pôžitkových práv umožňujú banke primerane a aktuálne reagovať na pozmenené kapitálové potreby.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 splnomocnilo predstavenstvo podľa § 71 ods. 1 bod 7 Zákona o akciách na kúpu a predaj vlastných akcií za účelom obchodovania s cennými papiermi, a to do 29. apríla 2020. Objem za týmto účelom získaných akcií nesmie na konci dňa presiahnuť 5% základného imania Commerzbank Aktiengesellschaft. Cena, za ktorú bude nadobudnutá vlastná akcia, nesmie byť tri burzové dni pred dňom kúpy o 10% vyššia alebo nižšia než stredná hodnota akciových kurzov (konečných dražobných cien príp. porovnateľných následných cien akcie Commerzbank v obchodnom systéme Xetra príp. v porovnateľnom následnom systéme Burzy cenných papierov vo Frankfurtu.

Podstatné dohody pri zmene kontroly v dôsledku ponuky na prevzatie

Spoločnosť Commerzbank v rámci rámcových dohôd ISDA s časťou zmluvných partnerov dohodla pre prípad zmeny kontroly v rámci Commerzbank právo na mimoriadnu výpoveď v prospech týchto zmluvných partnerov. Právo na výpoveď spravidla predpokladá podstatné zhoršenie bonity spoločnosti Commerzbank. Jednotlivé zmluvy uzatvorené v rámci týchto rámcových dohôd by museli byť v prípade výpovede vyúčtované v trhovej hodnote, ktorú je možné zistiť každý burzový pracovný deň. Pritom však nie je možné vylúčiť, že výpoveď klienta s mimoriadne veľkým objemom obchodov môže mať na základe možných platobných záväzkov banky napriek tomu podstatný dopad na majetkovú, finančnú a výnosovú situáciu spoločnosti Commerzbank.

Podiely na imaní viac ako 10% hlasovacích práv

Podľa oznámenia o hlasovacích právach zo 4. júna 2013 sa Fond na stabilizáciu finančného trhu podieľa na Commerzbank Aktiengesellschaft v rozsahu 17,15 % imania oprávneného na hlasovanie. Ak ostal vtedy nahlásený podiel na hlasovacích právach nezmenený, bol by podiel Fondu na stabilizáciu finančného trhu na Commerzbank Aktiengesellschaft v apríli 2015 ca 15,6 % imania oprávneného na hlasovanie.

Ďalšie skutočnosti, ktoré by mali byť oznámené podľa § 289 ods. 4 Obchodného zákonníka, neexistujú.

Údaje podľa § 289 ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka

Cieľ interného systému na riadenie kontrol a rizík s ohľadom na finančné výkazníctvo spočíva v tom, aby podľa účtovných predpisov vyplývajúcich z nemeckého Obchodného zákonníka a z predpisov IFRS ročná a koncernová závierka sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. V spoločnosti Commerzbank sú interný kontrolný systém a systém riadenia rizika – oba s ohľadom na finančné výkazníctvo – spojené do metodiky a realizácie. V ďalšej časti tejto správy sa preto bude používať pojem „IKS“ (interný kontrolný systém). Podrobnosti o systéme riadenia rizík sú uvedené v správe o rizikách na strane 41 nasl..

Cieľ riadneho finančného vykazovania je ohrozovaný existenciou rizík, ktoré vplývajú na finančné výkazníctvo. Pritom nie je podstatné, či je toto spôsobené jedinou skutočnosťou alebo kombináciou viacerých skutočností.

Riziká pre finančné výkazníctvo môžu vznikáť aj v dôsledku chýb v obchodných postupoch. Okrem toho môže podvodné správanie viesť k chybnému uvádzaniu informácií. Preto musí banka zabezpečiť, aby boli riziká týkajúce sa chybných prezentácií, hodnotenia alebo vykazovania informácií vo finančných výkazoch minimalizované.

Interný kontrolný systém spoločnosti Commerzbank sa orientuje na dosiahnutie dostatočnej istoty týkajúcej sa dodržiavania platných právnych požiadaviek, riadneho a hospodárneho vykonávania obchodných činností a úplnosť a správnosť finančného výkazníctva. Pritom musí byť zohľadnené, že napriek všetkým opatreniam banky nemôžu zavedené metódy a postupy interného kontrolného systému nikdy poskytnúť absolútnu, avšak len dostatočnú istotu.

Zákonné základy a smernice

V § 289 ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka je zo strany zákonodarcu definované, že kapitálové spoločnosti musia v správe o stave spoločnosti popísať podstatné znaky svojho interného kontrolného systému. V spoločnosti Commerzbank sa uplatňujú zásady na vytvorenie interného kontrolného systému, ktoré sú stanovené v rámci minimálnych požiadaviek na riadenie rizík.

Základom pre vytvorenie interného kontrolného systému banky je medzinárodne platný rámec, ktorý vyvinul „Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission“ (COSO). Tieto rámcové predpisy sa používajú v Commerzbank na dosiahnutie nasledovných cieľov:

- efektívnosť a účinnosť obchodných procesov
- dodržiavanie platných zákonov a predpisov
- spoľahlivosť finančného výkazníctva

S ohľadom na hodnotenie rizík účtovných procesov požadované v rámci COSO (napr. zabezpečenie úplnosti evidovaných transakcií alebo správneho ocenenia v rámci súvahy) a ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva sa banka riadi podľa odporúčaní „International Standards of Auditing and Quality Control, No. 315, 2009 Edition“ (ďalej ako ISA číslo 315).

Organizácia

Základom pre riadenie spoločnosti s príslušnou strategickou orientáciou celkového koncernu, ktorá sa riadi podľa rizikových aspektov, je Písomne definovaný poriadok (SFO). SFO predstavuje zrozumiteľnú ako aj priebežne aktualizovanú prezentáciu organizácie a postupov, vrátane kompetenčného poriadku spoločnosti.

Tento rámec stanovuje pre všetky jednotky jednotné a záväzné minimálne požiadavky na organizáciu s ohľadom na dokumentáciu a aktualizáciu. Primárnym prvkom je pritom zásada jednoznačného priradenia zodpovednosti vychádzajúca z plánu rozdelenia obchodných oblastí pre predstavenstvo až po jednotlivé kompetencie na úrovni zamestnancov. Rozsah a vybudovanie rámca pre riadenie spoločnosti sa orientujú podľa právnych a regulárnych požiadaviek ako aj podľa "Firemnej ústavy Commerzbank", ktorú schválilo predstavenstvo. Pritom rámec pre riadenie spoločnosti uplatňuje podstatné ustanovenia firemnej ústavy vo forme praktických nariadení a obsahuje nasledovné prvky:

- rozdelenie obchodných oblastí pre predstavenstvo
- rokovacie poriadky
- organizačné štruktúry
- poverenia na vykonanie úkonov
- kompetenčné pravidlá

Úlohy, ktoré obsahovo nesúvisia, sú v banke organizované podľa zásady rozdelenia funkcií v rôznych oblastiach. Okrem toho sa na minimalizáciu rizík vo finančnom výkazníctve vykonávajú kontroly podľa princípu štyroch očí.

Zodpovednosť za implementáciu, uplatňovanie a realizáciu interného kontrolného systému má primárne predstavenstvo, s ohľadom na účtovné procesy člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť (CFO). Kým celkové predstavenstvo je zodpovedné za vybudovanie a preukázanie primeranosti interného kontrolného systému banky, je člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedný za vybudovanie kontrol vo forme primeraných kontrolných krokov a ich integráciu do príslušných procesov ako aj za efektívnosť interného kontrolného systému pre finančné výkazníctvo. Člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedá za riadne vyhotovenie riadnej a koncernovej závierky.

Pri sledovaní finančného výkazníctva poskytuje na to vytvorený kontrolný výbor Dozornú radu. Tento výbor podporuje Dozornú radu pri monitorovaní účtovníctva, účinnosti systému na riadenie rizík,

najmä interného kontrolného systému, compliance a interného revízneho systému. Okrem toho výbor podporuje Dozornú radu pri realizácii auditov, najmä pri zabezpečení nezávislosti audítora a jeho výkonov. Ďalej výbor sleduje aj bezodkladné odstraňovanie nedostatkov zistených audítorom.

Odbor internej kontroly (Group Audit) podáva každý rok správy Dozornej rade príp. radou vytvoreným výborom o revíznej činnosti a podstatných výsledkoch kontrol.

Za vyhotovenie ročných závierok v súlade s príslušnými zákonmi ako aj internými a externými smernicami je zodpovedný finančný odbor (Group Management Finance (GM-F)).

V rámci finančného odboru sa oddelenie účtovných postupov a smerníc zaoberá vypracovávaním a komunikáciou o koncernových smerniciach na vyhotovenie súvah. Podporuje koncernové a správne zostavovanie súvahy formou definovania a dohody o smerniciach na zostavenie súvahy.

Finančný odbor prijíma podporu týkajúcu sa účtovníctva aj od ostatných oddelení banky, najmä zo strany odboru pre IT (Group Information Technology), ktorý zodpovedá za prípravu a technický rozvoj IT systémov používaných pri účtovníctve.

Kontroly za účelom minimalizácie rizík

Kontroly sú v banke technicky aj manuálne (organizačne) integrované priamo do prevádzkových postupov. Technické kontroly sa uplatňujú v používaných IT systémoch a pozostávajú z kontrolných súčtov a kontrolných číslíc. Technické kontroly dopĺňajú manuálne súčasti kontrol, ako napr. zisťovanie údajov na obrazovke, ktoré vykonávajú príslušní zamestnanci. Kvalita údajov pri technickom zisťovaní je zabezpečená na základe organizačných opatrení v rámci zásady štyroch očí, kompetenčných pravidiel, oddelenia funkcií a na základe technických opatrení (udeľovanie IT oprávnení). Počas ďalšieho spracovania dodatočné kontroly zabezpečujú úplnosť a správnosť preberaných údajov.

Kontroly zo strany skupiny pre audit

Odbor pre audit (Group Audit) vykonáva na základe poverenia zo strany predstavenstva nezávisle, objektívne a s orientáciou na kontroly kontrolné činnosti, ktoré sú zamerané na to, aby boli obchodné procesy spoločnosti Commerzbank podporené s ohľadom na ich riadne vykonanie, bezpečnosť a hospodárnosť. Odbor pre audit (Group Audit) podporuje predstavenstvo tým, že hodnotí primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému a riadenia rizík, sleduje revíziu podstatných projektov a navrhuje odporúčania. Tým prispieva k zabezpečeniu obchodných postupov a majetku. Odbor pre audit (Group Audit) pôsobí zároveň ako revízny orgán koncernu v rámci riadenia rizík skupiny a pritom dopĺňa činnosť revíznych oddelení v dcérskych spoločnostiach.

Odbor pre audit (Group Audit) spadá priamo pod predstavenstvo a podáva mu správy. Odbor plní svoje úlohy samostatne a nezávisle. Najmä pri výkazníctve a hodnotení výsledkov kontrol nie je odbor viazaný na žiadne príkazy. Vychádzajúc z minimálnych

požiadaviek na riadenie rizík sa kontrolná činnosť na základe kontrol orientovaných na riziká vzťahuje v zásade na všetky aktivity a procesy koncernu, nezávisle od toho, či budú tieto vykonávané v koncerne alebo či budú vyčlenené do externého prostredia. Kontrola účinnosti a primeranosti interného kontrolného systému zahŕňajú systémy na riadenie rizík a riziko controlling, výkazníctvo, informačné systémy ako aj finančné výkazníctvo. Pre účely plnenia svojich úloh má odbor pre audit neobmedzené právo na informácie.

O každej kontrole vyhotovuje odbor pre audit písomnú správu, ktorá sa okrem iného zasiela príslušným členom predstavenstva. Na základe správ z kontrol odbor pre audit sleduje a dokumentuje včasné odstraňovanie zistených nedostatkov. Pri nedodržaní tohto postupu sa bude realizovať eskalačná procedúra. Okrem toho vyhotovuje odbor pre audit výročnú správu o kontrolách vykonaných počas obchodného roka, o zistených podstatných nedostatkoch ako aj o vykonaných opatreniach a predkladá ju predstavenstvu.

Proces finančného výkazníctva

Procesy používané v účtovníctve Commerzbank podporujú rôzne IT systémy, ktoré sú zapojené do príslušných postupov. Od roku 2015 sa ročná závierka za Commerzbank AG (tuzemsko) sa predkladá s novou finančnou architektúrou, ktorá pozostáva z nového Financial Data Warehouse ako súborom základných údajov a štandardného softvéru SAP (finančná funkcia). Tak existuje pre závierku podľa IFRS ako aj podľa Obchodného zákonníka jednotné riešenie pre Commerzbank AG (tuzemsko) na základe dôsledných finančných údajov.

V rámci ohlasovacích procesov pre účely finančného výkazníctva sa všetky informácie, ktoré sú relevantné pre zostavenie závierky koncernu Commerzbank podľa IFRS a Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka, zašlú z ohlasovacích miest (Commerzbank Aktiengesellschaft tuzemsko, dcérske spoločnosti a zahraničné pobočky) do centrálneho systému priamo do konsolidačného softvéru SAP EC-CS, ktorý je prispôbený potrebám banky. Dcérske spoločnosti ohlasujú údaje podľa IFRS, tuzemské a zahraničné pobočky okrem toho vyhotovujú hlásenia podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Automaticky sa kontroluje konzistentnosť údajov, predtým, než sa tieto zašlú do centrálneho systému. Po úspešnom dokončení všetkých kontrol správnosti je možné dokončiť jednotlivé hlásenia. Na základe týchto údajov sa v centrále vykonávajú ďalšie kontroly správnosti údajov. Po úspešnom ukončení týchto kontrol sa realizujú všetky konsolidačné kroky za účelom vyhotovenia koncernovej závierky podľa IFRS a vyhotovenie jednotlivej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Opatrenia na vyhotovenie koncernovej závierky pritom pozostávajú z rôznych jednotlivých konsolidačných krokov (ako napr. konsolidácia kapitálu, dlhov, nákladov a výnosov), prepočtov mien a eliminácie priebežného zisku.

Výkazníctvo podľa špecifických segmentov je zabezpečené samostatným IT systémom. Pritom sa tieto údaje porovnávajú s údajmi z účtovníctva.

Opatrenia na ďalšie doladenie interného kontrolného systému v súvislosti s finančným výkazníctvom

Interný kontrolný systém je s ohľadom na finančné výkazníctvo upravený podľa potrieb koncernu Commerzbank. Pritom neustále prebieha jeho ďalší rozvoj. Za týmto účelom bola do GM-F/GM-FO ako trvalé opatrenie implementovaná iniciatíva „Control Environment Initiative (CEI)“. Základom pre iniciatívu CEI je ďalší rozvoj tzv. „procesnej mapy“ GM-F/GM-FO. Na tejto procesnej mape sú zhora nadol zobrazené všetky podstatné procesy, ktoré sa dolaďujú prostredníctvom procesných popisov. Za týmto účelom sú identifikované riziká s ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva podľa rámca COSO. Pritom sa banka opiera o odporúčania ISA 315 a skúma, či je možné riziko priradiť nasledovným trom kategóriám a ich popisom:

- výroky o druhu obchodných prípadov: vznik, úplnosť, správnosť, priradenie období a účtov;
- výroky o zostatkoch na účtoch ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, hodnotenie a priradenie;
- výroky o zobrazení v rámci závierky a k údajom uvedeným v závierke: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, vykazovanie a zrozumiteľnosť, správnosť a hodnotenie.

Za účelom minimalizácie identifikovaných rizík boli implementované príslušné kontroly. Pre účely účinnosti interného kontrolného systému predstavuje dizajn – čiže štruktúra kontroly a primeraných kontrolných krokov a ich zapojenie do príslušného procesu – a operatívna realizácia kontrol rozhodujúce faktory na minimalizáciu rizík.

Interný kontrolný systém je s pohľadom na finančné výkazníctvo posilnený o pravidelné hodnotenie efektívnosti a účinnosti podstatných kontrol ako aj formou pravidelného hodnotenia kontrolnej činnosti.

Prostredníctvom tohto jednotného postupu má byť zabezpečené, aby boli identifikované a minimalizované riziká a aby bolo možné sa vyhnúť prípadnému chybnému vývoju.

Ostatné údaje

Po dni rozhodujúcom pre zostavenie súvahy neboli vykonané žiadne podstatné zmeny na internom kontrolnom systéme finančného výkazníctva.

Údaje podľa § 340a ods. 1a Obchodného zákonníka v spojení s § 289b ods. 3 Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 340a ods. 1a Obchodného zákonníka v spojení s § 289b ods. 3 Obchodného zákonníka je možné vo forme súhrnnej a nefinančnej správy nájsť vo výročnej správe koncernu Commerzbank na strane 44 nasl. príp. na strane www.nachhaltigkeit.commerzbank.de/NFE2017.

Správa Corporate-Governance a údaje podľa § 289a Obchodného zákonníka

Corporate Governance v zmysle zodpovedného a transparentného riadenia a kontroly spoločnosti, ktorá je zameraná na udržateľnú tvorbu hodnôt, má v Commerzbank odjakživa veľký význam. Preto podporujeme – predstavenstvo a Dozorná rada – Nemecký kódex Corporate Governance a tým aj sledované ciele a účely.

V nasledujúcich odsekoch vysvetľujeme Corporate Governance podľa bodu 3.10 Nemeckého kódexu Corporate Governance. Táto správa okrem toho obsahuje vysvetlivky k riadeniu spoločnosti podľa § 289a Obchodného zákonníka.

Odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance

Banka každý rok vysvetľuje, či dodržala a dodržiava odporúčania Komisie a rovnako oznamuje, prečo neboli niektoré odporúčania dodržané. Toto vyhlásenie predstavenstva a Dozornej rady sa zverejňuje na internetových stránkach Commerzbank (<http://www.commerzbank.de>). Tam sa nachádza aj archív s vyhláseniami o dodržaní odporúčania od roku 2002. Aktuálne vyhlásenie bolo odovzdané v novembri 2016.

Commerzbank dodržiava odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance takmer v plnom rozsahu, avšak odchyľuje sa od neho len v týchto bodoch:

- V bode 4.2.1 Kódexu sa odporúča, aby rokovací poriadok upravil prácu predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí pôsobenia členov predstavenstva. Predstavenstvo si so súhlasom Dozornej rady stanovilo rokovací poriadok. Rozdelenie oblastí činnosti však bolo zadané mimo rokovacieho poriadku. Tak je zabezpečená nevyhnutná flexibilita pri realizovaných zmenách a tým aj efektívne rozdelenie práce. Dozorná rada je informovaná o zmenách, a tým je zapojená do rozdelenia oblastí činností. Rokovací poriadok predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí pôsobenia členov predstavenstva, je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank.
- Podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta šiesta Kódexu má odmena členov predstavenstva vykazovať celkovo aj s ohľadom na variabilné zložky maximálne čiastky. Hlavné časti systému odmeňovania banky sú pevná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. S ohľadom na variabilnú odmenu zisťuje Dozorná rada po uplynutí obchodného roka na základe vopred dohodnutých cieľov čiastku zodpovedajúcu dosiahnutiu celkových cieľov. Pre túto čiastku platí horná hranica vo výške

1,4-násobku fixnej odmeny zistenej podľa ustanovení Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách. Do 50 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov sa poskytuje vo virtuálnych akciách; preto prevažne platí zadržiacia doba v trvaní 5 rokov a čakacia doba v trvaní ďalších 12 mesiacov. Na konci čakacej doby sa v hotovosti vyplatí protihodnota virtuálnych akcií Commerzbank – pod výhradou rôznych kontrolných krokov na zabezpečenie udržateľného rozvoja. Zmeny akciových kurzov počas tohto obdobia nevedú k zmene virtuálnych akcií, ktoré majú byť poskytnuté, a tým ani k zmene čiastky určenej na výplatu. Táto čiastka nie je výškovo obmedzená. Podľa koncepcie systému odmeňovania majú byť členovia predstavenstva ako prvok udržateľného odmeňovania od zistenia čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov v riziku s ohľadom na vývoj virtuálnych akcií. Obmedzenie príležitosti na podieľaní sa na pozitívnom vývoji kurzu by nebolo primerané najmä na pozadí toho, že neexistuje obmedzenie pre kurzové straty.

- S ohľadom na odmeňovania predstavenstva má byť podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta ôsma Kódexu vylúčená dodatočná zmena cieľov podľa úspechu alebo porovnateľných parametrov variabilných zložiek odmeňovania. Podľa Zákona o akciových spoločnostiach by mala Dozorná rada v prípade mimoriadneho vývoja dohodnúť možnosť obmedziť variabilnú odmenu predstavenstva. Podľa toho je Dozorná rada Commerzbank oprávnená upraviť pri mimoriadnom vývoji cieľové hodnoty a ostatné parametre variabilných zložiek odmeňovania, aby boli primerane neutralizované pozitívne ako aj negatívne dopady na dosiahnuteľnosť cieľových hodnôt, pričom v každom prípade musí byť rešpektovaná horná hranica variabilnej odmeny.
- Kódex v bode 4.2.3 ods. 3 odporúča, aby Dozorná rada pri príslušoch zabezpečenia v prospech predstavenstva stanovila cieľovú úroveň zabezpečenia – aj po uplynutí činnosti v predstavenstve – a pritom zohľadnila z toho vyplývajúce ročné ako aj dlhodobé náklady pre spoločnosť. Dôchodkové zabezpečenie predstavenstva je založené na prísluše plnenia, pre ktorý sa nedefinuje konkrétna úroveň zabezpečenia. Skôr má každý člen predstavenstva nárok na ročný prvok zabezpečenia, ktorého výška sa určuje podľa pevnej percentuálnej sadzby ročnej základnej mzdy jednotlivého člena predstavenstva. Zvýšenia pevnej ročnej základnej mzdy tak vedú len k zvýšeniu prvku zabezpečenia, ak o tom výslovne rozhodne Dozorná rada. Podľa definície percentuálnej sadzby – a pri nezohľadnení poistno-matematických vplyvov - závisí definitívna výška dosiahnutých nárokov na dôchodkové zabezpečenie člena predstavenstva len od dĺžky pôsobenia v predstavenstve. Na základe uvedenia pevnej percentuálnej sadzby príslušnej ročnej základnej mzdy sa pre Dozornú radu stávajú ročné a dlhodobé náklady pre spoločnosť transparentnými. Skutočné ročné náklady pre spoločnosť

závisia od poistno-matematických vplyvov. Vzdanie sa definovania cieľovej úrovne zabezpečenia v súvislosti s transformáciou na príslub plnenia zodpovedá podnikateľskej praxi, ktorá sa čo viac presadzuje.

- Podľa odseku 4.2.5 veta 5 a 6 kódexu majú byť v správe o odmeňovaní uvádzané niektoré informácie o odmeňovaní predstavenstva v definovaní vzorových tabuľkách. Vzorové tabuľky však nezohľadní osobitosti odmeňovanie nám v bankových inštitúciách, a preto sú menej vhodné pre Commerzbank AG. Aj preto sa bude Commerzbank AG vo svojej správe o odmeňovaní za rok 2017 odchyľovať od tohto odporúčania. Commerzbank AG vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želannej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní.
- Podľa bodu 5.3.3 Kódexu by mala Dozorná rada vytvoriť nominačný výbor, ktorý výhradne pozostáva zo zástupcov vlastníkov podielov. Podľa § 25d ods. 11 veta druhá bod 1 Zákona o úverovaní má nominačný výbor Dozornú radu podporovať pri identifikácii kandidátov na členov vedenia úverových inštitúcií. Túto úlohu predtým v rámci Commerzbank plnil prezidiálny výbor, ktorého členom boli aj zástupcovia zamestnancov. Za účelom zachovať osvedčenú prax Commerzbank pri účasti zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov pri výbere kandidátov pre predstavenstva sú dvaja členovia nominačného výboru Dozornej rady Commerzbank zástupcovia zamestnancov.
- Podľa bodu 5.4.1 ods. 2 veta prvá Kódexu by mala Dozorná rada stanoviť pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Dozorná rada Commerzbank definuje pre svoje zloženie pravidelne konkrétne ciele a zohľadňuje pritom kritériá uvedené v bode 5.4.1 ods. 2 veta prvá. Dozorná rada nestanovila len hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade. Z pohľadu Dozornej rady musí byť o pokračovaní príslušnosti často rozhodované individuálne vo vzťahu k jednotlivému členovi Dozornej rady; hranica by viedla k nie vecnému obmedzeniu. Aj s ohľadom na rozmanitosť môže odlišná dĺžka pôsobenia jednotlivých členov Dozornej rady viesť k výhodám.

Podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance

Commerzbank v širšom rozsahu spĺňa podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance a odchyľuje sa od neho len v týchto niekoľkých bodoch :

- Na rozdiel od bodu 2.3.2 je zástupca s hlasovacími právami v zásade zastihnuteľný len do dňa pred konaním Valného zhromaždenia. Avšak akcionári, ktorí sú prítomní alebo zastúpení na Valnom zhromaždení, majú možnosť udeliť pokyny zástupcovi s hlasovacími právami ešte aj v deň konania Valného zhromaždenia.
- Bod 2.3.3 obsahuje podnet, aby sa Valné zhromaždenie v plnom rozsahu prenášalo cez internet. Commerzbank prenáša príhovory predsedu Dozornej rady a predsedu predstavenstva, avšak nie všeobecnú debatu. Tak majú akcionári možnosť – bez zaťaženia verejným prenosom – diskutovať s administratívou.

Predstavenstvo

Predstavenstvo Commerzbank riadi spoločnosť na vlastnú zodpovednosť v záujme spoločnosti. Je pritom viazaný záujmami akcionárov, klientov, zamestnancov a ostatných skupín prepojených so spoločnosťou, a to s cieľom udržateľnej tvorby hodnôt. Predstavenstvo definuje strategickú orientáciu spoločnosti, vysvetľuje ju Dozornej rade a stará sa o jej realizáciu. Okrem toho zabezpečuje efektívne riadenie rizík a ich controlling. Predstavenstvo riadi obchodnú činnosť Commerzbank podľa zákona, stanov, svojho rokovacieho poriadku, firemných smerníc a príslušných pracovných zmlúv. Predstavenstvo spolupracuje s ostatnými orgánmi Commerzbank a zástupcami zamestnancov.

Zloženie predstavenstva a zodpovednosti jednotlivých členov predstavenstva sú zobrazené v správe koncernu na strane 5. Bližšia prezentácia práce v predstavenstve je stanovená v rokovacom poriadku, ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank na adrese <http://www.commerzbank.de>.

Odmeňovanie členov predstavenstva je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na strane 6 nasl.

Dozorná rada

Dozorná rada poskytuje poradenstvo a vykonáva dohľad na činnosťou predstavenstva pri riadení spoločnosti. Dozorná rada vymenováva a prepúšťa členov predstavenstva a spolu s predstavenstvom sa stará o dlhodobé plánovanie nástupníctva. Dozorná rada riadi svoju obchodnú činnosť podľa zákonných predpisov, stanov a svojho rokovacieho poriadku; rada pracuje s dôverou a úzko s predstavenstvom.

Zloženie Dozornej rady a jej výborov je znázornené na stranách 12 až 40 správy o stave koncernu. O podrobnostiach k práci grémia, jeho štruktúre a jeho kontrolnej funkcii informuje správa Dozornej rady na stranách 6 až 11 správy o stave koncernu. Ďalšie informácie o spôsobe práce Dozornej rady a jej výboroch nájdete v rokovacom poriadku Dozornej rady na internetovej stránke Commerzbank <http://www.commerzbank.de>.

V bode 5.4.1 ods. 2 Kódexu sa odporúča, aby Dozorná rada stanovila pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Dozorná rada Commerzbank stanovila nasledovné ciele:

Dozorná rada by mala byť obsadená tak, aby jej členovia mali nevyhnutné schopnosti, poznatky, skúsenosti a vecné informácie na to, aby dokázali riadne vykonávať úlohy Dozornej rady. Predovšetkým by mali členovia disponovať všetkými poznatkami a skúsenosťami, ktoré sú nevyhnutné z pohľadu činností koncernu Commerzbank. Pritom sa má klásť dôraz na osobitné poznatky a skúsenosti pri uplatňovaní účtovných zásad a interných kontrolných postupov. Okrem toho by sa mali členovia Dozornej rady dostatočne venovať plneniu svojich úloh. Členovia by mali byť spoľahliví a malo by sa dbať na výkonnosť, osobnosť, profesionalitu, integritu a nezávislosť členov. Dozorná rada prijala podrobný kompetenčný profil pre svoje zloženie, na ktoré v rámci doplnenia odkazujeme a ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank <https://www.commerzbank.de>. Dozorná rada zohľadňuje tam uvedené ciele a požiadavky pri predkladaní návrhov na zvolenie v rámci valného zhromaždenia, ako aj pri pravidelnom hodnotení dozornej rady ako celkového grémia a jej jednotlivých členov. K 31. decembru 2017 boli splnené všetky ciele stanovené pre zloženie dozornej rady ako aj kompetenčný profil.

Podľa odseku 5.4.1 ods. 4 kódexu musí správa Corporate-Governance okrem toho informovať o počte nezávislých členov vlastníkov podielov a menách týchto členov. Podľa odseku 5.4.2 kódexu sa člen dozornej rady nepovažuje za nezávislého predovšetkým vtedy, ak je v osobnom alebo obchodnom vzťahu k spoločnosti, jej orgánom, ovládajúcemu akcionárovi alebo niektorej z prepojených spoločností, čo môže zakladať závažný a nielen dočasný konflikt záujmov. Zástupcovia zamestnancov nie sú pri tomto samohodnotení zohľadňovaní.

Na základe vyššie uvedeného kritéria sú všetci desiaty zástupcovia vlastníkov podielov hodnotení ako „nezavislí“, a to menovite Klaus-Peter Müller, Sabine U. Dietrich, Karl-Heinz Flöther, Dr. Tobias Guldemann, Dr. Markus Kerber, Dr. Stefan Lippe, Anja Mikus, Dr. Helmut Perlet, Nicholas Teller a Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell.

Keďže zo strany vlastníkov podielov sú členovia dozornej rady na 100 % nezávislí, je oprávnené vlastné hodnotenie, že dozorná rada má primeraný počet nezávislých členov.

V obchodnom roku 2017 prekontrolovala Dozorná rada podľa bodu 5.6 Nemeckého kódexu Corporate Governance účinnosť svojej práce spojenou s hodnotením vykonávaného podľa § 25d ods. 11 body 3 a 4 Zákona o úverovaní. Výsledky kontroly účinnosti boli predložené grémiu a tam aj prediskutované. Členovia Dozornej rady sú toho názoru, že spôsob práce Dozornej rady je efektívny a

že celkovo bol dosiahnutý vysoký štandard. Podnety z okruhu členov Dozornej rady boli a budú zohľadňované pre budúcu činnosť.

Podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady musí každý člen Dozornej rady zverejňovať konflikty záujmov. V sledovanom roku neoznámil žiaden z členov dozornej rady takýto konflikt záujmov.

Odmeňovanie členov Dozornej rady je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na strane 17 nasl. .

Rozmanitosť

Tak ako pri zložení predstavenstva, obsadzovaní riadiacich funkcií banky ako aj pri návrhoch na voľbu členov Dozornej rady (body 4.1.5, 5.1.2 a 5.4.1 Kódexu) banka dbá na rozmanitosť (Diversity).

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta s ohľadom na dozornú radu

Dozorná rada Commerzbank AG má 20 členov. Cieľom je, aby členmi dozornej rady boli vždy minimálne 8 nezávislí členovia zvolení valným zhromaždením (zástupcovia vlastníkov podielov) v zmysle odseku 5.4.2 kódexu, a nie viac ako dvaja bývalí členovia predstavenstva Commerzbank AG. Okrem toho si dozorná rada stanovila riadnu vekovú hranicu 72 rokov a snaží sa o širokú vekovú štruktúru v rámci celkového grémia. Okrem toho sa dozorná rada snaží o získanie osôb s rôznym vzdelaním a profesionálnym pozadím. Dozorná rada musí mať okrem toho najmenej jedného medzinárodného zástupcu. Okrem toho dozorná rada pri návrhoch na voľbu členov predkladaných valnému zhromaždeniu dbá na primeranú účasť žien. Dozorná rada sa snaží o to, aby bola splnená zákonom požadovaná kvóta pre podiel žien v dozornej rade v rozsahu najmenej 30%. Pritom musí byť zohľadnené, že dozorná rada môže ovplyvňovať svoje zloženie len prostredníctvom svojich návrhov na vymenovanie za členov dozornej rady, ktoré sa predkladajú valnému zhromaždeniu. Aj zástupcovia zamestnancov v dozornej rade sa do budúcnosti usilujú o zachovanie minimálneho aktuálneho podielu žien v rámci zástupcov zamestnancov vo výške 30%.

Všetky uvedené ciele dozorná rada v obchodnom roku 2017 splnila. Dňa 31. decembra 2017 mala dozorná rada spoločnosti Commerzbank AG 3 medzinárodných zástupcov a 6 žien, z toho 3 ženy na strane zástupcov vlastníkov podielov. Podiel žien v dozornej rade tak bolo na úrovni 30%.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta s ohľadom na predstavenstvo

Nominačný výbor dozornej rady Commerzbank AG podporuje dozornú radu pri výbere uchádzačov vymenovanie za členov predstavenstva. Pritom zohľadňuje vyváženosť a rozdielnosť Znalostí, schopností a skúseností všetkých členov predstavenstva, návrhu je popis pracovného miesta s profilom uchádzača a uvádza potrebný čas na získanie takéhoto uchádzača. Pri zložení predstavenstva sa dozorná rada usiluje o to, aby zohľadnila aspekt rozmanitosti najmä s ohľadom na vek, vzdelávanie profesné pozadie

a aby v primeranom rozmere zohľadnila podiel žien. Okrem toho dozorná rada 2 v prirodzenom rámci na rozdielnej vzdelávanie a profesné pozadie členov predstavenstva.

S ohľadom na zákonom stanovenú kvótu žien v predstavenstve Commerzbank AG schválila dozorná rada cieľovú veličinu najmenej jednej ženy do 31.12.2022. Tento cieľ už bol splnený:

Dr. Bettina Orlopp bola s účinnosťou od 1. novembra 2020 vymenovaná za členku predstavenstva spoločnosti Commerzbank AG. Je zodpovedná za témy, za ktoré od mája 2016 bola zodpovedná ako generálna splnomocnenkyňa: Compliance, Human Resources a Legal.

Podiel žien v predstavenstve spoločnosti Commerzbank AG je tak na úrovni 14,3%.

Cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň

Predstavenstvo je podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach povinné stanoviť cieľovú kvótu pre podiel žien na oboch úrovniach riadenia pod predstavenstvom ako aj lehotu na dosiahnutie tohto cieľa. Najneskôr do 30. Septembra 2015 museli byť podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach stanovené cieľové kvóty a lehoty po prvýkrát rovnako museli zadokumentované. Tieto lehoty nesmú podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach trvať viac ako do 30. júna 2017. Pre všetky nasledujúce lehoty platí podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach maximálne obdobie v trvaní piatich rokov.

Predstavenstvo podľa toho stanovilo v máji 2017 nové cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň Commerzbank AG (s ohľadom na tuzemsko). Pre prvú úroveň riadenia bola cieľová kvóta na úrovni 17,5 %, pre druhú úroveň riadenia na úrovni 20 %. Koniec lehoty bol stanovený na 30. júna 2021. Commerzbank AG si tým stanovila ambiciózne ciele, keďže pre banku ako aj koncern ide o dôležitý cieľ spočívajúci v ďalšom zvyšovaní počtu žien v riadiacich pozíciách.

Na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 35 osôb, z toho 30 mužov a 5 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 14,3%.

Na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 381 osôb, z toho 319 mužov a 62 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 16,3%.

Príprava súvahy spoločnosti

Účtovníctvo koncernu Commerzbank ako aj Commerzbank Aktiengesellschaft sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. Koncernová závierka a správa o stave koncernu boli vyhotovené podľa International Financial Reporting Standards (IFRS) a doplňujúcich ustanovení Obchodného zákonníka (HGB); ročná závierka a správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli vyhotovené podľa ustanovení Obchodného zákonníka (HGB).

Koncernovú závierku a správu o stave spoločnosti pripravuje predstavenstvo a schvaľuje ich príp. konštatuje Dozorná rada. Za kontrolu zodpovedá audítor vymenovaný Valným zhromaždením.

K správe o stave spoločnosti patrí aj podrobná správa o rizikách, ktorá informuje o zodpovednom zaobchádzaní s rôznymi druhmi rizík. Správa o rizikách sa nachádza na strane 43 nasl. tejto správy.

Počas obchodného roka sú akcionári a tretie osoby dodatočne informovaní o priebehu obchodnej činnosti v rámci polročných finančných správ a dvoch štvrtročných správ. Aj tieto priebežné správy sa pripravujú podľa International Financial Reporting Standards (IFRS).

Vzťahy s akcionármi, transparentnosť a komunikácia

Raz do roka sa koná riadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Toto rozhoduje predovšetkým o použití bilančného zisku, ak bol vykázaný, o schválení činnosti predstavenstva a Dozornej rady, o vymenovaní audítora ako aj o zmenách stanov. Prípadne udeľuje oprávnenia ku kapitálovým opatreniam alebo súhlas na uzatváranie zmlúv o odvádzaní zisku. Prítom na jednu akciu pripadá jeden hlas.

Predstavenstvo a Dozorná rada podľa § 120 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach využila možnosť nechať rozhodovať Valné zhromaždenie o schválení systému odmeňovania členov predstavenstva, a to naposledy v roku 2015. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo zásady variabilnej odmeny a pevnú ročnú mzdu členov predstavenstva. Okrem toho Valné zhromaždenie v roku 2015 rozhodlo o pomere medzi variabilnou a fixnou ročnou odmenou pre členov predstavenstva podľa § 25a ods. 5 veta piata Zákona o úverovaní a schválila zvýšenie maximálnej čiastky variabilnej ročnej odmeny pre členov predstavenstva Commerzbank na 140 % fixnej ročnej odmeny od obchodného roku 2015.

Akciónári banky môžu svoje odporúčania alebo ostatné stanoviská predkladať listom alebo e-mailom príp. osobne. Za spracovanie písomných podnetov je zodpovedné centrálné riadenie kvality v rámci banky. Na zasadnutiach Valného zhromaždeniach sa tieto podnety komentujú a odpovedá na ne predstavenstvo alebo Dozorná rada. Okrem toho môžu akcionári na základe protinávrhov alebo rozširujúcich návrhov k programu spolurozhodovať o priebehu Valného zhromaždenia. Na návrh akcionárov môže byť zvolané mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Právne nevyhnutné správy a podklady potrebné pre Valné zhromaždenie, vrátane správy o činnosti, sú k dispozícii na internete, rovnako ako program Valného zhromaždenia a prípadné protinávryhy a rozširujúce návrhy.

Commerzbank informuje verejnosť – a tým aj akcionárov – štyrikrát ročne o finančnej a výnosovej situácii banky; firemné správy o kurze akcie sa okrem toho uverejňujú ako ad-hoc správy. Tým je zabezpečené rovnaké zaobchádzanie s akcionármi. V rámci tlačových konferencií a analytických podujatí informuje predstavenstvo o ročnej závierke príp. o štvrtročných výsledkoch.

Na podávanie správ využíva Commerzbank možnosti internetu, na stránke <http://www.commerzbank.de> sa zverejňujú rozsiahle informácie o koncerne Commerzbank. Napríklad stanovy Commerzbank ako aj rokovacie poriadky predstavenstva a Dozornej rady sú k dispozícii na internete. V správe o činnosti ako aj na internete sa okrem toho zverejňuje finančný kalendár týkajúci sa priebežného a nasledujúceho roka. Tento kalendár obsahuje všetky termíny zverejnenia podstatné pre finančnú komunikáciu, najmä termíny tlačových konferencií a analytických podujatí ako aj termíny zasadnutí Valného zhromaždenia.

Cítíme sa byť zaviazaní dodržiavať transparentnú komunikáciu s našimi akcionármi a všetkými ostatnými zainteresovanými osobami. Tento nárok chceme realizovať aj v budúcnosti.

Obchodná činnosť rámcové podmienky

Národohospodárske prostredie

Svetová ekonomika zaznamenala v roku 2017 najsilnejší rast od roku 2011. Silné impulzy prichádzali z prahových krajín. Po hlbokej recesii sa Rusko a Brazília opäť ocitli v rastovej fáze. Pozitívne sa prejavilo aj to, že v uplynulom roku nepokračovalo oslabenie rastu v Číne. Naopak, čínska ekonomika rástla v rozsahu 6,9 %, čo je silnejší rast než v roku 2016.

Avšak aj v priemyselných krajinách sa rozmach v roku 2017 podstatne zvýraznil. V USA bol rast na úrovni 2,3 %, čo je podstatne viac ako v roku 2016. Miera nezamestnanosti je medzičasom na nižšej úrovni než pred hlbokou recesiou v rokoch 2007/09. Na tomto pozadí americká centrálna banka v roku 2017 zvýšila cieľový koridor pre hlavné úrokové sadzby o ďalších 75 bázických bodov na 1,25 % až 1,50 % a okrem toho začala postupne znižovať stavy cenných papierov.

Aj v eurozóne sa v roku 2017 posilnil ekonomický rozmach. Miera rastu na úrovni 2,5 % bola ešte vyššia než v USA. Expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky sa stále viac prejavuje aj v reálnej ekonomike. Rovnako ekonomika eurozóny profituje zo živého globálneho dopytu. Vďaka rastu sa situácia na trhu práce citeľne zlepšila. Miera nezamestnanosti klesla z 9,7 % na konci roka 2016 na 8,7 % v decembri 2017. Napriek nižšej ponuke dostupných pracovníkov došlo v roku 2017 len k miernemu nárastu miezd. Rovnako sa nič nezmenilo ani na slabom dopade príslušných cien. Hlavná miera zdražovania - index spotrebiteľských cien za predchádzajúci rok bez silného výkyvu cien energií, potravín a požívatin – sa naďalej pohybuje okolo 1%. Zdržanlivé vyhladky týkajúce sa inflácie doviedli Európsku centrálnu banku k tomu, že program nákupu obligácií predĺžila do septembra 2018. Od začiatku roka nakupuje každý

mesiac obligácie už len v objeme 30 miliárd Eur, čo je polovica z predchádzajúceho objemu. Okrem toho sa Európska centrálna banka rozhodla, že splatenia zo splatných cenných papierov znovu investuje až na obdobie po ukončení programu nákupu obligácií.

Nemecká ekonomika zaznamenala v roku 2017 rast na úrovni 2,2%, čo je viac než v roku 2016 (1,9%). Po očistení dopadov rozličného počtu pracovných dní predstavuje nárast dokonca 2,5%.

Miera nezamestnanosti bola na začiatku roka po očistení o sezónne dopady na úrovni 5,4%, čím bola najnižšia od znovuzjednotenia Nemecka. Konjunktúra bola podporená predovšetkým živou investičnou činnosťou a vyšším nárastom exportu.

Na finančných trhoch dominovala v roku 2016 veľmi expanzívna peňažná politika najvýznamnejších centrálnych bánk. Investori sa hrnuli do rizikovejších foriem investícií, ako napr. akcie, firemné obligácie a štátne obligácie z periférnych krajín.

Podmienky v bankovníctve

Po prekonaní krátkej fázy neistoty na začiatku roka 2017 sa v lete uplynulého roka presadil veľký optimizmus predovšetkým v priemyselných krajinách a cyklické zlepšenie dosiahlo aj niektoré krajiny vyvážajúce dôležité suroviny. V profile krajín sa tak rozšíril počet krajín s upevnenou globálnou konjunktúrou. Politické riziká, vyššie zadlženie a slabý pokrok pri produktivite sa tak dostávali do úzadia a volatilita sa pohybovala na rekordných minimálnych hodnotách. Na tomto pozadí sa na globálnych akciových trhoch ďalej posilnili vysoké úrovne ocenenia už z predchádzajúceho roka 2017. Robustný globálny ekonomický rast v USA a Nemecku umožnili ďalší nárast úrovne dlhodobých úrokov a na trh firemných obligácií sa rizikové prírážky znovu podstatne znížili. Aj keď americká centrálna banka ako inštitúcia, ktorá ponúka najdôležitejšiu svetovú menu, popustila svoje opraty v oblasti peňažnej politiky, boli podmienky financovania na celom svete naďalej výhodné. Účastníci na trhu vychádzali naďalej z toho, že prísna úroková politika USA nevedie k brzdeniu konjunktúry a ani nevyvoláva turbulencie na burzách. Táto istota prispela k vyššej ochote investorov znášať riziká.

Riziká pre globálnu ekonomiku sa napriek tomu neznížili. Ešte úplne nedokončené oddlženie krajín, firiem a súkromných domácností v celej eurozóne naďalej zaťažuje výnosovú situáciu bánk. Na trhoch štátnych obligácií v eurozóne sú napätia spôsobené expanzívnou peňažnou politikou čiastočne len prekryté a v dôsledku sťahovania sa bánk spôsobeného reguláciami dochádza na čiastočných trhoch k anomáliám v oblasti cenotvorby. Rozšírený program nákupu obligácií euro systéme síce zlepšuje pozíciu likvidity podmienky financovania bánk, avšak na druhej strane to vyvoláva tlak na čistou úrokovú maržu, a tým zaťažuje dokonca výrazne výnosovú situáciu, napriek zrýchlenému nárastu účtovných úverov voči tuzemským spoločnostiam. Kým boli

ocenené snahy týkajú sa znižovania rizík v oblasti platobnej schopnosti a likvidity, naďalej platili obavy týkajúce sa dlhodobého oslabovania výnosovej situácie bánk v eurozóne a schopnosti iba dosah dostatočné výnosy v obchode závislom od úrokov.

V sledovanom roku sa znova ukázalo, akú vysokú hodnotu má kybernetická bezpečnosť a téma Compliance. Ochrana dátových sietí a príslušné vyškolenie zamestnancov – napriek už existujúceho pochopenia významu IT bezpečnosti - predstavuje trvalú úlohu, ktorú bankový sektor musí brať vážne. To isté platí pri dodržiavaní právnych a regulačných požiadaviek.

Celkovo v roku 2017 pokračovala zásadná transformácia európskeho bankového systému. Bankový sektor je menší, je orientovaný výraznejšie na svoje základné funkcie, je menej ziskový, a však rovnako je robustnejší a odolnejší voči budúcim krízam.

Dôležité personálne a obchodno-politické udalosti

V obchodnom roku 2017 Commerzbank napredovala pri presadzovaní svojej stratégie „Commerzbank 4.0“: na základe dohody so zástupcami zamestnancov na rámcovom vyrovaní záujmov a rámcovom sociálnom pláne boli vytvorené základy pre nevyhnutné personálne a organizačné opatrenia. Po prevzatí obchodov v oblasti splátkových úverov je banka s novou samostatne zodpovedná za dôležitú rastovú oblasť. Na základe ukončenia predaja dvoch dcérskych spoločností ako aj dohody o strategickom partnerstve v oblasti realizácie cenných papierov dosiahla Commerzbank opätovné zníženie komplexnosti. Okrem toho banka posilnila svoju funkciu v oblasti Compliance. Personálne zmeny boli v priebehu roka vykonané v zložení predstavenstva ako aj na funkcii predsedu predstavenstva.

Zmeny v dozornej rade Commerzbank

Valné zhromaždenie dňa 3. mája 2017 na základe návrhu dozornej rady zvolilo Dr. Tobiasa Guldimanna za člena dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft. Dr. Guldemann tak nahradil v dozornej rade Prof. Dr. Ulricha Middelmanna, ktorý zomrel v roku 2013. Namiesto neho bol do dozornej rady zvolený Dr. Roger Müller. Na základe voľby nástupcu sa ukončilo funkčné obdobie Dr. Rogera Müllera a tento získal naspäť svoje postavenie ako náhradného člena. Od 1. januára 2017 príp. 1. februára 2017 sú členmi dozornej rady Heike Ansheit a Stefan Jennes.

Dr. Bettina Orlopp bola zvolená za členku predstavenstva

S účinnosťou od 1. novembra 2017 bola Dr. Bettina Orlopp oficiálne zvolená za členku predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft. Dr. Bettina Orlopp je podľa plánov zodpovedná za oblasť „Compliance, personál a právne záležitosti“.

Pokrok pri realizácii znižovania počtu pracovných miest v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“

Dňa 13. júla sa Commerzbank dohodla so zástupcami zamestnancov na rámcovom vyrovnaní záujmov a rámcovom sociálnom pláne. Závazné dohody tvoria základ pre sociálne únosné znižovanie počtu pracovných miest banky, ktoré bolo ohlásené na jeseň 2016 ako súčasť stratégie „Commerzbank 4.0“.

Commerzbank prevzala portfólio splátkových úverov

V polovici augusta 2017 sa Commerzbank s bankou BNP Paribas Personal Finance S. A. dohodla na odlúčení v oblasti bankovníctva od spoločného podniku „Commerz Finanz GmbH“ so sídlom v Mníchove, ktorý zahŕňa splátkové úvery sprostredkované zo strany Commerzbank. Po odlúčení bola existencia spoločného podniku ukončená. V rámci prechodu čiastkového závodu bolo ca 300 000 zmluv s klientami s portfóliom splátkových úverov vo výške ca 3,5 miliárd EUR prevedených zo spoločnosti „Commerz Finanz GmbH“ na Commerzbank. Transakcia bola ukončená po schválení zo strany dozorných úradov s účinnosťou od 18. augusta 2017. Spolkový protimonopolný úrad túto transakciu už vopred odsúhlasil. Splátkové úvery predstavujú pre Commerzbank dôležitú oblasť rastu, ktorú chce banka ďalej prevádzkovať, digitalizovať a budovať. Preto Commerzbank už v 1. polovici roka 2017 zaviedla vlastný digitálny splátkový úver.

Commerzbank ukončila predaj dvoch dcérskych spoločností

Dňa 13. júla 2017 bol ukončený oznámený predaj podielov na spoločnosti spracúvajúcej drahé kovy Argor-Heraeus SA, Mendrisio, Švajčiarsko. Dňa 26. júla 2017 bol ukončený oznámený predaj podielov na spoločnosti poskytujúcej služby v oblasti kreditných kariet Concardis GmbH, Eschborn, Nemecko.

Príslušné dopady na výsledok boli vykázané v 3. štvrťroku 2017 vo výkaze ziskov strát.

Commerzbank a HSBC Transaction Services GmbH sa dohodli na strategickom partnerstve

Začiatkom decembra 2017 sa Commerzbank Aktiengesellschaft a HSBC Transaction Services GmbH dohodli na strategickom partnerstve pri realizácii obchodov s cennými papiermi. V rámci tohto partnerstva boli do externého prostredia vyčlenené operatívne obchodné procesy týkajúce sa spracúvania obchodov s cennými papiermi. Za týmto účelom má byť založená spoločná spoločnosť, na ktorej bude mať Commerzbank menšinový podiel v objeme 20 %. Partnerstvo bolo uzatvorené najprv na obdobie desiatich rokov.

Operatívny štart novej spoločnosti je naplánovaný na začiatok roka 2020. Dovtedy budú na oboch stranách vytvorené technické predpoklady pre migráciu dát. Nevyhnutné investície v rámci Commerzbank a úspory očakávané v strednodobom pohľade sú v plnom rozsahu obsiahnuté v plánovaní „Commerzbank 4.0“. okrem toho bude od roku 2018 prebiehať intenzívna testovacia fáza, ktorá

má zabezpečiť bezproblémový chod vyčlenené spracúvania cenných papierov. S ohľadom na ďalšie zmluvné podrobnosti bola dohodnutá mlčanlivosť.

Commerzbank posilňuje funkciu Compliance

Aj v obchodnom roku 2017 zrealizovala banka opatrenia na ďalšie posilnenie funkcie Compliance. To sa dotýka nielen štrukturálnych zmien, ale aj znižovanie počtu pracovných miest, ako aj ďalší rozvoj zamestnancov a úspešný nábor ďalších externých expertov pre oblasť Compliance na centrále ako jej zahraničných pobočkách. Na základe krátkodobej a strednodobej personálnej stratégie bude tento rozvoj ďalej prehĺbovaný. S cieľom zlepšiť riadenie rizík v oblasti Compliance zrealizoval odbor Compliance rôzne opatrenia v oblastiach Global Financial Crime, Global Markets Compliance ako aj Anti-Bribery and Corruption. Rovnako boli prijaté opatrenia na posilnenie Compliance-Governance v tuzemsku a v zahraničí. Ďalej bola v roku 2017 realizovaná zosilnená komunikácia medzi predstavenstvom a vedením spoločnosti ohľadne rizík Compliance („Tone from the Top“), okrem iného v rámci kampane „Culture of Integrity“. Banka sa pritom sústredila na jednotnú štruktúru Compliance v zmysle „3 obranných línií“, ktorá sa využíva v celej banke. V rámci modelu „3 obranných línií“, ktorý bol realizovaný v banke, bolo rozhodnuté o vytvorení tzv. Compliance Coordination Units vo Front Office (1 obranná línia). Za účelom posilnenia odbornej jednotkami z 1. obrannej línie a odborom Compliance (2. obranná línia) banka vytvorila výbory Compliance pôsobiace pre všetky segmenty. Tieto výbory slúžia na vysvetľovanie, prípadne diskusiu o nadradených témach týkajúcich sa Compliance (napr. zmenené regulačné požiadavky) alebo konkrétnych obchodných skutočností (napr. hodnotenie skupín klientov v rámci onboardingu, vznikajúce prípady podvodov/vzory). Global Compliance Board pritom predstavuje najvyššie grémium a zasadá pod vedením člena predstavenstva zodpovedného za Compliance, Human Resources a Legal. V rámci Group Compliance predstavuje Compliance Management Committee najvyššie grémium, ktoré zasadá pod vedením Chief Compliance Officer banky.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) londýnska pobočka Commerzbank zákazku poradenskej spoločnosti, ktorá vystupuje ako tzv. „Skilled Person“. Táto poradenská spoločnosť preverila existujúce štruktúry a procesy (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí/financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Následne bude posúdená efektívnosť plánu opatrení a spoločnosť ako Skilled Person podá správu voči FCA.

S ohľadom na zistenia v rámci vyrovnaní s americkými úradmi banka zrealizovala väčšinu uvedených opatrení. Okrem toho banka dostala rôzne správy z New York State Department of Financial Services (DFS), na ktoré odpovedala realizáciou príslušných

plánov. Pri realizácii týchto plánov banka dosiahla dobrý pokrok a väčšinu z opatrení už zaviedla do praxe.

Výnosová, finančná a majetková situácia

K poslednému dňu v roku 2017 zaviedla Commerzbank zmeny metód bilancovania a oceňovania: úrokový výsledok bol očistený o výsledok z obchodných transakcií ako aj úrokových komponentov súvisiacich s rezervami. Úrokový výsledok z obchodných transakcií sa teraz vykazuje v rámci výsledku z obchodných činností, úrokové komponenty súvisiace s rezervami sa vykazujú v rámci ostatného výsledku. Vysvetlivky k týmto úpravám nájdete vo výročnej správe na strane 81.

Commerzbank mala v sledovanom období neobmedzený prístup na peňažný a kapitálový trh; banka vždy disponovala likviditou a platobnou schopnosťou. Rovnako dokázala kedykoľvek prijímať prostriedky nevyhnutné na vyvážený mix refinancovania a mala v sledovanom období naďalej pohodlnú kapitálovú vybavenosť.

Výkaz ziskov a strát

Za obchodný rok 2017 vykázala Commerzbank Aktiengesellschaft zisk vo výške 176 mil. Eur, oproti 1 494 mil. Eur z predchádzajúceho roka.

Jednotlivé zložky hospodárskeho výsledku zaznamenali tento vývoj:

Úrokový prebytok ako zostatok z úrokových výnosov a úrokových nákladov poklesol o 1,5 miliárd Eur na 3 140 mil. Eur v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Z toho rozhodujú sa časť pripadla na vyššie popísané zmeny metód bilancovania a oceňovania. V rámci obchodnej činnosti v oblasti súkromných klientov a podnikateľov sa zvýšil úrokový prebytok napriek zníženému príspevku k výsledku z tuzemských úložiek v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Hnacími silami výnosov boli predovšetkým úrokové výnosy z rastúcich objemov úverových obchodov dôsledku veľmi dobrého vývoja nových obchodov, ako aj z prevzatia portfólia splátkových úverov spoločného podniku „Commerz Finanz GmbH“. V oblasti firemných klientov neboli záťažou vyplývajúce z úrokového prostredia, ako aj znížené výnosy z dokumentárnych obchodov súvisiace so znížením bankového portfólia v oblasti Financial Institutions a nižšími aktivitami klientov kompenzované dobrým vývojom obchodov na kapitálových trhoch.

Provizný prebytok bol na úrovni 2610 miliónov eur, čím je o 5,9% vyšší než v predchádzajúcom roku. Nárast vyplynul z nákladov na interné servisné činnosti obsiahnutých vo výsledku predchádzajúceho roka, ktoré sa od sledovaného roka vykazujú

v rámci administratívnych nákladov. Objem obchodov nesúcich provízie sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížil. V segmente súkromných klientov a podnikateľov stáli oproti vyšším províznym výnosom z tuzemských obchodov s cennými papiermi prudko znížené provízne výnosy zo sprostredkovania úverov, nakoľko Commerzbank už v 1. polovici roka 2017 začala ponúkať spotrebiteľské úvery prostredníctvom vlastnej platformy a následne sprostredkovávanie splátkových úverov cez spoločný podnik „Commerz Finanz GmbH“ v polovici roka úplne zastavila. V segmente firemných klientov vyplynulo nižší provízny prebytok v porovnaní s predchádzajúcim rokom z nižšieho príspevku obchodnej činnosti.

Čistý výnos/náklad obchodného portfólia predstavoval v sledovanom roku 879 mil. Eur, po – 203 mil. Eur v predchádzajúcom roku .

Zostatok ostatných prevádzkových výnosov a nákladov za sledované obdobie bol na úrovni – 1 167 mil. Eur, čo súvisí s vyrovnaním odpisu v jednej zo zahraničných dcérskych spoločností, ako aj s nárastom úrokových nákladov na záväzky v oblasti dôchodkového zabezpečenia.

Náklady z prevzatia strát dcérskych spoločností so zmluvami o odvode obchodného výsledku boli v sledovanom roku vo výške 25 mil. Eur. Oproti tomu sa podarilo dosiahnuť výnosy zo zmlúv o odvode výsledku vo výške 227 mil. Eur, takže pre obchodný rok 2017 z toho vyplývajú čisté výnosy zo zmlúv o odvode výsledku vo výške 202 mil. Eur.

Administratívne náklady v sledovanom roku vzrástli o 2,5 % na 5 635 mil. Eur. Personálne náklady sa najmä v prípade miezd a plátov znížili o 5,1 % na 3 009 mil. Eur. Ostatné administratívne náklady boli vykázané na úrovni 2 626 mil. Eur, čím boli o 13,0 % vyššie než v predchádzajúcom roku. Nárast vyplynul predovšetkým z nákladov na interné servisné činnosti, ktoré boli v predchádzajúcom roku vykázané v rámci výsledku, pričom od sledovaného roka sa vykazujú v rámci administratívnych nákladov. Okrem toho sa zvýšili náklady v oblasti IT ako aj príspevky na európsky bankový odvod, kým náklady na priestory banka dokázala v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížiť. Odpisy a opravné položky na nehnuteľný majetok hnutelný majetok sa v sledovanom roku zvýšili o 19 % na 489 miliónov eur. Tento nárast spočíval najmä vo vyšších odpisoch nehnuteľného majetku.

Kým vo výsledku predchádzajúceho roka boli vykázané náklady na odpisy pohľadávok a istých cenných papierov, ako aj z prísunu do rezerv v úverových obchodoch vo výške –3228 miliónov eur, vyplynuli s ohľadom na sledovaný rok výnosy z pripísaných hodnôt a rozpustenia opravných položiek na pohľadávky a isté cenné papiere, ako aj z vrátenia do rezerv v prípade úverových obchodov vo výške 1 535 miliónov eur.

Ako výsledok popísaných položiek z výkazu ziskov a strát dosiahla Commerzbank-Aktiengesellschaft v obchodnom roku 2017 výsledok z bežnej obchodnej činnosti vo výške 1 273 mil. Eur, v predchádzajúcom roku to bolo – 1 835 mil. Eur.

V sledovanom roku bol vykázaný mimoriadny výsledok vo výške - 786 mil. Eur. Kým v predchádzajúcom roku bol vykázaný zisk z migrácie spoločnosti Hypothekenbank Frankfurt AG, mali v roku 2017 vplyv na výsledok najmä náklady na reštrukturalizáciu v súvislosti so stratégiou „Commerzbank 4.0“.

Daňové náklady boli za obchodný rok 2017 vykázané vo výške 311 mil. Eur po 368 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Nárast súvisel s vyššími daňami z výnosov a príjmu.

Za obchodný rok 2017 vznikol zisk vo výške 176 mil. Eur, po 1 494 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Zisk dosiahnutý v sledovanom roku bude vo výške 88 mil. Eur prevedený do iných rezerv zo zisku, takže zostane bilančný zisk vo výške 88 mil. Eur. Bilančný zisk by mal byť na základe súhlasu rozhodovacích grémíí použitý na ďalšie posilnenie rezerv zo zisku.

Súvaha

Bilančná suma Commerzbank Aktiengesellschaft sa oproti poslednému dňu roka 2016 znížila o 6,1 % alebo 24,0 miliárd Eur na 367,6 miliárd Eur.

Na strane aktív sa hotovostná rezerva výrazne zvýšila o 19,0 miliárd Eur na 49,6 miliárd Eur. Nárast oproti poslednému dňu predchádzajúceho roka 2016 súvisel predovšetkým s vyššími vkladmi v centrálnych bankách. Pohľadávky voči úverovým inštitúciám sa v porovnaní s minulým rokom znížili o 12,9 miliárd Eur na 42,6 miliárd Eur. Tento vývoj bol spôsobený najmä podstatným poklesom zabezpečených obchodov na peňažnom trhu vo forme Reverse Repos. Naproti tomu sa zvýšili pohľadávky voči klientom oproti rozhodujúcemu dňu minulého roka o 907,2 miliárd Eur na 7,4 miliárd Eur. Tento vývoj bol zapríčinený podstatným nárastom hypotekárnych úverov o 7,0 miliárd Eur, pokles však bol zaznamenaný v likvidovaných oblastiach firemných nehnuteľností a financovania lodí. Dlhopisy a pevne úročené cenné papiere sa znížili o 31,4 miliárd. Tento pokles vyplýva zo zníženého objemu obligácií a dlhopisov. Obchodné portfólio vykázalo objem 30,8 miliárd Eur, po 54,5 miliárd Eur v predchádzajúcom roku. Pokles bol spôsobený trhovými hodnotami finančných nástrojov – najmä pri úrokových a menových derivátoch. Podiely na prepojených spoločnostiach sa od posledného dňa roku 2016 na úrovni 8,0 miliárd Eur znížili o 2,2 miliardy EUR na 5,8 miliárd EUR.

Na pasívnej strane bolo vykázané zníženie záväzkov voči úverovým inštitúciám – najmä v súvislosti so znížením vkladov na videnie a klesajúcimi Repos & Cash Collaterals – o 9,9 % na 67,1 miliárd Eur. Záväzky voči klientom boli vo výške 206,8 miliárd Eur, čím boli pod úrovňou predchádzajúceho roka. Kým vklady na videnie boli na úrovni 1 31,8 miliárd EUR, či zodpovedali objemu v predchádzajúcom roku, znížil sa objem termínovaných vkladov a pri záložných listov na meno. Zaknihované záväzky boli s hodnotou 32,8 miliárd Eur o 3,2 miliardy Eur nižšie než v predchádzajúcom

roku. Pokles vyplynul najmä zo zníženia dlhopisov. Obchodné portfólio pasív vykazovalo objem vo výške 18,6 miliárd Eur, po 28,8 miliárd Eur v uplynulom roku. Pokles o 10,2 miliárd Eur vyplýval najmä zo zníženia negatívnych trhových hodnôt z derivatívnych úrokových nástrojov. Druhoradé záväzky boli na úrovni 9,1 miliárd Eur a v porovnaní s uplynulým rokom boli nižšie o 1,0 miliardu Eur. Kapitál spojený s pôžičkovými právami bol na úrovni 0,1 miliárd Eur, čím bol na úrovni predchádzajúceho roka. Vlastné imanie na úrovni 22,5 miliárd Eur bolo o 0,8 % vyššie než v uplynulom roku.

Záväzky nevykazované v súvahe zaznamenali v porovnaní s uplynulým rokom nárast objemu: kým eventuálne záväzky sa zvýšili mierne na 34,3 miliárd Eur, neodvolateľné prísľuby úverov poklesli o 0,5 miliardy Eur na 75,1 miliárd Eur.

Vlastné imanie

Vlastné imanie vykázané v súvahe spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2017 vzrástlo v porovnaní s koncom roka 2016 o 0,2 miliardy Eur na 22,5 miliárd Eur. Kapitálová rezerva bola na úrovni 17,2 miliárd Eur, čím bola na úrovni predchádzajúceho roka. Rezervy zo zisku boli na úrovni 3,5 miliárd Eur, čím bolo o 0,8 miliardy Eur vyššie než ku koncu roka 2016.

Banka od roku 2007 využíva oslobodzovacie predpisy podľa § 2a Zákona o úverovaní – tzv. úprava Waiver, čo znamená, že ohlasuje bankovému dohľadu rizikové aktíva a kapitálové kvóty už len za bankovú skupinu celkom.

Tu boli rizikové aktíva na koncu roka 2017 na úrovni 171,4 miliárd Eur, čím boli o 19,2 miliárd Eur nižšie než v predchádzajúcom roku. Zníženie rizikových aktív v oblasti úverových rizík vyplývalo najmä zo zníženia rizikových aktív z úverových rizík ako aj zo zníženia trhových rizík a prevádzkových rizík. Rizikové aktíva z úverových rizík boli znížené najmä na základe aktívneho riadenia portfólia, okrem iného na základe zníženia v likvidovanom portfóliu na základe transakcie zaknihovania ako aj v dôsledku dopadov menových zmien. Započítateľný jadrový kapitál sa na základe nasledujúceho kroku Basel-3-phase-in znížil oproti poslednému dňu v roku 2016 o ca 0,5 miliardy Eur na 26,0 miliárd Eur. Kvóta jadrového kapitálu sa mierne zvýšila na 15,2 %. Kapitál Common-Equity-Tier-1 (tvrdý jadrový kapitál) bol na úrovni 25,6 miliárd Eur a príslušná kvóta na úrovni 14,9 %. Kvóta vlastného imania bola k rozhodujúcemu dňu na úrovni 18,3 %. Kvóta tvrdého jadrového kapitálu („fully phased-in“, t.j. podľa našej interpretácie pri úplnom rešpektovaní regulačných pravidiel) bola k rozhodujúcemu dňu na úrovni 14,1 %. Kvóta Leverage Ratio, ktorá poukazuje na pomer medzi kapitálom Tier-1 a Leverage Exposure, bola na základe pravidiel CRD IV/CRR (podľa „delegated act“) na úrovni 5,5 % („phase-in“) príp. 5,1 % („fully phased-in“).

Banka dodržiava všetky požiadavky dozorných orgánov. Údaje dozorných orgánov zahŕňajú koncernový výsledok pripadajúci na akcionárov Commerzbank a zohľadňujú príslušné vymedzenie dividend .

Zhrnutie obchodnej situácie v roku 2017

Commerzbank v obchodnom roku 2017 naďalej realizovala stratégiu „Commerzbank 4.0“ podľa plánov a pokračovala v kurze rastu.

Z pohľadu koncernu bolo zníženie operatívnych výnosov v porovnaní s predchádzajúcim rokom podľa našich očakávaní spojené s nižšími výnosmi jednorazového charakteru, čo malo pri stabilnej nákladovej báze dopad na očakávané mierne zvýšenie nákladovej kvóty. Bez zohľadnenia jednorazových výnosov bol dosiahnutý cieľ spočívajúci v zlepšení kvality výnosov a hospodárskeho výsledku v uplynulom obchodnom roku. Z dôvodu úplného zaúčtovania nákladov na reštrukturalizáciu – pôvodne boli tieto rozdelené na 2 obchodné roky, a tým bola v roku 2017 pravdepodobná nižšia záťaž – nedosiahol prebytok koncernu prognózovanú veľkosť podľa predchádzajúceho roka, avšak bol v pozitívnom pásme.

V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sme stanovené ciele pre tuzemské aktivity súkromných klientov týkajúcich sa rastu počtu klientov a spravovaného majetku klientov (súčet objemov úverov, úložiek a depozitov) výrazne presiahli. Na strane výnosov boli zaznamenané ďalšie zaťaženia ako dôsledok zosilneného konkurenčného prostredia v tuzemsku. Naďalej stúpajúca úroková marža, ako aj rast provízieho prebytku v poľskej dcérskej spoločnosti mBank to nemohli úplne kompenzovať. V segmente firemných klientov viedol tlak na marže v sledovanom roku pri súčasne stlmenom vývoji v oblasti nových úverov ako aj vedome zrýchlené rozpustenie úverových objemov nepatriacich medzi hlavné činnosti neočakávanému zníženiu úrokových prebytkov ako aj celkových výnosov v segmente. Segment Asset & Capital Recovery v sledovanom roku opäť rýchlejšie, než sa očakávalo, zrealizoval naplánovanú stratégiu likvidácie. To bolo podľa plánov spojené so znížením výnosov segmentu, vysoký podiel tu mali aj dopady oceňovania.

Celkovo bol ročný zisk Commerzbank Aktiengesellschaft za sledovaný rok na úrovni 176 mil. Eur, po 1 494 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Na základe toho sa vývoj výsledku v

obchodnom roku 2017 nachádzalo v rámci nami prognózovaných očakávaní.

Správa o prognózach a príležitostiach

Budúca ekonomická situácia

Vývoj svetovej ekonomiky bude aj v roku 2017 poznačený geopolitickými rizikami ako aj ekonomickým vývojom v prahových krajinách. V centre pozornosti bude pritom naďalej Čína. Tam dôjde zrejme k spomaleniu rastu. Na strane jednej zaznamená zrejme stavebníctvo, ktoré je v Číne veľmi dôležité, slabšiu expanziu, pričom ceny nehnuteľností vôbec nestúpajú, a na strane druhej budú aj zadĺžené spoločnosti, predovšetkým podniky vo vlastníctve štátu, len pomaly zvyšovať svoje investície. Naproti tomu sa zvýši rozmach v krajinách, ktorých export dominuje vďaka surovinám.

V USA sa na základe dobrých šancí funkcií predpokladá, že bude aj v roku 2018 pokračovať rozmach, ktorý trvá už 8 rokov. Na základe stále rastúcej miery zamestnanosti a zvyšovania miezd sa predpokladá aj nárast súkromnej spotreby. To isté platí pre investície firiem, ktoré profitujú z výhodných perspektív odbytu. Okrem toho by mali vyššie ceny ropy ďalej podporiť investície do ťažby ropy a plynu. Aj export USA by sa mal v roku 2018 podobne zvýšiť v roku 2017. Doteraz neboli realizované obavy, ktoré vznikli po voľbách nového prezidenta USA a ktoré sa týkali možného rozpútania obchodnej vojny. Dodatočnú podporu sľubujú aj prijaté zníženia daní, z ktorých profitujú firmy ako aj zamestnanci.

Ekonomika USA bude v roku 2018 naďalej rásť v silnom rozsahu, a síce v objeme 2,7%, čím presiahne aj výrobný potenciál. Už teraz nízka miera nezamestnanosti bude ďalej klesať. Podporí americkú centrálnu banku v jej očakávaní, že jadrová inflácia (inflácia bez energií a potravín) sa bude znova zvyšovať smerom k hodnote 2%. Na základe toho predpokladáme, že americká centrálna banka v roku 2018 zvýši svoje hlavné úrokové miery o celkovo 100 bázických bodov.

Reálny hrubý domáci produkt zmena oproti minulému roku	2017	2018 ¹	2019 ¹
USA	2,3 %	2,7 %	2,3 %
Eurozóna	2,5 %	2,5 %	2,3 %
Nemecko	2,2 %	2,5 %	1,8 %
Stredná a východná Európa	3,8 %	3,4 %	3,0 %
Poľsko	4,6 %	3,8 %	3,2 %

¹ Hodnoty za roky 2018 a 2019 predstavujú prognózy Commerzbank.

V eurozóne sa spustil silný rozmach, ktorý by bol ohrozený len zmenou kurzu Európskej centrálnej banky. Ten sa však neočakáva, hoci Európska centrálna banka na začiatku roka znížila nákup obligácií na polovicu. Do septembra bude už len nakupovať cenné papiere v hodnote 30 miliárd Eur mesačne a následne bude tieto činnosti postupne znižovať. Avšak to neznamená koniec uvoľnenej peňažnej politiky. Sadzba na úložky Európskej centrálnej banky bude ešte dlho na úrovni $-0,4\%$. Nízke úroky robia ešte stále vysoké zadĺženie mnohých firiem a súkromných domácností znesiteľným.

Vďaka riadnemu ekonomickému rastu bude naďalej klesať nezamestnanosť, to však zrejme nebude mať veľký dopad na zvyšovanie miezd. Rovnako bude aj cenový výtlak veľmi slabý.

Rozhodnutie Británie pre vystúpenie z EÚ nebude mať negatívny dopad na konjunktúru v eurozóne. Na strane jednej do skutočného odchodu veľkej Británie z domáceho trhu ostávajú ešte viaceré roky, na strane druhej vychádzame z toho, že bude uzatvorená dohoda s Európskou úniou, ktorá bude minimalizovať ekonomické dopady.

Nemecká ekonomika bude v roku 2018 – po očistení o rozdielny počet pracovných dní – zrejme rovnako silne rásť ako v roku predchádzajúcom. Bez očistenia by malo ísť o nárast o $2,5\%$. Tento rozmach bude podporený silnou investičnou činnosťou.

Avšak aj spotreba bude naďalej stúpať. Silnejšie zvyšovania miezd a naďalej vysoká miera zamestnanosti prispievajú k podstatnému zvýšeniu príjmov zamestnancov. Impulzy budú pritom prichádzať nielen z domáceho dopytu. Nemecká ekonomika bude naďalej profitovať zo živého globálneho dopytu. Avšak je potrebné si uvedomiť, že mzdové náklady nemeckých firiem už niekoľko rokov oveľa silnejšie rastú než v iných krajinách menovej únie. Na trhu s nehnuteľnosťami, najmä v oblasti konglomerácií, nízke úroky ženu ceny smerom nahor.

Úrokové zmeny v USA a naďalej veľmi expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky budú aj v roku 2018 charakterizovať obraz na finančných trhoch. Ukončenie nákupu obligácií zo strany Európskej centrálnej banky povedie k významnému nárastu výnosov desaťročných spolkových obligácií. Zvyšovanie cien na akciových trhoch ešte nie je ukončené, aj keď by sa volatilita už nemala zvyšovať. Prebiehajúci obchodný rok zrejme nebude dobrým akciovým rokom, keďže dobrá konjunktúra prispieva k zvyšovaniu firemných ziskov. Okrem toho naďalej uvoľnená peňažná politika podporuje oceňovanie akcií. Výmenný kurz medzi eurom a dolárom by mal v roku 2018 skôr klesať, keďže americká centrálna banka výraznejšie zvýši svoje základné úroky, než sa to v súčasnosti očakáva na trhu.

Výmenné kurzy	31.12.2017	31.12.2018 ¹	31.12.2019 ¹
Euro/dolár	1,20	1,18	1,26
Euro/libra	0,88	0,88	0,92
Euro/zloty	4,18	4,30	4,40

¹ Hodnoty za roky 2018 a 2019 predstavujú prognózy Commerzbank.

Budúca situácia v bankovníctve

Na pozadí podpory zo strany svetovej ekonomiky pre nemeckú a európsku ekonomiku a samonosného rozmachu v eurozóne sú riziká týkajúce sa konjunktúry v oblasti bankového sektora v súčasnosti vyváženejšie než kedykoľvek predtým. Niektoré z doteraz vnímaných rizík síce naďalej existujú, medzi nimi je riziko protekcionistických tendencií, riziko prekvapivého zníženia rastu v Číne, ako aj politické riziká v Európe a vo svete. Po výsledku volieb na Sicílii sa napr. zvýšilo riziko možného víťazstva subjektov kritizujúcich Európsku úniu v nasledujúcich parlamentných voľbách v Taliansku, nakoľko Taliansko na základe štrukturálnych slabých miest predstavuje naďalej rizikový faktor pre menovú úniu. Eskalácia konfliktu v severnej Kórei alebo konfliktu medzi Saudskou Arábiou a Iránom by mohla výrazne zosilniť vnímanie geopolitických rizík. Prasknutie bubliny zadlženia, kaskádové efekty, masívna strata dôvery a politické rozhodnutia by mohli v Číne viesť k citelnému poklesu hospodárskeho rastu.

V prípade prehnaného vývoja na finančných trhoch a chybných alokácií v reálnej ekonomike ako dôsledok expanzívnej peňažnej politiky by to malo priamy dopad na bankový sektor v oblasti úrokov a provízií. V dôsledku vysokého ocenenia akcií a dôchodkov, na trhu s nehnuteľnosťami, ako aj v oblasti Private Equity sa vybuďoval veľký potenciál sklamaní a uvoľnenosť a dôvera čiastočne začali dominovať. Investori, ktorí bežne investujú do týchto aktív, by mohli v prípade turbulencií na trhoch reagovať v panike, význam procyklicky reagujúcich investorov výrazne stúpol. Plánované vystúpenie niektorých centrálnych bánk z politiky nízkych úrokov však nesie so sebou riziko výrazných zmien na finančných trhoch, nakoľko by mohli byť sklamané očakávania týkajúce sa rozsahu a rýchlosti racionalizácie v oblasti peňažnej politiky. Nemecká spolková banka prednedávnom upozornila na to, že riziká z nového ocenenia, zmeny úrokov a výpadky úverov vznikajú naraz a že sa navzájom môžu posilňovať.

Neusporiadané vystúpenie veľkej Británie z Európskej únie bez prechodnej lehoty a bez dohody o voľnom obchode, ktoré napriek nedávnomu pokroku v rozhovoroch o podmienkach vystúpenia nie je možné úplne vylúčiť, by sa rovnalo ekonomickému šoku a nemeckému bankovému sektoru – napriek pozitívnym efektom vytvárania hodnôt v dôsledku presunu finančných služieb do Nemecka - by to spôsobilo veľké škody. Súčasný rozsah integrácie medzi Veľkou Britániou a Európskou úniou, predovšetkým s Nemeckom, je s ohľadom na špecializáciu na tuzemskom trhu a internacionalizáciu veľmi veľký. Zahraničné obchody bánk s dôležitými nemeckými priemyselnými klientmi, ktorí sú silní v exporte, by bol výrazne ohrozený, to platí predovšetkým – prostredníctvom obchodných kanálov – pre sektory automobilového priemyslu, strojárstva, elektrotechniky, chemického farmaceutického priemyslu, ako aj pre výživu a textilný priemysel. Dodávky plnení sú relevantné pre Nemecko, ako aj pre veľkú Britániu a majú svoj význam v oblasti mikro ekonomiky aj makro

ekonomiky. V Nemecku je podľa analýzy inštitútu Ifo napojených takmer 550 000 pracovných miest na export do Veľkej Británie, čo by malo priamy dopad na obchody so súkromnými bankovými klientmi. Okrem toho by vystúpenie Veľkej Británie z vnútorného trhu Európskej únie a colnej únie mohlo mať výrazný dopad na obchodovanie s inými krajinami Európskej únie. Banky sú odkázané na to, že ich úveroví klienti budú identifikovať a znižovať riziká vystúpenia pre ich vlastné obchodné modely. V krátkodobom horizonte by vo všeobecnosti existovali veľké riziká poklesu pre makroekonomické prostredie v dôsledku nervozity účastníkov trhu a v dôsledku politických neistôt spojených s negatívnymi dopadmi na dispozície klientov bankového sektora. K tomu by mohlo prispieť aj vnímanie závažných inštitucionálnych dôsledkov vystúpenia v prípade troch najväčších členských štátov (s ohľadom na mocenskú rovnováhu v Európskej únii, prípadnú zmenu orientácie v oblasti voľného obchodu a dopadov na rozpočet Európskej únie). Ak by britská vláda znížila štandardy dozoru pre peňažný sektor po vystúpení z Európskej únie s cieľom podporiť finančné centrum vytvorené v Londýne, došlo by k ohrozeniu konkurencieschopnosti bánk v zostávajúcich krajinách EU.

Na trhoch prevláda neistota týkajúca sa kapitálovej vybavenosti, rizík spojených s úrokovými zmenami, rizikovými úvermi, kybernetickými rizikami a predovšetkým týkajúca sa výnosovej situácie európskych bánk. Po nedávnom ukončení regulačného balíka Bazilej 3 sa do popredia dostáva otázka jednotného presadzovania týchto pravidiel, čo môže viesť k neistote investorov, spolu s otázkami, pri ktorých dozorné orgány nedosiahli dohodu. Jednotlivé obchodné modely na dosahovanie udržateľných ziskov a schopnosť zaťaženia v prostredí nízkych úrokov sú naďalej v centre pozornosti. Pre banky platí podstatná výzva, aby svoje obchodné modely – s ohľadom na existujúce nadmerné kapacity v niektorých krajinách, aj v súvislosti s novými konkurentami hnanými novými technológiami – prispôbili podľa zmenených podmienok, aby znižovali náklady a zvyšovali ziskovosť. Na tento účel je nevyhnutné postupovať dôsledne v modernizácii bankovej prevádzky a poskytovaní dostatočných kapacít pre digitalizáciu.

Bankový sektor eurozóny sa momentálne nachádza uprostred procesu dlhších štrukturálnych zmien, ktorý bol vyvolaný krízovým vývojom v predchádzajúcich rokoch. Oproti posilnenej vybavenosti kapitálom sú znižujúce sa garancie štátu, prísnejšie pravidlá pre likvidáciu a nárast účasti veriteľov. Ďalšie znižovanie stupňa zadlženia a zlepšovanie kvality aktív v sektore, ktorý je stále digitálnejší a automatizovanejší, predstavujú pre bankový sektor dôležité predpoklady na splnenie vyšších požiadaviek bankového dozoru a očakávaní investorov.

S ohľadom na konjunktúru bude bankovníctvo v roku 2018 prijímať impulzy z makroekonomického prostredia pre svoju obchodnú činnosť so súkromnými klientmi a podnikateľmi. Za zosilnenou globálnou konjunktúrou totiž stojí rozmach, ktorého geopoliticky profilov a aj jednotlivé zložky sú širšie. Z rastového

polohy tak profituje medzinárodná výmena tovarov ako aj investície do zariadení; zdá sa, že najmä súkromné spoločnosti odhodili svoju investičnú zdržanlivosť. Dobrý vývoj zamestnanosti a príjmov ďalej podporuje nárast spotreby a schopnosť vytvárať úspory. Najlepšie prostredie pre banky by bola udržateľná konjunktúra a postupný a pomalý nárast úrokov. Napriek tomu platí: vysoké splácania úverov zo strany klientov a zosilnené využívanie interných a alternatívnych externých zdrojov financovania obmedzia spolu s ostrou konkurenciou rast výnosov.

Vyhliadky na bankové prostredie v Poľsku sú v strednodobom horizonte naďalej negatívne ovplyvnené kurzom hospodárskej politiky sporom s EÚ o základných otázkach európskeho práva. V súvislosti so zavedeným bankovým odvodom ako aj ostatnými možnými opatreniami na zvýšenie vplyvu štátu očakávame zaťaženia pre bankový sektor. Okrem toho by úzke obchodné vzťahy s veľkou Britániou mali v prípade neriadeneho vystúpenia Veľkej Británie z Európskej únie negatívny dopad.

Z hľadiska konjunktúry rast poľská ekonomika naďalej silnie. Na výrazný nárast ekonomickej výkonnosti v rozsahu 4,6 % v sledovanom roku by malo v roku 2018 nasledovať ďalší výrazný nárast v objeme 3,8 %. Súkromná spotreba bude naďalej zohrávať dôležitú úlohu a bude posilnená opatreniami fiškálnej politiky, napr. programom podpory pre rodiny a dôchodcov. Okrem toho krajina profituje zo silného dopytu z Nemecka. Zároveň je potrebné počítať s tým, že ku koncu podporného obdobia budú vo zvýšenej miere čerpané prostriedky na podporu z európskych fondov. V roku 2018 by tak mali investície rovnako citeľne prispieť k rastu. Pozitívny vývoj miezd a nezamestnanosti by v zásade mali jesť k nárastu objemu úveru a rizikové náklady bánk by mali pozitívne odzrkadľovať solídnu situáciu súkromných domácností a podnikateľského sektora.

Riadenie zmien v spoločnosti Commerzbank

V uplynulých rokoch sa požiadavky na moderné a perspektívne bankovníctvo citeľne zmenili. Tlak na ziskovosť sa citeľne zvýšil, a to pri výnosoch ako aj pri nákladoch. Zvyšujúca sa konkurencia nás núti, aby sme zvážili staré štruktúry a aby sme si vybrali nové cesty. Kým v minulosti tvorila osobná starostlivosť o klienta centrálny prvok bankovníctva, očakávajú dnes naši klienti multikanálové poradenstvo, digitálne finančné ponuky a individuálne produkty šité na mieru. Tieto výzvy chceme plniť na základe začatých a sčasti úspešne realizovaných strategických iniciatív. Avšak aj neustále stúpajúce regulačné požiadavky nás stavajú pred dodatočné výzvy. Preto priebežná kontrola interných procesov, štruktúr a technických platforiem – s cieľom vytvoriť štíhlejšiu, efektívnejšiu a na klienta orientovanú organizáciu – nepredstavuje len jednorazový projekt, ale trvalú úlohu, ktorá od nás bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať značné úsilie a ktorou chceme odpovedať na citeľne pribúdajúce požiadavky.

Na jeseň 2016 ohlásená stratégia „Commerzbank 4.0“ má tri smery. Po prvé sa sústreďujeme na obchody s jasnými konkurenčnými výhodami a lúčime sa s okrajovými aktivitami. Po druhé sa stále viac meníme na digitálnu technologickú spoločnosť. A po tretie vytvárame jednoduchšiu štruktúru banky a zvyšujeme tak našu efektívnosť. Naším cieľom je stať sa vedúcou bankou v Nemecku – pre súkromných klientov, podnikateľov aj firemných klientov. Chceme klientom poskytnúť modernú a premyslenú ponuku digitálnych a osobných služieb, blízko pri klientovi a pre klienta s možnosťou rýchlej a efektívnej realizácie. Banka bude v budúcnosti sústreďovať svoje aktivity na dva silné segmenty – Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia sa do roka 2020 stane prvou skutočnou digitálnou multikanálovou bankou v Nemecku. Hlavnými bodmi pritom je ponuka digitálnych a analógových služieb, nové predajné platformy a diferencovaná koncepcia filiállok. Naša sieť filiállok s ca 1 000 lokalitami si zachová svoju centrálnu úlohu. Na základe kombinácie digitálnych platforiem s modernými formátmi filiállok chceme rýchlejšie rásť. Aplikácia „ONE“ zavedená na konci predchádzajúceho roka predstavuje jednotnú technickú platformu pre online predaj a predaj na filiálkach. Filiálky Flagship s dôrazom na poradenstvo a mestské filiálky s efektívnymi službami pre klientov zabezpečujú pri zníženej infraštruktúre a znížených prevádzkových nákladoch široké pokrytie na trhu. Keďže banka chce do roku 2020 získať dva milióny nových klientov na nemeckom trhu, ponúka atraktívne produkty, ako napr. digitálny splátkový úver a digitálne spravovanie aktív a spolupracuje s partnermi Tchibo, Amazon a Lufthansa. Klienti – podnikatelia sú súčasťou samostatnej obchodnej oblasti v rámci segmente Súkromní klienti a podnikatelia. Pritom kombinujeme silné stránky know-how z obchodovania so súkromnými klientmi s úverovým know-how Banky pre stredné podniky. Pomocou nových digitálnych ponúk a pri plošnej prítomnosti priamo na mieste chceme zvýšiť náš trhovú podiel v oblasti podnikateľov a menších firiem výrazne z 5 % na 8 %. Komplexné poradenstvo pritom zohľadňuje svoje obchodné ako aj súkromné záležitosti.

V novom segmente Firemní klienti spájame tradičné silné stránky banky v Corporate Banking – plošnú prítomnosť na celom území spolu so sprevádzaním aktivít v zahraničí, jedinečný model starostlivosti o klientov a vedúca ponuka pri financovaní obchodu a exportu – s know-how našej investičnej banky na kapitálovom trhu. Tým vytvárame optimálne rámcové podmienky pre to, aby banka dokázala plniť individuálne potreby väčších firiem a ponúkať vhodné riešenia. Naše know-how v nemeckých kľúčových priemyselných sektoroch povýšime na európsku úroveň a tak silnejšie využijeme medzinárodný rast. Naším cieľom je stať sa vedúcim poskytovateľom zabezpečovacích produktov pre firemných klientov a „Debt House Nr. 1“. Na celom svete sa usilujeme o jednotne vysokú kvalitu starostlivosti. Pretože presne tak, ako poradca firemných klientov v Nemecku koordinuje nasadenie produktových špecialistov, spolupracuje aj s

celosvetovými tímami pre starostlivosť o klientov. Relationship-Manager a špecialisti European Desks na globálnych trhoch sú v neustálom kontakte s poradcami firemných klientov na domacom trhu.

Vo všetkých segmentoch chceme banku prebudovať na modernú technologickú firmu. Táto transformácia sa dotýka stratégie, technológie, kompetencie a kultúry. Aktívne budeme postupovať v oblasti digitalizácie bankových obchodov a chceme sa stať technologickým vodcom. Pritom chceme byť číslo 1 pri všetkých technológiách, ktoré našim klientom poskytujú rýchlosť, bezpečnosť a pohodlie. Už nejaký čas sa rovnako prostredníctvom našich dcérskych spoločností CommerzVentures a main incubator ako aj prostredníctvom digitalizačnej platformy „#opensource“ angažujeme v oblasti start-up podnikov. Podporujeme začínajúcich podnikateľov s dobrými nápadiami a sme tak blízko k inováciám zajtrajška. Program digitálneho líderstva podporuje našu líderskú pozíciu pri digitálnej transformácii v jej multiplikátorovej roli.

Digitálny kampus sa tak stane motorom pre transformáciu Commerzbank, v tomto priestore skúšame a vyvíjame nové agilné pracovné metódy ako aj nové formy spolupráce. Tak rýchlejšie nachádzame výsledky a dokážeme sa flexibilnejšie nastaviť na zmeny. Na našej ceste dokážeme prostredníctvom „Digital Proofs“ týkajúcich sa rozhraní klientov, nových technológií a digitálneho pracovného sveta preukázať viaceré úspechy.

V nasledujúcich rokoch počítá Commerzbank s potrebou refinancovania v rozsahu do 10 miliárd Eur na kapitálovom trhu. Commerzbank je na kapitálovom trhu aktívna so širokou paletou produktov. Okrem nezabezpečených prostriedkov refinancovania ako Senior Unsecured a Tier 2 disponuje Commerzbank pri refinancovaní aj možnosťou vydávať zabezpečené prostriedky refinancovania, najmä hypotekárne záložné listy a verejné záložné listy. Najmä na základe zabezpečených nástrojov refinancovania máme stabilný prístup k dlhodobému refinancovaniu s nákladovými výhodami voči nezabezpečeným zdrojom financovania. Tieto emisie tvoria pevnú súčasť v mixe refinancovania Commerzbank. Tieto formáty siahajú od obligácií vo veľkých objemoch až po súkromné umiestnenia.

Pravdepodobný vývoj Commerzbank Aktiengesellschaft

S ohľadom na prebiehajúci obchodný rok nepočítame s výraznou zmenou rámcových podmienok, ktorá by predstavovala výzvu. Výnosovú situáciu bude naďalej zaťažovať okrem extrémne nízkych prípadne negatívnych úrokov aj zosilnená konkurenčná situácia, ktorá sa okrem iného bude odzrkadľovať v nižších maržách z nových obchodov v rámci úverov ako aj v nižšej ziskovosti v oblasti úložiek. Zrýchlenie zlepšení výnosov

a výsledku, ktoré by mohlo nastať v strednodobom horizonte, a ktoré by predpokladalo normalizáciu úrokovej úrovne s rastúcimi sadzbami najmä na krátkom konci funkcie úrokovej štruktúry, je podľa nášho odhadu pre rok 2018 málo realistické. Preto je prioritou v prebiehajúcom obchodnom roku zlepšenie kvality výnosov a hospodárskeho výsledku vo vzťahu ku klientom.

Keďže banka je riadená prostredníctvom jednotlivých segmentov, v nasledujúcich odsekoch predstavíme vývoj koncernu Commerzbank. Tu očakávame v obchodnom roku 2018 nasledovný vývoj :

Pravdepodobný vývoj jednotlivých komponentov výsledku

Tak ako v predchádzajúcom roku, patrí efektívne riadenie aktív a pasív medzi výzvy, ako zvýšiť úrokové výnosy v prostredí, v ktorom zrejme nedôjde k zmene úrokov. Naše snahy sa budú sústreďovať na riadenie vzťahov medzi úvermi a položkami na základe dôkladného riadenia skladov, ako aj na základe obchodného rastu v segmentoch súkromných klientov a podnikateľov a v segmente firemných klientov. Ak chceme uspieť v situácii so zosilneným maržami v dôsledku konkurencie, bude Commerzbank – bez zanedbania silných meradiel rizika – uprednostňovať predovšetkým financovanie so silnými maržami, ako napr. spotrebiteľské úvery, ktoré banka od polovice roka 2017 prevádzkuje na vlastnej platforme. V oblasti súkromných klientov a podnikateľov vnímame v Nemecku, ako aj v spoločnosti mBank v strednej a východnej Európe naďalej sľubné potenciály rastu.. V oblasti firemných klientov, ktorí pri aktuálnej výhodnej konjunktúre disponujú vysokou schopnosťou vlastného financovania, a preto nepotrebujú toľko úverov, naproti tomu vnímame len menšiu možnosť rozšírenia obchodných aktivít. Na úrovni koncernu chce banka dosiahnuť celkovo mierny nárast úrokového prebytku.

Plánované mierne zvýšenie provízneho prebytku súvisí v oboch hlavných oblastiach činnosti, v oblasti súkromných klientov a podnikateľov, ako aj v oblasti firemných klientov, predovšetkým s rastom obchodov s cennými papiermi prípadne obchodov na kapitálovom trhu. V prípade súkromných klientov by mali najmä vyššie výnosy zo zverených obchodov, ktorých objem sa podľa očakávania má stále zvyšovať, kompenzovať výpadok výnosov zo sprostredkovania spotrebných úverov a nakoniec by mali viesť k vyšším províznym výnosom. V prípade inštitucionálnych a firemných klientov by mali byť o niečo častejšie volatilné fázy na finančných trhoch, ktoré si vyžadujú silnejšie angažovanie účastníkov na primárnych a sekundárnych trhoch, mať pozitívny dopad na provízne obchody.

Prognóza výsledku týkajúceho sa finančného majetku a záväzkov oceňovaných hodnotou Fair Value je na základe neistoty pri vývoji a volatilitu na globálnych kapitálových trhoch komplikovaná. Tu presadzuje Commerzbank svoj prístup orientovaný na riziká a zameraný na klientov, aby dosiahla podľa možnosti stabilný príspevok k výnosom. Do tejto výnosovej položky podľa nových pravidiel spadajú aj dopady následného ocenenia

aktív, ktoré boli v rámci transformácie IFRS-9 k 1. 1. 2018 preklasifikované, napr. portfólio financovania lodí. Tu sa Commerzbank snaží dosiahnuť do konca roka 2018 zásadné zníženie portfólia úverov na lode oceňovaného podľa hodnoty Fair Value bez toho, aby z toho vznikli podstatný dopad na výsledok.

Ostatné výnosové položky, medzi nimi výsledok z finančných nástrojov, ako aj ostatný výsledok, budú v roku 2018 podľa nášho hodnotenia celkovo pod úrovňou predchádzajúceho roka. Obchodný rok 2017 profitoval z jednorazových výnosov a oceňovacích dopadov v objeme takmer 50 mil. EUR, okrem iného zo ziskov z predaja podielov, ako aj transakcie s nehnuteľnosťami.

S ohľadom na prebiehajúci obchodný rok napriek našim očakávaniam, že náročné úrokové prostredie bude mať negatívny dopad vývoj výnosov, po očistení počítame s mierne rastúcimi výnosmi. K tomu by mali hlavne prispieť podstatné veličiny, a to úrokový a provízny prebytok. Pri zapojení jednorazových výnosov vykázaných v predchádzajúcom roku, ktoré sa v roku 2018 pravdepodobne nebudú opakovať v rovnakej výške, z toho celkovo vyplývajú výnosy nižšie než v predchádzajúcom roku.

V rámci scenára stúpajúcich úrokov, predovšetkým na kratšom konci funkcie úrokovej štruktúry, považujeme za reálny podstatne vyšší nárast výnosov.

Zavedenie účtovného štandardu IFRS 9 má vplyv na prognózu rizikového výsledku, ktorý je síce porovnateľný, avšak nie identický s predchádzajúcou položkou prevencie úverového rizika. Rizikový výsledok teraz okrem iného zahŕňa aj výsledok z predaja finančných nástrojov ocenených nadobúdacími nákladmi, čo predstavuje čiastkový komponent, ktorý možné spoľahlivo predpokladať, avšak je možné predpovedať jeho podstatnú výšku. S ohľadom na obchodný rok 2018 Commerzbank očakáva rizikový výsledok menej ako 600 mil. Eur. Inak ako v predchádzajúcich rokoch nebude segment Asset & Capital Recovery podľa nášho odhadu vyžadovať vysoké rizikové náklady. Nezávisle od skutočnosti, že rozdiely z oceňovania portfólia financovania lodí sa od 1. januára 2018 vykazujú vo výsledku finančného majetku oceneného hodnotou Fair Value, k tomu výrazne prispieva pokrok pri likvidácii portfólia ACR. Podstatný dôvod pre výrazný nárast riziko výsledku súvisiaceho so segmentom súkromných klientov a podnikateľov a firemných klientov rovnako súvisí so zavedením IFRS-9: Pre nové úverové obchody musia byť od začiatku roka zaúčtované očakávané výpadky úverov, ktoré je sa predpokladajú už v momente prijatia, nezávisle od skutočne vzniknutých nákladov na opravné položky. Strategické rozhodnutie o tom, že obchodná činnosť súvisiaca so spotrebnými úvermi s porovnateľne vyššími rizikovými nákladmi bude prevádzkovaná na vlastnej platforme Commerzbank, vedie k zvýšeniu očakávaného rizikového výsledku. Očakávaný nárast úverových rizík v hlavných obchodných činnostiach neodzrkadľuje zhoršenie veľmi dobrej kvality nášho úverového portfólia. Očakávanie nadpriemernej kvality portfólia je vyjadrené aj v našej prognóze, že v prebiehajúcom roku, prípadne len relatívne malá časť rizikového výsledku na stratu hodnôt v

dôsledku výrazného zhoršenia kvality úverov – tzv. opravné položky z „2. fázy“ v rámci pravidiel IFRS-9. Od 1. januára 2018 musia byť očakávané straty zohľadnené s vplyvom na výsledok v rizikovom výsledku, ak pri úverovej angažovanosti dôjde k výraznému zhoršeniu ratingu.

Administratívne náklady sú v Commerzbank v roku 2018 vďaka neustálemu zlepšovaniu efektívnosti očakávané pod úrovňou predchádzajúceho roka; naša nákladová základňa by mala ostať obmedzená na čiastku 7,0 miliárd EUR. Investície do zvýšenia budúcej ziskovosti – napr. digitalizačná ofenzíva vo všetkých oblastiach koncernu – sú naplánované v rovnakom objeme ako v roku 2017. Okrem toho naďalej nepočítame s uvoľnením regulačných nákladov, napr. bankových odvodov, ktoré v roku 2017 opäť výrazne vzrástli. Prvé uvoľnenia nákladov budú účinné už v priebehu roka 2018, aj keď budú pozitívne dopady plánovaných opatrení na zvýšenie efektivity, napr. z úpravy počtu zamestnancov, viditeľné podľa plánu až v nasledujúcich rokoch. Na základe nákladov na reštrukturalizáciu, ktoré boli v predchádzajúcom roku v plnom rozsahu uvedené do rezervy, sme položili základ pre udržateľné znížovanie nákladovej základne na 6,5 miliárd EUR v obchodnom roku 2020.

Pravdepodobný vývoj segmentov

V segmente súkromných klientov a podnikateľov bude naďalej rásť počet klientov a obchodného objemu. Prebiehajúcu transformáciu na multikanálovú banku s inovatívnymi koncepciami filiálok a predaja, ako aj s pokračujúcou digitalizáciou produktov a procesov považujeme za konkurenčnú výhodu, od ktorej si sľubujeme ďalšie zisky pri podieloch na trhu a tým aj zlepšenie výnosovej situácie. Ťažisko rastu budú naďalej predstavovať úverové obchody, aj keď sa zrejme plánovaný nárast objemu mzdu negatívneho prostredia úrokov a konkurencie pravdepodobne v plnej výške neprejaví ako nárast výnosov. V roku 2018 budeme predovšetkým podporovať obchody súvisiace so spotrebnými úvermi, ktoré sú spojené s vyššími maržami, ak však aj pri financovaní nehnuteľností plánujeme opakovanie nárast objemu presahujúci priemer na trhu. Ďalší priestor na zvýšenie výnosov vzniká na základe silnejšieho využívania existujúcich klientov. Tu sa sústreďujeme na síce klesajúcu rozmanitosť produktov, avšak na základe zvyšujúce sa digitalizácie produktovej palety vzniká vyšší úžitok pre klientov a rovnako to umožňuje zvyšovať efektívnosť. Pokrok pri efektívnosti nákladov očakáva tento segment aj na základe optimalizácie procesov, napr. pri budovaní centrálnej obchodnej platformy „ONE“. Naša poľská dcérska spoločnosť mBank, ktorá prevádzkuje jednu z najinovatívnejších platforiem priameho bankovníctva v Európe, si najmä na domácom trhu zachová a bude ďalej rozvíjať svoje dobré postavenie v oblasti firemných, ako aj súkromných klientov. Ďalej sa očakáva nárast výnosov. Administratívne náklady by sa mali napriek naďalej vysokej záťaži v dôsledku regulačných nákladov vyvíjať v súlade s nárastom výnosov. Prognózované výrazné zvýšenie rizikového výsledku pre celý segment súkromných

klientov a podnikateľov podľa našich odhadov súvisí so zavedením štandardu IFRS-9 a neodzrkadľuje výraznú zmenu vysokej kvality úverového portfólia. Celkovo v segmente súkromných klientov a podnikateľov očakávame v obchodnom roku 2018 na očistenej báze, t.j. bez jednorazových výnosov vo výške cca 200 mil. EUR, ktoré vznikli v predchádzajúcom roku, výrazné zvýšenie výnosov. V spojení s mierne zníženými administratívnymi nákladmi by sa mal výrazne zlepšiť operatívny výsledok, ako aj operatívny výnos vlastného imania. Nákladová kvóta by mala mať mierne klesajúcu tendenciu.

Segment firemných klientov sa bude v roku 2018 v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ zameriavať na ďalšie posilňovanie a zlepšovanie postavenia na trhu, ktoré je v mnohých oblastiach vedúcim postavením. Okrem získavania nových skupín klientov, aj v iných európskych krajinách, by malo rozšírenie existujúcej základne klientov a s tým súvisiace zvýšenie podielov na trhu posilniť výnosovú silu. Ďalší potenciál rastu a výnosov existuje predovšetkým v obchodných oblastiach, v ktorých Commerzbank v porovnaní s konkurenciou disponuje osobitnými silnými stránkami, napr. pri financovaní obchodu. Na strane druhej bude podporená transformácie smerom k dosiahnutiu dohodnutej štruktúry cieľovej organizácie, okrem iného oddelením Equity Markets & Commodities. Tu platí náš cieľ dostať v krátkodobom až strednodobom horizonte tieto obchodné aktivity na trh. Aktivity v tomto segmente sa budú v prebiehajúcom obchodnom roku zameriavať na pokračujúcu digitálnu transformáciu procesov poradenstva a predaja ako aj na neustálu digitalizáciu a modernizáciu produktovej palety, ktorá v priebehu času umožní aj nárast efektívnosti. Na strane výnosov pôsobia zaťažujúco v prebiehajúcom roku okrem zúženia marží v dôsledku ostrej konkurencie pri získavaní nových úverov aj dobehové efekty z roku 2017 z aktivít, ktoré už nepatria medzi hlavné činnosti. Na základe dôsledného presadzovania plánovaných rastových iniciatív sa segment firemných klientov usiluje o to, aby boli celkovo oproti minulému zvýšené výnosy. Rovnako má byť zvýšený aj operatívny výsledok. Táto prognóza je založená na domnienke, že výrazný nárast rizikového výsledku súvisiaci so zavedením účtovného štandardu IFRS 9 má byť zachytený plánovaným miernym poklesom administratívnych nákladov. Pri miernej zmene prognózovaného operatívneho výnosu vlastného imania vychádzame z mierneho zlepšenia nákladovej kvóty.

V segmente ACR určenom na likvidáciu naďalej sledujeme náš cieľ spočívajúci v postupnom výraznom znižovaní aktivít vo všetkých obchodných oblastiach. Sme presvedčení, že portfólio v oblasti financovania lodí dokážeme do konca roka 2008 znížiť na úroveň, ktorá je z pohľadu rizík zanedbateľná. V prípade firemných nehnuteľností ako aj štátneho financovania (Public Finance) sú možné ďalšie predaje portfólia, ak budú v súlade so šetrným prístupom pri likvidácii. Priebežné výnosy sa budú ďalej znižovať. Po prekvalifikovaní portfólia financovania lodí do obchodného modelu „Ostatné“ v rámci nových úprav účtovného štandardu IFRS

9 sa zmeny oceňovania už nebudú odzrkadľovať v rizikovom výsledku, ale vo výsledku majetku a záväzkov ocenených hodnotou Fair Value. Už len financovanie firemných nehnuteľností je vo väčšej miere priradené do obchodného modelu „držať“, tzn., že zhoršenie kvality úverov vedie k vykázaniu nákladov na prevenciu v rizikovom výsledku. Podľa našej prognózy bude viesť výsledok Fair Value v roku 2018 k nižšiemu zaťaženiu výnosovej situácie, ako bola prevencia úverových rizík v roku 2017, ktorá bola takmer výlučne nevyhnutná pre financovanie lodí. Táto domnienka je založená na ohodnotení, že v prebiehajúcom roku nastane v čiastkových segmentoch globálnych lodných trhov zotavenie, ktorého udržateľnosť však bude spojená s veľkou neistotou. Aj pri stresovom scenári obsahujúcom klesajúce sadzby za charterové lode by však mala platiť prognóza porovnateľne nižšieho zaťaženia v dôsledku strát pri oceňovaní, s ohľadom na silný pokles portfólia. Rizikový výsledok by sa mal pohybovať na nízkej úrovni. Celkovo s ohľadom na Asset & Capital Recovery – bez zohľadnenia dopadov oceňovania, ktoré predstavujú podstatnú časť celkových výnosov, avšak nie je možné ich spoľahlivo naplánovať, vychádzame z podstatného zníženia operatívnej straty.

Očakávaný vývoj spoločnosti

V obchodnom roku 2018 bude banka ďalej posilňovať svoju pozíciu na trhu a bude sa sústreďovať na realizáciu stratégie „Commerzbank 4.0“. Mierne zníženie výnosov spojené s miernym poklesom administratívnych nákladov a podstatným poklesom rizikového výsledku vedú podľa našej prognózy k operatívneho výsledku na úrovni predchádzajúceho roka ako aj k miernemu zhoršeniu nákladovej kvóty. Pri vylúčení boli jednorazových výnosov vzniknutých v predchádzajúcom sa v prebiehajúcom roku mierne zvýšia operatívne výnosy, čo bude viesť k miernemu zlepšeniu nákladovej kvóty; operatívny výsledok sa v tomto očistenom prehľade podstatnelepší. Keďže pravdepodobne už nebudú potrebné žiadne podstatné náklady na reštrukturalizáciu, očakávame v prebiehajúcom roku podstatný nárast koncernového prebytku. Z toho vyplýva, že očakávame zásadné zvýšenie výnosov vlastného imania ako aj hodnoty Economic Value Added. S ohľadom na tvrdú kvótu jadrového kapitálu (po úplnom uplatnení úpravy Bazilej 3), ktorá na základe prvotného použitia účtovného štandardu IFRS 9 k 1. januáru 2018 klesne na 13,3%, očakávame ku koncu roka hodnotu vo výške najmenej 13%. Dočasné výkyvy kvóty v priebehu roka nie je možné na základe pohybov na trhu úplne vylúčiť.

Podľa našich doterajších očakávaní vychádzame s ohľadom na rok 2018 v ročnej závierke spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft z toho, že dosiahneme mierne zvýšený prebytok v roku v porovnaní v sledovanom roku. Naším cieľom je vyplatiť za obchodný rok 2018 dividendy.

Napriek podstatne posilnenej odolnosti voči externým vplyvom môže rôzne rizikové faktory pri negatívnom priebehu ohroziť prognózovaný výsledok na rok 2018 podstatnej miere, ktorú nie je možné spoľahlivo určiť. Medzi ne patrí aj geopolitická situácia, ktorá sa vyznačuje veľkou neistotou a výraznými regionálnymi napätiami. Odlišný vývoj úrokov medzi USA, kde zrejme došlo k upevneniu fiškálno-politickej normalizácie, a napr. Európou, kde sa len črtá ukončenie nekonvenčných opatrení centrálnych bánk, môže viesť k silným korektúram kurzu na kapitálových trhoch. Na volatilita na finančných trhoch môže byť vyvolaná aj podstatnými výkyvmi na devízových trhoch ako aj veľmi vysokou mierou oceňovania na medzinárodných trhoch s obligáciami a akciových trhoch. To môže viesť k tomu, že bude ohrozená dnes veľmi pozitívne hodnotená konjunktúra v rôznych národných ekonomikách, čo môže mať silný dopad najmä na nemeckú ekonomiku. Medzi ďalšie rizikové faktory patrí aj negatívny vývoj v oblasti regulácií alebo právnych úprav, ktoré môžu spomaliť účinok plánovaného zníženia nákladov, alebo môžu znamenať opätovné zostrenie konkurenčnej situácie v tuzemsku, ktorá môže obmedziť priestor na výnosy prostredníctvom marží pri nových obchodoch, ktoré sú z pohľadu rizika a výnosu neatraktívne.

Správa o rizikách

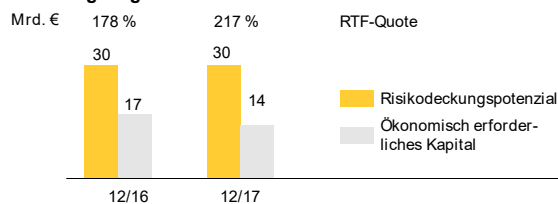
Správa o rizikách sa podáva podľa interného riadenia rizík spoločnosti Commerzbank na úrovni koncernu príp. segmentov. Základ tvoria finančné údaje koncernu zistené podľa IFRS ako aj rizikové ukazovatele podľa regulatívnych požiadaviek.

Executive Summary 2017

Solídna kapitálová vybavenosť a podstatne zlepšená schopnosť niesť riziká

- Potenciál na krytie rizík zostal na stabilnej úrovni 30 miliárd Eur. Kvóta schopnosti kryť riziká bola na vysokej úrovni 217%.
- Zníženie ekonomicky nevyhnutného kapitálu je hnané predovšetkým trhovými rizikami.

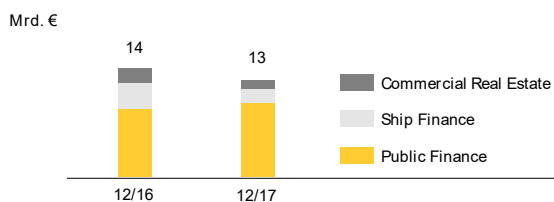
Risikotragfähigkeit

Likvidácia v segmente Asset & Capital Recovery

- Angažovanosť ACR v Bielej knihe bola k 31. decembru 2017 na úrovni 13 miliárd Eur a v priebehu roka bola znížená o 1,5 miliárd Eur.
- Zníženie zo 4,8 na 2,6 miliárd Eur vzťahuje na Ship Finance.

EaD

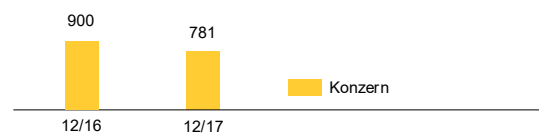

Zníženie rizikovej prevencie pre koncern na 781 mil. Eur

- Riziková prevencia v ACR bola znížená najmä v oblasti financovania lodí.
- Segmenty Súkromných klientov a podnikateľov, ako aj Firemných klientov profitujú zo stabilného prostredia a dobrej kvality úverovej knihy, pričom v segmente firemných klientov bol vývoj zaťažení výpadkom jednotlivého prípadu.

Risikovorsorge

Mio. €

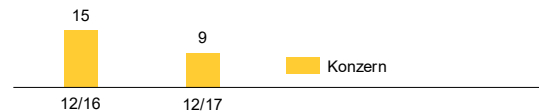

Trhové riziká v obchodnej knihe v roku 2017 klesli

- Hodnota Value-at-Risk klesla v priebehu roka z 15 miliónov Eur na 9 miliónov Eur.
- Tento vývoj súvisí najmä so zmenami položiek.

VaR

Mio. €

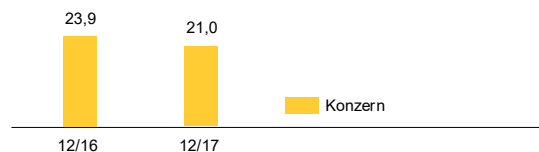

Prevádzkové riziká sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížili

- Rizikové aktíva z prevádzkových rizík poklesli na 21,0 miliárd Eur.
- Dôvodom poklesu je predovšetkým aktualizácia externých stratových dát.

Risikoaktiva aus operationellen Risiken

Mrd. €

Riadenie banky orientované na riziká

Ako riziko označuje spoločnosť Commerzbank nebezpečenstvo možných strát alebo ušlých ziskov na základe interných alebo externých faktorov. Riadenie rizík rozlišuje v zásade medzi kvantifikovateľnými rizikami, ktoré je možné vyhodnotiť v ročnej zázierke alebo v rámci kapitálovej viazanosti, a nekvantifikovateľnými rizikami, ako napr. rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti dodržiavania predpisov a nariadení (compliance).

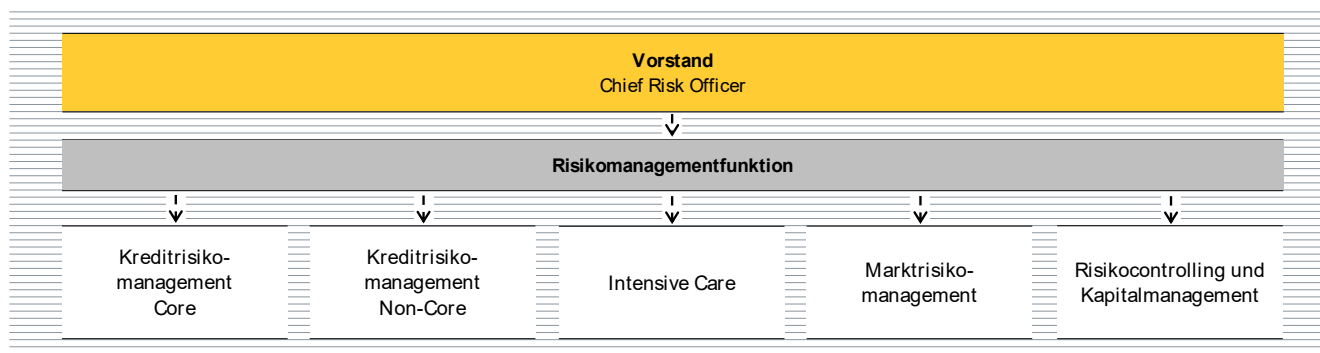
Organizácia riadenia rizík

Riadenie rizík patrí v rámci Commerzbank medzi úlohy celej banky a je realizované podľa zásady troch obranných línií („Three lines of Defense“), pričom každá jednotka (segmenty a funkcie) tvorí v rámci svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu. Zodpovednosť za riziká súvisiace s výpadkami úverov, trhové riziká a riziká spojené s likviditou je na druhej obrannej línii a zodpovednosť nesie Chief Risk Officer (CRO), ktorý zodpovedá v rámci celého koncernu za presadenie smerníc v oblasti politiky rizík,

ktoré definuje celkové predstavenstvo, ako aj za controlling prevádzkových rizík. Za ostatné riziká (napr. riziká spojené s IT alebo právne riziká) existuje zodpovednosť za druhú obrannú líniu prevažne mimo rizikovej funkcie. Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (napr. interná kontrola a audítori).

Hlavný riziko manažér banky (CRO) zodpovedá v koncerne za realizáciu opatrení, ktoré celkové predstavenstvo definovalo v oblasti rizikovej stratégie pre kvantifikovateľné riziká. Riziko manažér sa zodpovedá za svoju činnosť voči predstavenstvu a rizikovému výboru dozornej rady pravidelne podáva správy o celkovej rizikovej situácii koncernu.

Činnosti v oblasti riadenia rizík sú rozdelené na riadenie úverových rizík v jadrovej banke, riadenie úverových rizík Non-Core Assets (NCA), Intensive Care, riadenie trhových rizík ako aj rizikový controlling a kapitálové riadenie. V segmentoch Jadrovej banky je riadenie úverových rizík rozdelený podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti, kým v segmente NCA združuje všetky ratingové triedy v jednom celku. Všetky oblasti majú celokoncernovú orientáciu a priamu líniu zodpovednosti voči CRO. Spolu s piatimi vedúcimi oblastí tvorí CRO v rámci riadenia koncernu Radu pre riadenie rizík.

Základné strategické rozhodnutia prijíma výhradne predstavenstvo banky. Operatívne riadenie rizík delegovalo predstavenstvo na výbory. V rámci príslušných rokovacích poriadkov ide o Group Credit Committee (úverový výbor), Group Market Risk Committee (výbor pre trhové riziká), Group OpRisk Committee (výbor pre prevádzkové riziká) ako aj Group Strategic Risk Committee (výbor pre strategické riziká) ako rozhodujúce grémium pre všetky druhy rizík. Vo všetkých uvedených výboroch je CRO predsedom a má právo veta. Okrem toho je CRO členom výborov pre ručenie za záväzky.

Nasleduje podpis úloh a kompetencií jednotlivých výborov:

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo.

Výbor pre trhové riziká (**Group Market Risk Committee**) je grémium, ktoré v celom koncerne monitoruje trhové riziká a ktoré ich riadi stanovením limitov pri zohľadnení schopnosti niesť riziká. Pritom sa sledujú všetky trhové riziká z obchodnej a investičnej knihy s cieľom včasnej identifikácie rizík ako aj aktívneho riadenia rizík. Výbor sa okrem minimalizácie rizík a eliminácie strát zameriava na optimalizáciu výnosového a rizikového profilu na agregovanej úrovni.

Výbor pre prevádzkové riziká (**Group OpRisk Committee**) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne a funguje ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor pre prevádzkové riziká sa ďalej zaoberá všetkými regulačnými témami, ktoré vzniknú v súvislosti s riadením prevádzkových rizík a realizácie pokročilých meraní (AMA) v koncerne, ako aj so štandardmi na riadenie a zisťovanie funkčnosti interného kontrolného systému v koncerne Commerzbank.

Výbor pre strategické riziká (**Group Strategic Risk Committee**) slúži ako diskusné a rozhodovacie grémium pre všetky druhy rizík a jeho hlavným cieľom je monitorovanie a riadenie rizík na úrovni portfólií. To sa dotýka merania rizík, transparentnosti rizík ako aj riadenia rizík.

Centrálny výbor pre ručenie (**Asset Liability Committee**) je grémium koncernu Commerzbank zodpovedné za celokoncernové a integrované riadenie finančných zdrojov, kapitálu, likvidity a bilančnej štruktúry ako aj úrokového prebytku pri zohľadnení regulačných rámcových podmienok. Centrálny výbor pre ručenie monitoruje okrem iného aj schopnosť niesť riziká v koncerne a zohráva dôležitú úlohu v našom internom procese hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP).

ALCO prijíma plán obnovy (uznesenia centrálného výboru ALCO sa predkladajú predstavenstvu na potvrdenie). Pri porušení niektorého z indikátorov z tohto plánu zohráva ALCO centrálnu úlohu pri riešení, hodnotení situácie ako aj realizácii opatrení.

Okrem toho sa rizikový výbor Dozornej rady a Risk Management Board zaoberajú všetkými rizikami.

Rizikový výbor Dozornej rady pozostáva z predsedu Dozornej rady a najmenej štyroch ďalších členov rady. Ich oblasť zodpovednosti zahŕňa monitorovanie systému riadenia rizík a riešenie všetkých rizík, najmä trhových, úverových a prevádzkových rizík a rizík súvisiacich s dobrým menom banky. Predstavenstvo pravidelne informuje rizikový výbor o rizikovej situácii banky (štyri zasadnutia v roku).

Rada pre riadenie rizík sa ako diskusné a rozhodovacie grémium zaoberá v rámci rizík významnými aktuálnymi témami. Rada rozhoduje najmä o strategickom a organizačnom ďalšom vývoji funkcie rizika a zodpovedá za tvorbu a dodržiavanie jednotnej kultúry rizika.

Sledovanie rizík súvisiacich s obchodnou stratégiou a rizík súvisiacich s dobrým menom banky patrí medzi zodpovednosť predsedu predstavenstva (CEO). Za controlling rizík v oblasti compliance, najmä s ohľadom na ochranu investorov, smernice pre interné obchody a pranie špinavých peňazí, zodpovedá člen predstavenstva zodpovedný za oblasť financií (CFO). Za sledovanie personálnych rizík a IT rizík zodpovedá Chief Operating Officer (COO).

Stratégia a riadenie rizík

V rámci celkovej stratégie rizík sa spolu s obchodnou stratégiou definujú rizikové mantinely pre rozvoj investičného portfólia Commerzbank. Okrem toho bola chuť na podstupovanie rizík definovaná ako maximálne riziko, ktoré je banka pripravená a schopná prevziať pri sledovaní svojich obchodných cieľov. Hlavnou myšlienkou je zabezpečenie primeraného vybavenia koncernu likviditou a kapitálom. Z týchto požiadaviek sa odvádzajú primerané limity pre rizikové zdroje, ktoré má koncern k dispozícii, a to kapitálovú a hotovostnú rezervu. Limity celkovej stratégie rizík zodpovedajú indikátorom ozdravenia v rámci ozdravného plánu.

Z jadrovej funkcie banky ako transformátora likvidity a rizík vyplývajú neodvratiteľné hrozby, ktoré v extrémnom prípade môžu ohroziť pokračovanie činnosti banky. Medzi tieto inherentné existenčné hrozby patria s ohľadom na Commerzbank napríklad výpadok Nemecka, Poľska, jednej z ďalších veľkých krajín EU (Francúzsko, Taliansko, Španielsko alebo Veľká Británia, pričom brexit sa nepovažuje za prípad výpadku) alebo USA. Okrem toho k tomu patrí aj hlboká a niekoľko rokov trvajúca recesia so silnými dopadmi na nemeckú ekonomiku, „Bank-Run“ ako aj kolaps globálnych klíringových domov alebo trhu s cudzími menami vyvolané kybernetickým útokom. Vo všeobecnosti predstavuje kybernetické riziko v rámci zvyšujúcej sa digitalizácie obchodného prostredia akceptované inherentné existenčné riziko pre Commerzbank. Tieto existenčné ohrozenia sú pri sledovaní obchodného cieľa akceptované. Pri udržateľnej zmene hodnotenia týchto ohrození pre Commerzbank zo strany predstavenstva je potrebné v strednodobej a dlhodobej perspektíve prispôsobiť prípadne aj obchodný model a obchodnú a rizikovú stratégiu. V rámci daných možností sa Commerzbank včas pripravuje na očakávané zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov. Avšak tieto zmeny príp. ich (spätňý) výklad môžu mať dlhodobé dopady pre obchodný model Commerzbank, až po dopady ohrozujúce existenciu tohto modelu. Tieto „regulačné“ riziká Commerzbank akceptuje, nakoľko v mnohých prípadoch neexistuje možnosť zmierniť alebo riadiť tieto riziká.

Celková stratégia rizík pokrýva všetky podstatné kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká. Definuje sa podrobne vo forme čiastkových stratégií pre jednotlivé riziká a sú konkretizované v politikách, reguláciách a pracovných postupoch / smerniciach. V procese inventúry rizík, ktorá sa vykonáva každý rok, sa zabezpečuje, že sa identifikujú všetky podstatné riziká týkajúce sa rizík (kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká). Hodnotenie podstatnosti sa riadi podľa otázky, či vznik rizika priamo alebo nepriamo môže mať podstatný negatívny vplyv na schopnosť koncernu niesť riziko.

V rámci procesu plánovania rozhoduje predstavenstvo, v akom rozsahu má byť využitý potenciál koncernu na krytie rizík. Kapitálový rámec bude následne v druhom kroku pre jednotlivé druhy rizík obmedzený a ako výsledok plánovania sa alokuje na relevantné jednotky / oblasti činnosti. V rámci monitoringu, ktorý sa vykonáva počas roka, sa kontroluje dodržiavanie limitov a hraníc a v prípade potreby sa definujú impulzy pre riadenie. Okrem toho sú v celkovej rizikovej stratégii a v ozdravnom pláne stanovené ďalšie kvalitatívne a kvantitatívne indikátory včasného varovania, pomocou ktorých je možné včas identifikovať potenciálny negatívny vývoj.

Eliminácia koncentrácií rizík predstavuje jednu z hlavných stratégií riadenia rizík. Koncentrácie rizík môžu vznikať paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rámci jedného druhu rizika („interné koncentrácie rizík“) ako aj paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rôznych typoch rizík („vzájomné koncentrácie

rizík“). Posledné menované riziká vyplývajú zo spoločných hnacích síl rizík alebo z interakcií rôznych hnacích síl rizík a druhov rizík.

Na základe zriadenia primeraných procesov na riadenie rizík a controllingových procesov, ktoré zabezpečujú identifikáciu, posudzovanie, riadenie ako aj monitorovanie a informovanie o podstatných rizikách a s nimi spojených koncentráciách rizík, sa zaručuje, že sa zohľadňujú všetky koncentrácie rizík špecifické pre Commerzbank. Pritom spočíva podstatný cieľ vo včasnej transparentnosti o koncentráciách rizík a v znižovaní potenciálnych rizík strát. Na identifikáciu vnútorných koncentrácií rizík špecifických pre Commerzbank používa Commerzbank kombináciu analýz portfólií a scenárov. Pomocou stresových testov sa vykonávajú podrobné analýzy koncentrácií rizík a prípadne sa identifikujú nové hnacie faktory pre koncentrácie rizík. Vedenie je pravidelne informované o výsledkoch analýz.

Commerzbank prijala zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov, regulačných zadaní, priemyselných štandardov a interných pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík. Preto sa vyžaduje správanie podľa pravidiel a primerané a odvážne správanie, pričom za porušovanie pravidiel sa ukladajú sankcie.

Podľa princípu „troch obranných línií“ nie je obrana proti neželaným rizikám obmedzená na spracovanie v rámci rizikovej funkcie. Každá jednotka (segmenty a funkcie) predstavuje podľa svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu a priamo zodpovedá za identifikáciu a riadenie rizík vo vlastnej oblasti zodpovednosti pri dodržiavaní vopred zadaných rizikových štandardov ako aj politik. Strana trhu predstavuje prvú obrannú líniu a musí pri obchodných rozhodnutiach zohľadňovať rizikové aspekty. Druhá obranná línia je riziková funkcia, ktorej primárnou úlohou je riadenie, obmedzovanie a sledovanie rizík. Pre trhové riziká a úverové riziká spojené s obchodnými rozhodnutiami tvorí riziková funkcia druhú obrannú líniu; to zahŕňa najmä pri úverovom riziku zapojenie do procesu rozhodovania o úveroch prostredníctvom druhého hlasovania. Druhú obrannú líniu tvoria pre jednotlivé druhy rizík aj jednotky mimo rizikových funkcií (napr. Group Compliance a Group Finance). Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštancie (interná kontrola, dozorná rada, audítor, úrady dohľadu). Tretiu obrannú líniu tvorí interný audit.

Rizikové ukazovatele

Na meranie, riadenie a obmedzovanie rozličných druhov rizík používa Commerzbank rozsiahly systém ukazovateľov a postupov; najdôležitejšie z nich sú uvedené nižšie:

Ekonomicky nevyhnutný kapitál (ErC) predstavuje čiastku, ktorá je s vysokou mierou istoty postačujúca na pokrytie

neočakávaných strát z rizikových položiek (v Commerzbank momentálne 99,91 %).

Kvóta schopnosti niesť riziká (kvóta RTF) dokumentuje prekrytie ekonomicky nevyhnutného kapitálu potenciálom na krytie rizík. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká sa považuje za splnený, ak je kvóta RTF vyššia než 100.

Exposure at Default (EaD) predstavuje očakávanú pohľadávku pri zohľadnení potenciálneho (čiastočného) uplatnenia otvorených liniek a eventuálnych záväzkov, ktorou bude v prípade výpadku zaťažená schopnosť niesť riziká. Pri cenných papieroch z oblasti verejného financovania sa ako EaD vykazuje nominálna čiastka.

Očakávaná strata (EL) je veličina pre stanovenie potenciálnej straty úverového portfólia, ktorá sa na základe historických údajov o strate očakáva do jedného roka.

Hustota rizika sa vypočíta ako pomer očakávanej straty a Exposure at Default a predstavuje relatívny obsah rizika jednej položky alebo portfólia.

Value at Risk (VaR) označuje metodiku na kvantifikáciu rizík. Za týmto účelom sa stanovuje doba držania (napríklad 1 deň) a úroveň dôveryhodnosti (napríklad 97,5 %). Hodnota VaR označuje potom tú hornú hranicu straty, ktorá nesmie byť počas doby držania s pravdepodobnosťou podľa úrovne dôveryhodnosti prekročená.

Credit Value at Risk (CVaR) je ekonomická potreba kapitálu pre úverové riziká s úrovnou dôveryhodnosti 99,91 %. Tento pojem vyplýva z použitia koncepcie Value-at-Risk na meranie úverového rizika. Obsahovo predstavuje Credit VaR odhad, o akú čiastku by straty z úverových rizík mohli počas jedného roka presiahnuť očakávanú stratu, preto aj: očakávaná strata. Táto koncepcia je založená na tom, že očakávaná strata predstavuje len dlhodobú priemernú hodnotu úverových strát, pričom sa môže odchyľovať od skutočných výpadkov úverov počas bežného obchodného roka (pozitívne alebo negatívne).

Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru. Je nezávislý od štatisticky modelovaných veličín a zahŕňa interné ako aj externé úverové linky.

Riziko schopnosti niesť riziká a stresové testy

Analýza schopnosti niesť riziká tvorí podstatnú časť celkového riadenia banky a procesu interného hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP) spoločnosti Commerzbank. Cieľom je priebežné zabezpečovanie vybavenia banky kapitálom, ktoré je dostatočné pre rizikový profil koncernu Commerzbank.

Schopnosť niesť riziká sa sleduje na základe tzv. predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti), ktorého základným cieľom je ochrana prvoradých poskytovateľov kapitálu. Dosiahnutie tohto cieľa by malo byť zabezpečené aj v prípade mimoriadne vysokých strát v dôsledku nepravdepodobnej extrémnej udalosti. Analýza Gone-Concern (pokračovanie činnosti spoločnosti)

je doplnená o prvky, ktorých cieľom je pokračovanie tohto inštitútu (perspektíva going-concern).

Pri zisťovaní kapitálových potrieb sa posudzujú možné neočakávané výkyvy hodnôt. Tieto výkyvy hodnôt, ktoré presahujú očakávania, predstavujú skutočné riziko, ktoré musí byť pokryté dostupným kapitálom (potenciál na krytie rizika). Posúdenie potenciálu na krytie rizika obsahuje aj diferencovanú analýzu účtovných odhadov aktív a pasív pri ekonomickej úprave hodnôt istých súvahových položiek.

Kvantifikácia kapitálových potrieb vyplývajúca z existujúcich rizík sa vykonáva na základe interného ekonomického kapitálového modelu. V rámci stanovenia kapitálových potrieb sa počas každoročnej inventúry rizík zohľadňujú druhy rizík koncernu Commerzbank, ktoré sa považujú za podstatné. Ekonomické posúdenie rizík obsahuje preto aj druhy rizík, ktoré nie sú obsiahnuté v požiadavkách na vybavenie bánk vlastným kapitálom, a odzrkadľuje okrem toho aj vzájomné pôsobenie špecifické pre portfóliá. Vysoký nárok ekonomického kapitálového modelu v rozsahu 99,91% zodpovedá príslušnému predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) a zabezpečuje konzistentnú a ekonomickú koncepciu schopnosti niesť riziká. Kvantifikovateľné riziká v rámci ekonomického kapitálového modelu sa členia na riziko výpadku úverov, trhové riziko, prevádzkové riziko a obchodné riziko (ktoré v nižšie uvedenej tabuľke nie je osobitne vykázané), riziko zmeny hodnoty objektu ako aj riziko spojené s rezervami. Obchodné riziko je riziko potenciálnej straty vyplývajúcej z odchýlok skutočných výnosov a nákladov od plánovaných hodnôt. Obchodné riziko sa zohľadňuje ako potenciálna odpočítateľná položka v rámci potenciálu na krytie rizík. V rámci rizík súvisiacich s podielmi sa zohľadňuje riziko neočakávaného zníženia hodnoty podielov nekótovaných na burze ako aj riziko neočakávaného zníženia hodnoty vlastných objektov (najmä nehnuteľností). Riziko

Koncepcia schopnosti niesť riziká a koncepcia stresových testov podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa ďalej rozvíja. Prítom sa zohľadňuje rozvoj regulačného prostredia. Commerzbank očakáva, že Európska centrálna banka v roku 2018 zverejní prepracovanú smernicu ICAAP a ILAAP a že skontroluje, či z nej vyplýva potreba úprav.

Na kontrolu schopnosti niesť riziká pri opačných zmenách národno-hospodárskych pomerov sa využívajú makroekonomické stresové scenáre. Príslušné scenáre zohľadňujú prepojenie medzi vývojom reálnej ekonomiky a finančnictva a zahŕňajú časový - horizont najmenej dvoch rokov. Sú aktualizované štvrťročne a prijíma ich Asset Liability Committee (ALCO). Scenáre popisuje mimoriadny, ale realistický negatívny vývoj národného hospodárstva, najmä s ohľadom na ťažiskové portfóliá a obchodné stratégie relevantné pre Commerzbank (napr. branže orientované na export v Nemecku) a obchodné stratégie. Simulácia sa vykonáva každý mesiac pri zapojení vstupných parametrov z výpočtu kapitálu potrebného pre všetky podstatné a kvantifikovateľné druhy rizík, a to

spojené s rezervami je riziko spočívajúce v tom, že z doteraz prepadnutých pohľadávok vyplynie dodatočná záťaž na základe doplnenia rizikovej prevencie. Vyššie uvedené riziká sú v rámci sledovania schopnosti niesť riziká zohľadnené pomocou nárazníka na krytie rizík. Okrem toho sa výsledok analýzy schopnosti niesť riziká vykazuje na základe kvóty schopnosti niesť riziká (kvóty RTF), ktorá dokumentuje prekrytie ekonomickej potreby kapitálu potenciálom na krytie rizík.

Sledovanie a riadenie schopnosti niesť riziká sa vykonáva mesačne na úrovni koncernu Commerzbank. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká je splnený, ak je kvóta schopnosti niesť riziká vyššia než 100%. V roku 2017 bola táto kvóta neustále vyššia než 100% a k 31. 12. 2017 predstavovala 217%. Nárast kvóty RFT oproti decembru 2016 v podstate súvisí so znížením trhového rizika na základe nižšej volatility na trhu ako aj s aktívnym riadením portfólia pri úverových rizikách. Kvóta RTF je naďalej na vysokej úrovni.

Schopnosť niesť riziká - koncern v miliardách €	31.12.2017	31.12.2016
Ekonomický potenciál krytia rizík¹	30	30
Ekonomická kapitálová potreba²	14	17
z toho pre úverové riziko	10	11
z toho pre trhové riziko	3	5
z toho pre prevádzkové riziko	2	2
z toho diverzifikačné efekty	-2	-2
Kvóta RTF³	217 %	178 %

¹ Vrátane odpočítateľných položiek za potenciálne riziká

² Vrátane rizika zmeny hodnoty objektov a rizika podielov nekótovaných na burze od roku 2017 vrátane modelového rizika úložiek

³ Kvóta RTF = potenciál na krytie rizík / ekonomicky nevyhnutný kapitál (vrátane rizikovej rezervy).

v závislosti od očakávaného makroekonomického vývoja. Okrem potreby kapitálu sa na základe makroekonomických scenárov realizuje aj stresový scenár výkazu ziskov a strát. Na základe toho prebieha simulácia vývoja potenciálu na krytie rizík. Analogicky k integrácii kvóty RTF v systéme limitov Commerzbank sú aj pre schopnosť niesť riziká v stresovom prostredí stanovené explicitné limity ako mechanizmy včasného varovania. Priebežné sledovanie limitu pre nestresovaných a stresovaných kvótu RTF tvorí pevnú súčasť interného výkazníctva. Pri porušení limitov sú vyvolané definované eskalačné mechanizmy.

Okrem pravidelných stresových testov sú na skupinovej úrovni realizované „Reverse Stresstest“. Na rozdiel od regulárnych stresových testov je pritom výsledok simulácií vopred určený: udržateľné ohrozenie banky. Cieľom analytického procesu pri opačných stresových testoch je na základe identifikácie a hodnotenia extrémnych scenárov a udalostí zabezpečiť zvýšenie transparentnosti o špecifických potenciáloch ohrozenia a rizikových súvislostiach. Na tomto základe je možné napríklad identifikovať oblasti pôsobenia v oblasti riadenia rizík, vrátane pravidelných

stresových testov, a môžu byť zaradené do činností za účelom priebežného ďalšieho rozvoja.

V roku 2017 poklesli rizikové aktíva vyplývajúce z obchodných aktivít Commerzbank zo 191 miliárd Eur na 171 miliárd Eur.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad o rozdelení rizikových aktivít vyplývajúcich z obchodných aktivít Commerzbank, ktoré sú rozdelené podľa segmentov a druhov rizík:

Rizikové aktíva k 31.12.2017 miliardy €	Riziko výpadku úverov	Trhové riziko	Prevádzkové riziko	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	33	1	5	39
Firemní klienti	73	5	9	88
Ostatné a konsolidácia	19	3	4	27
Asset & Capital Recovery	13	3	2	18
Commercial Real Estate	2	0	2	3
Ship Finance	3	0	1	4
Public Finance	8	3	0	11
Koncern	137	13	21	171

Regulačné prostredie

V rámci „Bazilej 3“ zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad okrem iného rozsiahle predpisy o zložkách a kvótach vlastného imania ako aj o riadenie rizík v oblasti likvidity. Tieto predpisy boli v Európe zavedené v rámci Capital-Requirements-Directive-(CRD-) (štvrtý balík) v lete 2013. Smernica EU bola do národnej legislatívy transponovaná Vykonávacím zákonom CRD-IV. Zvýšené kapitálové požiadavky sú postupne zavádzané do roku 2019 (tzv. „phase-in“). V roku 2014 European Banking Authority (EBA) zverejnila celý rad doplňujúcich predpisov, ktoré postupne vstúpia do platnosti; tento proces bude pokračovať aj v roku 2015 a neskôr. Commerzbank sa prostredníctvom opatrení na optimalizáciu kapitálovej vybavenosti pripravila na zvýšené kapitálové požiadavky.

Okrem toho sa v rámci Bazileja 3 zavádza Leverage Ratio ako nová kvóta zadĺženia, ktorá nie je citlivá na riziká. Kvóta Leverage Ratio sa musí od vstupu do platnosti príslušného nariadenia ohlasovať na dozorný orgán, pričom Európska únia ešte musí stanoviť minimálne požiadavky. Commerzbank stanovila interné cieľové veličiny pre Leverage Ratio a tieto zohľadňuje v rámci svojho procesu riadenia kapitálu.

Podstatná časť noviniek v rámci Bazilej 3 predstavuje postupné zavedenie kapitálových vankúšov. Od 1. 1. 2016 platí vankúš na zachovanie kapitálu vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ ako aj anticyklický kapitálový vankúš, ktorý stanovil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými inštitúciami pre nemecké exposures po prvýkrát vo výške 0%. Vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ bol pre Commerzbank stanovený na rok 2017 vo výške 0,5%.

V rámci požiadaviek na likviditu sú očakávania týkajúce sa hlásení konkretizované vo forme medzinárodných ukazovateľov likvidity Liquidity Coverage Ratio (LCR) a Net Stable Funding Ratio (NSFR). LCR sú pre všetky európske banky záväzné od 1. októbra 2015. Bazilejský výbor prijal v októbri 2014 definitívnu verziu NSFR, ktorá má pravdepodobne nadobudnúť platnosť 1. januára 2018. Integrácia do európskeho práva má byť realizovaná v rámci tzv. Capital Requirements Regulation II (CRR II). Commerzbank zisťuje oba ukazovatele už v rámci svojich regulačných ohlasovacích procesov, komunikuje ich v rámci interného výkazníctva a hlási ich na dozorný úrad.

V sledovanom roku ukončila Európska centrálna banka tzv. „Thematic Review“ vo vybraných bankách o prijatí zásad pre agregáciu rizikových dát a internom výkazníctve bánk, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad (BCBS) začiatkom roka 2013. Na základe pozitívnych výsledkov tohto hodnotenia bude Commerzbank ďalej rozvíjať priestor na uplatňovanie zásad a tým predovšetkým plniť očakávania spojené s rastúcim významom riadenia kvality dát v bankách.

V roku 2017 zrealizoval bankový dohľad ECB ako príslušný orgán dohľad v bankách euro zóny, nad ktorými má priamy dohľad, Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) a stanovila minimálne kapitálové požiadavky pre každú finančnú inštitúciu na rok 2018.

Od polovice roka 2014 platia predpisy EU o sanácii a likvidácii bánk - Banking Recovery & Resolution Directive. Táto smernica bola v Nemecku transponovaná do Zákona o sanácii a likvidácii (SAG). Na základe tohto zákona Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA) k 1. 1. 2015 ako národný úrad pre likvidáciu prevzal zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidácie a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií. K 1. 1. 2016 prešla zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidácie a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií, ktoré sú pohľad dohľadu ECB ohrozené, na Single Resolution Board (SRB) v Bruseli. Rovnako banky v euro zóne spustili financovanie jednotného fondu na likvidáciu bánk.

Plán na ozdravenie koncernu bol v decembri 2017 aktualizovaný. Tento plán okrem iného obsahuje aj podrobné informácie o tom, aké možnosti konania a sanácie majú banky v prípade krízy a ktoré špecifické sanačné opatrenia pri rôznych stavoch záťaže vyvedú banky zo stavu sanácie. Spolu s finalizáciou európskych a nemeckých pravidiel a požiadaviek zabezpečí banka aj ďalší rozvoj svojho plánu na ozdravenie.

Commerzbank pôsobí na trhoch, ktoré podliehajú vnútroštátnej aj nadnárodnej regulácii. Okrem toho musí banka rešpektovať nadradené požiadavky účtovných štandardov. Zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov, ktorých frekvencia a rozsah sa v uplynulých rokoch zvýšili, môžu mať dlhodobé až existenciu ohrozujúce dopady na finančný priemysel vo všeobecnosti a obchodný model Commerzbank osobitne.

Commerzbank sa od začiatku aktívne zúčastňuje na konzultáciách spojených s prípravou zmien v bankovom prostredí. Prítom sleduje a hodnotí aktuálny vývoj týkajúci sa plánovanej regulácie. Na globálnej úrovni ide najmä o finálne štandardy pre prepracovanie kapitálových požiadaviek pre trhové riziká, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre dohľad nad bankami, ako aj snahy o finalizáciu pravidiel o rizikách súvisiacich so zmenami úrokov v investičnej knihe a o štandardoch pre úverové riziká, vrátane príslušných prahových úprav a požiadaviek na zverejňovanie. Na európskej úrovni bude Commerzbank okrem iného sledovať iniciatívy Európskej komisie o zavedení európskej ochrany vkladov a vytvorení jednotného kapitálového trhu, najmä príslušné pravidlá EU o zaknihovaní aktív a kontrole právnych predpisov EU pre finančné služby.

Riziká súvisiace s výpadkami úverov

Riziká výpadkov úverov (riziká súvisiace s insolventnosťou dlžníkov) zahŕňajú riziko strát v dôsledku výpadkov obchodných partnerov ako aj zmenu tohto rizika. Spoločnosť Commerzbank považuje za tieto riziká okrem rizík v dôsledku výpadkov úverov a rizík tretích dlžníkov aj riziká súvisiace so zmluvnými stranami a vystavovateľmi ako aj riziká súvisiace s krajinami príp. transferové riziká.

Stratégia a organizácia

Stratégia úverových rizík je čiastočná riziková stratégia pre riziká výpadkov úverov a je odvodená z celkovej stratégie rizík. Je súčasťou procesu ICAAP koncernu Commerzbank a tvorí spojovací článok medzi riadením rizík v celej banke a operacionalizáciou riadenia rizík spojených s výpadkami úverov. Nadradeným cieľom je zabezpečenie primeranej štruktúrálnej kvality rizík úverového portfólia. Na tento účel definuje stratégia úverového rizika apetit úverového rizika, stanovuje ťažiská v oblasti stratégie rizík, poskytuje prehľad o podstatných koncepciách riadenia v oblasti riadenia úverových rizík a prispieva tak k zachovaniu schopnosti niesť riziká v konkerne. Prítom stratégia úverových rizík využíva kvantitatívne a kvalitatívne riadiace nástroje, ktoré poskytujú osobám prijímajúcim rozhodnutia jasnú orientáciu s ohľadom na riadenie portfólia ako aj v jednotlivých prípadoch.

Riadenie úverových rizík predstavuje spoločnú úlohu trhovej strany a rizikovej funkcie na základe jednotnej kultúry úverových rizík koncernu. Správanie v súlade so zákonmi a pravidlami, ako aj morálne a eticky bezchybné správanie tvorí pevnú súčasť kultúry integrity a patrí ako samozrejmosť ku kultúre úverových rizík. Prítom sa riziká výpadkov úverov posudzujú nezávisle od hraníc segmentov a podľa jednotných štandardov. Podľa princípu Three Lines of Defence predstavuje trhová strana prvú obrannú líniu a pri obchodných rozhodnutiach musí zohľadňovať rizikové aspekty. Druhú obrannú líniu tvorí riziková funkcia (trhová postupnosť a rizikový controlling), ktorej úloha spočíva v riadení, obmedzovaní

a sledovaní rizík. Tretiu obrannú líniu tvorí interná kontrola. Jej úloha spočíva v nezávislom hodnotení procesov a bezpečnostných opatrení banky a tým aj v posudzovaní aktivít prvej a druhej línie.

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo. Ich súčasťou sú najmenej dvaja zástupcovia segmentov a dvaja zástupcovia z Group Risk Management. Podvýbory sú v zásade zodpovedné za riadenie všetkých úverových rizík z príslušných čiastkových portfólií a sú oprávnené delegovať úverové rozhodnutia v rámci udelených kompetencií.

Za operatívne riadenie úverových rizík na úrovni portfólií a jednotlivých prípadov sú zodpovedné samostatné jednotky. Ich zodpovednosť je rozdelená podľa Bielej knihy a Intensive Care. Všetky úverové rozhodnutia v bielej oblasti sú rozhodnutia typu Risk-Return. Trh a trhová postupnosť sú spoločne zodpovedné za riziká a výnosy, pričom primárne je trhová strana zodpovedná za výnos a strana trhovej postupnosti za riziko. Podľa toho nesmie byť v úverovom procese žiadna strana v oblasti jej primárnej zodpovednosti prehlasovaná.

O klientov s nápadnými rizikami sa starajú špecializované oddelenia intenzívnej starostlivosti. Prevod klientov do tejto oblasti nastáva v okamihu, keď sú splnené definované kritériá pre ich odovzdanie. Okrem kritérií ako sú rating, platobná neschopnosť, exekučné opatrenia zo strany tretích osôb alebo úverový podvod predstavujú kritériá súvisiace s počtom dní prečerpania najdôležitejšie dôvody pre presun týchto klientov do intenzívnej starostlivosti. Tým sa zabezpečuje, aby sa o klientov, ktorí nesplácajú svoje úvery, starali špecialisti v rámci definovaných a jednotných procesov.

V segmente NCA nie sú zodpovednosti podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti oddelené, ale riadenie úverových rizík je pre všetky ratingové stupne spojené v jednej jednotke.

S ohľadom na aktíva združené v tomto segmente sa usilujeme o úplnú šetrnú likvidáciu. Za týmto účelom boli stanovené hranice na základe EaD a zavedené riadenie aktív, ktoré prebieha prostredníctvom pravidelného plánovania aktív ako aj na základe rizikovej matice pre Commercial Real Estate a Deutsche Schiffsbank. Podiely na portfóliu zobrazené v rizikovej matici stanovujú postup pre diferencované riadenie rizík v rámci nadradenej likvidácie. Prítom spočíva náš cieľ v likvidácii častí portfólia a jednotlivých podielov s mimoriadne vysokou kapitálovou viazanosťou príp. v ich oslabení. Na cieľnú likvidáciu portfólia je možné využiť aj príležitosti spojené so šetrným predajom čiastkových portfólií. Likvidácia aktív v oblasti Public Finance prebieha primárne na základe pravidelných splatností. Z toho vyplývajúce trhové príležitosti sa cielene používajú na predaj jednotlivých aktív.

Riadenie rizík

Na riadenie rizík súvisiacich s výpadkami úverov využíva Commerzbank rozsiahly systém riadenia rizík. Tento rámec zahŕňa organizáciu, metódy a modely, stratégiu rizík s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi nástrojmi riadenia ako aj regulačné mechanizmy a procesy. Systém riadenia rizík zabezpečuje zhora nadol konzistentné a priebežné riadenie celého úverového portfólia a čiastkových portfólií až po jednotlivé prípady.

Ukazovatele a impulzy nevyhnutné na operatívne riadenie rizík sú odvodené z nadriadených cieľov koncernu a na nadriadených úrovniach sa dopĺňajú o čiastkové portfóliá príp. produktové špecifiká. Úverový kompetenčný poriadok orientovaný na riziká vedie pozornosť riadenia najvyšších rozhodovacích grémií napríklad na riziká koncentrácie príp. odchýlky od stratégie rizík.

Kvantitatívne zvodidlá stratégie úverových rizík pritom zabezpečujú obmedzenie rizika pri slabších bonita a angažovaniach s vysokými príspevkami Loss-at-Default (riadenie koncentrácie), ďalej pre vybrané čiastkové portfólia s vysokou váhou rizika alebo regulačnou relevanciou a prípadne aj pre jednotlivé produkty s vysokým podielom na portfóliu. Podrobnosti operacionalizácie zvodidiel pre zvolené čiastkové portfólia sú upravené v stratégiách jednotlivých portfólií. Okrem toho kvalitatívne zvodidlá definujú vo forme úverových stratégií cieľové obchody banky. Pre jednotlivé transakcie upravujú, akým typom obchodov by mali byť využívané dostupné rizikové zdroje. Úverové stratégie sú pevne zakotvené v úverovom procese. Obchody, ktoré nezodpovedajú týmto požiadavkám, sú eskalované na základe príslušného kompetenčného poriadku.

Koncernové zvodidlá sú založené na analýzach trendov, ktoré sa orientujú podľa rizík (napr. na vývoj slabšej bonity v priebehu času) pri zapojení externých rámcových podmienok a interných zadaní. Zvodidlá portfólia sú odvodené predovšetkým z analýz vykonaných rozhodujúcemu dňu (napr. z ratingového profilu jednotlivých tried aktív). Podstatné faktory na určenie produktových zvodidiel sú analýzy trendov špecifických hnacích síl rizika (napr. za účelom ukončenia úverovania stavebného financovania). Vyhotovenie úverových v stratégii a stratégií portfólií naproti tomu spočíva primárne na viac stupňov procese schvaľovania medzi zodpovednými osobami za produkt a portfólio a pri zapojení interných a externých zdrojov informácií.

Na sledovanie dodržiavania zadaní v oblasti stratégií úverových rizík bol ďalej vytvorený priebežný monitoring a výkazníctvo na úrovni koncernu a segmentov, prípadne čiastkových portfólií. Asset Quality Reviews rizikovej funkcie tak významnou mierou prispievajú k zabezpečeniu kvality a včasnému rozoznávaniu rizík. Ťažiská sledovania sa menia podľa témy okruhu adresátov, sú vytvorené aj ad-hoc procesy podávania informácií. Krízové udalosti môžu ohroziť primeranosť vybavenia kapitálom a likviditou a tým aj schopnosť banky niesť riziká. V prípade krízy zabezpečuje tím Task Force Risk Mitigation (TFRM) flexibilné riadenie rozhodnutí prijatých v rámci koncernu.

Vytvorené núdzové plány (Emergency Action Plans) pritom v závislosti od druhu rizika zabezpečujú rýchlú a efektívnu realizáciu opatrení na zmiernenie rizík.

Zamedzenie koncentrácií rizík tvorí neoddeliteľnú súčasť riadenia rizík. Aby sme mohli tieto riziká včas spoznať a obmedziť, sú koncentrácie rizík riadené okrem iného u jednotlivých veľkých klientov (hromadné riziká) ako aj v krajinách alebo skupinách klientov, a to formou aktívneho prístupu pri zohľadnení špecifických vlastností segmentov.

Na riadenie hromadných rizík sa používa jednotná definícia na základe pojmu „all-in“. Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru.

Manažment a rizikový výbor Dozornej rady je pravidelne informovaný o výsledkoch analýz.

Riadenie ekonomickej viazanosti kapitálu

Cieľom riadenia ekonomickej viazanosti kapitálu je primerané kapitálové vybavenie koncernu Commerzbank. Za týmto účelom sa pre ekonomický rizikový kapitál stanovujú všetky relevantné druhy rizík v rámci celkovej rizikovej stratégie koncernu a označujú sa limitmi, predovšetkým limitom CVaR. Na základe systematicky obmedzených možností na krátkodobé zníženie rizika výpadku je pre riadenie úverového rizika dôležité, aby bol zohľadnený očakávaný vývoj (v strednodobom a dlhodobom ohľade). Z tohto dôvodu zohrávajú odhadované hodnoty ukazovateľov úverového rizika pri priebežnom riadení významnú úlohu. Na úrovni segmentov a obchodných oblastí sa sledujú zmeny odhadu a v prípade potreby sa z nich vyvodzujú impulzy pre riadenie. Banka nepoužíva kaskádovú koncepciu limitov pre úverové riziko pod úrovňou koncernu.

Prehľad riadiacich nástrojov a úrovní

Ratingová klasifikácia

Ratingové hodnotenie Commerzbank obsahuje 25 ratingových stupňov pre úvery bez výpadkov (1.0 až 5.8) a 5 defaultných tried (6.1 až 6.5). Hlavná stupnica Commerzbank priraduje každej ratingovej triede časovo stabilný a neprekývajúci sa rozsah pravdepodobností výpadkov. Ratingové postupy podliehajú každoročnej validácii a rekalibrácii, takže na pozadí skutočne zistených výpadkov odzrkadľujú najaktuálnejšie hodnotenie. Podľa koncepcie hlavnej stupnice ostávajú pre účely porovnateľnosti v rámci hlavnej stupnice Commerzbank výpadkové pásma priradené

ratingom (stabilné s ohľadom na čas a portfólio) podľa čl. 136 CRR. Pre orientáciu sú vždy uvedené aj externé ratingy. Keďže pri externých ratingoch je možné sledovať pre rozličné portfóliá odlišné miery výpadkov, ktoré z roka na rok kolíšu, nie je priamy prevod možný.

Úverové kompetencie jednotlivých zamestnancov ako aj kompetencie výborov (predstavenstvo, úverový výbor, úverové podvýbory) sú členené podľa výšky angažovanosti ako aj podľa ratingových tried.

Stupnica Commerzbank

Rating bonity Commerzbank AG	Priemer PD a EL v %	Oblasť PD a EL v %	Škála S&P	Stupne podľa čl. 136 CRR ¹		
1,0	0	0	AAA	I	Investičný stupeň	
1,2	0,01	0–0,02				AAA
1,4	0,02	0,02–0,03	AA+	II		
1,6	0,04	0,03–0,05	AA, AA-			AA
1,8	0,07	0,05–0,08	A+, A	III		
2,0	0,11	0,08–0,13	A-			A
2,2	0,17	0,13–0,21	BBB+	IV	Polo-investičný stupeň	
2,4	0,26	0,21–0,31	BBB			BBB
2,6	0,39	0,31–0,47	BBB-			
2,8	0,57	0,47–0,68	BB+	V		
3,0	0,81	0,68–0,96	BB			Neinvestičný stupeň
3,2	1,14	0,96–1,34				
3,4	1,56	1,34–1,81	BB-			
3,6	2,10	1,81–2,40	B+			
3,8	2,74	2,40–3,10				
4,0	3,50	3,10–3,90	B	VI		
4,2	4,35	3,90–4,86			B	
4,4	5,42	4,86–6,04				
4,6	6,74	6,04–7,52	B-			
4,8	8,39	7,52–9,35				
5,0	10,43	9,35–11,64	CCC+, CCC, CCC-, CC, C		Default	
5,2	12,98	11,64–14,48		CCC, CC, C		
5,4	16,15	14,48–18,01				
5,6	20,09	18,01–22,41	D			
5,8	47,34	22,41–99,99				
6,1		Prečerpanie > 90 dní				
6,2		Hrozba platobnej neschopnosti				
6,3	100	Ozdravenie s príspevkami na ozdravenie				
6,4		Vypovedanie bez platobnej neschopnosti				
6,5		Platobná neschopnosť				

¹ CRR = Nariadenie č. 575/2013 (EÚ) o kapitálových požiadavkách 3.

Znižovanie rizík

Zábezpeky zohľadňované pri riadení rizika v koncernu predstavujú k 31. 12. 2017 celkom 99,0 miliárd Eur za položky vo výkonnom portfóliu ako aj 1,6 miliardy Eur za defaultné portfólio. Zábezpeky predstavujú prevažne hypotekárne dlhy k nehnuteľnostiam užívaným dlžníkom a cudzími osobami a dlhy k firemným objektom ako aj záruky a záruky za výpadok. S ohľadom na lodné portfólio sa ako zábezpeka použili najmä lodné hypotéky.

Koncern Commerzbank

Obchodné aktivity sa zameriavajú na dva segmenty klientov „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“. V segmente Asset & Capital Recovery banka združila aktivity z oblastí Commercial Real Estate a Ship Finance ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfólia v týchto oblastiach by mali byť následne v plnom rozsahu zlikvidované.

Ukazovatele úverového rizika Tieto ukazovatele sú v koncerne Commerzbank rozdelené v ratingových stupňoch 1,0 – 5,8 na segmenty nasledovne:

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss Mil. €	Hustota rizika Bp.	CVaR Mil. €
Súkromní klienti a podnikatelia	154	397	26	2 444
Firemní klienti	180	421	23	5 417
Ostatné a konsolidácia	75	31	4	1 784
Asset & Capital Recovery	13	330	255	716
Koncern	423	1 180	28	10 362

¹ V zásade ide o likvidné portfólia oblasti Group Treasury.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené rozdelenie koncernového portfólia v podiele 83% na interné ratingové triedy 1 a 2, ktoré pokrývajú investičnú oblasť.

Rozdelenie ratingu k 31.12.2017 EaD %	1,0–1,8	2,0–2,8	3,0–3,8	4,0–4,8	5,0–5,8
Súkromní klienti a podnikatelia	31	51	14	3	1
Firemní klienti	20	59	16	3	2
Ostatné a konsolidácia	66	31	3	0	0
Asset & Capital Recovery	4	68	5	6	17
Koncern	32	51	13	2	2

V rámci zisťovania rizík krajín patriacich do koncernu sa zisťujú transferové riziká ako aj regionálne špecifické riziká ovplyvnené politikou a konjunktúrou, ktoré pôsobia na jednotlivé hospodárske subjekty v krajine. Riadenie a obmedzovanie rizík krajín prebieha na základe Loss at Default na úrovni krajín. Angažovanosť v krajinách, ktoré sú na základe ich veľkosti pre Commerzbank podstatné ako aj angažovanosť v krajinách, v ktorých Commerzbank v pomere k príslušnému HDP významne investovala, je osobitne diskutovaná vo výbore pre strategické riziká.

Regionálne rozdelenie rizík zodpovedá strategickej orientácii banky a odráža ťažiská globálnej obchodnej činnosti banky.

Koncernové portfólio podľa regiónov k 31.12.2016	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizik Bp.
Nemecko	221	442	20
Západná Európa	99	128	13
Stredná a východná Európa	41	180	44
Severná Amerika	29	71	24
Ázia	21	39	19
Ostatné	12	318	258
Koncern	423	1 180	28

Takmer polovica objemu pripadá na Nemecko, ďalšia tretina na ostatné európske krajiny a 7% na severnú Ameriku. Zvyšná časť je silne diverzifikovaná a je rozdelená na veľký počet krajín, v ktorých sa poskytuje podpora pre nemeckých exportérov príp. v ktorých má Commerzbank lokálne pobočky. Očakávané straty koncernového portfólia sa väčšinou dotýkajú Nemecka a západnej Európy. Očakávané straty sú spojené najmä s financovaním lodí.

Na pozadí aktuálneho geopolitického vývoja budú intenzívne sledované krajiny ako Rusko, Turecko a Čína. Ku koncu štvrtého štvrťroka 2017 bola angažovanosť v Rusku na úrovni 2,3 miliárd Eur, angažovanosť v Turecku bola na úrovni 2,3 miliardy Eur a angažovanosť v Číne bola na úrovni 5,8 miliárd Eur.

V dôsledku dlhovej krízy štátov sa sleduje aj hodnota Sovereign Exposure Talianska a Španielska. Hodnota Sovereign Exposure Talianska bola na konci štvrtého štvrťroka 2017 na úrovni 9,2 miliárd Eur a Sovereign Exposure Španielska na úrovni 0,8 miliárd Eur.

Riziková prevencia Riziková prevencia v úverových obchodoch bola v obchodnom roku 2017 na úrovni 781 mil. Eur. Celkovo bola o 119 mil. Eur nižšia než v predchádzajúcom roku.

S ohľadom na celkový rok 2018 počítame s rizikovým výsledkom podľa IFRS 9 vo výške menej ako 600 mil. Eur. Ak by malo dôjsť k masívnemu zhoršeniu geopolitických alebo rámcových ekonomických podmienok alebo ak by mali vzniknúť výpadky pri jednotlivých úveroch, bude potrebná vyššia riziková prevencia.

Riziková prevencia Mil. €	2017	2016
Súkromní klienti a podnikatelia	154	119
Firemní klienti	295	185
Ostatné a konsolidácia	-4	-3
Asset & Capital Recovery	336	599
Koncern	781	900

Defaultné portfólio Defaultný objem bol ku koncu roka 2017 oproti predchádzajúceho roku znížený o celkovo 1,3 miliárd Eur. Tento vývoj súvisel najmä s úspešnou realizáciou stratégie likvidácie ACR, ako aj s reštrukturalizáciou v ostatných segmentoch. Nižšie je zobrazený defaultný objem a vypadané pohľadávky z kategórie úvery LaR:

Defaultné portfólio koncernu Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Defaultný objem	5 569	6 914
SLLP	2 770	3 243
GLLP	544	673
Zábezpeky	1 578	2 256
Coverage Ratio okrem GLLP (%) ¹	78	80
Coverage Ratio vrátane GLLP (%) ¹	1,3	1,6

¹ Specific Loan Loss Provision.

² General Loan Loss Provision (paušálna riziková prevencia pre vzniknuté, avšak nehlásené výpadky v rámci Performing-Portfolio).

³ Coverage Ratio: súčet rizikovej prevencie, zábezpek (a GLLP) v pomere k defaultnému objemu.

⁴ NPL-Ratio: defaultný objem (Non-Performing Loans - NPL) v pomere k celkovej hodnote Exposure (EaD vrátane NPL).

Defaultné portfólio sa v závislosti od druhu defaultu rozdeľuje na päť tried:

- Ratingový stupeň 6.1: hroziaca platobná neschopnosť (po splatnosti viac ako 90 dní)
- Ratingové stupne 6.2/6.3: banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov k ozdraveniu
- Ratingové stupne 6.4/6.5: banka vypovie pohľadávku príp. klient je platobne neschopný.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozdelenie defaultného portfólia na päť defaultných tried:

Ratingové triedy k 31.12.2016 mil. €	6,1	6,2/6,3	6,4/6,5	Koncern
Defaultný objem	631	2 327	2 611	5 569
SLLP	166	1 071	1 533	2 770
Zábezpeky	279	704	594	1 578
Coverage Ratio bez GLLP (%)	71	76	81	78

Prečerpania v Bielej knihe S cieľom vyhnúť sa nárastu defaultného portfólia Commerzbank starostlivo sleduje prípadné prečerpania. Okrem spúšťacieho mechanizmu po uplynutí 90 dní od termínu splatnosti sa už od prvého dňa po uplynutí termínu splatnosti aktivuje mechanizmus, ktorý podporuje IT systém. V nasledovnej tabuľke sú zobrazené prečerpania v Bielej knihe na základe rizikového parametra Exposure at Default ku koncu decembra 2017:

EaD Mil. €	> 0 ≤ 30 dní	> 30 ≤ 60 dní	> 60 ≤ 90 dní	> 90 dní	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	643	136	55	2	836
Firemní klienti	1 923	12	10	0	1 945
Asset & Capital Recovery	24	9	0	0	33
Koncern¹	2 590	157	65	2	2 920

¹ vrátane segmentu Ostatné a konsolidácia.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia

Segment súkromných a firemných klientov zahŕňa aktivity koncernových častí Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti, comdirect bank a Commerz Real. Činnosti mBank sú zobrazené v rámci segmentu súkromných a firemných klientov. V oblasti súkromných klientov sú združené obchodné činnosti tuzemských filiállok pre súkromných a firemných klientov ako aj Wealth Management. Oblasť Firemní klienti pokrýva obchodných klientov a menších firemných klientov.

Ťažisko portfólia leží na klasickom financovaní vlastného bývania a financovaní investícií do nehnuteľností (privátne financovanie výstavby a výnosové objekty s hodnotou EaD vo výške 75 miliárd Eur). Na základe jednotlivých úverov v objeme 19 miliárd Eur zabezpečujeme úvery pre našich obchodných a firemných klientov. Okrem toho pokrývame potrebu denných úverov našich klientov formou spotrebných úverov (dispozičné úvery, splátkové úvery, kreditné karty 14 miliárd Eur). Nárast portfólia v roku 2017 zo 140 miliárd EUR na 154 miliárd EUR vyplýva prevažne z podstatného zvýšenia súkromného financovania výstavby.

Oproti poslednému dňu roka 2016 sa hustota rizika zvýšila o 5 bazických bodov na 26 bodov. Tento nárast súvisí výhradne s prevzatím obchodných činností v oblasti splátkových úverov od spoločnosti Commerz Finanz GmbH.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Súkromní klienti a podnikatelia	92	176	19
Firemní klienti	26	60	23
comdirect bank	4	10	23
Commerz Real	1	4	74
mBank	32	148	46
Súkromní klienti a podnikatelia	154	397	26

Riziková prevencia v segmente Súkromní klienti a podnikatelia sa síce v porovnaní s predchádzajúcim rokom v roku 2017 zvýšila o 35 miliónov, ak však aj tak ostala na úrovni 154 miliónov Eur, čo predstavuje nízku úroveň.

Defaultný objem segmentu oproti 31. decembru 2016 klesol o 127 mil. Eur na 1 864 mil. Eur.

Defaultné portfólio Segment Súkromní klienti a podnikatelia mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Defaultné portfólio	1 864	1 737
SLLP	951	834
GLLP	162	155
Zábezpeky	564	675
Coverage Ratio (%)	81	87
NPL-Ratio (%)	1,2	1,2

Segment Firemní klienti

V tomto segmente združuje koncern obchody so strednými podnikmi, verejným sektorom a inštitucionálnymi klientmi a nadnárodnými spoločnosťami. Okrem toho sa tento segment stará o vzťahy koncernu s tuzemskými a zahraničnými bankami a finančnými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Regionálne

ťažisko našich činností sa nachádza v Nemecku a západnej Európe.

Ďalej sú v tomto segmente združené aktivity koncernu na kapitálovom trhu orientované na klientov.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2016	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Stredné podniky	75	166	22
International Corporates	60	99	17
Financial Institutions	21	64	31
Equity Markets & Commodities	4	2	5
Ostatní	20	90	44
Firemní klienti	180	421	23

Hodnota EaD segmentu Firemní klienti v porovnaní s koncom decembra 2016 klesla zo 195 miliárd Eur na 180 miliárd Eur. Tento pokles súvisí najmä s oblasťou stredných podnikov a portfóliom finančných inštitúcií. Hustota rizika v tejto oblasti klesla z 28 bazických bodov na 23 bodov.

Podrobnosti o vývoji portfólia finančných inštitúcií sa nachádzajú na strane 57.

Riziková prevencia segmentu Firemní klienti sa zvýšila na základe väčšieho samostatného prípadu na 295 mil. Eur, čím bola o 110 mil. Eur nad úrovňou predchádzajúceho roka.

Defaultné portfólio segmentu oproti 31. decembru 2016 kleslo o 771 mil. Eur.

Defaultné portfólio segmentu Firemní klienti mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Defaultné portfólio	2 592	3 363
SLLP	1 243	1 563
GLLP	251	323
Zábezpeky	543	780
Coverage Ratio (%)	69	70
NPL-Ratio (%)	1,4	1,7

Segment Asset & Capital Recovery

Segment obsahuje segment položky z oblastí Commercial Real Estate (CRE) a Ship Finance (SF) ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfólia v týchto oblastiach majú byť postupne úplne zlikvidované.

V roku 2016 boli do segmentu Firemní klienti prevedené portfólia v objeme ca 8 miliárd EUR z oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovania lodí. Tieto portfólia boli do konca roka 2017 znížené na hodnotu 2,5 miliardy EUR.

Angažovanosť pri zlyhaní dlžníka v tomto segmente bola ku koncu roka 2017 na úrovni 13 miliárd Eur, a tým o ca. 1,5 miliárd Eur nižšia než v uplynulom roku.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Commercial Real Estate	1	20	185
Ship Finance	2	255	1 364
Public Finance	10	55	55
Asset & Capital Recovery	13	330	255

Commercial Real Estate Portfólio pokleslo v dôsledku splatení a umorenia. Hustota rizika sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšila zo 174 na 185 základných bodov. Defaultné portfólio pokleslo o 0,2 miliardy EUR na 0,4 miliardy EUR.

Ship Finance Angažovanosť financovania lodí v Bielej knihe oproti stavu k 31. decembru 2016 klesla o celkovo 1,6 miliárd Eur. Aj defaultné portfólio pokleslo oproti 31. decembru 2016 o 0,5 miliárd EUR na 0,7 miliárd EUR.

Ťažisko portfólia leží naďalej na troch štandardných typoch lodí, a to kontajnerové lode (1,0 miliárd EUR), tankery (0,5 miliárd EUR) a nákladné lode (0,4 miliárd EUR). Zvyšok portfólia zahŕňajú lode so špeciálnou tonážou a veľkou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Na lodných trhoch očakávame v roku 2018 úroveň charterovej prepravy v podobnej výške ako v uplynulom roku. Nadmerná ponuka tonáže sa síce môže znížiť, však naďalej pôjde o nadmerný objem. Pozitívny vývoj, ktorý sa začal v roku 2017, je podporený aj prognózou celosvetového ekonomického a obchodného rastu zo strany IWF.

Vo vzťahu k využívaniu kontajnerov sledujeme od roku 2016 výraznú zdržanlivosť pri nových objednávkach. Existujúci stav objednávkach v spojení s relatívne nízkym objemom šrotovania na však nepripustí výrazné zotavenie objemu charterovej dopravy v roku 2018. Aktuálna úroveň charterovej dopravy výrazne presahuje prevádzkové náklady, avšak ešte nepripúšťa úplné kapitálové služby. Posúvanie dodávok lodí, ktoré je možné vnímať už niekoľko rokov, by mohlo aj v roku 2018 znížiť tlak z narastajúcej ponuky flotíl. V spojení s očakávaným rastom svetového obchodu by to v roku 2018 mohlo viesť k úrovni charterovej dopravy, ktorá zodpovedá úrovni z roku 2017.

Relatívne dobre sa v roku 2017 vyvíjal objem charterovej dopravy pre nákladné lode (bulker). Hlavnými hnacími silami boli vysoké objemy dovozu železnej rudy a uhlia v Číne ako aj celosvetový nárast exportu obilia a sóje. Aj v oblasti nákladných lodí je možné od roku 2016 pozorovať väčšiu disciplínu pri nových

objednávkach ako aj rozpustenia v knihe objednávkach. V spojení s pozitívnou prognózou IWF pre svetový hrubý domáci produkt v roku 2018 očakávame objem charterovej dopravy na úrovni predchádzajúceho roka.

Trh tankerov prepravujúcich ropu a produkty bol aj v roku 2017 naďalej komplikovaný a vyznačoval sa poklesom objemu charterovej dopravy. Vysoké ceny ropy do roku 2014 tu vyvolali celý rad nových objednávkach na lode, ktorých podstatná časť bude dodaná do roku 2018. Zníženie cien ropy od jesene 2016 viedlo najprv k veľmi dobrej zamestnanosti a k viac než dostatočnému objemu charterovej dopravy pre ropné tankery, nakoľko mnoho krajín využilo znížené ceny na zvýšenie svojich strategických rezerv ropy. Ukončenie tohto efektu v spojení s medzičasom zvýšenou flotilou následne viedlo k prepadu v objeme charterovej dopravy. S ohľadom na rok 2018 je potrebné vychádzať z naďalej mierneho nárastu dopytu po rope v spojení s nízkym počtom dodaných nových lodí a z mierneho zotavenia.

V dlhodobej perspektíve vychádzame zo zotavenia celého lodného trhu, ktoré však bude podľa segmentu lodí a ich veľkosti mať rôzny vývoj. Zotavenie objemu charterovej dopravy – pri zohľadnení príslušnej úrovne ku koncu roka 2017 – tak predstavuje dlhodobú prognózu v závislosti od segmentu lodí a ich veľkosti v rozsahu od +10% do viac ako +50%-ného nárastu objemu charterovej dopravy v nasledujúcich rokoch. Pritom je potrebné v mnohých segmentoch ešte stále zohľadniť veľmi nízku východiskovú úroveň ku koncu roka 2017.

V rámci nezniženej likvidácie portfólia bude banka naďalej pokračovať v znižovaní problémových a nevykonných úverov.

Public Finance Čiastkové portfólio Public Finance v segmente ACR v zásade pozostáva z aktív s uspokojivou až dobrou bonitou a čiastočne dlhou dobou platnosti a komplexnou štruktúrou voči obciam vo Veľkej Británii (4,4 miliárd Eur EaD), iniciatíve Private-Finance (PFI-) Portfólio (4,2 miliárd Eur EaD) s regionálnym ťažiskom vo Veľkej Británii ako aj ďalšími prevažne americkými dlžníkmi v oblasti Public-Finance (1,3 miliárd Eur EaD). Nárast Expected Loss oproti koncu obchodného roka 2016 súvisí so zotavením odpísaných angažovaností pri zaisťovaní štátneho financovania.

Vid' podrobnosti k vývoju portfólia nebankových finančných inštitúcií na strane 57.

Budúci vývoj portfólia Public-Finance závisí od politického, ekonomického a monetárneho vývoja, najmä vo Veľkej Británii a USA.

Riziková prevencia mil. €	2017	2016
Commercial Real Estate	5	42
Ship Finance	332	559
Public Finance	-2	-1
Asset & Capital Recovery	336	599

V segmente ACR sa riziková prevencia v obchodnom roku 2017 výrazne znížila o 263 miliónov eur a bola na úrovni ca 336 miliónov eur. Riziková prevencia pritom takmer v plnom rozsahu pripadla na lodné portfólio.

Defaultné portfólio Segment ACR mil. €	31.12.2017			31.12.2016		
	ACR	CRE	SF	ACR	CRE	SF
Defaultný objem	1 113	384	729	1 805	562	1 243
SLLP	571	142	429	838	210	628
GLLP	130	10	119	192	20	172
Zábezpeky	471	188	283	800	334	466
Coverage Ratio (%)	94	86	98	91	97	88
NPL-Ratio (%)	7,9	26,1	28,0	11,2	22,7	26,2

Analýzy ďalších portfólií

Nasledujúce analýzy sú nezávislé od príslušnosti k jednotlivým segmentom. Pri nižšie zobrazených položkách je potrebné

upozorniť na to, že tieto sú v plnom rozsahu obsiahnuté v zobrazení koncernu a segmentov.

Corporates-Portfólio podľa sektorov

Corporates-Exposure je rozdelená na jednotlivé sektor nasledovne:

Corporates-Portfólio podľa sektorov k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Energetika/odpadové hospodárstvo	18	38	21
Spotreba	15	41	27
Technológie / elektronika	12	30	26
Veľkoobchod	12	43	37
Doprava/cestovný ruch	11	23	21
Automobilový priemysel	10	20	20
Suroviny/kovy	9	26	28
Služby/médiá	9	23	25
Chémia/Obaly	9	36	40
Strojárstvo	9	22	25
Stavebníctvo	5	14	27
Farmaceutický priemysel / zdravotníctvo	4	13	28
Ostatné	5	14	27
Celkom	128	342	27

Portfólio finančnej inštitúcií

Po znížení počtu našich korešpondenčných bánk v roku 2016 sú v centre pozornosti naďalej aktivity Trade-Finance, ktoré vykonávame v záujme našich firemných klientov ako aj aktivity na kapitálovom trhu. Realizujú transakcie s vybranými protistranami podľa nových štandardov European Market Infrastructure Regulation (EMIR).

Intenzívne sledujeme dopady zadaní dozorných orgánov na banky. V tejto súvislosti sledujeme stratégiu znižovania Exposures, ktoré môžu prípade bail-in dotknutej inštitúcie viesť k stratám.

Rovnako presne sledujeme vývoj niektorých Emerging Markets s jednotlivými témami, ako napr. recesia, embargá alebo istá závislosť od cien ropy a na danú situáciu reagujeme formou flexibilného riadenia upraveného podľa situácie v krajine. Celkovo naša vôľa pre riziká vyzerá tak, aby bolo portfólio čo najviac reakcie schopné.

Portfólio FI podľa regiónov	31.12.2017			31.12.2016		
	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Nemecko	5	5	11	6	6	11
Západná Európa	13	9	7	17	21	12
Stredná a východná Európa	4	16	42	5	21	43
Severná Amerika	2	1	9	2	3	15
Ázia	11	27	25	10	27	27
Ostatné	5	19	40	6	36	58
Celkom	38	77	20	46	114	25

Portfólio nebankových finančných inštitúcií

Portfólio nebankových finančných inštitúcií (NBFi) zahŕňa predovšetkým rôzne poisťovne, manažérov aktív, regulované fondy ako aj centrálné protistrany. Regionálne ťažisko týchto obchodných aktivít sa nachádza v Nemecku, západnej Európe a USA.

Nové obchody sú realizované v záujme našich inštitucionálnych klientov, pričom sa Commerzbank zameriava na

atraktívne príležitosti so subjektami s dobrou bonitou. Z pohľadu riadenia portfólií je našim cieľom zabezpečiť kvalitu portfólia a jeho reakcie schopnosť.

Nárast Expected Loss v severnej Amerike súvisí so zotavením odpísaných angažovaností pri zaisťovaní štátneho financovania.

Portfólio NBFi podľa regiónov	31.12.2017			31.12.2016		
	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Nemecko	17	25	15	17	26	15
Západná Európa	12	20	16	12	24	20
Stredná a východná Európa	1	5	56	1	4	65
Severná Amerika	7	41	58	8	10	14
Ázia	1	1	10	1	1	11
Ostatné	1	1	16	1	1	14
Celkom	40	94	24	39	67	17

Položky vydané originátorom

Commerzbank zrealizovala v priebehu predchádzajúcich rokov najmä z dôvodu manažovania kapitálu zo zaknihovania úverových pohľadávok voči klientom v aktuálnom objeme 7,6 miliárd Eur.

K 31. decembru 2017 boli zadržané rizikové položky vo výške 7,1 miliárd Eur, väčšina zo všetkých položiek pripadla v hodnote 7,0 miliárd Eur na seniorské tranže, ktorých rating je dobrý až veľmi dobrý.

Objem zaknihovania miliardy €	Splatnosť ¹	Objem Commerzbank ¹			Celkový objem ¹ 31.12.2016	Celkový objem ¹ 31.12.2015
		Senior	Mezzanine	First Loss Piece		
Corporates	2025 – 2036	7,0	0,1	<0,1	7,6	6,1
Spolu		7,0	0,1	<0,1	7,6	6,1

¹ Tranže / spätné odkúpenia (nominálne): banková a obchodná kniha.

Conduit Exposure a ostatné Asset-backed Exposures

Commerzbank je sponzorom Multiseller Asset-backed Commercial Paper Conduits „Silver Tower“. Banka organizuje zaknihovanie pohľadávok klientov zo segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Ide najmä o obchodné a lízingové pohľadávky. Obchody sú financované buď vydaním Asset-backed Commercial Papers (ABCP) alebo čerpaním úverových línií (likvidných línií). Objem ako aj rizikové hodnoty Conduit „Silver Tower“ boli v 4. štvrtroku 2017 stabilné. V obchodnom roku 2017 objem s úrovnou 4,0 miliárd EUR kole so 31.12.2017 o 0,1 miliárd EUR.

Riziká súvisiace s likviditou a vyplývajúce z transakcií ABS sú konzervatívne modelované v rámci interného modelu rizík v oblasti likvidity. Na strane jednej sa pre najhorší prípad predpokladá, že Commerzbank bude musieť refinancovať väčšiu časť nákupných objemov, ktoré boli poskytnuté účelovým spoločnostiam v rámci „Silver Tower“. Na strane druhej sa niektoré vlastné aktíva zo zaknihovacích transakcií zohľadňujú ako likvidné aktíva len vtedy, ak ide o položky vhodné aj pre centrálnu banku. Tieto položky sa pri hodnotení rizík v oblasti likvidity zohľadňujú pri uplatnení konzervatívnych zrážok.

Ostatné Asset-backed-Exposures sú prevažne štátom garantované ABS papiere spoločnosti Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. ako aj Commerzbank AG Inland. Objem v priebehu roka 2017 klesol na 4,5 miliárd EUR (december 2016: 5,3 miliárd EUR), rizikové hodnoty klesli na 4,4 miliárd EUR (december 2016: 5,2 miliárd EUR).

Portfólio Forbearance

Definícia EBA pojmu Forbearance (preklad: odklad, predĺženie splatnosti alebo strpenie, zhovievavosť) sa skladá z dvoch častí, ktoré musia byť v rovnakom čase splnené: klient sa musí nachádzať vo finančných ťažkostiach a banka musí odsúhlasiť opatrenia vo forme kompromisov voči klientovi, ktoré by za iných okolností neboli možné. Táto definícia je nezávislá od toho, či ide o klienta vo výkonnom alebo nevýkonnom portfóliu. Za kompromisy sa považujú napr. odklad, zvýšenie limitu príp. zvýšenie úveru a vzdanie sa nárokov v rámci reštrukturalizácií. Definícia Forbearance platí nezávisle od toho, či sa klient nachádza v portfóliu Performing alebo Non-Performing.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené celkové portfólio Forbearance spoločnosti Commerzbank na základe novej definície EBA ako aj riziková prevencia pre tieto položky:

Portfólio Forbearance podľa segmentov k 31.12.2017	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ mil. €	LLP Coverage Ratio %
Súkromní klienti a podnikatelia	1 268	180	14
Firemní klienti	1 899	247	13
Asset & Capital Recovery	2 157	406	19
Koncern	5 324	834	16

¹ SLLP a GLLP.

¹ Riziková hodnota predstavuje hodnotu hotovostných nástrojov vykázanú v súvahe, pri položkách Long-CDS pozostáva táto hodnota z nominálnej hodnoty referenčného nástroja pri odpočítaní hotovostnej hodnoty úverového derivátu.

Podľa regiónov vyzerá portfólio nasledovne:

Portfólio Forbearance podľa regiónov k 31.12.2016	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia mil. €	LLP Coverage Ratio %
Nemecko	3 236	473	15
Západná Európa	1 088	177	16
Stredná a východná Európa	705	157	22
Severná Amerika	21	1	3
Ázia	30	4	14
Ostatné	243	22	9
Koncern	5 324	834	16

Okrem rizikovej prevencie vo výške 834 mil. Eur sú riziká v portfóliu Forbearance kryté zábezpekami vo výške celkovo 1 304 mil. Eur.

Trhové riziká

Riziká trhových cien vyjadrujú nebezpečenstvo možných ekonomických strát hodnoty, ktoré vzniknú v dôsledku zmeny trhových cien (úroky, suroviny, úverové rozpätia, devízové a akciové kurzy) alebo v dôsledku iných parametrov ovplyvňujúcich cenu (volatilita, korelácie). Strata hodnoty môže mať priamy dopad na výsledok, napríklad pri obchodovateľných pozíciách, alebo môže byť v prípade pozícií z bankovej knihy zohľadnená v rezerve na nové ocenenie príp. v tichých rezervách.

Stratégia a organizácia

Na pozadí skúseností z krízy finančného trhu boli v rámci stratégie trhového rizika zakotvené rozsiahle smernice na riadenie a sledovanie trhových rizík. Stratégia trhových rizík je odvodená od celkovej stratégie rizík a obchodných stratégií jednotlivých segmentov a stanovuje ciele pre riadenie trhových rizík s ohľadom na podstatné obchodné aktivity Commerzbank. Hlavné úlohy riadenia trhových rizík spočívajú v identifikácii všetkých podstatných trhových rizík a hnacích faktorov koncernu, v nezávislom meraní a hodnotení týchto rizík ako aj v riadení rizík a výnosov koncernu na základe týchto výsledkov a hodnotení.

Predstavenstvo Commerzbank zodpovedá za efektívne riadenie rizík trhových cien za celý koncern Commerzbank. Isté kompetencie a zodpovednosti týkajúce sa rozloženia trhových rizík boli prenesené na príslušné výbory pre trhové riziká.

V banke pôsobia viaceré výbory pre trhové riziká, v ktorých zástupcovia segmentov s rizikovou funkciou a z finančnej oblasti diskutujú o aktuálnych otázkach pozicionovania rizík a prijímajú riadiace opatrenia. Raz mesačne zvolávaný výbor Group Market Risk Committee sa zaoberá okrem toho aj pozíciou koncernu Commerzbank a ostatných oblastí v oblasti trhových rizík.

Základom pre diskusiu je mesačná správa o trhových rizikách, ktorá je prezentovaná a diskutovaná v predstavenstve. Správa sa zaoberá aktuálnym vývojom na finančných trhoch, pozicionovaním banky ako aj z toho vyplývajúcimi rizikovými ukazovateľmi. Výbor segmentov pre trhové riziká, ktorý sa zaoberá segmentami s intenzívnymi obchodmi (Corporates Clients a Treasury), sa stretáva týždenne. Tento výbor sa zaoberá aj riadením trhových rizík z aktivít mimo hlavnej činnosti (Asset & Capital Recovery).

Proces riadenia rizík (identifikácia rizík, meranie rizík, riadenie, obmedzovanie a vykazovanie) spadá do oblasti zodpovednosti riadenia trhových rizík. Centrálné riadenie trhových rizík sa dopĺňa decentrálnejšími jednotkami na riadenie trhových rizík na úrovni segmentov, v regionálnych jednotkách a v dcérskych spoločnostiach. Na základe úzkeho prepojenia centrálného a lokálneho riadenia rizík s obchodnými jednotkami sa proces riadenia rizík začína už v obchodných jednotkách. Tieto sú predovšetkým zodpovedné za aktívne riadenie položiek trhových rizík (napr. cenotvorby, opatrení na budovanie alebo elimináciu položiek ako aj hedging).

Riadenie rizík

Na riadenie a sledovanie rizík trhových cien používa Commerzbank celý rad rôznych kvalitatívnych a kvantitatívnych nástrojov. Kvantitatívne zadania pre senzitivitu, ukazovatele potenciálnej straty (Value-at-Risk), stresové testy a analýzu scenárov ako aj ukazovateľov obmedzujú trhové riziko. Zadania platné pre štruktúru portfólia, nové produkty, obmedzenia platnosti alebo minimálne ratingy sú zamerané na zabezpečenie kvality položiek trhových rizík. S cieľom vyhovieť rozličnému významu týchto rôznych faktorov pre riadenie segmentov podľa obchodnej stratégie, v rámci stratégie trhových rizík sa v každom segmente stanovuje váha ukazovateľov s ohľadom na ich relevantnosť.

Interné riadenie trhových rizík prebieha na úrovni koncernu, segmentov a na úrovni jednotlivých jednotiek. Banka využíva rozsiahly interný systém limitov až po úroveň portfólií, ktorý tvorí jadro interného riadenia trhových rizík.

Kvalitatívne a kvantitatívne faktory, ktoré obmedzujú riziko trhových cien, stanovuje výbor skupiny pre trhové riziká. Vyčerpanie limitov sa spolu s relevantnými číselnými údajmi denne oznamuje predstavenstvu a príslušným vedúcim odborov na úrovni koncernu. Na základe kvalitatívnych analýz a ukazovateľov sú identifikované potenciálne budúce riziká, zároveň je možné takto očakávať ekonomické straty hodnôt a vypracovať návrhy opatrení. O prípadnej nevyhnutnej úprave riadenia portfólií rozhodujú grémiá ako aj výbor skupiny pre trhové riziká. Hlasovanie o navrhovaných opatreniach príp. rizikových položkách prebieha vo vyššie uvedených výboroch pre trhové riziká a následne sa predkladá predstavenstvu za účelom schválenia.

Riadenie interných koncentračných rizík je na základe existujúceho systému na obmedzovania trhových rizík súčasťou riadenia trhových rizík. Koncentrácie rizík sú na základe špecifických

limitov priamo obmedzované príp. sú eliminované nepriamo (napríklad na základe limitov stresových testov). Okrem toho kombinácia rôznych klasických mier rizík (napríklad VaR, senzitivita) zabezpečuje primerané riadenie rizika koncentrácií. Zároveň sa pravidelne analyzujú hnacie faktory rizík za účelom identifikácie koncentrácií. Riadenie rizík existujúcich koncentrácií sa pritom kontroluje a zároveň sa dopĺňa na základe cieľných opatrení (napr. limity.

Ak v jednotlivých prípadoch dôjde k prekročeniu limitov, bude táto situácia riešená v rámci osobitného eskalačného konania. Po identifikácii prekročenia limitu vypracuje Front Office a rizikové jednotky opatrenia, na navrátenie príslušného portfólia znova do limitu. Ak nebude možné odstrániť prekročenie limitu v priebehu niekoľkých dní, bude aktivovaná funkcia trhového rizika pri zapojení nasledujúcej hierarchickej úrovne.

Regulačné rizikové miery, ktoré nie sú obsiahnuté v ekonomickej schopnosti niesť riziká, sú limitované a riadené osobitne. Medzi ne patria napr. Stressed VaR a IRC.

V rámci interného riadenia sú kryté všetky položky relevantné pre trhové riziká a spoločne sú riadené položky z obchodnej ako aj investičnej knihy. Pre účely regulácie bolo doplnené aj riadenie obchodnej knihy (podľa regulačných požiadaviek, vrátane menových a surovínových rizík investičnej knihy) na báze Stand-alone. S cieľom zabezpečiť dôsledné zobrazovanie rizikových ukazovateľov v správe sa všetky údaje o VaR vzťahujú na úroveň dôveryhodnosti 99 % a dobu držania 1 deň pri histórii 254 dní.

S ohľadom na celé portfólio táto hodnota VaR klesla ku koncu roka na základe zníženia volatility na trhu a zmenou položiek v obchodných oblastiach Firemní klienti a Group Treasury o 31 mil. Eur na 54 mil. Eur.

Príspevok VaR ¹ mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celková kniha	54	85
z toho Obchodná kniha	9	15

Obchodná kniha

V tejto časti nasledujú informácie o vývoji regulačných ukazovateľov trhového rizika v obchodnom portfóliu. Položky obchodnej knihy Commerzbank pozostávajú v zásade z oblastí Corporate Clients a Treasury.

Hodnota Value-at-Risk v priebehu roka klesla z 15 mil. Eur na 9 mil. Eur. Táto situácia bola zapríčinená zmenami položiek v segmente firemných klientov, v oblasti Group Treasury ako aj ďalšou likvidáciou rizík v segmente Asset & Capital Recovery.

VaR portfólií v obchodnej knihe ¹ mil. €	2017	2016
Minimum	9	14
Priemerná hodnota	15	30
Maximum	25	46
Koncová hodnota v sledovanom roku	9	15

Profil trhového rizika je diverzifikovaný pre všetky triedy investícií. Dominantné triedy sú pritom úrokové riziká a riziká úverových rozpätí. Nasledujú riziká spojené s úrokovými a akciovými kurzami. V menšej miere je hodnota Value-at-Risk ovplyvňovaná rizikami surovín a inflačnými rizikami.

Príspevok VaR podľa typov rizika v obchodnej knihe ¹ mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Úverové rozpätia	1	5
Úroky	3	3
Akcie	2	2
Mena	3	4
Suroviny	1	1
Celkom	9	15

Vývoj hodnoty VaR v roku 2017 poukazuje na zníženie rizík spread a menových rizík. To vyplýva najmä zo zmeny položiek v segmente firemní klienti.

Pre regulačné podloženie kapitálu sa vypočítavajú ďalšie rizikové ukazovatele. Medzi to patrí výpočet stresového VaR. Výpočet hodnoty Stressed VaR je založený na internom modeli a zodpovedá vyššie popísanej metodike VaR. Podstatný rozdiel spočíva v trhových údajoch používaných na ocenenie majetku. V rámci Stressed VaR sa oceňuje riziko aktuálneho pozicionovania v obchodnej knihe s trhovými pohybmi v stanovenom krízovom období z minulosti. Stanovené sledované krízové obdobie sa v rámci validácie modelov a schvaľovacích procesov priebežne kontroluje a v prípade potreby upravuje. V priebehu roka bolo sledované krízové obdobie nezmenené. Stresová hodnota VaR sa znížila zo 48 mil. EUR ku koncu roka 2016 na 31 miliónov eur ku koncu roka 2017. Hlavnými príčinami boli zmeny položiek v segmente Firemní klienti a v oblasti Group Treasury.

Okrem toho je riziko zhoršenia bonity ako aj riziká pri položkách obchodnej knihy kvantifikované na základe ukazovateľov Incremental Risk Charge a Equity Event VaR.

Spôľahlivosť modelov trhového rizika sa denne monitoruje používaním postupov spätného testovania. Zistená hodnota VaR sa porovnáva so ziskami a stratami, ktoré vznikajú na trhu na základe skutočných cenových zmien. V tomto procese sa rozlišuje medzi variantmi spätného testovania „Clean P&L“ a „Dirty P&L“. Pri spätnom testovaní Clean P&L sa vo výkaze ziskov a strát zohľadňujú tie položky, ktoré tvorili základ pre výpočet VaR. Zisky a straty teda vyplývajú výhradne z cenových zmien, ktoré vznikli na trhu. Pri spätnom testovaní Dirty P&L sa dodatočne analyzujú aj zisky a straty novo uzatvorených ako aj ukončených obchodov sledovaného obchodného dňa. Ak z toho vyplývajúca strata presiahne VaR, ide o negatívnu hodnotu spätného testovania. Zisky a straty z úpravy oceňovania a modelových rezerv sú podľa regulačných podmienok zohľadnené v rámci Dirty und Clean P&L. Ak z toho vyplývajúca strata je vyššia než hodnota VaR, hovoríme o negatívnej hodnote spätného testovania.

Analýza výsledkov spätného testovania prináša dôležité východiskové body pre kontrolu parametrov ako aj ďalšie zlepšenie modelu trhového rizika. V roku 2017 sme v rámci spätného testovania P&L Backtesting a Dirty-P&L nenamerali žiadnu negatívnu hodnotu. Výsledok tak zodpovedajú štatickým očakávaniam a potvrdzujú kvalitu modelu VaR. Na základe spätného testovania hodnotia úrady dohľadu interné rizikové modely. Negatívne hodnoty sú klasifikované podľa semaforovej stupnice zadanej úradom dohľadu. Všetky negatívne hodnoty (Clean P&L und Dirty P&L) na úrovni koncernu sa klasifikujú v rámci hodnotenia zadaného úradom pre dohľad a okamžite sa spolu s údajmi o rozsahu a príčine oznamujú úradu pre dohľad..

Keďže koncepcia VaR umožňuje predpovedanie možných strát na základe normálnych trhových pomerov, dopĺňa sa táto stratégia tzv. stresovými testami. Pomocou stresových testov sa meria riziko, ktorému je Commerzbank vystavená na základe nepravdepodobných, avšak napriek tomu pochopiteľných udalostí. Takéto udalosti je možné simulovať pomocou extrémnych pohybov na rôznych finančných trhoch. Najdôležitejšie scenáre sa vzťahujú na podstatné zmeny úverových rozpätí, úrokových sadzieb a úrokových kriviek, devízových kurzov ako aj akciových kurzov a cien surovín. Príklady pre stresové testy sú kurzové straty všetkých akcií o 15 %, paralelné posunutie úrovekovej funkcie alebo zmeny pri náraste tejto funkcie. V rámci monitorovania rizika sa vykonávajú rozsiahle skupinové stresové testy a analýzy scenárov.

Modely VaR a modely stresových testov sa pravidelne validujú. Osobitný význam pritom má identifikácia a odstraňovanie slabých miest v modeli. V roku 2016 boli na tomto pozadí implementované regulačné a interné úpravy modelu ako aj bolo požiadané o zmenu modelu, na základe čoho sa očakáva presnosť pri meraní rizika. Podnetom pre tento krok bolo predovšetkým pozmenené trhové prostredie pre úroky a ich volatilitu. Kontrola zo strany dozorného

úradu prebehla v priebehu roka 2017, konečný súhlas ešte nebol udelený.

Investičná kniha

Podstatnými hnacími prvkami trhového rizika v investičnej knihe sú portfóliá Treasury spolu s ich rizikami úrokových rozpätí, úrokovými a základnými rizikami ako aj oblasti Asset & Capital Recovery (ACR) – Public Finance a položky dcérskych spoločností Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.

V rámci riadenia trhového rizika sa spoločne posudzuje senzitivita Credit-Spread v investičnej a obchodnej knihe. Senzitivity Credit-Spread (1 bázičný bod Downshift) všetkých položiek cenných papierov a derivátov (bez úverov) sa do konca roka 2017 mierne znížili z 50 mil. Eur na 43 mil. Eur.

Prevažná časť senzitivity Credit-Spread pripadá na položky cenných papierov, ktoré sú klasifikované ako Loans and Receivables (LaR). Zmeny trhových cien nemajú pri týchto pozíciách vplyv na rezervu na nové ocenenie a výkaz ziskov a strát.

S ohľadom na investičné knihy koncernu sa na základe zadania úradov pre dohľad mesačne simulujú dopady šokov súvisiacich so zmenami úrokov na ekonomickú hodnotu. Podľa Bankovej smernice zadal Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami dve neočakávané zmeny úrokov (+/- 200 bázičných bodov), ktoré sú pre všetky banky jednotné, a štvrtročne musia banky zasielať výsledky týchto simulácií tomuto úradu.

Ako výsledok scenára +200 bázičných bodov bola k 31. 12. 2017 zistená potenciálna strata vo výške 1 670 mil. Eur a výsledok scenára –200 bázičných bodov priniesol potenciálny zisk vo výške 9 mil. Eur. Podľa toho sa Commerzbank nepovažuje za inštitúciu so zvýšeným rizikom úrokových zmien, keďže negatívne zmeny aktuálnych hodnôt predstavujú menej než 20 % regulačných vlastných prostriedkov. Tieto čísla obsahujú údaje za položky Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj podstatných koncernových spoločností.

Hodnoty senzitivity úrokov celej investičnej knihy sú k 31. decembru 2017 na úrovni 2,6 miliónov eur za bázičný bod znižujúcich sa úrokov.

Súčasťou trhových rizík v investičnej knihe je aj riziko vyplývajúce z penzijných fondov. Portfólio penzijných fondov pozostáva z dobre diverzifikovanej investičnej časti a z poisťno-technických záväzkov. Na základe extrémne dlhého trvania záväzkov (modelácia cash-outflows za takmer 90 rokov) sa hlavná časť rizík celkového portfólia nachádza v dobe 15 a viac rokov. Hlavnými hnacími silami rizikami sú dlhodobé úroky v eurách, úverové rozpätia ako aj inflácia eura očakávaná na základe predpokladanej dynamiky penzií. Okrem toho musia byť zohľadnené akciové a menové riziká a riziká spojené s volatilitou. Diverzifikačné efekty medzi jednotlivými rizikami vedú k zníženiu celkového rizika, najmä úrokové a inflačné riziká sa čiastočne kompenzujú. Extrémne dlhé trvanie záväzkov predstavuje najväčšiu výzvu najmä pri zabezpečovaní rizík úverových rozpätí. To

je založené na nedostatočnej trhovej likvidite príslušných zabezpečovacích produktov.

Riziká súvisiace s likviditou trhu

V rámci ekonomického podloženia kapitálom zohľadňuje Commerzbank dodatočne aj riziko súvisiace s likviditou na trhu. Riziko likvidity trhu označuje nebezpečenstvo, že v dôsledku nedostatočnej trhovej likvidity nie je možné zlikvidovať príp. zabezpečiť rizikové pozície včas, v požadovanom rozsahu a za primeraných podmienok.

Najprv pre každé portfólio na základe jeho produktovej a rizikovej stratégie a na základe príslušného ocenenia trhu vytvárame realistický profil likvidity. Tým je možné popísať tieto portfóliá s ohľadom na ich likviditu pomocou tzv. faktora likvidity trhu. Tento faktor zohľadňuje vyššiu volatilitu portfólia na základe predĺženej doby držania rizikových položiek, ktorá zodpovedá profilu. Na výpočet rizika likvidity trhu sa trhové riziko na ročnej báze hodnotí faktorom likvidity trhu.

Ku koncu roka 2017 vytvorila Commerzbank v obchodnej a bankovej knihe ekonomický kapitál vo výške 0,1 miliardy Eur na pokrytie rizika likvidity trhu. Pri cenných papieroch, ktoré vo väčšej miere podliehajú riziku likvidity trhu, ide najmä o asset-backed securities.

Riziká v oblasti likvidity

Pod rizikom likvidity rozumieme v užšom zmysle slova, že Commerzbank nebude schopná plniť svoje denné platobné povinnosti. V širšom zmysle riziko likvidity popisuje situáciu, kedy banka nebude schopná financovať budúce platby včas, v plnom rozsahu, v správnej mene a za podmienok bežných na trhu.

Stratégia a organizácia

Predstavenstvo schvaľuje obchodnú stratégiu a s tým spojenú toleranciu rizík banky. Realizácia tolerancie v oblasti rizík spojených s likviditou prebieha na základe definície obdobia pre rezervu a limitov. S cieľom dosiahnuť primeraný proces riadenia rizík spojených s likviditou predstavenstvo deleguje isté kompetencie a zodpovednosti v súvislosti s celokoncernovou stratégiou rizík spojených s likviditou na rizikovú a treasury funkciu.

Centrálny výbor Asset Liability Committee (ALCO) zodpovedá za limitovanie, analýzu a sledovanie rizík v oblasti likvidity ako aj za strategické pozicionovanie likvidity. Okrem výboru ALCO riziká sleduje aj Liquidity-Review-Forum (LRF) a riziková funkcia.

Riadenie rizík

Commerzbank používa na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rozličné nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Záväzná regulačná požiadavka tvoria neoddeliteľnú súčasť riadiaceho mechanizmu..

Za operatívne riadenie rizík v oblasti likvidity zodpovedá Group Treasury spoločnosti Commerzbank. Tento odbor je zastúpený na všetkých podstatných lokalitách koncernu v tuzemsku aj v zahraničí a získava informácie od všetkých dcérskych spoločností.

Commerzbank využíva na centrálné riadenie globálnej likvidity prístup Cash-Pooling. Tento zabezpečuje efektívne využívanie zdrojovej likvidity, a to vo všetkých časových zónach, nakoľko sa vo Frankfurtu, Londýne, New Yorku a Singapure nachádzajú jednotky z odboru Group Treasury.

Monitorovanie rizík v oblasti likvidity prebieha na základe interného modelu rizík likvidity pomocou nezávislej rizikovej funkcie.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability.

Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidity. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidity vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

To platí aj pre platobné záväzky v cudzích menách. Okrem toho kontinuálne využívanie diverzifikovaného prístupu banky k zdrojom financovania, predovšetkým vo forme rôznych úložiek klientov a nástrojov kapitálového trhu, pôsobí proti koncentrácii.

Okrem toho sa zabezpečuje, aby boli riziká súvisiace s cudzími menami sledované a aby Commerzbank plnila požiadavky na menovú kongruenciu vysoko likvidných aktív a odlivu čistej likvidity.

V prípade krízy likvidity predpokladá núdzový plán isté opatrenia, ktoré podľa druhu krízy môže spustiť centrálny výbor ALCO. Núdzový plán tvorí neoddeliteľnú súčasť ozdravného plánu Commerzbank a každý rok sa aktualizuje. Obsahuje jednoznačné pridelenie zodpovednosti za priebeh procesov v prípade krízy a konkretizuje prípadné opatrenia.

Model rizika v oblasti likvidity

Centrálnou súčasťou riadenia rizík v oblasti likvidity je denný výpočet zmien likvidity. Predmetom tohto výpočtu je zobrazenie očakávaných budúcich deterministických alebo stochastických prílevov a odtiev finančných prostriedkov k rozhodujúcemu dňu, na ktorého základe sa stanovuje potreba likvidity alebo prebytok likvidity pre každé časové pásmo. Tento výpočet zahŕňa aj modelovanie trvalo dostupných podielov z úložiek klientov.

Bilancia zmien likvidity sa používa aj na odvodenie emisnej stratégie skupiny Commerzbank, ktorú realizuje odbor Group Treasury. Group Finance zodpovedá za zistenie a alokáciu nákladov na likviditu na základe bilancie zmien likvidity, ktoré sa potom stávajú súčasťou riadenia obchodných aktivít segmentov.

Na základe metodiky na riadenie rizík v oblasti likvidity sa primerane sledujú a obmedzujú riadiace mechanizmy, ako napr. indikátory zotavenia a včasného varovania. Pre bilanciu zmien likvidity platia limity vo všetkých časových pásmach. Koncernové limity sú rozložené na jednotlivé jednotky koncernu a meny. Interný model na riadenie rizík v oblasti likvidity bol doplnený o pravidelnú analýzu adverzných, reverzných a historických stresových scenárov.

Kvantifikácia a stresové testy

Commerzbank využíva na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rôzne nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Modelovanie rizík v oblasti likvidity zahŕňa okrem interných ekonomických úvah aj regulačné požiadavky podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ ako aj podľa prísnejších požiadaviek podľa „Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík“ (MaRisk). Commerzbank to zohľadňuje v rámci riadenia rizík v oblasti likvidity a tým kvantitatívne definuje vôľu Commerzbank podstupovať riziká v oblasti likvidity definované predstavenstvom.

Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Idiosynkratický scenár špecifický pre Commerzbank pritom simuluje stresovú situáciu, ktorá je odvodená z Rating-Downgrade o dva Notches. Trhový scenár je odvodený zo skúseností z krízy Subprime a simuluje externý šok na trhu. Podstatné hnacie sily rizík v oblasti likvidity v rámci oboch scenárov sú zvýšený odliv krátkodobých úložiek klientov, nadpriemerné čerpanie úverových liniek, predĺženie aktívnych obchodov nevyhnutné na základe obchodno-politických záujmov, povinnosti doplnenia pri zabezpečených obchodov ako aj využívanie vyšších rizikových zrážok z likvidnej hodnoty majetku.

V rámci doplnenia k jednotlivým scenárom sa simulujú aj dopady kombinovaného scenára z idiosynkratických a trhovo špecifických dopadov na bilanciu zmien likvidity (položky čistej likvidity). Bilancia zmien likvidity sa zobrazuje pre celý horizont modelovania a riadi sa podľa viacstupňovej koncepcie. Táto bilancia umožňuje diferencované zobrazenie deterministických a modelovaných peňažných tokov na strane jednej ako aj zapojenie predĺžení na strane druhej.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia zmien likvidity pri použití príslušného stresového scenára po dobu jedného príp. troch mesiacov. Prítom je zrejmé, že v porovnaní s jednotlivými scenármi v rámci kombinovaného scenára oteká podstatne viac likvidity. V jednomesačnom príp. trojmesačnom období zostáva pre kombinovaný scenár čistá likvidita vo výške 16,9 miliárd Eur príp. 17,1 miliárd Eur k 31. 12. 2017.

Čistá likvidita v stresovom scenári v miliárdach €		31.12.2017
Idiosynkratický scenár	1 mesiac	23,5
	3 mesiace	24,3
Trhový scenár	1 mesiac	26,3
	3 mesiace	26,5
Kombinovaný scenár	1 mesiac	16,9
	3 mesiace	17,1

Likvidné rezervy

Podstatné súčasti tolerancie rizík v oblasti likvidity sú obdobie, na ktoré sa vytvára rezerva, výška portfólia na tvorbu rezervy, ktoré sa udržiava za účelom kompenzácie neočakávaných krátkodobých únikov likvidity, ako aj limity v jednotlivých pásmach. Portfólio na tvorbu rezervy sa udržiava a sleduje osobitne od Treasury, aby bola v prípade stresovej situácie zabezpečená funkcia nárazníka. Portfólio na tvorbu rezervy sa refinancuje podľa tolerancie rizík v oblasti likvidity, aby bola zabezpečená potrebná rezerva počas celého obdobia, ktoré stanovilo predstavenstvo.

Bank vykázala v deň rozhodujúci pre ocenenie likvidných rezerv vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 80,0 miliárd Eur. Časť tejto likvidnej rezervy sa drží v osobitnom portfóliu, ktorý riadi Treasury, aby bolo možné kryť odliv likvidity v prípadnom stresovom scenári a zabezpečiť platobnú schopnosť. Okrem toho banka udržiava tzv. portfólio Intraday-Liquidity vo výške 9,7 miliárd Eur.

Likvidné rezervy z vysoko likvidných aktív v miliárdach €	31.12.2017
Vysoko likvidné aktíva	83,3
z toho Level 1	77,8
z toho Level 2A	4,8
z toho Level 2B	0,7

Ukazovatele likvidity

V obchodnom roku 2017 sa interné ukazovatele rizík v oblasti likvidity Commerzbank, vrátane regulačného pomeru Liquidity Coverage Ratio (LCR), nachádzali vždy nad limitmi, ktoré stanovilo predstavenstvo. To isté platí aj pre splnenie tzv. „doby prežitia“ zadanej MaRisk ako aj externého nariadenia o likvidite; ukazovateľ likvidity bol ku koncu roka na úrovni 1,52.

Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami po dohode s nemeckou spolkovou bankou prepracoval nariadenie o likvidite (LiqV). Z toho okrem iného vyplýva, že banka nemusí od 1. januára 2018 dodržiavať kvótu na krytie likvidity. Namiesto tejto kvóty sa teraz bude používať Liquidity Coverage Ratio.

Hodnota regulačného LCR je zapracovaná ako nevyhnutná vedľajšia podmienka do interného modelu riadenia rizík v oblasti likvidity. Ukazovateľ LCR sa vypočítava ako podiel likvidných aktív a čistých úbytkov likvidity za stresových podmienok. Pomocou tohto ukazovateľa sa miera, či istá finančná inštitúcia disponuje dostatočným likvidným vankúšom na samostatné prekonanie novej nerovnováhy medzi prísunom a úbytkom likvidity za stresových podmienok po dobu 30 kalendárnych dní. Po úvodnej fáze musí byť od 1. januára 2018 dodržiavaná kvóta najmenej 100 %.

V uplynulom roku 2016 Commerzbank ku každému rozhodujúcemu dňu výrazne prekročila požadovanú minimálnu kvótu 80%. Na základe toho sa stredná hodnota LCR za posledných 12 mesiacov skupiny Commerzbank nachádzala na úrovni 144,61 %, čím sa ukazovateľ LCR Commerzbank

v obchodnom roku 2017 nachádzal naďalej nad minimálnymi zákonnými požiadavkami.

Prevádzkové riziká

Prevádzkové riziko (OpRisk) je v rámci Commerzbank podľa ustanovení Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom definované ako nebezpečenstvo strát, ktoré vzniknú v dôsledku neprimeranosti alebo zlyhania interných postupov a systémov, ľudí alebo v dôsledku externých udalostí. Táto definícia zahŕňa právne riziká; riziká súvisiace s dobrým menom banky a strategické riziká nie sú zohľadnené. Riziko compliance sa v Commerzbank na základe zvýšeného ekonomického významu riadi ako osobitný druh rizika. Straty z rizík compliance však naďalej podľa CRR vchádzajú do modelu na zisťovanie regulačného a ekonomického kapitálu pre prevádzkové riziká.

Stratégia a organizácia

V rámci Commerzbank sú témy prevádzkových rizík a Governance interného kontrolného systému (IKS) organizačne a metodicky úzko prepojené. Toto prepojenie prebieha na tom pozadí, že v mnohých prípadoch prevádzkových rizík sú príčiny v súvislosti so zlyhaním kontrolných mechanizmov. Tým účinný interný kontrolný systém prispieva k znižovaniu príp. eliminácii prevádzkových rizík. Naopak ponúka systematiku pre prevádzkové riziká možnosť, aby bol interný kontrolný systém orientovaný na riadenie operatívnych rizík. Posilnenie interného kontrolného systému predstavuje podstatný pilier za účelom aktívneho zníženia / eliminácie prevádzkových rizík.

Výbor pre prevádzkové riziká (Group OpRisk Committee) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncernu. Na tomto pozadí funguje Výbor pre prevádzkové riziká aj s ohľadom na tieto štandardy ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v jednotlivých jednotkách, štruktúrovanou analýzou tém, ktoré sa dotýkajú prevádzkových rizík, napríklad stratami ako aj definovaním prípadne nevyhnutných opatrení príp. odporúčaní pre konania.

Stratégia operatívnych rizík Commerzbank je každý rok prehodnocovaná predstavenstvom Commerzbank na základe jej prediskutovania a hlasovania vo výbore Group OpRisk Committee. Táto stratégia popisuje rizikový profil, hraničné piliere požadovanej rizikovej kultúry (vrátane rizikových limitov), riadiaci rámec a opatrenia Commerzbank týkajúce sa operatívnych rizík.

Organizačne je riadenie prevádzkových rizík založené na troch za sebou nasledujúcich úrovniach („tri obranné línie“), ktorých cieľná interakcia je rozhodujúca pre dosiahnutie zadaných strategických cieľov.

Riadenie rizík

Commerzbank aktívne riadi prevádzkové riziká s cieľom systematicky identifikovať profil prevádzkového rizika a koncentrácie rizík a s cieľom definovať, prioritizovať a realizovať opatrenia na znižovanie rizík.

Prevádzkové riziká sa vyznačujú asymetrickým rozdelením škôd, to znamená, že prevažný podiel škôd je spojený s nízkou výškou škôd, kým jednotlivé škody s veľmi nízkou pravdepodobnosťou výskytu môžu spôsobiť rozsiahle škody. Z toho vyplýva nevyhnutnosť limitovať vysoký potenciál škôd a na druhej strane aktívne riadiť pravidelné očakávanie škôd.

Commerzbank pre tento účel vyvinula viacstupňový systém, ktorý integruje definované veličiny na limitovanie ekonomického kapitálu (riziková kapacita) do veličín na operatívne riadenie (chuť podstupovať riziká / tolerancia rizík). Tento systém dopĺňajú pravidlá pre transparentné a vedomé preberanie a schvaľovanie jednotlivých rizík (akceptovanie rizík).

V rámci riadenia prevádzkových rizík sa každoročne hodnotí interný kontrolný systém banky a vykonáva Risk Scenario Assessment. Okrem toho sa priebežne analyzujú škodové udalosti v oblasti prevádzkových rizík a podrobujú sa testovaniu interného kontrolného systému. V prípade škodových udalostí ≥ 1 milión Eur sa realizujú aktivity Lessons-Learned. Rovnako sa vykonáva systematické hodnotenie externých udalostí v oblasti prevádzkových rizík konkurentov.

Commerzbank meria regulačný a ekonomický kapitál pre prevádzkové riziká pomocou Advanced Measurement Approaches (AMA). Rizikové aktíva z prevádzkových rizík boli ku koncu roka 2017 na úrovni 21,0 miliárd Eur (31.12.2016: 23,9 miliárd Eur); ekonomicky nevyhnutný kapitál 1,7 miliárd Eur (31.12.2016: 2,0 miliárd Eur).

Dňa 7. decembra 2017 prijal Bazilejský výbor pre bankový dohľad finálnu podobu reformného balíka Bazilej 3. S ohľadom na prevádzkové riziká sa predpokladá s novým štandardným prístupom pri výpočte kapitálu na prevádzkové riziká. Transformácia do vnútroštátneho práva by mala byť dokončená do roku 2022.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o rizikových aktívach a ekonomicky nevyhnutnom kapitále podľa segmentov:

miliardy €	31.12.2017		31.12.2016	
	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál
Súkromní klienti a podnikatelia	5,1	0,4	7,0	0,6
Firemní klienti	9,5	0,8	11,7	1,0
Ostatné a konsolidácia	4,4	0,4	3,3	0,3
Asset & Capital Recovery	2,1	0,2	1,9	0,2
Koncern	21,0	1,7	23,9	2,0

Z incidentov v oblasti prevádzkových rizík vyplynulo ku koncu obchodného roka 2017 zaťaženie vo výške ca 38 mil. Eur (celý rok 2016: 36 mil. Eur). Výsledky boli poznačené škodami v kategóriách „procesy“ a „externé podvody“.

Incidenty v oblasti prevádzkových rizík ¹ mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Interný podvod	4	1
Externý podvod	7	26
Škody na majetku a systémové výpadky	0	1
Produkty a obchodné praktiky	2	-21
Procesné podvody	24	29
Pracovné pomery	1	0
Koncern	38	36

¹ Vzniknuté straty a rezervy, pri odpočítaní výnosov a splatení vyplývajúcich z prevádzkových rizík.

Štruktúrované, centrálné a decentrálné výkazníctvo zabezpečuje, aby bolo vedenie banky a segmentov, členovia výboru OpRisk ako aj úrady dohľadu pravidelne, aktuálne a rozsiahlo informované o prevádzkových rizikách. Správy o prevádzkových rizikách sa vyhotovujú za každý mesiac a štvrťrok a sú súčasťou rizikového výkazníctva určeného pre predstavenstvo. Tieto správy obsahujú popis aktuálnych rizík segmentov, dôležité udalosti spojené so stratami, aktuálne analýzy rizík, vývoj kapitálovej potreby ako aj stav začatých opatrení. Prevádzkové riziká pritom tvoria súčasť pravidelného vykazovania rizík, ktoré sa predkladá predstavenstvu a rizikovému výboru Dozornej rady.

Ostatné riziká

Za účelom splnenia druhého piliera Bazilejského rámca sa v rámci Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík vyžaduje celostné sledovanie rizík a tým aj zohľadňovanie nekvantifikovateľných rizikových kategórií. Tieto v rámci Commerzbank podliehajú kvalitatívnemu riadiacemu a controllingovému procesu. Mimo oblasti zodpovednosti CRO sú nižšie uvedené riziká.

Právne riziká

Právne riziká spadajú podľa CRR pod prevádzkové riziká. Právne riziká vznikajú pre koncern Commerzbank v prvom rade vtedy, ak nie je možné z právnych dôvodov presadiť nároky banky alebo ak sa presadzujú nároky voči banke, nakoľko neboli dodržané platné právne predpisy alebo ak sa tieto po uzatvorení obchodu zmenili.

Aj poskytovanie bankových a finančných služieb, pri ktorých musia byť dodržiavané ustanovenia bankového dohľadu, môže viesť k právnym rizikám. Toto riziko môže existovať aj vo forme nariadení alebo sankcií, ktoré vydávajú alebo ukladajú úrady, pod ktorých dohľad Commerzbank na celom svete spadá. Právne riziko ďalej existuje pri realizovaných stratách príp. rezervách, ktoré vyplývajú zo žalôb vedených proti Commerzbank (pasívne procesy). Žaloby podávané spoločnosťou Commerzbank (aktívne procesy) spravidla nepredstavujú prevádzkové, ale úverové riziko, takže riziko straty je v tomto prípade kompenzované opravnými položkami. Náklady na právne vymáhanie (súdne náklady a náklady na činnosť advokátov) pri aktívnych procesoch sa však zaraďujú medzi právne riziká.

Organizácia V rámci Commerzbank zodpovedá za riadenie celokoncernového právneho rizika Group Legal. Všetci právnici pracujúci v rôznych lokalitách v rámci Group Legal, právnici na právnych oddeleniach tuzemských a zahraničných dcérskych spoločností a – ak je to aplikovateľné – právnici v zahraničných pobočkách majú ako manažéri právneho rizika za úlohu identifikovať a riadiť právne riziko v rámci Commerzbank na celom svete a v celom koncerne.

Riadenie rizík Manažéri právneho rizika v koncerne majú za úlohu včas identifikovať právne riziká a z toho vyplývajúce možné straty, nachádzať možnosti riešenia za účelom vyhnutia sa stratám alebo za účelom ich minimalizácie a aktívne sa podieľať na rozhodnutiach týkajúcich sa právnych rizík. V rámci svojich oblastí zodpovednosti musia byť neustále informovaní o všetkých právnych zmenách alebo nových poznatkoch a zároveň musia informovať dotknuté obchodné jednotky o dopadoch na právne riziko ako aj o potrebe konania, ktorá z týchto skutočností vyplýva. Manažéri právneho rizika sú zodpovední za vytváranie príp. úprav rezerv pre právne riziká a sledujú nové a prebiehajúce súdne spory.

Pri pasívnych procesoch sa rezervy tvoria na základe ocenenia rizika zo strany príslušného manažéra právneho rizika. Riziko

očakávanej straty pritom spravidla zodpovedá výške rezervy, ktorá má byť vytvorená. S cieľom odhadnúť očakávanú stratu musí byť po každom významnom úseku v konaní vyhodnotené, akú čiastku by banka musela uhradiť, ak by spor v danom momente ukončila formou zmieru. Pri aktívnych procesoch sa vytvárajú rezervy len na očakávané náklady na súdne poplatky a náklady na činnosť advokáta.

Group Legal raz štvrtročne informuje v správe o právnych rizikách o všetkých podstatných súdnych konaniach a o vývoji právneho rizika. Adresátom tejto správy je manažment banky, interné a externé dozorné orgány ako aj výbor OpRisk.

Aktuálny vývoj Commerzbank AG a jej dcérske spoločnosti sú konfrontované rôznymi súdnymi konaniami, nárokmi a úradnými vyšetrovaniami (právne konania), ktoré sa dotýkajú rozličných tém. Ide napríklad o nesprávne príp. chybné poradenstvo, neúčinné zriadenie zábezpek a /alebo ich využitie, spory týkajúce sa financovania úvermi, vyšetrovanie orgánmi USA, napr. z dôvodu porušenia sankcií, spory o úhrade variabilných zložiek mzdy, prípadné nároky na firemné dôchodkové zabezpečenie, údajne nesprávne účtovanie a bilancovanie, uplatňovanie pohľadávok z daňových skutočností, údajne chýbajúce prospekty v emisných obchodoch ako aj žaloby podané akcionármi a investormi poskytujúcimi finančné zdroje. Pritom môžu zmeny alebo sprisnenia jurisdikcie napr. v oblasti súkromných klientov viesť k ďalším nárokom voči Commerzbank alebo jej dcérskym spoločnostiam. V súdnych konaniach sa uplatňujú predovšetkým nároky na náhradu škody príp. spätná realizácia uzatvorených zmlúv. Ak by boli niektoré alebo viaceré žaloby akceptované, vznikli by sčasti značne vysoké náhrady škody, náklady na likvidáciu alebo iné opatrenia spojené so značnými nákladmi.

Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobia alebo pôsobili Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrojú manipulácie a iné nepravidelnosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti. V dôsledku týchto aktivít rozbehli tieto úrady aj kontroly voči Commerzbank Aktiengesellschaft alebo sa na Commerzbank Aktiengesellschaft obrátili so žiadosťami o poskytnutie informácií. Commerzbank Aktiengesellschaft spolupracuje v plnom rozsahu s týmito úradmi a už dlhšie obdobie vedie vlastné šetrenia. Finančné dopady z týchto skutočností nie je možné vylúčiť, presnejšie tvrdenia nie je možné teraz uviesť.

Prokuratúra Frankfurt vedie vyšetrovanie v súvislosti s akciovými obchodmi Commerzbank a bývalej Dresdner Bank po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend (tzv. obchody Cum-Ex). Commerzbank v plnom rozsahu spolupracuje s úradmi. Už koncom roka 2015 zadala vypracovanie forenznnej analýzy o obchodoch Cum-Ex, ktorá sa ešte stále vykonáva.

V liste Spolkového ministerstva financií zo dňa 17. júla 2017 sa finančná správa vyjadrila k realizácii „obchodov Cum-Cum“. Podľa tohto vyjadrenia bude tieto obchody kriticky hodnotiť pod aspektom „zneužitia“. Podľa názoru vyjadreného v liste Spolkového ministerstva financií je potrebné vychádzať zo zneužitia v zmysle § 42 Odvodového poriadku, ak neexistuje ekonomicky zmysluplný dôvod pre zrealizovaný obchod a ak obchodný prípad vykazuje daňovo indukovanú podobu (daňová arbitráž). List obsahuje neúplný výpočet možných prípadov, ktoré Spolkové ministerstvo financií posudzuje z daňového hľadiska.

Nemecká spolková banka požiadala Commerzbank listom zo dňa 18. júla 2017 na základe zisťovacieho hárku o vyhodnotenie finančných dopadov po uplatnení listu Spolkového ministerstva financií. Na základe analýzy obchodov Cum-Cum banka za účelom preventívnych opatrení vytvorila rezervy na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov.

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady.

V prípade ďalších relevantných obchodov Cum-Cum došla Commerzbank k záveru, že pre príslušné obchody neexistujú neprimerané právne rámce podľa § 42 Odvodového poriadku.

Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. na základe hodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/civilných súdov, môže vzniknúť iné hodnotenie.

Niektoré z týchto konaní môžu mať sčasti dopady na dobré meno Commerzbank a jej dcérskych spoločností. Koncern tvorí rezervy pre tieto konania, ak predpokladá záväzky v tejto súvislosti a ak je možné výšku záväzkov dostatočne presne stanoviť. Keďže tieto konania sú spojené so značnými neistotami, nie je možné vylúčiť, že rezervy vytvorené pre právne konania budú po vydaní konečných rozhodnutí čiastočne nedostatočné. V dôsledku týchto skutočností môžu vzniknúť značné dodatočné náklady. To platí pre právne konania, pre ktoré z pohľadu koncernu nebolo potrebné vytvoriť žiadne rezervy. Aj keď definitívne rozhodnutie týkajúce sa jednotlivých právnych konaní môžu ovplyvniť výsledok a peňažné toky Commerzbank v istom sledovanom období, nemajú z nich vyplývajúce záväzky podľa nášho vyhodnotenia dlhodobý dopad na výnosovú, finančnú a majetkovú situáciu.

Riziká v oblasti Compliance

Commerzbank prepracovala svoje zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov, regulačných zadaní, priemyselných štandardov a interných

pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík.

Riziko, ktoré môže vzniknúť z nedodržiavania podstatných právnych noriem a ustanovení, sa označuje ako riziko v oblasti Compliance. Toto riziko zahŕňa oblasti prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, sankcie / embargá, compliance v oblasti cenných papierov ako aj podvody a korupciu.

Za účelom zamedzenia compliance rizík Commerzbank zaviedla zabezpečovacie systémy a kontroly, ktoré sa dotýkajú obchodných činností, klientov, produktov a procesov. Všetky tieto postupy na dodržiavanie podstatných právnych predpisov a zadaní sa celkovo označujú ako systém na riadenie compliance. Commerzbank sa pri formovaní tohto systému riadi podľa štandardu „Zásady riadnej kontroly systémov na riadenie compliance“ (IDW PS 980), ktoré vydal Inštitút audítorov, a podľa regulačných predpisov platných v krajinách relevantných pre výkon obchodných činností Commerzbank. Za účelom zohľadnenia osobitostí Commerzbank sú z týchto zásad odvodené individuálne štandardy compliance pre Commerzbank.

Podstatným prvkom globálneho riadenia rizík a kultúry rizík v Commerzbank je zásada „Three Lines of Defence“ (troch obranných línií). Podľa tejto zásady nie je obrana proti neželaným rizikám v oblasti compliance obmedzená na spracovávanie compliance funkcie (Group Compliance). Organizačné a kontrolné prvky sú zabudované do troch za sebou uložených úrovní. Commerzbank vytvorila rozsiahlu štruktúru výborov pre otázky Compliance, ktorá zahŕňa grémiá v rámci funkcie Compliance ako aj výbory presahujúce jednotlivé segmenty. Group Compliance ako druhá obranná línia kontroluje primeranosť a účinnosť konaní a kontrol prvej obrannej a hodnotí ako aj komunikuje zistené nedostatky. Interná kontrola ako tretia obranná línia (3LoD) kontroluje primeranosť a účinnosť Compliance v 1LoD ako aj v 2LoD na základe pravidelných a nezávislých kontrol.

Riadenie rizík Compliance nasleduje štruktúrovanému regulačnému okruhu, ktorého prvky sa navzájom ovplyvňujú. Commerzbank zabezpečuje priebežné sledovanie relevantných regulačných požiadaviek ako aj definície, prípadne úpravy príslušných interných štandardov, ktoré zabezpečujú dodržiavanie požiadaviek. Ak to bude na základe zmenených požiadaviek štandardov nevyhnutné, budú definované príp. upravené interné školiace opatrenia, a zároveň bude jednotkám banky poskytnuté poradenstvo o ich efektívnom implementovaní. Implementácia zahŕňa vyhotovenie, ako aj realizáciu vhodných každodenných procesov a kontrol, zabezpečenie ich kvality a kontrolu ich funkčnosti. Riziká v oblasti Compliance sa sledujú na základe vhodných ukazovateľov a toto sledovanie je predmetom pravidelného interného výkazníctva. Eskalácie sa realizujú v prípade potreby v závislosti od ich naliehavosti a závažnosti. Systematická analýza ohrozenia (Compliance Risk Assessment) funguje ako základný prvok riadenia rizík. V rámci nej sa posudzuje inherentné riziko, ktoré vyplýva z obchodných aktivít

s rôznymi skupinami klientov a produktov a oproti nej je hodnotenie príslušného kontrolného prostredia. Z toho sa zisťuje zostatkové riziko zároveň sa hodnotí jeho obsah. Opatrenia na ďalšie zlepšovanie riadenia rizík (napr. zavedenie dodatočných kontrol) sa definujú v prípade potreby a ich realizácia sa prísne sleduje.

V marci 2015 uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. V rámci zmiery s americkými úradmi sa banka zaviazala realizovať ďalšie opatrenia na zlepšenie svojich procesov relevantných pre compliance. Ďalej sa plánuje zavedenie 3-ročného obdobia dobrého správania. Na základe porovnaní zadala banka zákazku nezávislému monitorovaciemu miestu, ktoré vybral New York State Department of Financial Services (DFS) podľa vlastného uváženia. Predmetom tejto zákazky je rozsiahla previerka štandardov Compliance v Commerzbank podľa zadaní Office of Foreign Assets Control (OFAC), Bank Secrecy Act (BSA) ako aj zákonov Anti Money Laundering (AML), ak sa dotýkajú aktivít pobočky v New Yorku alebo ak ich ovplyvňujú. Banka v plnom rozsahu spolupracuje s monitorovacím miestom, ktorému poskytuje okamžitý prístup k relevantným dátam, podkladom a zamestnancom banky a ktorého prácu čo najviac podporuje. Na pozadí skúseností z iných bánk nie je možné úplne vylúčiť, že v Commerzbank v rámci obdobia dobrého správania a z činnosti monitorovacieho miesta vzniknú ďalšie záťaž.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) udelila Commerzbank Londýn v júni 2016 zákazku poradenskej spoločnosti ako tzv. autorizovanej osobe. Poradenská spoločnosť vykonala kontrolu existujúcich štruktúr a procesov (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí, financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) a vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Banka pripravila plán opatrení, o ktorých realizácii poradenská spoločnosť podáva polročné správy pre FCA. Nie možné vylúčiť, že z toho vyplynú prípadné náklady (napr. na personál alebo iné zdroje).

Riziká súvisiace s dobrým menom banky

Ako riziká súvisiace s dobrým menom banky označujeme nebezpečenstvá strát, klesajúcich výnosov alebo zníženia hodnoty spoločnosti na základe obchodných udalostí, ktoré znižujú dôveru voči spoločnosti Commerzbank na verejnosti alebo v médiách, u zamestnancov alebo klientov, u ratingových agentúr, investorov alebo obchodných partnerov. Dobrému menu spoločnosti sa v dnešnom konkurenčnom prostredí pripisuje stále väčší význam a dobré meno sa definuje najmä v súvislosti s udržateľnými aspektami pri hlavných činnostiach (pôvodné riziká súvisiace s dobrým menom). Ľudia nehodnotia firmy len podľa ich osobných skúseností, ale aj na základe verejného informovania, najmä v médiách. Preto sú riziká súvisiace s dobrým menom banky priamo spojené s komunikačnými rizikami..

Stratégia a organizácia Zásadnou úlohou všetkých zamestnancov a riadiacich pracovníkov je chrániť a posilňovať dobré meno Commerzbank ako podstatnej časti hodnoty firmy. Segmenty a podstatné koncernové spoločnosti sú bezprostredne zodpovedné za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vyplývajú z ich príslušných obchodných činností. Operatívne oblasti spoločnosti, filiálky a dcérske spoločnosti nesú v rámci svojich obchodných činností priamu zodpovednosť za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vznikajú z ich obchodnej činnosti. Riziká súvisiace s dobrým menom banky môžu vyplývať aj z iných druhov rizík a tieto môžu posilňovať. V rámci komunikačného odboru je za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky zodpovedné špeciálne oddelenie. Medzi jeho úlohy patrí okrem iného včasné sledovanie, rozoznávanie a informovanie o interných a externých rizikách ohrozujúcich dobré meno banky (funkcia včasného varovania).

Riadenie rizík Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom banky zahŕňa povinnosť včas rozoznávať možné ekologické, sociálne a etické riziká a reagovať na ne – a tým eliminovať možné komunikačné riziká alebo úplne zabrániť ich vzniku. Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom prebieha na základe kvalitatívneho prístupu. V štruktúrovanom procese sa z kvalitatívneho hľadiska hodnotia obchody, produkty a vzťahy s klientmi z citlivých oblastí na stupnici obsahujúcej päť pólův, v rámci ktorej sa hodnotia ekologické, sociálne a etické riziká. Všetky príslušné rozhodnutia o úveroch sa prijímajú na základe vyhodnotenia rizík súvisiacich s dobrým menom banky, čo môže viesť k odmietnutiu istých obchodov.

Medzi citlivé oblasti, ktoré sa analyzujú v rámci riadenia rizík súvisiacich s dobrým menom, patria napríklad export zbraní ako aj obchody, produkty a vzťahy s klientmi z oblasti energetiky a ťažby surovín. Prístup Commerzbank k týmto témam je rovnaký u všetkých zamestnancov na príslušných pozíciách a vo všetkých smerniciach. Riadenie banky zodpovedné za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom pravidelne sleduje a analyzuje nové ekologické, sociálne a etické riziká a komunikuje ich na príslušné miesta v rámci banky. Riziká súvisiace s dobrým menom, ktoré oddelenie identifikuje, sú uvádzané v štvrťročných správach o nekvantifikovateľných rizikách, ktoré sa predkladajú na rizikový výbor Dozornej rady, ako aj v štvrťročných správach.

Riziká v oblasti IT

IT riziká spadajú pod prevádzkové riziká. Podľa našej definície zahŕňajú riziká pre informácie spracovávané v našich systémoch, s ohľadom na dodržiavanie nasledovných ochranných cieľov IT:

Dôvernoscť: Informácie sú dôverné, ak nie sú prístupné pre neoprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy a ak nie je možná ich rekonštrukcia.

Integrita: Informácie majú svoju integritu, ak nie je možné ich neautorizovaná úprava alebo zničenie. Systém spracovávajúci

informácie (IT systém) má svoju integritu, ak dokáže vykonávať jemu prislúchajúce funkcie bez akéhokoľvek ohrozenia a bez akýchkoľvek vedomých alebo neautorizovaných manipulácií.

Zrozumiteľnosť: Akcie a techniky používané na informácie sú zrozumiteľné, ak je možné jednoznačné dohľadanie týchto informácií príp. ich pôvodu.

Dostupnosť: Informácie sú dostupné, ak sú používané pre oprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy v stanovenom rozsahu len vtedy, keď sú potrebné.

Ochrane a bezpečnosti vlastných informácií a informácií, ktoré nám zverili klienti, ako aj bezpečnosti procesov a systémov spracovávajúcich tieto informácie sa pripisuje v rámci Commerzbank veľký význam. Sú totiž zakotvené ako centrálny prvok našej IT stratégie. Spracovávanie informácií je založené stále viac na informačných technológiách. Naše požiadavky na IT bezpečnosť rovnako tvoria podstatné jadro v riadení informačnej bezpečnosti. Požiadavky na IT bezpečnosť, ktoré sú založené na vyššie uvedených ochranných cieľoch, sú upravené v politikách a pracovných postupoch.

IT riziká sa identifikujú, hodnotia a pravidelne kontrolujú v rámci procesov IT-Governance. Informácie o IT rizikách sa poskytujú v rámci štvrťročných správ o rizikách. Informačná bezpečnosť je ako významný cieľ zakotvený v našom internom kontrolnom systéme.

Okrem toho sa najdôležitejšie IT riziká hodnotia vo forme rizikových scenárov v rámci riadenia prevádzkových rizík a vstupujú do výpočtu RWA banky. Medzi ne patrí riziko výpadku kritických IT, riziko externých útokov na systémy alebo údaje banky (CyberCrime), krádež firemných údajov alebo výpadok dodávateľov a poskytovateľov služieb.

Podľa vysokého významu IT bezpečnosti v Commerzbank sa naďalej rozvíjajú a zlepšujú strategické projekty, o ktorých predstavenstvo pravidelne informuje. Význam ľudského faktora pre bezpečnosť IT a kybernetickú bezpečnosť si banka uvedomuje formou zavádzania dodatočných školiacich akcií, v čom budeme v roku 2017 naďalej pokračovať. Okrem toho sme v roku 2016 spustili rozsiahlu analýzu interného kontrolného systému banky s cieľom zabezpečiť zohľadnenie kybernetických rizík v internom kontrolnom systéme.

Vid' aj nasledovné informácie o kybernetických rizikách.

Kybernetické riziká

Na pozadí pokračujúcej digitalizácie banky a jej prostredia sa zvyšuje význam kybernetických rizík. Preto bolo kybernetické riziko v rámci inventarizácie rizík Commerzbank 2017 zaradené medzi podstatné druhy rizík.

Kybernetické riziká zahŕňajú riziká s priamou bezpečnostnú relevanciou alebo riziká, ktoré budú ústiť do bezpečnostnej relevancie (v kybernetickom priestore). Časť kybernetického priestoru relevantná pre Commerzbank pritom zahŕňa všetky zosieťované prostredia IT v rámci banky ako aj mimo banky smerom ku klientom, obchodným partnerom a poskytovateľom služieb. Kybernetické riziká sa zaoberajú digitálnou reprezentáciou aktív banky (dáta, informácie) v rámci kybernetického priestoru.

V rámci odčlenenia rizík informatickej bezpečnosti, ktorej akčný priestor je obmedzený na banku a tretie spoločnosti s obchodným vzťahom, rozširujú kybernetické riziká akčné pole aj na externé subjekty, s cieľom vyhovieť nároku na ochranu pri využívaní kybernetického priestoru.

Pre kybernetické riziká platia neobmedzene strategické zvodidlá vyplývajúce z nadradenej stratégie celkových rizík ako aj zo stratégie informačnej bezpečnosti.

S cieľom zvládnuť kybernetické riziká na organizačnej úrovni zriadila Commerzbank okrem už definovaných riadiacich procesov informačnej bezpečnosti, príslušného rizikového výkazníctva o indikátoroch kľúčových rizík a riadenia prostredníctvom interného kontrolného systému (IKS) program kybernetickej bezpečnosti, ktorý sa sústreďuje na špecifické aspekty kybernetickej bezpečnosti. Výsledky z programu kybernetickej bezpečnosti sa stávajú súčasťou interného kontrolného systému ako aj rizikového výkazníctva banky.

Riadenie kybernetických rizík zabezpečuje Group Organisation & Security a spadá pod zodpovednosť Group Chief Information Security Officer (CISO).

Personálne riziká

Personálne riziká patria medzi prevádzkové riziká podľa § 269 ods. 1 Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom. V zmysle interného a na riadenie orientovaného vymedzenia tejto definície pod personálne riziká spadajú nasledovné prvky:

Riziko prispôsobenia: Formou vybraných opatrení interného ako aj externého ďalšieho vzdelávania zabezpečujeme, aby úroveň kvalifikácie našich zamestnancov zodpovedala aktuálnemu stavu vývoja a aby zamestnanci boli schopní plniť svoje úlohy a zodpovednosti. Na základe vybraných interných, ako aj externých vzdelávacích a rekvalifikačných opatrení a opatrení v oblasti zmien zabezpečujeme, aby kvalifikačná úroveň našich zamestnancov zodpovedala aktuálnym požiadavkám, aby boli štrukturálne zmeny prevádzané týmito opatreniami a aby zamestnanci poznali svoje úlohy a svoju zodpovednosť.

Motivačné riziko: Motaivačné riziká vznikajú z toho, že nebudú

eliminované demotivujúce faktory a ak motivujúce faktory nebudú realizované v dostatočnej miere platnej pre zamestnancov (napr. vedenie, odmeňovanie). Dopady (napr. zadržané plnenia zamestnancov) sa môžu vzťahovať priamo na pracovnú atmosféru a produktivitu organizácie. Na základe dotazníkov odovzďávaných zamestnancov je možné včas identifikovať zmeny vo viazanosti zamestnancov na spoločnosť a rovnako je možné včas začať realizovať príslušné riadiace opatrenia.

Riziko odchodu zamestnancov: Tieto riziká zohľadňujú dôsledky nechcených odchodov zamestnancov (napr. výpovede zamestnancov), predovšetkým podstatných výkonných zamestnancov. Banka sa usiluje zabezpečiť, aby neprítomnosť alebo odchody zamestnancov nevedli k dlhodobému narušeniu prevádzkových postupov. Okrem toho pravidelne hodnotíme fluktuáciu v kvantitatívnom ako aj kvalitatívnom rozsahu.

Riziko nedostatočného počtu zamestnancov: Toto riziko zahŕňa dôsledky nedostatočné vybavenia personálom (napr. chýbajúce plánovanie nástupcov) ako aj z toho vyplývajúce dôsledky (operatívne nedostatočné kapacity, zvýšené pracovné zaťaženie, nižšia produktivita, práceneschopnosť). Na základe primeranej kvantitatívnej a kvalitatívnej personálnej vybavenosti má byť zabezpečené, aby bolo možné plniť interné prevádzkové požiadavky, obchodné aktivity a stratégiu Commerzbank.

Zamestnanci predstavujú centrálny zdroj pre činnosť banky. Náš úspech je založený na odborných znalostiach, kompetenciách a schopnostiach ako aj motivácii našich zamestnancov. Na základe systematického riadenia personálnych rizík sa snažíme splniť cieľ spočívajúci vo včasnej identifikácii, hodnotení a riadení rizík, napríklad pri použití vybraných personálnych nástrojov. Realizácia pilotného projektu za účelom systematického strategického personálneho plánovania dodatočne prispieva k tomu, aby bolo riadenie strednodobých a dlhodobých personálnych rizík profesionalizované. Po ukončení pilotných projektov koncom roku 2015 sa od polovice roka 2016 zavádza strategické personálne plánovanie v celej banke.

Celkovo budeme naďalej sledovať situáciu v oblasti personálnych rizík. Existuje riziko, že dôjde k zhoršeniu personálnej situácie v oblasti personálnych rizík, a to v dôsledku plánovaných štrukturálnych zmien v rámci stratégie Commerzbank 4.0. Už spustené opatrenia v oblasti zmien a organizačné opatrenia majú slúžiť na riešenie personálnych rizík.

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou spočívajú v strednodobom až dlhodobom riziku negatívnych dopadov na dosahovanie strategických cieľov Commerzbank, napríklad vyplývajúcich zo zmien okolitých podmienok alebo nedostatočnej realizácie stratégie koncernu.

Ďalší rozvoj koncernovej stratégie prebieha v rámci štruktúrovaného strategického procesu. Na základe výsledkov tohto procesu sa stanovuje

Advanced Persistent Threat (pretrvávajúca pokročilá hrozba) predstavuje osobitnú formu kybernetického útoku. Cieľom APT je zostať podľa možnosti čo najdlhšie neodhalený a pritom po dlhú dobu získavať citlivé informácie (internetová špionáž) alebo inak spôsobovať škody.

udržateľná obchodná stratégia, v ktorej sú zobrazené podstatné obchodné aktivity a opatrenia na dosiahnutie cieľov. Aby sme zabezpečili správnu realizáciu koncernovej stratégie za účelom splnenia obchodných cieľov, je strategický controlling uskutočňovaný formou pravidelného sledovania kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov v koncerne a v segmentoch.

Zodpovednosť za strategické riadenie spoločnosti má predstavenstvo. Isté rozhodnutia v oblasti obchodnej politiky (kúpa podielov a predaj v hodnote viac ako 1% vlastného imania) podliehajú súhlasu rizikového výboru Dozornej rady. Všetky väčšie investície musí preveriť predstavenstvo.

Model rizika

Pod modelom rizika rozumieme riziko chybných riadiacich rozhodnutí na základe nesprávneho zobrazovania skutočností na základe používaných modelov. Medzi príčinami rozlišujeme model rizika z prekročenia modelových hraní a riziko vyplývajúce z chýb (remeselné chyby pri vývoji / implementácii rizika). Podobne ako pri hlavnom bode celkovej rizikovej stratégie, ktorá spočíva v zabezpečení dostatočnej vybavenosti banky kapitálom, sú s ohľadom na riadenie rizík v stredobode pozornosti modely na hodnotenie schopnosti niesť riziká (potreba kapitálu podľa piliera č. 1 a 2 Bazilejských rámcových pravidiel).

Základné princípy riadenia modelu rizika sú identifikácia a vyhnutie sa modelovému riziku ako aj primerané zohľadňovanie známych modelových rizík (napr. na základe konzervatívnej kalibrácie alebo zohľadňovania modelových rezerv). Neznáme modelové riziká, ktoré preto nie je možné eliminovať, sa akceptujú ako riziko spočívajúce v komplexnosti obchodného modelu Commerzbank. Vo vzťahu ku Governance v rámci riadenia modelového rizika sa stanovujú požiadavky na validáciu modelu a jeho zmeny.

Vyhásenie o vylúčení zodpovednosti Metódy a modely na riadenie rizík, ktoré spoločnosť Commerzbank využíva, zodpovedajú aktuálnemu stavu poznatkov a riadia sa podľa praxe bežnej v bankovníctve. Výsledky zisťované pomocou rizikových modelov sú vhodné na riadenie banky. Konceptie merania podliehajú pravidelnej kontrole zo strany rizikového controllingu ako aj zo strany interného revízneho oddelenia, externých audítorov a nemeckých úradov pre dohľad. Napriek starostlivému vývoju modelov a pravidelnej kontrole nemusia modely úplne zachytiť

všetky vplyvy a faktory, ktoré sa v reálnej činnosti vyskytujú, a nemusia zobrazit' ich komplexné správanie, vrátane ich vzájomného pôsobenia. Tieto hranice modelovania rizík platia predovšetkým pre extrémne situácie. Doplnkové stresové testy a analýzy scenárov môžu napríklad preukázať, akým rizikám môže podliehať portfólio v extrémnych situáciách na trhu; analýza všetkých možných scenárov však nie je možná ani pri stresových testoch. Z týchto testov nevyplýva definitívne vyhodnotenie maximálnej straty v prípade extrémnej udalosti.

Výkaz ziskov a strát spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft za obdobie od 1. januára do 31. decembra 2017

Mil. €	2017	2016
Úrokové výnosy z		
a) úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	5 723	7 376
pri odpočítaní negatívnych úrokov z obchodov na peňažnom trhu	- 601	- 348
	5 122	7 028
b) pevne úročených cenných papierov a pohľadávok voči štátu uvedených v knihe štátneho dlhu	719	922
	5 840	7 951
Úrokové náklady		
Úrokové náklady z bankových obchodov	- 3 181	- 3 591
pri odpočítaní pozitívnych úrokov z bankových obchodov	481	286
	- 2 700	- 3 305
	3 140	4 646
Bežné výnosy z		
a) akcií a iných pevne úročených cenných papierov	1	3
b) účastín	14	61
c) podielov na prepojených spoločnostiach	87	56
	102	120
Výnosy zo ziskových spoločenstiev, zmlúv o odvode zisku alebo zmlúv o čiastočnom odvode zisku		227
		265
Výnosy z provízií	2 984	3 067
Náklady na provízie	- 374	- 603
	2 610	2 464
Čistý výnos/náklad z obchodovateľných titulov	879	- 203
z toho: rozpustenie podľa § 340e ods. 4 strana 2 bod 1 nemeckého Obchodného zákonníka	- 98	-
Ostatné prevádzkové výnosy	387	451
Všeobecné administratívne náklady		
a) Personálne náklady		
aa) Mzdy	- 2 409	- 2 591
ab) Sociálne odvody a náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu	- 600	- 581
z toho: dôchodkové zabezpečenie	- 223	- 193
	- 3 009	- 3 172
b) Iné správne náklady	- 2 626	- 2 324
	- 5 635	- 5 496
Odpisy a opravné položky k nehnuteľnému a hnutel'nému majetku	- 489	- 411
Ostatné prevádzkové náklady	- 1 554	- 367
Odpisy a opravné položky k pohľadávkam a istým cenným papierom ako aj prísuný k rezervám v úverových obchodoch		- 3 228
Výnosy zo zvýšenia hodnôt pohľadávok a istých cenných papierov ako aj z rozpustenia rezerv v úverových obchodoch	1 535	-
Odpisy a opravné položky k účastinám, podielom na prepojených spoločnostiach ako aj k cenným papierom považovaným za investičný majetok		-
Výnosy zo zvýšenia hodnôt účastín, podielov na prepojených spoločnostiach ako aj k cenným papierom považovaných za investičný majetok	95	525
Náklady na prevzatie strát	- 25	- 601
Výsledok bežnej hospodárskej spoločnosti	1 273	- 1 835
Mimoriadne výnosy	37	3 867
Mimoriadne náklady	- 823	- 170
Výsledok z mimoriadnych činností	- 786	3 697
Dane z príjmov a výnosov	- 225	- 334
Ostatné dane	- 86	- 34
	- 311	- 368
Zisk v roku	176	1 494
Príspevky do iných fondov zo zisku	- 88	- 747
Bilančný zisk	88	747

Súvaha spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2017

Aktíva Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Hotovostná rezerva		
a) prostriedky v pokladni	4 113	1 169
b) vklady v centrálnych bankách	45 462	29 452
z toho: vklady v Nemeckej spolkovej banke	23 230	16 212
	49 575	30 621
Dlhové tituly verejných inštitúcií a zmenky, ktoré sú pripustené na refinancovanie v centrálnych bankách		
a) štátne pokladničné poukážky a neúročené štátne dlhopisy ako aj podobné dlhové tituly verejných inštitúcií	511	341
	511	341
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám		
a) splatné denne	10 269	7 612
b) Ostatné pohľadávky	32 296	47 888
z toho: komunálne úvery	58	172
	42 565	55 500
Pohľadávky voči klientom	197 210	189 833
z toho: zabezpečené záložnými právami (hypotekárne úvery)	50 360	46 750
zabezpečené záložnými právami (lodné hypotéky)	839	2 481
komunálne úvery	11 775	12 271
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere		
a) Papiere peňažného trhu		
aa) od verejných vystavovateľov	4	-
	-	-
b) Obligácie a dlhopisy	17	-
ba) od verejných vystavovateľov	-	-
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	20	-
bb) od ostatných vystavovateľov		
z toho: voči Nemeckej spolkovej banke	15 725	25 267
Pohľadávky voči klientom	11 208	19 512
z toho: zabezpečené záložnými právami (hypotekárne úvery)	14 974	18 335
zabezpečené záložnými právami (lodné hypotéky)	9 856	13 668
	30 699	43 602
c) Vlastné dlhopisy	690	744
nominálna čiastka: 685 mil. Eur		
	31 410	44 346

Aktíva Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Aktie a ostatné pevne úročené cenné papiere	109	244
Obchodné portfólio	30 820	54 455
Účastiny	80	452
z toho: na úverových inštitúciách	16	305
na finančných spoločnostiach	5	5
Podiely na prepojených spoločnostiach	5 763	7 964
z toho: na úverových inštitúciách	2 703	2 844
na finančných spoločnostiach	267	297
Poručnícky majetok	2 104	857
z toho: poručnícke úvery	403	422
Nehnuteľný majetok		
a) Samostatne získané práva duševného vlastníctva a podobné práva a hodnoty	1 099	866
b) Za odplatu získané koncesie, práva duševného vlastníctva a podobné práva a hodnoty ako aj licencie k týmto právam a hodnotám	274	291
	1 373	1 157
Hnuteľný majetok	520	534
Ostatný majetok	3 790	3 333
Položky časového rozlíšenia		
a) z emisných obchodov a výpožičiek	180	210
b) ostatné položky časového rozlíšenia	274	281
	454	491
Aktívna rozdielová čiastka z majetkového prepočtu	1 300	1 422
Aktíva spolu	367 584	391 550

Súvaha spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. decembru 2017

Pasíva Mil. €		31.12.2017	31.12.2016
Závazky voči úverovým inštitúciám			
a) splatné denne		12 776	19 489
b) s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou		54 319	55 014
z toho: vydané hypotekárne záložné listy	197		322
vydané verejné záložné listy na meno	628		801
Vydané lodné záložné listy	10		39
		67 095	74 503
Závazky voči klientom			
a) vklady za účelom sporenia			
aa) s dohodnutou výpovednou lehotou tri mesiace	7 496		7 161
ab) s dohodnutou výpovednou lehotou viac ako tri mesiace	16		20
		7 512	7 181
b) Ostatné záväzky			
ba) splatné denne	133 853		133 056
bb) s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou	65 474		70 886
		199 327	203 942
z toho: vydané hypotekárne záložné listy	3 152		3 685
vydané verejné záložné listy na meno	6 573		7 347
Vydané lodné záložné listy	448		1 067
		206 839	211 123
Závazky potvrdené listinami			
a) Vydané dlhopisy		28 646	30 655
aa) Lodné záložné listy	12 248		10 958
ab) Verejné záložné listy	2 753		3 109
ac) Lodné záložné listy	10		10
ad) Ostatné dlhopisy	13 634		16 578
b) Ostatné záväzky potvrdené listinou		4 193	5 373
ba) Papiere peňažného trhu	4 191		5 329
bb) Vlastné akcepty a zmenky v obehu	2		44
		32 839	36 028
Obchodné portfólio			
		18 649	28 837
Poručnícke záväzky			
z toho: poručnícke úvery	403		422
		4 306	4 190
Ostatné záväzky			
Položky časového rozlíšenia			
a) z emisných a pôžičkových obchodov		15	16
a) Ostatné		439	499
		454	515

Pasíva Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Rezervy		
a) Rezervy na dôchodky a podobné záväzky	45	49
b) Daňové rezervy	608	529
c) Ostatné rezervy	2 849	2 424
	3 502	3 002
Druhoradé záväzky	9 126	10 099
Kapitál spojený s pôžitkovými právami	105	105
z toho: splatné pred uplynutím dvoch rokov	25	25
Fond pre všeobecné bankové riziká	98	-
z toho: osobitné položky podľa § 340 e ods. 4 Obchodného zákonníka	98	-
Vlastné imanie		
a) Upísané imanie		
aa) Základné imanie	1 252	1 252
Vlastné podiely	-	-
(podmienečné imanie 569 mil. €)	1 252	1 252
ab) Vklady tichých spoločníkov	448	448
	1 700	1 700
b) Kapitálová rezerva	17 192	17 192
c) Rezervy zo zisku ¹	3 487	2 652
d) Bilančný zisk	88	747
	22 467	22 291
Pasíva celkom	367 584	391 550
1. Eventuálne záväzky		
a) Prípadné záväzky z odovzdaných vyúčtovaných zmeniek	1	2
b) Záväzky z ručení a zmluvách o ručení	34 273	33 442
	34 274	33 444
2. Ostatné záväzky		
a) Neodvolateľné úverové prísluby	75 096	75 554

¹ okrem iných rezerv zo zisku.

Príloha

Všeobecné údaje

(1) Základy účtovníctva

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft má svoje sídlo vo Frankfurte nad Mohanom a je zaregistrovaná v Obchodnom registri na Okresnom súde vo Frankfurte nad Mohanom pod číslom HRB 32000. Ročná závierka spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft k 31. Decembru 2016 bola vypracovaná v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka a Vyhlášky o účtovníctve úverových inštitúcií ako aj pri rešpektovaní ustanovení Zákona o akciových spoločnostiach a Zákona o záložných listoch. Za účelom primeraného zobrazenia univerzálnych bankových činností spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli na základe uvedenia informácií „z toho“ pri jednotlivých položkách rešpektované usmernenia pre záložné banky. Na zvýšenie vypovedacej hodnoty ročnej závierky sme doplnili údaje o lodných hypotékach a lodných záložných listoch.

(2) Metódy pre zostavenie súvahy a metódy oceňovania

Hotovostná rezerva je oceňovaná jej nominálnou výškou. Dlhové tituly verejných inštitúcií sú oceňované ich diskontovanou hodnotou. Pohľadávky voči úverovým inštitúciám a pohľadávky voči zákazníkom sú vykazované v ich nominálnej výške, vytvorené opravné položky boli odpočítané. Rozdiely medzi nadobúdacími nákladmi a nominálnymi čiastkami, ktoré majú úrokový charakter, sú zahrnuté v položkách časového rozlíšenia a po dobu ich splatnosti sú zohľadnené vo výslednom úroku tak, že ovplyvňujú hospodársky výsledok.

Riziká úverových obchodov sú pre všetky pohľadávky zahrnuté do súvahy a obchody nezahrnuté do súvahy vypočítané na úrovni jednotlivých obchodov príp. na základe portfólií pri využití interných parametrov a modelov. Pritom sa rozlišuje medzi významnými a menej významnými operáciami. Riziká týkajúce sa krajín sú pokryté v rámci týchto výpočtov. Výška rizikovej rezervy na jednotlivito sledované riziká výpadku sa stanovuje podľa rozdielu medzi účtovnou hodnotou pohľadávky a súčasnou hodnotou očakávaných budúcich prijatých platieb vypočítanou na základe metódy diskontovaného cash-flow. Táto hodnota sa určuje na základe očakávaných budúcich prijatých čiastok pri zohľadnení zabezpečenia k týmto pohládkam; opravy paušálnych hodnôt sa zisťujú na základe modelu. Pravidelné rozpustenie rizikovej rezervy, ktoré vyplýva z výšky súčasnej hodnoty, je vo výkaze ziskov a strát vykázané v rámci úrokových výnosov.

Cenné papiere z likvidnej rezervy sa – ak nie sú zobrazené ako oceňovacia jednotka – oceňujú podľa predpisov platných pre

Ročná závierka pozostáva z výkazu ziskov a strát, súvahy ako aj prílohy. Okrem toho bola podľa § 289 nemeckého Obchodného zákonníka vypracovaná správa o stave spoločnosti.

Ak nie je osobitne uvedené inak, sú všetky čiastky uvedené v miliónoch Eur. Vo výkaze ziskov a strát a súvahe sú zobrazené čiastky v hodnote nižšej ako 500 000,00 Eur ako 0 mil. Eur; ak položka dosahuje hodnotu 0,00 Eur, bude označená čiarkou. Vo všetkých ostatných údajoch budú čiastky zaokrúhlené na 0 mil. Eur ako aj položky s nulovým zostatkom označené čiarkou.

V údajoch o záložných listoch sú čiastky uvedené v miliónoch Eur s jedným desatinným miestom. V dôsledku zaokrúhľovania môžu pri súčtoch a percentuálnych údajoch vzniknúť mierne odchýlky.

obežný majetok pri zohľadnení prísnej zásady najnižšej hodnoty nižšou hodnotou z nadobúdacích nákladov a príslušnou základnou hodnotou. Cenné papiere investičného majetku sa oceňujú podľa miernejšej zásady najnižšej hodnoty.

Účasti a podiely na prepojených spoločnostiach sa oceňujú podľa predpisov platných pre investičný majetok následnými nadobúdacími nákladmi. Pri pravdepodobne trvalom znížení hodnoty sa uplatňujú mimoriadne odpisy. Ak už neexistujú dôvody vedúce k uplatneniu odpisu bude príslušná hodnota pripísaná najviac vo výške nadobúdacích nákladov.

Odpisy a opravné položky sa vykazujú v zostatkovej hodnote a pri zohľadnení zvýšenia hodnoty. Ak ide o obchodné portfóliá, je zostatok vykázaný ako čistý výsledok. V prípade likvidity sa tieto hodnoty vykazujú v položke Odpisy a opravné položky k pohládkam a určité cenné papiere ako aj prísun do rezerv úverových obchodov. V prípade cenných papierov investičného majetku sú náklady vykázané v položke Odpisy a opravné položky k účastinám, podiely na prepojených spoločnostiach a ako cenné papiere investičného majetku.

Derivatívne finančné nástroje sa používajú na zabezpečenie súvahových položiek ako aj na obchodné účely a jednotlivito sa oceňujú v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy. Oceňovacie jednotky sa tvoria pri zapojení derivatívnych zabezpečovacích obchodov podľa ustanovení § 254 nemeckého Obchodného zákonníka. Na bilančné zobrazenie mikro oceňovacích jednotiek z likvidnej rezervy sa používa tzv. preúčtovacia metóda. Realitné a

zabezpečovacie obchody v mikro oceňovacích jednotkách pasívnej strany sú vykazované na základe metódy pevného ocenenia. Bilančné zobrazenie jednotiek na ocenenie portfólia sa vykonáva pomocou tzv. zmrazovacej metódy. Interné obchody sa zohľadňujú v rámci tzv. princípu zástupcov.

Obchodné portfólio sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou pri odpočítaní rizikovej zrážky podľa § 340e ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka. Táto zodpovedá pri produktoch kótovaných na burze burzovej cene, pri produktoch nekótovaných na burze sa použijú porovnateľné ceny a indikatívne ceny zistené z cenových agentúr alebo iných úverových inštitúcií. Riziková zrážka sa vypočíta na základe odhadovaného rizika a je stanovená tak, aby nebola prekročená očakávaná maximálna strata z príslušných obchodných kníh s pravdepodobnosťou 99 % pri dobe platnosti desať dní. Pritom sa použije doba sledovania v trvaní jedného roka. Hodnota rizika sa vypočíta centrálnne pre celé portfólio a bude vykázaná v súvahe v položke obchodných aktív. Ak by mal byť prisun podľa § 340 e ods. 4 Obchodného zákonníka nevyhnutný v sledovanom roku, vykonáva sa na ťarchu čistého výnosu obchodného portfólia a tým zvyšuje hodnotu položky „Fond pre všeobecné bankové riziká.“ Pohľadávky a záväzky z kompenzačných úhrad za deriváty obchodované na burze sa vykazujú v rámci Ostatného majetku a ostatných záväzkov.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft účtuje pozitívne a negatívne tržobné hodnoty ako aj na ne pripadajúce kompenzačné plnenia (zábezpeky hradené v hotovosti) z derivátov obchodovaných mimo burzy (OTC derivátov) v rámci obchodného portfólia s centrálnymi a necentrálnymi zmluvnými stranami. Predpokladom pre zaučtovanie obchodov s necentrálnymi zmluvnými stranami je rámcová zmluva s prílohou, ktorá obsahuje vymáhateľné zabezpečenie, a s dennou výmenou hotovostných zábezpek, z ktorých ostáva len nepodstatné úverové a likvidné riziko. V rámci prvého kroka sa vykonáva zúčtovanie pozitívnych aktuálnych hodnôt z derivatívnych finančných nástrojov s negatívnymi aktuálnymi hodnotami. V druhom kroku sa kompenzácie pripadajúce na príslušné aktuálne hodnoty – v záväzkoch voči úverovým inštitúciám – zúčtujú s pozitívnymi aktuálnymi hodnotami z derivatívnych finančných nástrojov. Ďalej sa uhradené zábezpeky – obsiahnuté v pohľadávkach voči úverovým inštitúciám – zúčtovávajú s negatívnymi aktuálnymi hodnotami z derivatívnych finančných nástrojov. Takto vypočítané čiastky z kompenzačných úhrad a príslušných aktuálnych hodnôt sa vykazujú v obchodných aktívach alebo pasívach.

Na oceňovanie príslušných časových hodnôt cenných papierov a derivatívnych finančných nástrojov sa používajú buď kurzy dostupné na trhu (napr. burzové kurzy) alebo hodnotiace modely. Ak nie je možné stanoviť časovú hodnotu, oceňujú sa nadobúdacie náklady podľa § 255 ods. 4 Obchodného zákonníka. Ak sa na oceňovanie použijú finančno-matematické oceňovacie modely, používame podľa možnosti parametre dostupné na trhu (napr. úrokové krivky, volatilita, rozpätia) ako aj ďalšie zrážky príp. prirážky

za účelom zohľadnenia nákladov na riziká, likviditu, vlastné imanie a správnych nákladov.

Príslušné časové hodnoty derivatívnych finančných nástrojov určuje najmä vývoj hodnoty príslušných základných titulov. Medzi základné tituly derivátov patria najmä akcie, obligácie, devízy, drahé kovy a suroviny ako aj indexy a úrokové sadzby. Okrem toho je časová hodnota ovplyvňovaná do budúca očakávanými výkyvmi hodnôt základných titulov ako aj zostatkovou dobou splatnosti derivátu.

Ak neexistujú tržobné ceny zistené z aktívneho trhu, budú príslušné časové hodnoty zistené pomocou rôznych hodnotiacich metód, vrátane hodnotiacich modelov. Zvolené hodnotiace metódy ako aj používané parametre závisí od jednotlivého produktu a zodpovedajú štandardu na trhu.

Príslušné časové hodnoty pre termínové obchody a swapy sa zisťujú na základe metódy časovej hodnoty pri zohľadnení úrokovej krivky príslušnej meny.

Štandardné opcie a digitálne opcie sa hodnotia na základe modelov Black Scholes, kým pre komplexnejšie opcie sa ako hodnotiace metódy využívajú postupy Baum a Monte-Carlo. Pri ostatných štruktúrovaných derivatívnych obchodoch sa takisto využívajú simulácie Monte-Carlo.

V prípade derivátov obchodného portfólia, ktoré nie sú obchodované na burze, je riziko výpadku obchodného partnera zohľadňované tvorbou opravných položiek Credit Valuation Adjustments (CVA) a vlastné riziko výpadku Commerzbank Aktiengesellschaft tvorbou opravných položiek Debit Valuation Adjustments (DVA). Za účelom úpravy ocenení, ktoré sa vzťahujú na refinancovanie (Funding Valuation Adjustments, FVA), sa zohľadňujú náklady na refinancovanie a výnosy z refinancovania nezabezpečených derivátov a zabezpečených derivátov, pri ktorých boli poskytnuté len čiastočné zábezpeky alebo pri ktorých nie je možné použiť zábezpeky na refinancovanie. Pri výpočte FVA zohľadňujeme refinančné riziko Commerzbank Aktiengesellschaft. Na stanovenie výšky príslušnej aktuálnej hodnoty sa používajú tržobné údaje CVA, DVA a FVA, ak sú dostupné (napr. Credit-Default-Swap-Spreads). V prípade záväzkov obchodného portfólia sa okrem toho zohľadňuje vlastné úverové riziko na základe časovej hodnoty. Zmeny časovej hodnoty v obchodnom portfóliu sa vykazujú v rámci netto výsledku. Spätne odkúpené vlastné emisie obchodovateľných titulov sa vykazujú v zostatkovej hodnote, ak už neexistuje záväzok.

Penzijné obchody sa vykazujú podľa ustanovení § 340b nemeckého Obchodného zákonníka. Zapožičané cenné papiere sú na základe koncového vlastníctva naďalej vykazované v súvahe spoločnosti

Commerzbank Aktiengesellschaft, kým vypožičané cenné papiere nie sú v súvahe vykazované. Pohľadávky a záväzky z Repos a Reverse Repos (penzijné obchody s cennými papiermi) s centrálnymi zmluvnými stranami sa vyúčtovávajú a vykazujú.

Hnuteľný majetok sa vykazuje v nadobúdacích alebo výrobných nákladov, a v prípade jeho opotrebovania sa hodnota znižuje o plánované odpisy. Príslušné doby používania sa riadia podľa všeobecnej tabuľky odpisov vydanéj finančnou správou. V prípade trvalého zníženia hodnoty sa uplatnia mimoriadne odpisy.

Nadobudnutý nehnuteľný majetok sa aktivuje vo výške príslušných nákladov na vývoj. Drobný hmotný majetok sa vykazuje podľa príslušných lokálnych daňovo-právnych úprav, ktoré boli zjednodušené.

Závazky sa vykazujú vo výške ich plnenia. Rozdiely medzi splatnou a vyplatenou čiastkou sú uvedené v súvahe ako položky časového rozlíšenia a sú rozpustené pomerne a s vplyvom na hospodársky výsledok. Dlhodobé diskontované záväzky (zero bondy) sa oceňujú ich súčasnou hodnotou.

Penzijné rezervy každý rok stanovujú nezávislí poisťatelia matematici podľa metódy aktuálnej hodnoty dôchodkového nároku. Parametre na výpočet sú uvedené v texte o rezervách. Majetok na krytie penzijných záväzkov a záväzkov súvisiacich so skrátenou pracovnou dobou starších zamestnancov sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou a vykazuje podľa § 246 ods. 2 veta druhá nemeckého Obchodného zákonníka v zostatkových hodnotách vytvorených rezerv. Saldovanie s krytím majetkom sa pre záväzky súvisiace so skrátenou pracovnou dobou starších zamestnancov vykonáva vo výške zostatkových plnení podľa IDW RS HFA 3. Ak z prepočtu krycieho majetku podľa vytvorených rezervných položiek na dôchodky a skrátenú pracovnú dobu starších zamestnancov vyplynie preplatok, bude vykázaný v položke Aktívny rozdiel z prepočtu majetku. Nevyhnutná čiastka prísunu bude podľa článku 67 ods. 1 Zákona o zavedení nemeckého Obchodného zákonníka vložená najneskôr do 31. 12. 2024.

Rezervy na dane a ostatné rezervy sa vykazujú vo výške ich splnenia, ktorá je podľa rozumného obchodníckeho posúdenia nevyhnutná; rezervy s dobou platnosti viac ako jeden rok sa oceňujú ich súčasnou hodnotou.

Finančné nástroje mimo obchodnej knihy (tzv. bankovej knihy) sa každý rok analyzujú s ohľadom na prebytočné záväzky. Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft na to využíva metódu hotovostnej hodnoty. Z oceňovania nevyplývala potreba vytvoriť rezervu na hroziace straty.

Saldované úroky z derivátov (vrátane negatívnych úrokov z bankovej a obchodnej knihy) sa evidujú podľa zostatku v úrokových výnosoch alebo úrokových nákladoch. V úrokových výnosoch vykazujeme negatívne úroky za aktívne finančné nástroje a v úrokových nákladoch vykazujeme pozitívne úroky pre pasívne finančné nástroje, a to v oboch prípadoch ako odpočítateľné položky.

Commerzbank Aktiengesellschaft zverejňuje každý štvrťrok podľa § 28 Zákona o záložných listoch údaje o hypotekárnych záložných listoch, verejných záložných listoch a lodných záložných listoch na svojej internetovej stránke.

Latentné dane sa tvoria pre všetky dočasné rozdiely medzi účtovnými odhadmi majetku, dlhov a položiek časového rozlíšenia a ich daňovými odhadmi ako aj pre daňové prenosy straty. Pasívne latentné dane z iného daňového oceňovania obchodných pasív, ostatných záväzkov, nehnuteľného majetku a záväzkov voči klientom boli zúčtované s aktívnymi latentnými daňami z daňových rozdielov pri prevencii rizík, obchodnými aktívami, hmotným majetkom, akciami a inými pevne neúročenými cennými papiermi, penzijnými rezervami, ostatnými aktívami a pasívami a prevedenými stratami. Aktívne latentné dane zostávajúce po zaúčtovaní neboli na základe práva výberu podľa § 274 ods. 1 veta druhá Obchodného zákonníka vykázané.

Na oceňovanie latentných daní používa Commerzbank Aktiengesellschaft daňové sadzby platné pre firmy. Daňová sadzba dane z výnosov tuzemského konsolidačného okruhu predstavuje 31,5% (predchádzajúci rok: 31,5%). Táto daňová sadzba pozostáva zo sadzby dane z príjmov právnických osôb platnej v Nemecku vo výške 15,0% plus solidárneho príspevku vo výške 5,5% a priemernej sadzby živnostenskej dane vo výške 15,7%. Na oceňovanie latentných daní zahraničných prevádzok sa používajú tam platné daňové sadzby, ktoré siahajú od 12% do 46%.

(3) Prepočet cudzích mien

Prepočet cudzích mien na euro sa vykonáva podľa ustanovení § 256a a § 340h nemeckého Obchodného zákonníka. Pritom sú súvahové položky a položky z výkazu ziskov a strát, ktoré sú v cudzích menách ako aj prebiehajúce burzové obchody prepočítané k strednému kurzu platnému v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy, devízové termínové obchody sa prepočítavajú na základe termínového kurzu. Na základe osobitného pokrytia v tej istej mene

sa straty a zisky z menového prepočtu zohľadňujú vo výkaze ziskov a strát. Prepočet závierok našich zahraničných filiálok vyhotovených v cudzích menách na menu, v ktorej prebieha vykazovanie, bude realizovaný k strednému kurzu platnému v deň rozhodujúcich pre zostavenie súvahy. Čiastky v cudzích menách v pokladni sa prepočítavajú podľa kurzov platných v deň rozhodujúcich pre zostavenie súvahy.

(4) Zmena v zostavovaní súvahy a oceňovaní

Zmeny vzťahujúce sa na Commerzbank Aktiengesellschaft podľa Zákona o realizácii súvahových smerníc boli vykonané. Tieto zmeny nevedú k zmenám metód na zostavenie súvahy a oceňovanie, ale len k niektorým dodatočným údajom v prílohe (viď odsek 27).

Úrokové výnosy a úrokové náklady za obchodného portfólia, ako aj prijaté dividendy z cenných papierov v obchodnom portfóliu a z Equity Swaps vo výške 363 mil. Eur musia byť vykázané v

čistom výnose/ čistých nákladoch obchodného portfólia namiesto v úrokovom prebytku.

Na základe týchto zmien zostavovaní súvahy sme dosiahli vykazovanie, ktoré sa viac orientuje na príslušné súvahové položky, a je preto vecne správnejšie.

Náklady zo zaúčtovaných servisných a plnení našich dcérskych spoločností zahrnuté v koncernovej uzávierke vo výške 364 mil. Eur vykazujeme v iných administratívnych nákladoch namiesto v provízijských nákladoch.

(5) Commerz Finanz GmbH

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft sa so spoločnosťou BNP Paribas Personal Finance S. A. dohodla na odčlenení zo spoločného podniku Commerz Finanz GmbH so sídlom v Mníchove, ktorý zahŕňal splátkové úvery sprostredkujeme spoločnosťou Commerzbank Aktiengesellschaft. Prevod bol

vykonaný za účtovné hodnoty. K momentu prevodu v auguste 2017 sa zvýšili najmä pohľadávky voči klientom o 3,3 miliárd Eur, kým sa znížili predovšetkým pohľadávky voči bankovým inštitúciám o 3,2 miliárd Eur. Zvýšený výsledok v rozsahu 37 mil. Eur bude vykázaný v mimoriadnych výnosoch.

(6) Dodatočná správa

Dňa 9. februára 2018 bol predaný náš podiel na spoločnosti Capital Investment Trust Corporation, Taipei, Taiwan.

Ďalšie udalosti osobitného významu po ukončení obchodného roka 2017 nevznikli.

Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát

(7) Výnosy podľa geografických trhov

Mil. €	2017	2016
Európa, vrátane Nemecka	9 713	11 220
Amerika	233	216
Ázia	247	153
Celkom	10 193	11 589

Celková čiastka zahŕňa položky úrokové výnosy, bežné výnosy z akcií a ostatných pevne úročených cenných papierov, účastiny, podiely na prepojených spoločnostiach, výnosy z provízií, čisté výnosy z obchodovateľných titulov a ostatné prevádzkové výnosy

z výkazu ziskov a strát. V rámci obchodného portfólia vznikol rovnako čistý výnos, ktorý musí byť zohľadnený, kým v predchádzajúcom roku sme vykázali čisté náklady.

(8) Honorár audítora

Honorár za činnosti audítora zahŕňa honorár za preverku ročnej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Ostatné uisťovacie činnosti zahŕňajú predovšetkým honoráre za zákonom predpísané, zmluvne dohodnuté alebo dobrovoľne zadané preverky a uisťovať cieľ činnosti. Medzi ne patria kontroly podľa

§ 36 Zákona o obchodovaní s cennými papiermi. Honoráre za ostatné činnosti zahŕňajú honorár za projektové poradenskú činnosť. Výška honoráru audítora sa vykazuje podľa § 285 bod 17 Obchodného zákonníka v koncernovej závierke.

(9) Ostatné prevádzkové výnosy a náklady

Ostatné prevádzkové výnosy vo výške 387 miliónov (predchádzajúci rok: 451 mil. EUR) obsahujú najmä rozpustenia rezerv vo výške 179 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 232 mil. EUR). V sledovanom roku sme vykázali výnosy z prepočtu cudzích mien v objeme 4 mil. EUR, kým v uplynulom roku boli v nulovej výške. Ostatné prevádzkové náklady vo výške 1 554 mil. EUR (predchádzajúci rok: 367 mil. EUR) obsahujú náklady z rekapitalizácie spoločnosti Commerzbank Finance & Covered

Bond S.A. Luxemburg vo výške 1 miliardy Eur, náklady na úročenie rezerv vo výške 500 mil. EUR (predchádzajúci rok: 131 mil. EUR, vykazané v úrokovom výsledku), výnosy z plánovaného majetku vo výške 166 mil. EUR, prísuný k rezervám na procesné a regresné riziká vo výške 80 mil. EUR (predchádzajúci rok: 65 mil. EUR). K 31. decembru 2017 nevznikli náklady z prepočtu cudzích mien, kým v predchádzajúcom roku vo výške 14 mil. EUR.

(10) Neperiodické výnosy a náklady

Neperiodické výnosy zahŕňajú výnosy z rozpustenia rôznych rezerv vo výške 112 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 152 mil. EUR). V predchádzajúcom roku sme vykázali výnosy z predaja z úbytku hmotného majetku vo výške 18 mil. Eur ako aj dodatočné dobropisy z užívania budov vo výške 4 mil. Eur. Na potenciálne riziká z daňových kontrol bol zaznamenaný prísun rezerv v

obchodnom roku vo výške 113 mil. Eur (predchádzajúci rok: 72 mil. EUR). S ohľadom na potenciálne riziko z odpočtu dane z predchádzajúcich rokov bola v obchodnom roku vytvorená rezerva vo výške 84 mil. Eur (predchádzajúci rok: 40 mil. EUR). Dodatočne bol zaznamenaný prísun čiastky vo výške 46 mil. Euro do rezerv s ohľadom na spornú zahraničnú pohľadávku na zrážkovú daň.

(11) Mimoriadny výsledok

V obchodnom roku vykazujeme mimoriadny výnos vo výške 37 mil. Eur z rozpustenia spoločného podniku Commerz Finanz GmbH. Z likvidácie spoločnosti Hypothekenbank Frankfurt sme v predchádzajúcom roku vykázali mimoriadny výnos vo výške 3 867 mil. Eur. Mimoriadne náklady obsahujú prísuny do rezerv na

reštrukturalizáciu vo výške 777 mil. Eur (predchádzajúci rok: 124 mil. Eur) ako aj nevyhnutný prísun do penzijných rezerv podľa čl. 67 ods. 1 veta prvá Úvodného zákona k Obchodnému zákonníku vo výške 46 mil. Eur (predchádzajúci rok: 46 mil. Eur).

(12) Služby súvisiace so správou a sprostredkovaním

Pre tretie osoby boli poskytované nasledovné podstatné služby súvisiace so správou a sprostredkovaním:

- Správa depozitov
- Sprostredkovanie poisťných zmlúv a zmlúv o stavebnom sporení
- Správa majetku
- Správa poručníckeho majetku
- Komisionálne obchody s cennými papiermi
- Realizácia platobného styku
- Sprostredkovanie hypotekárnych úverov

Vysvetlivky k súvahe

(13) Členenie pohľadávok a záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám	32 296	47 888
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	15 716	25 788
od troch mesiacov do jedného roka	10 809	11 087
od jedného do piatich rokov	5 232	10 198
viac ako päť rokov	538	815
Pohľadávky voči klientom	197 210	189 833
s neurčitou dobou splatnosti	17 589	17 191
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	25 154	28 126
od troch mesiacov do jedného roka	23 699	19 987
od jedného do piatich rokov	56 571	56 598
viac ako päť rokov	74 198	67 931

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Záväzky voči úverovým inštitúciám	54 319	55 014
s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou		
so zostatkovou dobou splatnosti	14 750	17 305
do troch mesiacov	6 803	7 428
od troch mesiacov do jedného roka	19 416	19 018
od jedného do piatich rokov	13 350	11 263
viac ako päť rokov	16	20
Sporiace vklady		
s dohodnutou výpovednou lehotou viac ako tri mesiace	16	20
Ostatné záväzky voči klientom	65 474	70 886
s dohodnutou dobou splatnosti alebo výpovednou lehotou		
so zostatkovou dobou splatnosti	25 414	24 474
do troch mesiacov	15 328	24 659
od troch mesiacov do jedného roka	12 632	8 654
od jedného do piatich rokov	12 101	13 099
Ostatné záväzky potvrdené listinou	4 193	5 373
so zostatkovou dobou splatnosti		
do troch mesiacov	367	2 022
od troch mesiacov do jedného roka	3 825	3 348
od jedného do piatich rokov	1	3

Z vydaných dlhopisov vo výške 28 646 mil. Eur (predchádzajúci rok: 30 655 mil. Eur) je v obchodnom 2018 splatná čiastka vo výške 4 740 mil. Eur.

(14) Aktíva určené na krytie vydaných dlhopisov

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	289	1 082
Pohľadávky voči klientom	28 522	27 904
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	4 970	4 951
Celkom	33 781	33 937

(15) Cenné papiere

K 31. decembru 2017 sú cenné papiere vhodné na obchodovanie na burze členené nasledovne:

Mil. €	Kótované na burze		Nekótované na burze	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	28 251	41 903	3 159	2 443
Akcie a ostatné nie pevne úročené cenné papiere	0	0	92	207
Účastiny	2	2	0	0
Podiely na prepojených spoločnostiach	2 377	2 377	-	-

Z dlhopisov a ostatných pevne úročených cenných papierov vo výške 31 410 mil. Eur (predchádzajúci rok: 44 346 mil. Eur) sú v obchodnom roku 2018 splatné dlhopisy a pevne úročené cenné papiere vo výške 3 423 mil. Eur.

Odpisy podľa § 253 ods. 3 veta piata Obchodného zákonníka na základe zmienej zásady najnižšej hodnoty vo výške 557 mil. Eur (predchádzajúci rok: 777 mil. Eur) neboli vykonané, nakoľko

oprávky hodnôt sú len dočasné. Ďalšie nevykonané odpisy neboli vykázané, kým v predchádzajúcom roku sme nevykonali odpis vo výške 146 mil. Eur, nakoľko sa neplánuje predaj týchto cenných papierov a nakoľko nejde o trvalé zníženie hodnoty.

V sledovanom roku sme nevytvorili žiadne výnosy z predaja výpožičiek z likvidačného portfólia (predchádzajúci rok: 286 mil. Eur).

(16) Obchodné portfólio

Interne stanovené kritériá pre zapojenie finančných nástrojov do obchodného portfólia sa v obchodnom roku nezmenili.

Do Fondu pre všeobecné bankové riziká vložila spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft v roku 2017 čiastku vo výške 98 mil. EUR (predchádzajúci rok: - mil. Eur).

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Obchodné aktíva	30 820	54 455
Derivatívne finančné nástroje	12 555	25 083
Pohľadávky	2 501	2 777
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	4 469	5 978
Akcie a ostatné pevne úročené cenné papiere	11 324	20 677
Riziková zrážka Value at Risk	-30	-60

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Obchodné pasíva	18 649	28 837
Derivatívne finančné nástroje	10 731	23 078
Závazky	7 918	5 759

(17) Oceňovacie jednotky

Za účelom vyrovnania protichodných zmien hodnôt boli definované mikro oceňovacie jednotky a jednotky na ocenenie portfólia s cieľom zabezpečiť vyplývajúce riziká, pričom sa používa metóda úplného zaúčtovania a metóda zmrazenia.

V rámci úplného zaúčtovania sa efektívna a neefektívna časť protichodnej zmeny obchodov a zabezpečovacích obchodov vykazuje s dopadom na výsledok. Táto metóda sa v zásade používa na cenné papiere z likvidnej rezervy, pre ktoré sa zabezpečuje všeobecné riziko zmeny úrokov. Úrokovovo indukované zmeny hodnôt cenných papierov sa takmer úplne vyrovnávajú príslušnými zabezpečovacími obchodmi. Efektivita oceňovacích jednotiek pre cenné papiere z hotovostnej rezervy sa preukazuje na základe metódy regresnej analýzy prospektívne a retrospektívne. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere štyri roky (predchádzajúci rok: štyri roky).

Okrem toho sa oceňovacie jednotky portfólií tvoria pre záväzky voči klientom, ktoré sa v plnej výške vyrovnávajú spojením s obsiahnutými rizikami vyplývajúcimi z akciových kurzov. Meranie efektivity pre oceňovacie jednotky portfólií sa vykonáva na základe dolárovej offsetovej metódy. Tieto oceňovacie jednotky sú splatné denne.

Protichodné zmeny hodnôt základných a zabezpečovacích obchodov sa pri použití metódy zmrazenia zobrazujú bez dopadu na výsledok. S ohľadom na niektoré vybrané portfóliá likvidnej

rezervy sa oceňovacie jednotky po prvýkrát v sledovanom roku tvoria na základe metódy zmrazenia. Pritom sa úrokovovo indukované zmeny hodnôt cenných papierov zabezpečujú takmer úplne, iné než úrokovovo indukované zmeny hodnôt sa vykazujú s dopadom na výsledok. Meranie efektívnosti úrokových rizík sa vykonáva na základe sledovania Value-at-Risk. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere šesť rokov (predchádzajúci rok: štyri roky). Efektivita sa preukazuje na základe analýzy úrokovej senzitivity. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere jeden rok (predchádzajúci rok: jeden rok).

V prípade mikro oceňovacích jednotiek vytvorených pre vlastné emisie titulov nepatriacich do obchodného portfólia sa meranie efektívnosti vykonáva na základe zjednodušeného testu na základe analýzy senzitivity príp. na základe kvalitatívneho porovnania prvkov pozemkových a zabezpečovacích obchodov. Zostatková doba platnosti týchto oceňovacích jednotiek bola v priemere päť rokov (predchádzajúci rok: päť rokov).

Zmeny hodnôt realitných obchodov, ktoré sa v rámci oceňovacích jednotiek vyrovnávajú protichodným vývojom zabezpečovacích obchodov, zodpovedajú výške zabezpečeného rizika. V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené majetkové hodnoty a dlhy zaradené do oceňovacích jednotiek:

Mil. €	Účtovné hodnoty		Nominálne hodnoty		Výška zabezpečeného rizika	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	2017	2016
Cenné papiere z hotovostnej rezervy	11 780	21 597	11 508	21 007	- 229	- 630
Emisie z neobchodovateľného portfólia	63 703	71 983	64 122	73 718	- 4 263	- 5 913
Záväzky voči klientom	101	6 128	101	6 128	877	575

(18) Vzťahy voči prepojeným spoločnostiam a podiely

Mil. €	Prepojené spoločnosti		Podiely	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	6 595	9 802	0	3 158
Pohľadávky voči klientom	10 068	10 287	155	491
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	1 133	217	0	–
Obchodné aktíva	460	782	30	46
Závazky voči úverovým inštitúciám	18 360	15 924	7	7
Závazky voči klientom	1 664	2 710	259	515
Zaknihované záväzky	394	781	–	–
Obchodné pasíva	–	–	0	3
Druhoradé záväzky	947	1 073	–	–

¹ Zníženie pohľadávok voči podielom vyplýva z rozpustenia spoločného podniku Commerz Finanz GmbH (viď bod (5) Commerz Finanz GmbH).

(19) Poručnícke obchody

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	7	7
Pohľadávky voči klientom	396	415
Ostatný poručnícky majetok	1 701	435
Poručnícky majetok	2 104	857
z toho: poručnícke úvery	403	422
Závazky voči úverovým inštitúciám	8	9
Závazky voči klientom	395	413
Ostatné poručnícke záväzky	1 701	435
Poručnícke záväzky	2 104	857
z toho: poručnícke úvery	403	422

(20) Vývoj investičného majetku

Mil. €	Nehuteľný majetok	Huteľný majetok	Cenné papiere	Účastiny	Podiely na prepojených spoločnostiach ¹
Zostatkové účtovné hodnoty 1.1.2017	1 157	534	18 335	452	7 964
Nadobúdacie / výrobné náklady 1. 1. 2017	2 424	1 824	18 395	493	9 668
Prírastky v obchodnom roku	610	94	3 743	2	308
Úbytky v obchodnom roku	66	147	4 393	1	2 374
Preúčtovania	2	-3	-	-373	-
Zmeny výmenných kurzov	-3	-12	-823	-	41
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.2017	2 967	1 756	16 922	120	7 562
Kumulované odpisy k 1.1.2017	1 267	1 290	60	41	1 704
Odpisy v obchodnom roku	394	95	14	0	148
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	64	138	9	0	25
Preúčtovania	0	0	-	-	-
Zmeny výmenných kurzov	-3	-11	-4	-	27
Kumulované odpisy k 31.12.2017	1 594	1 237	62	40	1 799
Z toho: odpisy	1	-	0	0	1
Zostatkové účtovné hodnoty k 31.12.2017	1 373	520	16 860	80	5 763

Z pozemkov a budov v celkovej účtovnej hodnote 168 mil. Eur (predchádzajúci rok: 179 mil. Eur) spoločnosť na vlastné účely využíva objekty vo výške 158 mil. Eur (predchádzajúci rok: 168 mil. Eur). Prevádzkové vybavenie a zariadenie vo výške 352 mil. Eur (predchádzajúci rok: 355 mil. Eur) je obsiahnuté v huteľnom majetku. Aktivované náklady na vývoj k 31. 12. 2017 súvisiace so

samostatne nadobudnutým nehnuteľným majetkom predstavujú v obchodnom roku 1 099 mil. Eur (predchádzajúci rok: 866 mil. Eur). Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft nevykonáva prieskum v rámci samostatne nadobudnutého nehnuteľného majetku.

(21) Ostatný majetok

Ostatný majetok vo výške 3 790 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 333 mil. Eur) obsahovali pohľadávky voči daňovým úradom z daní z výnosov vo výške 1 168 mil. Eur (predchádzajúci rok: 685 mil. Eur), pohľadávky voči daňovému úradu vo výške 840 mil. Eur (predchádzajúci rok: 692 mil. Eur), úrokové rozlíšenia z neobchodovaných derivátov vo výške 308 mil. Eur

(predchádzajúci rok: 340 mil. Eur), pohľadávky zo zmlúv o odvode zisku vo výške 227 mil. Eur (predchádzajúci rok: 265 mil. Eur) a pohľadávky z kompenzačných úhrad za burzové termínové obchody vo výške 153 mil. Eur (predchádzajúci rok: 154 mil. Eur) ako aj drahé kovy nepatriace do obchodného portfólia vo výške 23 mil. Eur (predchádzajúci rok: 357 mil. Eur).

(22) Druhoradý majetok

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	42 565	55 500
z toho: druhoradé	231	623
Pohľadávky voči klientom	197 210	189 833
z toho: druhoradé	283	681
Dlhopisy a ostatné pevne úročené cenné papiere	31 410	44 346
a) Peniaze peňažného trhu	20	–
z toho: druhoradé	–	–
b) Obligácie a dlhopisy od ostatných vystavovateľov	30 699	43 602
z toho: druhoradé	–	7
c) Vlastné dlhopisy	690	744
z toho: druhoradé	6	6
Akcie a ostatné pevne úročené cenné papiere	109	244
z toho: druhoradé	–	–
Obchodné aktíva ¹	30 820	54 455
z toho: druhoradé	72	96
Celkom	592	1 413

(23) Penzijné obchody

Účtovná hodnota majetku vykazaného v súvahe, ktorý súvisí s penzijnými obchodmi, predstavuje k 31.12.2017 4 322 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 937 mil. Eur).

(24) Objemy v cudzej mene

Celková hodnota majetku v cudzej mene dosiahla k 31. 12. 2017 celkom 101 688 mil. Eur (predchádzajúci rok: 112 099 mil. Eur), k rozhodujúcemu dňu existovali záväzky znejúce na cudziu menu vo výške 54 536 mil. Eur (predchádzajúci rok: 75 771 mil. Eur).

(25) Prevod zábezpek za vlastné záväzky

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Záväzky voči úverovým inštitúciám	44 831	41 576
Záväzky voči klientom	5 670	4 434
Zaknihované záväzky	500	500
Ostatné záväzky	4 331	6 054
Spolu	55 331	52 564

Boli emitované dlhopisy vo výške 600 mil. Eur (predchádzajúci rok: 955 mil. Eur) zabezpečené pohľadávkami, ktoré síce boli právne predané, avšak sú naďalej vo vlastníctve spoločnosti Commerzbank AG.

(26) Ostatné záväzky

Ostatné záväzky vo výške 4 306 mil. Eur (predchádzajúci rok: 4 190 Eur) obsahujú záväzky z filmových fondov vo výške 1 004 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 184 mil. Eur), záväzky zo zábezpek pri termínových obchodoch vo výške 902 mil. Eur (predchádzajúci rok: 667 mil. Eur), úrokové rozlíšenia z neobchodovaných derivátov vo

výške 266 mil. Eur (predchádzajúci rok: 260 mil. Eur) a záväzky voči daňovým úradom vo výške 208 mil. Eur (predchádzajúci rok: 153 mil. Eur) a záväzky zo zmlúv o odvode zisku vo výške 24 mil. Eur (predchádzajúci rok: 601 mil. Eur).

(27) Rezervy

a) Rezervy na dôchodkové zabezpečenie

Rezervy na dôchodkové zabezpečenie sa určujú podľa poistno-matematických zásad a postupu pri zohľadnení súčasnej hodnoty dôchodkových nárokov na základe tabuliek Heubecka 2005 G. Použitý kalkulačný úrok je založený na informáciách zverejnených Nemeckou spolkovou bankou k 31. decembru 2017. Podľa § 253 ods. 6 veta prvá Obchodného zákonníka sú rezervy na dôchodkové zabezpečenie od roku 2016 úročené priemernou úrokovou sadzbou 10 rokov 3,68 % (31.12.2016: 4,01 %) namiesto siedmich rokov vo výške 2,8 % predchádzajúci rok: 3,24 %). Rozdiel k 31. decembru 2017 predstavuje 820 mil. Eur (predchádzajúci rok: 663 mil. Eur) a zvyšuje čiastky, ktorých vyplatenie je zablokované.

Na dynamiku vymeriavacieho základu príspevkov sa používa sadzba 2,50% ročne (predchádzajúci rok: 2,50% ročne); pre dynamiku dôchodkov sa používa úroková sadzba vo výške 1,60 % ročne (predchádzajúci rok: 1,60 % ročne). Na dynamiku vymeriavacej hranice sa používa sadzba 2,00 % ročne

(predchádzajúci rok: 2,00 % ročne). Deficit v dôsledku penzijných záväzkov nevykávaných v súvahe v zmysle článku 28 ods. 2 Zákona o zavedení nemeckého Obchodného zákonníka predstavuje 6 mil. Eur (predchádzajúci rok: 12 mil. Eur)).

Commerzbank Aktiengesellschaft v rámci uplatnenia práva voľby podľa článku 67 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka v pomernej miere vykonala prísun rozdielovej čiastky, ktorá vznikla na základe pozmeneného oceňovania dôchodkov podľa Zákona o modernizácii bilančných predpisov k 1. 1. 2010, takže ku koncu roka zostávala nedostatočne krytá čiastka vo výške 129 mil. Eur (predchádzajúci rok: 175 mil. Eur).

Majetok na krytie penzijných záväzkov sa oceňuje príslušnou časovou hodnotou a vykazuje podľa § 246 ods. 2 veta druhá nemeckého Obchodného zákonníka v zostatkových hodnotách vytvorených rezerv. K 31. decembru 2017 platili pred zaúčtovaním nasledovné hodnoty položiek:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Časová hodnota majetku na krytie	6 657	6 411
Výška plnenia	5 616	5 336

Podľa § 246 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka sa rovnako zmena hodnoty krycieho majetku zaúčtováva na úrokové efekty z nového ocenenia penzijných záväzkov. Pred zaúčtovaním boli úrokové náklady za vytvorené rezervy z dôchodkov, ktorým zodpovedá krycí majetok na zabezpečenie, na úrovni 474 mil. Eur (predchádzajúci rok: 110 mil. Eur). Výnosy z majetku na krytie boli pred zaúčtovaním vo výške 166 mil. Eur (predchádzajúci rok: 657 mil. Eur).

Historické nadobúdacie náklady majetku na krytie záväzkov predstavujú 5 662 mil. Eur (predchádzajúci rok: 5 553 mil. Eur). Majetok je investovaný predovšetkým do špeciálnych fondov, ktoré svoje prostriedky investujú najmä do pevne úročených cenných papierov, akcií a derivátov.

b) Ostatné rezervy

Ostatné rezervy zahŕňajú predovšetkým rezervy na procesné a regresné riziká. Okrem toho sú v rezervách obsiahnuté aj rezervy

na skutočnosti vyplývajúce z personálnej oblasti, vrátane rezerv na reštrukturalizáciu, čiastočné pracovné pomery pred odchodom do dôchodku a predčasné dôchodky. Rezervy na reštrukturalizáciu určené na plánované úpravy personálnych kapacít boli vo výške 808 mil. Euro (predchádzajúci rok: 387 mil. Eur). Majetok na krytie určený na zabezpečenie záväzkov z predčasných dôchodkov vo výške 116 Mil. Euro (predchádzajúci rok: 149 mil. Eur) bol zúčtovaný s vytvorenou čiastkou plnenia vo výške 31 mil. Eur (predchádzajúci rok: 25 mil. Eur). Pred zúčtovaním boli úrokové náklady na vytvorené rezervy na predčasný dôchodok vo výške 2 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 mil. Eur), ktorým zodpovedá majetok na krytie. Náklady na majetok na krytie neboli vykázané, v predchádzajúcom roku boli vo výške 1 mil. Eur. Historické nadobúdacie náklady na majetok na predčasné dôchodky boli vo výške 113 mil. Eur (predchádzajúci rok: 143 mil. Eur).

(28) Druhoradé záväzky

Druhoradé záväzky vo výške 9 126 mil. Eur (predchádzajúci rok: 10 099 mil. Eur) je možné v prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie splatiť až po uspokojení všetkých nie druhoradých veriteľov. Do tohto momentu neplatí povinnosť realizovať splátky alebo nároky na úhradu úrokov.

Záväzky z dlhopisov predstavujú druhoradé záväzky vystavovateľa, ktoré budú uspokojené spolu so všetkými ostatnými druhoradými záväzkami vystavovateľa. Vypovedanie dlhopisov zo

strany ich vlastníka je vylúčené. Pritom platia podmienky pre druhoradé záväzky. Transformácia na kapitál alebo inú formu dlhu nie je zmluvne zakotvená.

V obchodnom roku predstavujú úrokové náklady na druhoradé záväzky 592 mil. Eur (predchádzajúci rok: 598 mil. Eur). Nasledovné prijaté prostriedky presahujú k 31. decembru 2017 10% celkovej výšky tejto položky:

Identifikačné číslo	Mena	Mil. €	Úroková sadzba v %	Splatnosť
DE000CB83CE3	EUR	1 174	6,38	22.3.2019
DE000CB83CF0	EUR	1 326	7,75	16.3.2021
DE000CZ40LD5	EUR	1 031	4,00	23.3.2026

(29) Kapitál spojený s pôžičkovými právami

Podľa podmienok platných pre pôžičkové listy je využívanie nárokov na úroky a splatenie pôžičkových práv úzko spojené s hospodárskym výsledkom banky (a nie s prípadnou výplatom dividend). V prípade platobnej neschopnosti sú pohľadávky z

pôžičkových práv podriadené všetkým nepodriadeným veriteľom, avšak sú prednostné voči akcionárom. Kapitál spojený s pôžičkovými právami obsahuje ku koncu obchodného roka 2017:

Identifikačné číslo	Mena	Mil. €	Úroková sadzba v %	Koniec splatnosti 31.12.
Pôžičkový list na majiteľa WKN A0D4TQ9	EUR	50	4,70	2020
Pôžičkový list na majiteľa WKN A0HGNA3	EUR	30	4,70	2020
Pôžičkový list na meno WKN 901008000A ¹	EUR	10	5,38	2017
Pôžičkový list na meno WKN 901008000B ¹	EUR	10	5,38	2017
Pôžičkový list na meno WKN 901008100 ¹	EUR	5	5,37	2017
Celkom		105		

¹ splatenie dňa 2. júla 2018.

(30) Vlastné imanie

€	31.12.2017	31.12.2016
Vlastné imanie	22 467 453 605,61	22 291 209 085,61
a) Upísané imanie	1 700 742 634,00	1 700 742 634,00
Základné imanie	1 252 357 634,00	1 252 357 634,00
Vklady tichých spoločníkov	448 385 000,00	448 385 000,00
b) Kapitálová rezerva	17 191 685 851,77	17 191 685 851,77
c) Rezervy zo zisku	3 486 902 859,84	2 651 533 912,85
a) Bilančný zisk	88 122 260,00	747 246 686,99

a) Upísané imanie

Základné imanie spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft vo výške 1 252 357 634,00 Eur bolo k 31. decembru 2017 rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií bez nominálnej hodnoty (kalkulačná hodnota akcie 1,00 Eur).

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli tiché vklady spoločnosti HT1 Funding GmbH vo výške 415 885 000 Eur a ostatné tiché vklady vo výške 32 500 000 Eur.

b) Kapitálová rezerva

V kapitálovej rezerve sa vykazujú ážia z vydania akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Okrem toho sa zohľadňujú doplatky z vydania zameniteľných a opčných práv na získanie

podielov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Kapitálová rezerva k 31. decembru 2017 bola nezmenená na úrovni 17 191 685 851,77 Eur.

c) Rezervy zo zisku

€	
Stav k 31.12.2016	2 651 533 912,85
Prísun do iných rezerv zo zisku	835 368 946,99
z toho: prísun z bilančného zisku predchádzajúceho roka	747 246 686,99
Stav k 31.12.2017	3 486 902 859,84

Rezervy zo zisku spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft pozostávajú z iných rezerv zo zisku.

Akcionárom bola na riadnom Valnom zhromaždení dňa 8. mája 2018 predložený návrh na odvedenie bilančného zisku z roku 2017 do rezervy zo zisku.

(31) Povolené imanie

Rok prijatia uznesenia €	Pôvodný povolený kapitál mil. €	Zostávajúci povolený kapitál €	Obmedzená platnosť do	Podľa stanov
2015	569 253 470	569 253 470	29.4.2020	§ 4 ods. 3
Stav k 31.12.2016	569 253 470	569 253 470		
Stav k 31.12.2017	569 253 470	569 253 470		

Podmienky pre zvýšenie imania z povoleného kapitálu vyplývajú pre jednotlivé druhy kapitálov k 31. decembru 2016 zo Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft v znení k 24. máju 2016.

Predstavenstvo je oprávnené navýšiť základné imanie spoločnosti do 29. apríla 2020 so súhlasom Dozornej rady vydaním nových kusových akcií oproti hotovostným alebo vecným vkladom, a to jednorazovo alebo opakovane, najviac o 569 253 470,00 Eur (povolený kapitál 2015 podľa § 4 ods. 3 Stanov). Pritom musí byť

akcionárom udelené právo na odber; zákonné právo na odber môže byť udelené aj tak, že nové akcie prevezme úverová inštitúcia alebo konzorcium úverových inštitúcií alebo rovnocenné inštitúcie podľa § 186 ods. 5 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach, so záväzkom, že ich ponúknú na odber akcionárom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Predstavenstvo je však oprávnené vylúčiť právo na odber so súhlasom Dozornej rady v nasledovných prípadoch:

- s cieľom vyňať maximálne čiastky z práva na odber;
- v rozsahu, v akom je to potrebné, udeliť majiteľom zameniteľných alebo opčných práv, ktoré vydala alebo vydá spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach), aké by im prislúchalo po využití práva na zámenu alebo opciu alebo po splnení príslušnej povinnosti na zámenu alebo opciu;
- s cieľom vydať zamestnanecké akcie zamestnancom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a priamych alebo nepriamych väčšinových účastinných spoločností Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach);
- s cieľom zvýšiť základné imanie oproti vecným vkladom;
- pri zvyšovaní imania formou hotovostných vkladov, ak emisná cena nových akcií v čase stanovenia nie je podstatne nižšia než burzová cena za akcie spoločnosti s rovnakou štruktúrou. Akcie vydané pri vylúčení práva na odber podľa § 203 ods. 1, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach a na základe tohto obmedzenia nesmú presiahnuť celkovo 10% základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného obmedzenia. Maximálna hranica 10% základného imania sa znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie vlastné akcie spoločnosti, ktoré budú predané počas platnosti povoleného kapitálu 2015 pri vylúčení práva akcionárov na odber podľa § 71 ods. 1 bod 8 veta 5, § 186 ods.

3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach. Maximálna hranica sa ďalej znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie akcie, ktoré budú vydané za účelom uplatnenia opčných a zameniteľných dlhopisov s právom na opciu a zámenu alebo s povinnosťou na využitie opcie alebo zámeny, ak budú tieto dlhopisy vydané počas platnosti povoleného kapitálu 2015 pri vylúčení práva na odber pri uplatnení § 186 ods. 3 veta 4 Zákona o akciových spoločnostiach.

Pomerná čiastka základného imania pripadajúca na akcie, ktoré sa pri vylúčení odberového práva akcionárov vydávajú oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie celkom prekročiť 20 % základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Na túto čiastku musia byť započítané akcie, ktoré boli vydané alebo predané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva, alebo na ktoré sa vzťahujú finančné nástroje s právami alebo povinnosťami na zmenu alebo opcie, ktoré boli vydané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva akcionárov. Ak budú akcie pri vylúčení odberového práva akcionárov vydané členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie na ne pripadajúca pomerná čiastka zo základného imania okrem toho presiahnuť 5 % základného imania existujúceho v momente konania Valného zhromaždenia. Na túto čiastku musia byť započítané akcie, ktoré boli vydané alebo predané počas platnosti oprávnenia alebo iného oprávnenia pri vylúčení odberového práva členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo jej koncernových spoločností v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach.

Predstavenstvo je oprávnené definovať ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho realizácie.

€	Zostávajúci povolený kapitál 31.12.2016	Prísun v obchodnom roku	Spotreba v obchodnom roku	Úbytok v obchodnom roku	Zostávajúci povolený kapitál 31.12.2017
Celkom	569 253 470	–	–	–	569 253 470

(32) Podmienečné imanie

€	Podmienečný kapitál 31.12.2016	Prísun v obchodnom roku	Spotreba v obchodnom roku	Úbytok v obchodnom roku	Podmienečný kapitál 31.12.2017	z toho:	
						obsadené podmienečné imanie	ešte k dispozícii
Celkom	569 253 470	–	–	–	569 253 470	–	569 253 470

Základné imanie spoločnosti bolo na základe uznesenia Valného zhromaždenia z 30. apríla 2015 podmienečne zvýšené o najviac 569 253 470,00 Eur, rozdelené na najviac 569 253 470 kusových akcií znejúcich na majiteľa (podmienečné imanie 2015 podľa § 4 ods. 4 Stanov). Podmienečné zvýšenie imania bude vykonané len v rozsahu, v akom vlastníci príp. veritelia zameniteľných dlhopisov alebo opčných listov z opčných dlhopisov, ktoré vydala Commerzbank Aktiengesellschaft alebo spoločnosti priamo alebo nepriamo sa podieľajúce na spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach) na základe uznesenia Valného zhromaždenia o oprávnení zo dňa 30. apríla 2015 (oprávnenie na rok 2015) do 29. apríla 2020, uplatnia svoje práva na zámenu alebo opčné práva alebo splnia svoje príslušné

povinnosti na výmenu alebo opciu a nezvolia iné formy plnenia. Vydávanie nových akcií bude realizované za ceny za opcie a zámenu, ktoré boli stanovené na základe oprávnenia na rok 2015. Nové akcie sa podieľajú na zisku od začiatku obchodného roka, v ktorom vzniknú po uplatnení práv na zámenu alebo opcie príp. splnení príslušných povinností spojených so zamenou alebo opciami; ak je to právne prípustné, môže predstavenstvo so súhlasom Dozornej rady stanoviť účasť nových akcií na zisku inak ako je uvedené v § 60 ods. 2 Zákona o akciových spoločnostiach, na základe čoho by sa akcie podieľali na zisku aj za uplynulý obchodný rok.

Predstavenstvo je oprávnené definovať ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho realizácie.

(33) Čiastky, ktorých vyplatenie je zablokované

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Aktivovaný nadobudnutý nehnuteľný investičný majetok	1 099	866
Rozdiel medzi aktiváciou majetku na krytie a príslušnou časovou hodnotou	1 004	864
Rozdiel medzi priemernou úrokovou sadzbou 10 a 7 rokov na úročenie rezerv na dôchodkové zabezpečenie ¹	820	663
Zablokovaná čiastka	2 923	2 393

¹ podľa § 268 ods. 8 Obchodného zákonníka

² podľa § 253 ods. 6 Obchodného zákonníka

(34) Významné podiely spojené s hlasovacími právami

Banke boli k 31. 12. 2017 doručené nasledovné oznámenia:

Oznamovateľ	Miesto	Celkom ¹ %	Hlásenie zo dňa
Spolková republika Nemecko	Berlín	15,60	4.6.2013
BlackRock Inc.	Wilmington, Delaware, USA	5,09	4.1.2018
Cerberus Capital Management, L.P.	New York, USA	5,01	25.7.2017

¹ priame a nepriame podiely spojené s hlasovacími právami.

(35) Vlastné akcie

Valné zhromaždenie poverilo spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft dňa 30. apríla 2015 podľa § 71 ods. 1 bod 7 Zákona o akciových spoločnostiach za účelom obchodovania s cennými papiermi na kúpu a predaj vlastných akcií. Toto oprávnenie platí do 29. apríla 2020. Počet akcií, ktoré majú byť za týmto účelom nadobudnuté, nesmie na konci dňa presiahnuť 5% základného imania spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Spoločne s vlastnými akciami nadobudnutými z iných dôvodov, ktoré spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vlastní alebo ktoré jej prislúchajú podľa § 71d nasl. Zákona o akciových spoločnostiach, nesmie počet akcií nadobudnutých na základe tohto poverenia v žiadnom momente presiahnuť 10% základného imania spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Najnižšia cena, za ktorú je možné nadobudnúť vlastnú akciu, nesmie tri burzové dni pred dňom kúpy byť nižšia o viac ako 10% než stredná hodnota akciových kurzov (konečné akciové ceny akcie

Commerzbank pri obchodovaní XETRA príp. v porovnateľnom nástupníckom systéme na Burze cenných papierov vo Frankfurt nad Mohanom). Najvyššia cena, za ktorú je možné kúpiť vlastnú akciu, nesmie túto hodnotu presiahnuť o viac ako 10% (bez vedľajších nadobúdacích nákladov).

V sledovanom roku spoločnosť nekúpila vlastné akcie a k rozhodujúcemu dňu neboli v majetku spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft žiadne vlastné akcie. Klienti založili 3 024 763 kusov akcií (predchádzajúci rok: 4 550 953 kusov).

Banka sa voči Fondu na stabilizáciu finančného trhu, ktorý zastupuje Úrad pre stabilizáciu finančného trhu, zaviazala, že sama ani cez prepojené spoločnosti neodkúpi akcie ani ostatné súčasti vlastných prostriedkov banky určených na ručenie (s výnimkou § 71 ods. 1 bod 2, 4 (nákupná komisia), bod 7 alebo 8 Zákona o akciových spoločnostiach).

Ostatné vysvetlivky

(36) Mimosúvahové transakcie

a) Eventuálne záväzky

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Eventuálne záväzky z odovzdaných vyúčtovaných zmienek	1	2
Záväzky zo záruk a zmlúv o ručení ¹	34 273	33 442
Záruky za úvery	26 833	25 780
Ostatné záruky	5 061	4 989
Akreditívy	2 379	2 673
Spolu	34 274	33 444

¹ vid' aj bod 36 d) prehlásení materskej spoločnosti.

Záväzky zo záruk a zmlúv o ručení predstavujú v podstate bankový obchod s klientmi, z ktorého sa dosahujú výnosy z provízií. Riziko pre spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft spočíva vo využití zmluvných záväzkov na základe zhoršenia bonity dlžníka. Riziká súvisiace s bonitou sú v súvahe zohľadnené vo forme rezerv. Vyhodnotenie rizika súvisiaceho s využitím eventuálnych záväzkov

bude vykonané na základe parametrov riadenia úverového rizika, ktoré sa využívajú v súlade so Smernicou o kapitálovej primeranosti úverových inštitúcií. Tieto zodpovedajú Nariadeniu EÚ č. 575/2013 o presadení bankových úprav Bazilej 3 na európskej úrovni.

b) Ostatné záväzky

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Neodvolateľné úverové prísluby	75 096	75 554
Účtovné úvery poskytnuté klientom	72 626	72 917
Účtovné úvery poskytnuté úverovým inštitúciám	1 201	1 235
Záruky / avalové úvery / akreditívy	1 269	1 402

Neodvolateľné úverové prísluby tvoria súčasť úverového obchodu spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a nie sú vykazované v súvahe. Riziká môžu vyplývať zo zhoršenia bonity klienta, pre ktoré bola vytvorená príslušná rezerva v súvahe.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft prostredníctvom účelových spoločností potvrdzuje listinami vlastné pohľadávky ako aj pohľadávky klientov. Tieto transakcie slúžia okrem iného na

obstaranie likvidity alebo rozšírenie možností refinancovania pre klientov alebo Commerzbank Aktiengesellschaft.

Likvidita / záložné línie poskytnuté týmto účelovým spoločnostiam sú takisto vykázané v rámci neodvolateľných úverových príslubov. Likvidita / záložné línie môžu byť využité, ak dôjde k zvýšeniu rizík vyplývajúcich z príslušných finančných nástrojov a ak cenné papiere nebudú umiestnené podľa plánu na finančnom trhu.

c) Výpožičky cenných papierov

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft realizuje obchody súvisiace s výpožičkami cenných papierov s cieľom zabezpečiť dodáciu schopnosť obchodu s cenným papierom ako aj vypožičkať existujúce obchodovateľné položky za poplatok. Pritom sa cenné papiere, ktoré si zapožičala naša spoločnosť nevykazujú v súvahe, avšak tie cenné papiere, ktoré sme zapožičali iným subjektom, budú na základe ich konečného užívania naďalej vykazované v súvahe. Riziká vyplývajúce z týchto obchodov spočívajú vo

vyrovnaní týchto obchodov. Pritom je možné definovať rozdiel medzi príslušnou časovou hodnotou cenných papierov a získaných príp. poskytnutých zábezpek. Výhody pre spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vyplývajú z dodatočných výnosov zo zapožičaných cenných papierov. Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy naša spoločnosť zapožičala cenné papiere s časovou hodnotou 5 591 mil. Eur (predchádzajúci rok: 11 279 mil. Eur), pričom časová hodnota cenných papierov, ktoré sme si

zapožičali, predstavovala 23 173 mil. Eur (predchádzajúci rok: 32 690 mil. Eur). V rámci týchto obchodov existovali záruky za zapožičané cenné papiere vo výške 5 506 mil. Eur (predchádzajúci

rok: 12 198 mil. Eur) a za vypožičané papiere vo výške 18 982 mil. Eur (predchádzajúci rok: 27 033 mil. Eur).

d) Ostatné finančné záväzky

V rámci zmlúv o operačnom lízingu, v ktorých vystupuje spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft ako lízingový nájomca, konečným vlastníkom ostáva prenajímateľ, takže predmet lízingu nie je vykazovaný v súvahe spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Záväzky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft z operatívneho lízingu sa vzťahujú najmä na budovy a prevádzkové zariadenie. Existujúce záväzky z nájomných a lízingových zmlúv predstavujú k 31. decembru 2017 pre nasledujúce roky celkovo 2 794 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 309 mil. Eur); z toho voči prepojeným spoločnostiam 112 mil. Eur (predchádzajúci rok: 229 mil. Eur).

Záväzky na vklady za akcie, podiely na spoločnostiach s ručením obmedzeným a ostatné podiely predstavujú k rozhodujúcemu dňu 32 mil. Eur (predchádzajúci rok: 38 mil. Eur).

Podľa § 5 ods. 10 Štatútu fondu pre zabezpečenie vkladov sme sa zaviazali, že Spolkové združenie nemeckých bánk (Bundesverband deutscher Banken e.V.) oslobodíme od prípadných strát, ktoré vzniknú v dôsledku opatrení vykonávaných v prospech úverových inštitúcií nachádzajúcich sa v našom väčšinovom vlastníctve.

V ostatných finančných záväzkoch je zahrnutý aj neodvolateľný platobný záväzok, ktorý poskytol Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu po schválení žiadosti banky o poskytnutie zabezpečenia za účelom čiastočnej úhrady bankového poplatku.

Pre záväzky na termínových burzách a klíringových miestach boli ako zábezpeka uložené cenné papiere s účtovnou hodnotou 7 830 mil. Euro (predchádzajúci rok: 8 871 mil. Eur).

Pre možné záväzky z daňových rizík súvisiacich s obchodmi Cum-Cum banka preventívne vytvorila ku koncu roka 2017 rezervu vo výške 12 mil. Eur, ktorá sa vzťahuje na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov. S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady v dvojcifrenej miliónovej výške, vrátane doplatku úrokov.

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft sa voči poľskému dohľadu (Polish Financial Supervision Authority) zaviazala, že svoje prepojené spoločnosti mBank S.A., Varšava, a mBank Hipoteczny S.A., Varšava, vybaví likviditou a kapitálom, aby tieto mohli kedykoľvek splniť svoje finančné záväzky.

S ohľadom na dcérske spoločnosti, ktoré sú uvedené nižšie a ktoré sú zapojené do koncernovej závierky, spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft, bez ohľadu na politické riziká, zabezpečí, aby tieto spoločnosti plnili svoje zmluvné záväzky (prehlásenie materskej spoločnosti).

Názov	Sídlo
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva
Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo	São Paulo
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerz Markets LLC	New York
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn

(37) Termínové obchody

V spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft sú termínové obchody k 31. decembru 2017 rozdelené nasledovne:

Mil. €	Nominálne hodnoty	Aktuálna hodnota	
		pozitívna	negatívna
Termínové obchody závislé od cudzích mien			
Produkty OTC	602 768	9 839	9 485
Devízové hotovostné a termínové obchody	338 918	937	1 228
Úrokové menové swapy	232 808	8 006	7 610
Devízové opcie - nákupy	13 291	896	–
Devízové opcie – predaje	16 773	–	647
Ostatné devízové kontrakty	978	–	–
Produkty obchodované na burze	352	–	–
Devízové futuritné kontrakty	278	–	–
Devízové opcie	74	–	–
Celkom	603 120	9 839	9 485
z toho: obchodné portfólio	597 827	9 691	9 133
Termínové obchody závislé od úrokov			
Produkty OTC	3 086 999	87 309	85 522
Forward Rate Agreements	330 400	40	42
Úrokové swapy	2 482 405	84 108	82 218
Úrokové opcie - nákupy	30 185	3 160	–
Úrokové opcie – predaje	30 846	–	3 233
Ostatné úrokové kontrakty	213 163	1	29
Produkty obchodované na burze	144 092	1	1
Úrokové futuritné kontrakty	123 589	1	1
Úrokové opcie	20 503	–	–
Celkom	3 231 091	87 310	85 523
z toho: obchodné portfólio	3 210 977	85 454	83 710
Ostatné termínové obchody			
Produkty OTC	108 958	2 699	3 612
Štruktúrované akciové / indexové produkty	51 789	322	37
Akciové opcie - nákupy	6 276	1 287	–
Akciové opcie – predaje	6 895	–	1 874
Úverové deriváty	37 897	720	1 102
Obchody s drahými kovmi	5 849	370	599
Ostatné obchody	252	–	–
Produkty obchodované na burze	79 049	1 426	1 810
Akciové futuritné kontrakty	11 265	19	36
Akciové opcie	60 503	1 326	1 753
Ostatné futuritné kontrakty	4 437	1	1
Ostatné opcie	2 844	80	20
Celkom	188 007	4 125	5 422
z toho: obchodné portfólio	174 185	3 608	5 025
Všetky prebiehajúce termínové obchody spolu			
Produkty OTC	3 798 725	99 847	98 619
Produkty obchodované na burze	223 493	1 427	1 811
Celkom		101 274	100 430
Netto hodnota		15 075	13 293
z toho: obchodné portfólio		12 555	10 731

Celkový efekt saldovania k 31.12.2017 bol na úrovni 95 850 mil. Eur (predchádzajúci rok: 108 151 mil. Eur). Na strane aktív sa to dotýkalo pozitívnych trhových hodnôt vo výške 86 199 mil. Eur (predchádzajúci rok: 96 163 mil. Eur), pohľadávok voči úverovým inštitúciám vo výške 7 108 mil. Eur (predchádzajúci rok: 9 725 mil. Eur) a ostatného majetku vo výške 2 544 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 264 mil. Eur). Na strane pasív boli saldované negatívne

trhové hodnoty vo výške 87 137 mil. Eur (predchádzajúci rok: 101 067 mil. Eur), záväzky voči úverovým inštitúciám vo výške 4 932 mil. Eur (predchádzajúci rok: 4 141 mil. Eur) a ostatné záväzky vo výške 3 781 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 943 mil. Eur). S ohľadom na derivatívne finančné nástroje, ktoré nepatria do obchodného portfólia, bola vytvorená rezerva na hroziace straty vo výške 687 mil. Eur (predchádzajúci rok: 661 mil. Eur).

(38) Zamestnanci

Počty zamestnancov zamestnaných na plný pracovný úväzok zahŕňajú aj zamestnancov zamestnaných na čiastočný pracovný úväzok spolu s uvedením skutočne odpracovanej pracovnej doby.

	2017			2016		
	Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy
Zamestnanci	33 306	16 573	16 733	34 778	17 386	17 392
v Nemecku	30 332	14 741	15 591	31 527	15 354	16 173
mimo Nemecka	2 974	1 832	1 142	3 251	2 032	1 219

(39) Príjmy a úvery členov orgánov

Podrobný popis zásad systému odmeňovania členov predstavenstva ako aj členov dozornej rady sa nachádza v správe o odmeňovaní (strana 6 nasl.).

Založenie úverov pre členov predstavenstva a dozornej rady je zabezpečené za trhové podmienky, ak je to nevyhnutné, aj hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami. Dňa 31. decembra 2017 boli pohľadávky voči členom predstavenstva vo výške 3 129 tis. Eur (predchádzajúci rok: 5 001 tis. Eur) ako aj voči členom

dozornej rady vo výške 3 560 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 713 tis. Eur). V obchodnom roku splatili členovia predstavenstva úvery vo výške 153 tis. Eur a členovia dozornej rady vo výške 254 tis. Eur.

Bez zohľadnenia zmeny časovej hodnoty penzijných nárokov členov predstavenstva, ktorá zohľadnená vo výpočte penzijných záväzkov a je očistená od úrokov, predstavujú celkové odmeny členov predstavenstva a dozornej rady podľa § 285 ods. 9 Obchodného zákonníka:

Tis. €	31.12.2017	31.12.2016
predstavenstvo ¹	8 677	8 637
dozorná rada	2 936	2 945
celkom	11 613	11 582

¹ predchádzajúci rok pozmenený, viď správa o odmeňovaní strana 16.

Pre členov predstavenstva a bývalých členov predstavenstva alebo ich pozostalých poskytuje banka starobné zabezpečenie, pričom majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V.

Aktuálna hodnota dôchodkových nárokov pre aktívnych členov predstavenstva bola k 31.12.2017 na úrovni 15 976 tis. Eur (predchádzajúci rok: 19 483 tis. Eur).

Príjmy bývalých členov predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft a ich pozostalých boli na úrovni 10 043 tis. Eur

(predchádzajúci rok: 8 847 tis. Eur). Penzijné záväzky za túto skupinu osôb boli na úrovni 83 617 tis. Eur (predchádzajúci rok: 78 350 tis. Eur). Príjmy bývalých členov predstavenstva zo zlúčených spoločností a ich pozostalých boli na úrovni 11 633 tis. Eur (predchádzajúci rok: 12 404 tis. Eur). Penzijné záväzky za túto skupinu osôb boli na úrovni 137 781 tis. Eur (predchádzajúci rok: 138 723 tis. Eur). S ohľadom na všetky uvedené penzijné záväzky vytvorila spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft rezervy.

(40) Kódex Corporate Governance

Naša spoločnosť odovzdala prehlásenie k Nemeckému kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach. toto prehlásenie tvorí súčasť prehlásenia o riadení

spoločnosti uvedeného v správe o stave spoločnosti a je zverejnené aj na internete (www.commerzbank.de).

(41) Investičné fondy

Podiely na fondoch, ktoré musia byť oznamované, sú v plnom rozsahu súčasťou obchodného portfólia a sú oceňované príslušnou časovou hodnotou. Príslušná časová hodnota zodpovedá účtovnej hodnote. V jednotlivých prípadoch môžu platiť obmedzenia v možnosti denného odkupovania. S ohľadom na podiely na fondoch, ktoré musia byť oznamované, boli v sledovanom roku vykonané

výplaty vo výške 1 mil. Eur (predchádzajúci rok: - Eur), a zo zmiešaných fondov vo výške 1 mil. Eur (predchádzajúci rok: - Eur). V nasledovnej tabuľke sú uvedené hodnoty investičných fondov podľa kategórií k 31. decembru 2017, na ktorých sa Commerzbank Aktiengesellschaft podieľa viac ako 10%:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Indexové fondy	246	540
Zmiešané fondy	128	589
Penzijné fondy	191	437
Akciové fondy	24	27
Celkom	589	1 593

(42) Hypotekárne záložné listy

Commerzbank Aktiengesellschaft zverejňuje každý štvrtrok podľa § 28 Zákona o záložných listoch údaje o hypotekárnych záložných listoch, verejných záložných listoch a lodných záložných listoch na svojej internetovej stránke.

Mil. €	31.12.2017			31.12.2016		
	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹
Hypotekárne záložné listy						
Závazky určené na krytie	15 423,3	16 412,6	15 687,5	14 775,8	16 181,5	13 593,9
z toho: obeh záložných listov	15 423,3	16 412,6	15 687,5	14 775,8	16 181,5	13 593,9
z toho: deriváty	–	–	–	–	–	–
Hodnoty krytia	21 835,2	23 915,3	22 745,9	18 752,6	21 074,5	16 247,8
z toho: krycie pôžičky	21 125,7	23 145,8	21 990,0	18 232,6	20 551,1	15 729,8
z toho: hodnoty krytia § 19 ods. 1 bod 1, 2, 3 Zákona o záložných listoch	709,5	769,5	755,9	520,0	523,4	518,0
z toho: deriváty	–	–	–	–	–	–
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			7 058,4			2 653,9
Strata z menových stresových testov			–			–
Prekrytie	6 411,9	7 502,7	7 058,4	3 976,7	4 893,0	2 653,9

¹ aktuálna hodnota rizika, vrátane menových stresových testov.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Hypotekárne záložné listy v obeh, so zostatkovou dobou splatnosti		
do šiestich mesiacov	1 067,1	404,3
od šiestich do dvanástich mesiacov	104,3	730,6
od dvanástich do osemnástich mesiacov	973,9	1 066,0
od 18 mesiacov do dvoch rokov	2 501,4	76,0
od dvoch do troch rokov	1 287,9	3 435,8
od troch do štyroch rokov	793,7	1 237,4
od štyroch do piatich rokov	1 357,0	721,7
od piatich do desiatich rokov	7 056,0	6 702,0
viac ako desať rokov	282,0	402,0
Celkom	15 423,3	14 775,8
Hodnoty krytia hypotekárnych záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	830,5	690,8
od šiestich do dvanástich mesiacov	902,0	712,6
od dvanástich do osemnástich mesiacov	1 036,2	739,8
od 18 mesiacov do dvoch rokov	759,7	716,6
od dvoch do troch rokov	1 968,2	1 536,4
od troch do štyroch rokov	1 884,0	1 922,8
od štyroch do piatich rokov	2 262,4	1 660,6
od piatich do desiatich rokov	11 295,4	10 049,5
viac ako desať rokov	896,8	723,4
Celkom	21 835,2	18 752,6

Ďalšie hodnoty krytia Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Kompenzačné pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	–	–
Celkom	–	–
Pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	–	–
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	–	–
Celkom	–	–
Pohľadávky podľa § 19 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	545,0	520,0
Belgicko	164,5	–
Celkom	709,5	520,0
Celkom	709,5	520,0

Objemy Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
do 0,3 mil. €	17 157,4	15 207,6
od 0,3 mil. € do 1 mil. €	3 125,5	2 291,1
od 1 mil. € do 10 mil. €	706,2	610,7
viac ako 10 mil. €	136,7	123,1
Celkom	21 125,7	18 232,6

Hypotekárne úvery podľa typu objektu a účelu užívania Mil. €	31.12.2017		31.12.2016	
	firemný účel	bytový účel	firemný účel	bytový účel
Nemecko				
Byty vo vlastníctve	–	5 306,0	–	4 355,1
Domy pre jednu a viac rodín	–	12 925,1	–	11 278,5
Domy pre viac rodín	–	2 659,9	–	2 321,7
Administratívne budovy	49,1	–	51,5	–
Obchodné budovy	141,7	–	193,0	–
Priemyselné budovy	0,3	–	0,9	–
Ostatné firemné budovy	43,6	–	31,7	–
Nedokončené novostavby a novostavby, ktoré ešte neprinášajú výnos	–	0,0	–	0,1
Staveniská	–	0,0	0,0	0,0
Celkom	234,6	20 891,1	277,1	17 955,5

Cudzie meny mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Čistá aktuálna hodnota	–	–
Úroková štruktúra %	31.12.2017	31.12.2016
podiel pevne úročených hodnôt	99,7	97,2
podiel pevne úročených záložných listov	99,2	98,3
Prekročenia hraníc mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 13 ods. 1 Zákona o záložných listoch	–	–
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 19 ods. 1 Zákona o záložných listoch	–	–
Ďalšie štrukturálne údaje	31.12.2017	31.12.2016
Objemovo vážený priemerný vek pohľadávok v rokoch	5,0	5,3
Priemerne vážené dobiehajúce výpožičky v %	52,6	52,4
Neuhradené plnenia Nemecko mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celková výška neuhradených plnení (omeškanie najmenej 90 dní)	–	–
Celková výška neuhradených úrokov	–	–
Celková výška týchto pohľadávok, ak objem neuhradených čiastok predstavuje najmenej 5% pohľadávky	–	–

Exekúcie

V roku 2017 neboli realizované žiadne exekúcie a ani sa neočakávajú žiadne podobné konania.

Prevzatie pozemkov

Spoločnosť v roku 2017 neprevzala žiadne pozemky za účelom zabránenia strát.

(43) Verejné záložné listy

Mil. €	31.12.2017			31.12.2016		
	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika ¹
Krytie – verejné záložné listy						
Závazky určené na krytie	9 816,9	12 400,4	13 235,1	11 080,4	14 217,4	14 056,5
z toho: obeh záložných listov	9 816,9	12 400,4	13 235,1	11 080,4	14 217,4	14 056,5
z toho: deriváty	–	–	–	–	–	–
Hodnoty krytia	10 993,7	13 640,1	14 357,2	12 799,2	15 842,1	15 487,3
z toho: krycie úvery	180,9	184,2	183,6	723,6	754,3	746,1
z toho: hodnoty krytia § 20 ods. 1 Zákona o záložných listoch	10 903,8	13 524,0	14 232,8	12 451,7	15 480,1	15 125,3
z toho: hodnoty krytia § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	89,9	116,1	124,4	347,5	362,0	362,0
z toho: deriváty	–	–	–	–	–	–
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			1 288,7			1 624,7
Strata z menových stresových testov			– 166,6			– 193,9
Prekrytie	1 176,8	1 239,7	1 122,1	1 718,7	1 624,7	1 430,8

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Verejné záložné listy so zostatkovou dobou platnosti		
do šiestich mesiacov	623,4	486,8
od šiestich do dvanástich mesiacov	402,2	720,7
od dvanástich do osemnástich mesiacov	957,6	640,2
od 18 mesiacov do dvoch rokov	1 003,9	422,2
od dvoch do troch rokov	859,7	1 998,3
od troch do štyroch rokov	296,0	1 005,7
od štyroch do piatich rokov	370,5	336,8
od piatich do desiatich rokov	2 394,8	2 582,3
viac ako desať rokov	2 908,8	2 887,6
Celkom	9 816,9	11 080,4
Hodnoty krytia verejných záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	867,2	817,9
od šiestich do dvanástich mesiacov	812,7	1 076,4
od dvanástich do osemnástich mesiacov	175,6	819,9
od 18 mesiacov do dvoch rokov	472,9	707,7
od dvoch do troch rokov	839,1	652,9
od troch do štyroch rokov	307,9	983,8
od štyroch do piatich rokov	613,3	362,2
od piatich do desiatich rokov	2 275,3	2 473,6
viac ako desať rokov	4 629,9	4 904,7
Celkom	10 993,7	12 799,2

Ďalšie hodnoty krytia Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Kompenzačné pohľadávky podľa § 20 ods. 2 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	-	-
Celkom	-	-
Kompenzačné pohľadávky podľa § 20 ods. 2 bod 1 Zákona o záložných listoch		
Nemecko	89,9	247,5
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Holandsko	-	100,0
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	-	-
Celkom	89,9	347,5
Celkom	89,9	347,5
Objemy Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
do 10 mil. €	133,5	119,0
od 10 mil. € do 100 mil. €	1 865,2	2 256,5
viac ako 100 mil. €	8 905,1	10 076,2
Celkom	10 903,8	12 451,7
Cudzie meny Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Čistá aktuálna hodnota v kanadských dolároch	-	40,3
Čistá aktuálna hodnota vo švajčiarskych frankoch	852,7	664,1
Čistá aktuálna hodnota v britských librách	514,1	566,5
Čistá aktuálna hodnota v US dolároch	453,6	384,4
Úroková štruktúra %	31.12.2017	31.12.2016
podiel pevne úročených hodnôt	75,9	68,1
podiel pevne úročených záložných listov	84,1	84,1
Prekročenia mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	-	-
Neuhradené plnenia mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celková výška neuhradených plnení (omeškanie najmenej 90 dní)	-	-
Celková výška týchto pohľadávok, ak objem neuhradených čiastok predstavuje najmenej 5% pohľadávky	-	-

Sídlo dlžníkov príp. ručiteľov Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celkom	10 903,8	12 451,7
Z toho dlžník:		
Krajiny	1 810,8	1 708,3
Nemecko	204,5	306,8
Veľká Británia/Severné Írsko/Britské kanálne ostrovy/ Ostrov Man	261,6	347,5
Island	91,7	97,4
Taliano	44,2	43,0
Kanada	14,3	16,3
Rakúsko	632,9	622,3
Portugalsko	475,0	275,0
Česká republika	86,5	–
Regionálne územné celky	6 059,6	5 820,7
Nemecko	4 227,4	4 087,0
Francúzsko, vrátane Monaka	47,2	52,9
Taliano	495,1	520,1
Japonsko	42,0	42,0
Kanada	59,5	67,7
Švajčiarsko	60,0	–
Španielsko	897,3	754,3
Nemecko	231,1	296,7
Miestne územné celky	1 217,6	1 355,8
Belgicko	30,0	–
Nemecko	80,7	83,1
Estónsko	5,5	6,9
Fínsko	84,6	89,6
Francúzsko, vrátane Monaka	23,3	26,2
Veľká Británia/Severné Írsko/Britské kanálne ostrovy/ Ostrov Man	7,3	7,6
Island	22,2	26,9
Taliano	477,4	478,3
Kanada	–	38,8
Švajčiarsko	98,1	126,6
USA	388,3	471,9
Ostatní dlžníci so sídlom v	730,2	1 837,8
Nemecko	274,9	458,3
Francúzsko, vrátane Monaka	367,4	380,8
Rakúsko	–	812,0
Švajčiarsko	50,0	100,0
Nadnárodné organizácie ¹	2,0	5,9
USA	35,9	80,9
Celkom	9 818,2	10 722,5
Z toho zabezpečenie poskytli		
Krajiny	206,5	749,1
Nemecko	206,5	749,1
Z toho: pohľadávky voči poisťovateľom exportu	180,9	723,6
Regionálne územné celky	145,3	124,0
Nemecko	–	–
Belgicko	145,3	124,0
Miestne územné celky	–	–
Nemecko	–	–
Ostatní dlžníci	733,8	856,0
Nemecko	733,8	856,0
Celkom	1 085,6	1 729,1
Ďalšie hodnoty krytia podľa § 20 ods. 2 Zákona o záložných listoch	89,9	347,5
Celkom	10 993,7	12 799,2

¹ hodnoty krytia oproti európskym inštitúciám

(44) Lodné záložné listy

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vrátila s účinnosťou od 31. mája 2017 povolenie na prevádzkovanie obchodov s lodnými záložnými listami. Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami povolil výnimku z obmedzenia pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017 predpísaného podľa § 26 ods. 1 bod Zákona o záložných listoch. Vydané lodné záložné listy sú v plnom rozsahu

zabezpečené ďalšími hodnotami krytia, ktoré spĺňajú predpoklady na krytie verejných záložných listov a – ak presahujú obmedzenie podľa zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia – aj dodatočné kritériá bonity stanovené Spolkovým úradom pre dohľad nad finančnými službami.

Mil. €	31.12.2017			31.12.2016		
	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika	Nominálna hodnota	Aktuálna hodnota	Aktuálna hodnota rizika
Krytie – lodné záložné listy						
Závazky určené na krytie	460,9	536,2	555,9	1 135,4	1 290,9	1 281,2
z toho: obeh záložných listov	460,9	536,2	555,9	1 095,3	1 243,5	1 233,4
z toho: deriváty	–	–	–	40,2	47,4	47,8
Hodnoty krytia	573,7	587,8	599,2	1 687,8	1 767,5	1 767,2
z toho: krycie úvery	–	–	–	1 407,8	1 475,7	1 478,9
z toho: hodnoty krytia § 26 ods. 2, 3, 4 Zákona o záložných listoch	573,7	587,8	599,2	280,0	291,8	288,3
z toho: deriváty ¹	–	–	–	–	–	–
Aktuálna hodnota rizika podľa úrokových stresových testov			43,3			486,0
Strata z menových stresových testov			–			– 168,8
Prekrytie	112,8	51,6	43,3	552,3	476,6	317,2

¹ výhradne na zabezpečenie menových rizík.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
	Lodné záložné listy v obehu, so zostatkovou dobou platnosti	
do šiestich mesiacov	18,0	260,0
od šiestich do dvanástich mesiacov	–	140,0
od dvanástich do osemnástich mesiacov	45,0	18,0
od 18 mesiacov do dvoch rokov	35,0	30,0
od dvoch do troch rokov	137,0	121,2
od troch do štyroch rokov	71,5	187,5
od štyroch do piatich rokov	70,2	153,5
od piatich do desiatich rokov	79,0	179,9
viac ako desať rokov	5,3	5,2
Celkom	460,9	1 095,3
Hodnoty krytia lodných záložných listov so zostatkovou dobou viazanosti úrokov		
do šiestich mesiacov	–	1 482,8
od šiestich do dvanástich mesiacov	300,7	165,0
od dvanástich do osemnástich mesiacov	–	40,0
od 18 mesiacov do dvoch rokov	50,0	–
od dvoch do troch rokov	50,0	–
od štyroch do piatich rokov	173,0	–
Celkom	573,7	1 687,8

Ďalšie hodnoty krytia mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Nemecko		
Kompenzačné pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch	75,0	–
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch	498,7	115,0
Portugalsko		
Kompenzačné pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 2 Zákona o záložných listoch	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 3 Zákona o záložných listoch	–	–
z toho: kryté dlhopisy v zmysle čl. 129 Nariadenia (EU) č. 575/2013	–	–
Pohľadávky podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch	–	165,0
Celkom	573,7	280,0

¹ Spoločnosť Commerzbank AG vrátila s účinnosťou k 31. máju 2017 holenie na prevádzkovanie obchodov s lodnými záložnými listami. V tejto súvislosti povolil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami výnimku z obmedzenia podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017.

Objemy Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
do 500 tis. €	–	1,0
od 500 tis. € do 5 mil. €	–	355,0
viac ako 5 mil. €	–	1 051,8
Celkom	–	1 407,8

Krajina registrácie založených lodí a lodiarní mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Námorné lode	–	1 407,8
Antigua a Barbuda	–	5,4
Bahamy	–	61,2
Nemecko	–	737,0
Gibraltár	–	0,7
Grécko	–	76,7
Veľká Británia	–	11,7
Hongkong	–	31,2
Ostrov Man	–	47,4
Libéria	–	95,3
Malta	–	114,5
Marshallove ostrovy	–	109,1
Holandsko	–	17,8
Nórsko	–	7,6
Panama	–	23,2
Singapur	–	13,0
Turecko	–	5,6
Cyprus	–	50,4
Vnútrozemské lode	–	–
Celkom	–	1 407,8

Cudzia mena mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Čistá aktuálna hodnota vo švajčiarskych frankoch	–	9,4
Čistá aktuálna hodnota v japonských jenoch	–	38,7
Čistá aktuálna hodnota v US dolároch	–	826,9
Celkom	–	875,0

Úroková štruktúra %	31.12.2017	31.12.2016
podiel pevne úročených hodnôt	86,9	0,3
podiel pevne úročených záložných listov	97,2	89,0

Prekročenia Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celková výška pohľadávok, ktoré presiahli hranicu podľa § 26 ods. 1 Zákona o záložných listoch	–	–

¹ Spoločnosť Commerzbank AG vrátila s účinnosťou k 31. máju 2017 holenie na prevádzkovanie obchodov s lodnými záložnými listami. V tejto súvislosti povolil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami výnimku z obmedzenia podľa § 26 ods. 1 bod 4 Zákona o záložných listoch pre ďalšie hodnoty krytia od 1. júna 2017.

Exekúcie

V roku 2017 neboli realizované žiadne exekúcie a ani sa neočakávajú žiadne podobné konania.

Prevzatie lodí alebo lodiarní

Commerzbank Aktiengesellschaft v predchádzajúcom roku neprevzala žiadnu loď za účelom zabránenia strát.

Neuhradené plnenia

Nominálna hodnota úverových pohľadávok použitých na krytie lodných záložných listov bola vo výške 0,0 mil. Eur. V predchádzajúcom roku bola táto suma vo výške 1 407,80 Eur. Táto suma neobsahuje neuhradené plnenia týkajúce sa istiny a úrokov, nakoľko sa splatné splátky od momentu splatnosti už nezohľadňujú vo výpočte krytia a úroky sa nezohľadňujú ako hodnota krytia.

Nesplatené plnenia presahujúce čiastku krytia boli vo výške 17,1 mil. Eur. Celková výška týchto pohľadávok – ak príslušná výška nesplatených plnení predstavuje najmenej 5 % pohľadávky – predstavuje 63,4 mil. Eur.

(45) Vlastníctvo podielov

Nasledujúce informácie oznamujeme podľa § 271 ods. 1, § 285 bod 11 a 11a nemeckého Obchodného zákonníka. Poznámky pod čiarou a poznámky k nižšie uvedeným tabuľkám sú zhrnuté na konci tejto prílohy.

a) Prepojené spoločnosti

Názov	Sídlo	Kapitál ový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
ABANTUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	-2 321	592
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	53	3
ACCOMO Hotel HafenCity GmbH & Co. KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	-80	-45
ACCOMO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	26	2
AGUSTO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	25	-1
AHOTELLO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	24	1
ALISSETTA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	24	0
ARINGO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	25	-1
ASTUTIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	3 825	- a)
Atlas Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	269 317	- a)
AVENTIMOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	25	-1
BDH Development Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	PLN	92 674	-2 117
Bridge Re Limited	Hamilton, Bermuda	100,0	USD	620	-61
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft Holding mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	6 137	- a)
CBG Commerz Beteiligungskapital GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	49 601	8 136
CERI International Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	PLN	15 944	39 934
Coba Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	26	- a)
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn, Nemecko	82,3	EUR	429 941	69 886
Commerz (East Asia) Limited	Hongkong, Hongkong	100,0	EUR	4 457	123
Commerz Asset Management Asia Pacific Pte Ltd	Singapur, Singapur	100,0	USD	26 725	-281
Commerz Bankenholding Nova GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	982 707	- a)
Commerz Business Consulting GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	94	- a)
Commerz Direktservice GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	EUR	1 178	- a)
Commerz Funds Solutions S.A.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	EUR	7 731	4 637
Commerz Grundbesitz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	90,0	EUR	15 464	-858
Commerz Markets LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	197 611	7 565
Commerz Pearl Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	20	0
Commerz Real AG	Eschborn, Nemecko	100,0	EUR	408 394	- a)
Commerz Real Fonds Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	151	- a)
Commerz Real Investmentgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	EUR	21 677	- a)
Commerz Real Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 000	- a)
Commerz Real Mobilienleasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 385	- a)
Commerz Real Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	26	- a)
Commerz Securities Hong Kong Limited	Hongkong, Hongkong	100,0	EUR	10 995	120

Commerz Service-Center Intensive GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	435	–	1) a)
Commerz Services Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	15 979	–	a)
Commerz Systems GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	EUR	6 464	–	a)
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskau, Rusland	100,0	RUB	11 327 339	826 100	
Commerzbank Asset Management Asia Ltd.	Singapur, Singapur	100,0	USD	1 892	– 50	
Commerzbank Auslandsbanken Holding AG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	183 000	–	a)
Názov	Sídlo	Kapitál ový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsled ok v roku tis.	
Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo	São Paulo, Brazília	100,0	BRL	249 067	10 450	
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	EUR	1 030 739	58 810	
Commerzbank Finance 3 S.à.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	EUR	771	– 19	
Commerzbank Finance BV	Amsterdam, Holandsko	100,0	EUR	1 294	– 167	
Commerzbank Finance Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	255 319	77 208	
Commerzbank Holdings (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	15 764	125	
Commerzbank Holdings France	Paríž, Francúzsko	100,0	EUR	75 583	– 4 585	
Commerzbank Immobilien- und Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	462 597	–	a)
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	2 577 604	–	a)
Commerzbank Leasing 4 S.e.n.c.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	GBP	28	– 20	
Commerzbank Leasing 5 S.e.n.c.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	GBP	93	– 17	
Commerzbank Leasing 6 S.à.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	GBP	99	– 5	
Commerzbank Leasing December (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	334	– 17	
Commerzbank Leasing December (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	681	– 105	
Commerzbank Leasing Holdings Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	1 028	169	
Commerzbank Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	1 377	21	
Commerzbank Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	342	16	
Commerzbank Leasing September (5) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	261	57	
Commerzbank U.S. Finance, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	338	3	
Commerzbank Zrt.	Budapešť, Maďarsko	100,0	HUF	26 261 000	– 434 000	
CommerzFactoring GmbH	Mainz, Nemecko	50,1	EUR	1 099	–	a)
CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	99,4	EUR	25 106	– 858	
CommerzVentures GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	28 055	– 1 902	
ComTS Finance GmbH	Halle (Saale), Nemecko	100,0	EUR	1 550	–	a)
ComTS Kredit GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	EUR	1 050	–	a)
ComTS Logistics GmbH	Magdeburg, Nemecko	100,0	EUR	1 550	–	a)
ComTS Mitte GmbH	Erfurt, Nemecko	100,0	EUR	2 714	–	a)
ComTS Nord GmbH	Magdeburg, Nemecko	100,0	EUR	1 492	–	a)
ComTS Ost GmbH	Halle (Saale), Nemecko	100,0	EUR	1 550	–	a)
ComTS West GmbH	Hamm, Nemecko	100,0	EUR	1 256	–	a)
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt Neue Mainzer Straße KG	Düsseldorf, Nemecko	94,9	EUR	19 910	6 965	
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Wuppertal KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	– 420	– 330	
Dresdner Capital LLC I	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	1 790	42	
Dresdner Capital LLC IV	Wilmington, Delaware, USA	100,0	JPY	18 566	– 38	

Dresdner Kleinwort Luminary Inc.	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	742 872	105
Dresdner Lateinamerika Aktiengesellschaft	Hamburg, Nemecko	100,0	EUR	32 109	– a)
DSB Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	25	– a)
Entertainment Asset Holdings C.V.	Amsterdam, Holandsko	58,2	EUR	– 151	– 26
Entertainment Asset Holdings GP B.V.	Amsterdam, Holandsko	100,0	EUR	0	0
Eschborn Capital LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	7 315	4
European Bank for Financial Services GmbH (ebase)	Aschheim, Nemecko	100,0	EUR	26 800	– a)
FABA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	26	– a)
Film Library Holdings LLC	Wilmington, Delaware, USA	51,0	USD	67 713	4 062
Frega Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	31	8 616
Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamkniety	Varšava, Poľsko	98,0	PLN	0	0
Garbary Sp. z o.o.	Poznan, Poľsko	100,0	PLN	45 504	– 2 177
Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
Greene Elm Trading II LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	14 966	378
Greene Elm Trading V LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	9 652	148
Greene Elm Trading VI LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	11 758	167
Greene Elm Trading VII LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	USD	15 383	0
Gresham Leasing March (2) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	GBP	2 511	– 27
Kira Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Mníchov, Nemecko	100,0	EUR	74 830	– a)
Kommanditgesellschaft MS „CPO ALICANTE“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	18 552	371
Kommanditgesellschaft MS „CPO ANCONA“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	77,2	EUR	21 026	5 645
Kommanditgesellschaft MS „CPO BILBAO“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	17 163	1 871
Kommanditgesellschaft MS „CPO MARSEILLE“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	77,2	EUR	16 971	4 211
Kommanditgesellschaft MS „CPO PALERMO“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	73,9	EUR	39 478	2 503
Kommanditgesellschaft MS „CPO TOULON“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	17 847	2 359
Kommanditgesellschaft MS „CPO VALENCIA“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	90,0	EUR	19 040	1 770
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	EUR	115 291	– a)
mBank Hipoteczny S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	880 277	23 422
mBank S.A.	Varšava, Poľsko	69,4	PLN	11 804 464	1 219 339
mCentrum Operacji Sp. z o.o.	Aleksandrów Łódzki, Poľsko	100,0	PLN	33 882	561
MERKUR Grundstücks GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	9 233	– a)
mFaktoring S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	61 053	11 342
mFinance France S.A.	Paríž, Francúzsko	100,0	EUR	335	195
mFinanse S.A.	Łódz, Poľsko	100,0	PLN	154 709	135 431
mLeasing Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	276 041	56 360
NAVIPOS Schiffsbeteiligungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	EUR	35 394	– 3 271
NOVELLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	11 176	– a)
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaiser-Karree KG	Grünwald, Nemecko	85,0	EUR	5 541	3 977
OnVista Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	35 020	– 1 939

onvista media GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	912	0
REFUGIUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	EUR	9 362	72
SECUNDO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	EUR	5 811	–
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	PLN	510	31
TOMO Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	EUR	22 778	–
Twins Financing LLC	Dover, Delaware, USA	60,0	USD	1 965	795
Wilmots Leasing AB	Štokholm, Švédsko	100,0	SEK	431	– 343
Zelos Luxembourg S.C.S.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	EUR	– 20 081	– 5 436

b) Pridružené spoločnosti

Názov	Sídlo	Kapitálo vý podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
AKA Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	31,6	EUR	227 652	4 100
ARINGO GmbH & Co. Geschlossene Investment KG	Düsseldorf, Nemecko	34,3	EUR	10	– 136
Capital Investment Trust Corporation	Taipei, Taiwan	24,0	TWD	3 163 802	426 383
Commerz Unternehmensbeteiligungs- Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	40,0	EUR	87 169	14 052
DTE Energy Center, LLC	Wilmington, Delaware, USA	50,0	USD	72 710	10 594
HAJOBANTA GmbH & Co. Asia Opportunity I KG	Düsseldorf, Nemecko	20,8	EUR	23 682	1 982
ILV Immobilien-Leasing Verwaltungsgesellschaft Düsseldorf mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	EUR	15 469	4 496
mLocum S.A.	Lódz, Poľsko	29,0	PLN	122 394	14 561
MOLARIS Verwaltungs- und Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	25,0	EUR	5 706	– 1 209

c) Spoločné podniky

Názov	Sídlo	Kapitálo vý podiel %	Mena	Vlastné imanie tis.	Výsledok v roku tis.
Delphi I LLC	Wilmington, Delaware, USA	33,3	EUR	– 513 489	– 19 074
FV Holding S.A.	Brusel, Belgicko	60,0	EUR	1 309	– 86

d) Účelové spoločnosti

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Mena	vlastné imanie* Tis.
LAMINA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Leipzig KG	Grünwald, Nemecko	100,0	EUR	– 5 930

e) Podiely na spoločnostiach s trvalým prepojením

Názov	Sídlo	Kapitálo vý podiel %
Alma Atlas Investments Limited	Lathom/Near Ormskirk, Lancashire, Veľká Británia	12,0
BBB Bürgschaftsbank zu Berlin-Brandenburg GmbH	Berlín, Nemecko	10,7
BGG Bayerische Garantiegesellschaft mbH für mittelständische Beteiligungen	Mníchov, Nemecko	5,3
Bilendo GmbH	Mníchov, Nemecko	12,9
BTG Beteiligungsgesellschaft Hamburg mbH	Hamburg, Nemecko	13,3
Bürgschaftsbank Brandenburg GmbH	Potsdam, Nemecko	10,8
Bürgschaftsbank Brémy GmbH	Brémy, Nemecko	8,3
Bürgschaftsbank Mecklenburg-Vorpommern GmbH	Schwerin, Nemecko	12,0
Bürgschaftsbank Sachsen GmbH	Drážďany, Nemecko	10,6
Bürgschaftsbank Sachsen-Anhalt GmbH	Magdeburg, Nemecko	10,4
Bürgschaftsbank Schleswig-Holstein Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Kiel, Nemecko	5,6
Bürgschaftsbank Thüringen GmbH	Erfurt, Nemecko	12,3
Bürgschaftsgemeinschaft Hamburg GmbH	Hamburg, Nemecko	17,8
ByeBuy Global Operations GmbH	Berlín, Nemecko	9,3
Candis GmbH	Berlín, Nemecko	5,5
Decentralized Mobile Applications Limited	Tel Aviv, Izrael	6,8
Deutsche Börse Commodities GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	16,2
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Halle Am Markt KG	Düsseldorf, Nemecko	6,0
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwabing KG	Düsseldorf, Nemecko	8,1
e-bot7 GmbH	Mníchov, Nemecko	5,4
GetSafe GmbH	Heidelberg, Nemecko	13,0
Gini GmbH	Mníchov, Nemecko	13,4
Interessengemeinschaft Frankfurter Kreditinstitute GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	16,9
iwoca Limited	Londýn, Veľká Británia	5,5
Kreditgarantiegemeinschaft des Hotel- und Gaststättengewerbes in Bayern GmbH	Mníchov, Nemecko	9,7
Kreditgarantiegemeinschaft in Baden-Württemberg Verwaltungs-GmbH	Stuttgart, Nemecko	6,5
LiquidityMatch LLC	Wilmington, Delaware, USA	14,3
Mambu GmbH	Berlín, Nemecko	9,3
Marqeta, Inc.	City of Dover, USA	5,4
MBG Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Rheinland-Pfalz mbH	Mainz, Nemecko	9,8
MBG Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Schleswig-Holstein mbH	Kiel, Nemecko	7,3
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Berlin-Brandenburg GmbH	Potsdam, Nemecko	18,2
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Mecklenburg-Vorpommern mbH	Schwerin, Nemecko	18,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Niedersachsen (MBG) mbH	Hannover, Nemecko	12,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen mbH	Drážďany, Nemecko	16,4
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen-Anhalt (MBG) mbH	Magdeburg, Nemecko	17,5
Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Thüringen mbH	Erfurt, Nemecko	16,5
Mittelstandsfonds Schleswig-Holstein GmbH	Kiel, Nemecko	9,2
Neptune Networks Limited	Londýn, Veľká Británia	5,3
Niedersächsische Bürgschaftsbank (NBB) GmbH	Hannover, Nemecko	5,6
Omnyway, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	10,4
paydirekt GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	11,1
Perspecteev S.A.S.	Paríž, Francúzsko	9,2
Pinova GmbH & Co. Beteiligungs 2 KG	Mníchov, Nemecko	11,1
realbest GmbH	Berlín, Nemecko	10,7
Retresco GmbH	Berlín, Nemecko	7,6
Saarländische Kapitalbeteiligungsgesellschaft mbH	Saarbrücken, Nemecko	8,4
TransFICC Limited	Londýn, Veľká Británia	17,6
TRXPAY AG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	8,0
True Sale International GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	23,1
Userlane GmbH	Mníchov, Nemecko	7,6

f) Podiely na veľkých kapitálových spoločnostiach, pri ktorých podiel presahuje 5% hlasovacích práv

Názov	Sídlo	Kapitálový podiel %	Hlasovacie práva %
EURO Kartensysteme Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	13,9	13,9
GEWOBA Aktiengesellschaft Wohnen und Bauen	Brémy, Nemecko	7,1	7,1
SCHUFA Holding AG	Wiesbaden, Nemecko	18,6	18,6

Poznámky pod čiarou

1) Zmena obchodného mena: z Service-Center Inkasso GmbH Düsseldorf na Commerz Service-Center Intensive GmbH

Poznámky a vysvetlivky

a) Zmluva o ovládnutí a odvode zisku.

* Ukazovatele z poslednej zverejnenej závierky.

Údaje podľa § 285 bod 11 a Obchodného zákonníka neboli v dôsledku podriadeného významu podľa § 286 ods. 3 bod 1 Obchodného zákonníka zverejnené.

Devízové kurzy za 1 € k 31.12.2017

Brazília	BRL	3,9729
Veľká Británia	GBP	0,8872
Japonsko	JPY	135,0100
Poľsko	PLN	4,1770
Rusko	RUB	69,3920
Švédsko	SEK	9,8438
Taiwan	TWD	35,5397
Maďarsko	HUF	310,3300
USA	USD	1,1993

(46) Mandáty v dozorných radách a iných kontrolných grémiách

Členovia predstavenstva

Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

- a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)
- b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Martin Zielke

- b) CommerzVentures GmbH¹

Frank Annuscheit

- a) BVV Versicherungsverein des Bankgewerbes a.G.
podpredseda

comdirect bank Aktiengesellschaft¹
podpredseda
- b) BVV Versorgungskasse des Bankgewerbes e.V.
podpredseda

Commerz Services Holding GmbH¹
Predseda

Dr. Marcus Chromik

- b) mBank S.A.¹

Stephan Engels

- b) CommerzVentures GmbH¹
podpredseda

EIS Einlagensicherungsbank GmbH
Predseda

mBank S.A.¹
podpredseda

Michael Mandel

- a) comdirect bank Aktiengesellschaft¹
Predseda

Commerz Real AG¹
podpredseda

SCHUFHA Holding AG
(do 19.06.2017)
- b) Commerz Real Investmentgesellschaft mbH¹
podpredseda

CommerzVentures GmbH¹
(od 20.09.2017)

mBank S.A.¹

Dr. Bettina Orlopp

- (od 1.11.2017)
- a) Commerz Real AG¹

Michael Reuther

- b) EUREX Nemecko AöR

Frankfurter Wertpapierbörse AöR

Landwirtschaftliche Rentenbank AöR

Verlagsbeteiligungs- und
Verwaltungsgesellschaft mit
beschränkter Haftung

¹ Konzernmandat.

Členovia Dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)

b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Klaus-Peter Müller

a) Fresenius Management SE

Fresenius SE & Co. KGaA

b) Parker Hannifin Corporation,
Cleveland

Uwe Tschäge

--

Hans-Hermann Altenschmidt

--

Heike Anscheit

(od 1.1.2017)

--

Gunnar de Buhr

a) BVV Pensionsfonds des
Bankgewerbes AG

BVV Versicherungsverein
des Bankgewerbes a.G.

b) BVV Versorgungskasse
des Bankgewerbes e.V.

Stefan Burghardt

--

Sabine U. Dietrich

--

Karl-Heinz Flöther

a) Deutsche Börse AG,
Frankfurt nad Mohanom

Dr. Tobias Guldemann

(od 3.5.2017)

b) Edmond de Rothschild Holding S.A.,
Chambésy (Švajčiarsko)

Edmond de Rothschild (Suisse) S.A.,
Genf (Švajčiarsko)

Edmond de Rothschild (Monaco) S.A.,
Monaco (Fürstentum Monaco)

Fedafin AG, Widnau (Švajčiarsko)
Predseda

Stefan Jennes

(od 1.2.2017)

--

Dr. Markus Kerber

a) KfW-Bankengruppe
(do 30.3.2017)

b) Computershare Limited, Melbourne

Alexandra Krieger

a) AbbVie Komplementär GmbH

Evonik Resource Efficiency GmbH

Oliver Leiberich

--

Dr. Stefan Lippe

b) Acqupart Holding AG, Zug
podpredseda

AXA S.A., Paris
Celsius Pro AG, Zürich
Predseda

YES.com AG, Lachen
Predseda

Beate Mensch

a) Mnichover Rückversicherungs-
Gesellschaft Aktiengesellschaft,
Mnichov

Anja Mikus

--

Dr. Roger Müller

(do 3.5.2017)

--

Dr. Helmut Perlet

a) Allianz SE

Predseda

(do 6.5.2017)

GEA GROUP AG

Predseda

Mark Roach

--

Margit Schoffer

(do 31.1.2017)

--

Nicholas Teller

--

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

b) Finanzmarkteteiligung Aktien-
gesellschaft des Bundes, Viedeň
(do 7.3.2017)

Österreichische Bundesbahnen
Holding AG, Viedeň (do 9.2.2018)

OMV Aktiengesellschaft, Viedeň

Vienna Insurance Group AG, Viedeň

Zamestnanci spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 340a ods. 4 bod 1 Obchodného zákonníka

Rozhodujúci deň: 31.12.2017

**Dorthe Freifrau von Beaulieu-
Marconnay**
Commerz Systems GmbH¹

Ulrich Coenen
Commerz Direktservice GmbH¹

Volker Ergler
Stadtwerke Viernheim GmbH

Gerold Fahr
Stadtwerke Ratingen GmbH
Predseda

Martin Fishedick
Borgers SE & Co. KGaA

Jörg van Geffen
Häfen und Güterverkehr Köln AG

Sven Gohlke
Bombardier Transportation GmbH

Dr. Gerd Gouverneur
Commerz Systems GmbH¹
podpredseda

Andrea Habermann
Delta Direkt Lebensversicherung
Aktiengesellschaft Mníchov

Marcus König
Städtische Werke Nürnberg
Gesellschaft mit beschränkter Haftung
VAG Verkehrs-Aktiengesellschaft

Dr. Annette Messemer
K+S Aktiengesellschaft

Stephan Müller
Commerz Systems GmbH¹
Predseda

Stefan Nodewald
SCHWÄLBCHEN MOLKEREI Jakob Berz
Aktiengesellschaft

Christian Rhino
Commerz Direktservice GmbH¹

Roman Schmidt
Commerz Real AG¹

Sabine Schmittroth
comdirect bank Aktiengesellschaft¹
Commerz Direktservice GmbH¹
Predsedníčka

Commerz Real AG¹

Dr. Jochen Sutor
Commerz Real AG¹

Benedikt Winzen
Wohnstätte Krefeld, Wohnungs-
Aktiengesellschaft

Reiner Wohlmann
Commerz Systems GmbH¹

¹ Konzernový mandát

(47) Orgány spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft**Dozorná rada****Klaus-Peter Müller**

Predseda

Uwe Tschäge¹

Podpredseda

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Hans-Hermann Altenschmidt¹

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Heike Anscheit¹

(od 1.1.2017)

Zamestnankyňa banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Gunnar de Buhr¹

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt¹

Vedúci pobočky pre stredné podniky

Brémy

Commerzbank Aktiengesellschaft

Sabine U. Dietrich

Bývalá členka predstavenstva

BP Europe SE

Karl-Heinz Flöther

samostatný podnikateľský poradca

Dr. Tobias Guldemann

(od 3.5.2017)

samostatný finančný poradca

Stefan Jennes¹

(od 1.2.2017)

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Markus Kerber

Hlavný konateľ

Spolkového zväzu nemeckého priemyslu

Alexandra Krieger¹

Vedúca odboru podnikového hospodárstva

/

podnikateľských stratégií odborov v
baníctve, energetike a chemickom
priemysle**Oliver Leiberich¹**

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Stefan Lippe

Bývalý predseda vedenia Swiss Re AG

Beate Mensch¹

odborová

tajomníčka

Spoločných odborov služieb

okresná pobočka ver.di Hesensko

Anja MikusCEO/CIO nadácie „Fondu na financovanie
likvidácie jadrového odpadu“Spolkové ministerstvo hospodárstva a
energetiky**Dr. Roger Müller**

(do 3.5.2017)

General Counsel

Deutsche Börse AG

Dr. Helmut Perlet

Predseda Dozornej rady

GEA GROUP AG

Mark Roach¹

Tajomník odborov

Združené odbory služieb

spolková správa ver.di

Margit Schoffer¹

(do 31.1.2017)

Zamestnankyňa banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Nicholas Teller

Predseda poradného výboru

E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

Bývalá členka direktória Európskej

centrálnej banky

¹ zvolení zamestnancami**Predstavenstvo****Martin Zielke**

Predseda

Frank Annuscheit**Dr. Marcus Chromik****Stephan Engels****Michael Mandel****Dr. Bettina Orlopp**

(od 1.11.2017)

Michael Reuther

Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

Týmto podľa najlepšieho vedomia prehlasujeme, že ročná závierka podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti a že priebeh obchodnej činnosti a jej výsledok ako aj situácia

spoločnosti sú v správe o stave spoločnosti zobrazené tak, že to zodpovedá skutočným pomerom a že v správe sú popísané podstatné príležitosti ako aj riziká súvisiace s pravdepodobným vývojom spoločnosti.

Frankfurt nad Mohanom dňa 2. marca 2018

Predstavenstvo

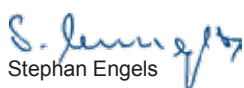
Martin Zielke

Frank Annuscheit

Marcus Chromik

Stephan Engels

Michael Mandel

Bettina Orlopp

Michael Reuther

„Výrok nezávislého audítora

pre COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom

Poznámky k previerke ročnej závierky

Výroky z previerky

Vykonalí sme previerku ročnej závierky spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, k 31. decembru 2017, pozostávajúcu zo súvahy, výkazu ziskov a strát za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017 ako aj prílohy, vrátane zobrazenia metód bilancovania a oceňovania. Okrem toho sme vykonali aj previerku správy o stave činnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017. V súlade s nemeckými zákonnými predpismi sme obsahovo nepreverovali sú časti správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „ostatné informácie“ nášho výroku.

Na základe nášho zhodnotenia zistení z previerky

- zodpovedá ročná závierka vo všetkých podstatných súvislostiach zákonným predpisom a podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti k 31. 12. 2017 ako aj výnosovej situácie za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017 a
- sprostredkúva pripojená správa o stave spoločnosti primeraný obraz o stave spoločnosti. Vo všetkých podstatných súvislostiach je táto správa o stave spoločnosti v súlade s ročnou závierkou, zodpovedá nemeckým zákonným predpisom a primerane zobrazuje šance a riziká budúceho vývoja. Náš výrok správy o stave spoločnosti sa nevzťahuje na obsah častí správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „ostatné informácie“.

Podľa § 322 ods. 3 prvá veta Obchodného zákonníka vyhlasujeme, že naša previerka nevedla k žiadnym námietkam.

Základ pre výrok k ročnej závierke

Previerku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW) a na základe Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto predpisov a zásad ako aj podľa doplňujúcich štandardov je podpísaná v odseku „Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky“. Naša

spoločnosť je nezávislá od kontrolovanej spoločnosti v súlade s nemeckými obchodno-právnymi a profesnými a stavovskými predpismi a v súlade s týmito požiadavkami sme splnili naše ostatné profesné povinnosti. Okrem toho podľa čl. 10 odsek 2 f) uvedeného nariadenia vyhlasujeme že sme neposkytovali žiadne zakázané neaudítorské činnosti podľa čl. 5 ods. 1 uvedeného nariadenia. Sme presvedčení, že nami vykonaná previerka predstavuje dostatočne istú základňu pre naše hodnotenie týkajúce sa ročnej závierky a správy o stave spoločnosti.

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti sú také skutočnosti, ktoré boli podľa nášho názoru najdôležitejšie pri našej previerke ročnej závierky za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017. Tieto skutočnosti boli zohľadnené v súvislosti s našou previerkou ročnej závierky ako celku a pri tvorbe nášho výroku k závierke; k týmto skutočnostiam neodovzdávame osobitný výrok.

Z nášho pohľadu patrili medzi osobitne dôležité kontrolované skutočnosti nasledovné skutočnosti:

1. **Ocenenie financovania lodí**
2. **Ocenenie cenných papierov a derivátov aktuálnou hodnotou**
3. **Prevzatie obchodnej činnosti súvisiacej so splátkovými úvermi od spoločnosti Commerz Finanz GmbH**
4. **Previerka potreby rezerv v kontexte stratégie Commerzbank 4.0**
5. **Nároky na vrátenie dane z obchodov realizovaných v deň rozhodujúci pre výplatu dividend**

Naše informácie o týchto osobitne dôležitých kontrolovaných skutočnostiach majú nasledovnú štruktúru:

- a) skutočnosť a stanovenie problému
- b) postup pri kontrole a zistenia
- a) c) odkaz na ďalšie informácie

Nižšie sú uvedené podstatné informácie týkajúce sa výrokov z previerky:

1. Ocenenie financovania lodí

- a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft pôsobí aj v oblasti financovania lodí. V hodnotenom období predstavovala táto

oblasť na základe ďalej sa zhoršujúceho trhového prostredia hlavnú hnaciu silu pre zvýšenie oprávok, takže z obchodov súvisiacich s financovaním lodí vyplývali značné dopady na ročnú závierku a najmä na výnosovú situáciu spoločnosti. V rámci účtovníctva je na ocenenie týchto pohľadávok pravidelne potrebné využiť odhadované hodnoty, predovšetkým budúce ceny za chartrové služby. Nakoľko tieto hodnotiace parametre majú významný vplyv na vytvorenie príp. výšku prípadne nevyhnutných oprávok, a keďže tieto oprávky sú poznačené značnými neistotami, bola táto skutočnosť v rámci previerky osobitne dôležitá.

b) V rámci previerky ročnej závierky sme najprv hodnotili účinnosť relevantného interného kontrolného systému spoločnosti na hodnotenie financovania lodí. Pritom sme zohľadnili aj príslušnú obchodnú organizáciu, IT systémy a modely ocenenia. Okrem toho sme hodnotili ocenenie financovania lodí, vrátane primeranosti odhadovaných hodnôt na základe náhodných vzoriek orientovaných na riziká, pričom sme okrem iného hodnotili aj správne uplatnenie modelov oceňovania a primeranosť použitých budúcich cien za charterové služby a ďalších vstupných faktorov. Za týmto účelom sme prizvali aj našich špecialistov z oblasti previerok IT, finančnej matematiky a špecialistov v oblasti oceňovania lodí. Štatutárnymi zástupcami spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft používané parametre a domnienky pri oceňovaní portfólia financovania lodí sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Údaje spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft týkajúce sa bilancovania a oceňovania rizikovej prevencie v úverových obchodoch, ktoré platia aj pre oceňovanie financovania lodí, sa nachádzajú v bode 2 prílohy.

2. Ocenenie cenných papierov a derivátov aktuálnou hodnotou

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft uzatvára obchody v oblasti cenných papierov a derivátov v zmysle MaRisk, ktoré v ročnej závierke priraduje k obchodným aktívam ako aj k likvidnej rezerve ako aj k investičnému majetku. Pre účely bilancovania a oceňovania ako aj zverejňovania údajov v prílohe spoločnosť stanovuje aktuálnu hodnotu týchto aktív. Ocenenie týchto aktív prebieha v obchodnej oblasti a následne je verifikované na základe finančnej funkcie. Aktuálna hodnota sa potom určuje na základe ceny finančného nástroja zisteného na trhu. Ak nie sú k dispozícii trhové ceny, vykonáva sa ocenenie na základe cien podobných nástrojov kótovaných na aktívnych trhoch. Ak nie sú k dispozícii kótované ceny pre rovnaké alebo podobné finančné nástroje, používajú sa na stanovenie aktuálnej hodnoty modely oceňovania, ktoré v maximálnom možnom rozsahu používajú ako parametre trhové údaje. Ak nie sú na ocenenie pomocou oceňovacích modelov k dispozícii dostatočne aktuálne a prekontrolovateľné trhové údaje, budú použité aj parametre, ktoré

nie je možné pozorovať na trhu. Tieto vstupné parametre môžu obsahovať údaje, ktoré sa vo forme približných údajov zisťujú z historických údajov.

S ohľadom na mimoburzové deriváty spoločnosť počíta aj s úpravou ocenenia pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie. Pri finančných nástrojoch oceňovaných na základe modelu boli zistené väčšie neistoty pri oceňovaní príp. väčšie rozsahy prijateľných pásiem. To sa dotýka predovšetkým komplexných finančných nástrojov ako aj používania nepozorovateľných parametrov. Preto malo ocenenie finančných nástrojov oceňovaných na základe modelu, vrátane úpravou ocenenia pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie, osobitný význam pri našej previerke.

b) V rámci našej previerky sme analyzovali predovšetkým finančné nástroje oceňované podľa modelu, pričom sme sa zameriavali na aktíva s vyššou neistotou ocenenia. Potom sme hodnotili primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému spoločnosti na oceňovanie týchto finančných nástrojov, pričom sme sa predovšetkým presvedčili o primeranosti a účinnosti kontrolných úkonov spoločnosti týkajúcich sa verifikácie cien nezávislej od obchodnej činnosti ako aj validácie modelu. Pri zapojení našich finančných matematikov sme hodnotili aj vhodnosť používaných modelov oceňovania ako aj parametrov používaných na vybrané triedy majetku. Okrem toho sme vybrané portfólia mimoburzových derivátov podrobili samostatnému a nezávislému dodatočnému hodnoteniu ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy. Metodika použitá na ocenenie úprav pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie pri mimoburzových derivátoch sme podrobili kontrole, v akom rozsahu sú tieto úpravy vhodné na zobrazenie vecne správnej časovej hodnoty. Štatutárnymi zástupcami spoločnosti používané oceňovacie metódy a domnienky pri oceňovaní sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Ďalšie informácie o aktívach ocenených na základe aktuálnej hodnoty sú obsiahnuté v bodoch 2, 4, 15, 16 a 37 prílohy.

3. Prevzatie portfólia splátkových úverov od spoločnosti Commerz Finanz GmbH

a) V obchodnom roku 2017 bola ukončená činnosť spoločnosti Commerz Finanz GmbH, Mníchov, ktorá bola prevádzkovaná ako spoločný podnik so spoločnosťou BNP Paribas Personal Finance S.A., Paríž/ Francúzsko, a ktorá sa zaoberala spoločným predajom spotrebných V tejto súvislosti bola časť spoločnosti Banking, ktorá zahŕňa obchodnú činnosť súvisiacu so spotrebnými úvermi predávanými spoločnosťou COMMERZBANK Aktiengesellschaft, prevedená na spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft. V rámci tejto transakcie bola nevyhnutná rozsiahla migrácia v rámci systémov na spracúvanie osobných údajov spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft. Okrem toho z tejto transakcie

vyplnili viaceré komplexné otázky týkajúce sa jej vykázania v účtovníctve. Na tomto pozadí bola táto skutočnosť v rámci previerky osobitne dôležitá.

b) V rámci našej previerky sme analyzovali predovšetkým príslušné zmluvy o prevzatí čiasťkového závodu Banking. Okrem toho sme s ohľadom na prevzaté obchodné činnosti v oblasti splátkových úverov preverovali riadne vedenie účtovníctva, daňovo-právne dopady a migráciu dát. Rovnako sme posudzovali prevod prevzatých a majetkových hodnôt a dlhov ako aj ich vykazovanie v súvahe. Za účelom zabezpečenia úplnosti a správnosti majetku a dlhov vykazaných v súvahe je sme okrem iného posudzovali, na, či bola migrácia dát vykonaná v plnom rozsahu. Do týchto činností sme zapojili expertov z našich zásadných oddelení, ako aj ďalších interných špecialistov z oblasti daňového práva, obchodného práva a kontroly IT systémov. Na základe toho sme sa presvedčili o tom že táto transakcia bola v súvahe zobrazená správne a že domnienky a odhady vykonané štatutárnymi orgánmi boli dostatočne zadokumentované a sú odôvodnené.

b) Vysvetlivky spoločnosti týkajúce sa tejto transakcie sú uvedené v odsekoch 5 a 11 prílohy.

4. Previerka potreby rezerv v kontexte stratégie „Commerzbank 4.0“

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft ohlásila v obchodnom roku 2016 svoj nový strategický program „Commerzbank 4.0“. V rámci novej stratégie sa spoločnosť zameriava na svoje hlavné činnosti a podľa toho stanovila aj svoje ciele a plány. Spoločnosť ohlásila, že plánuje znížiť náklady v dôsledku zníženia počtu pracovných miest v rozsahu ca 9 600 pracovných miest na plný úväzok. Na základe splnenia nevyhnutných kritérií vznikla nevyhnutnosť vytvorenia rezervy na reštrukturalizáciu. Spoločnosť pri hodnotení svojho výsledku došla k záveru, že tieto kritériá neboli k 31. 12. 2016 splnené, preto nebola vytvorená rezerva na reštrukturalizáciu. Z nášho pohľadu je táto skutočnosť osobitne dôležitá, nakoľko bilancovanie rezerv na reštrukturalizáciu je vo vysokej miere založená na hodnotení a domnienkach štatutárných zástupcov.

b) K neistým záväzkom musia byť vytvorené rezervy podľa § 249 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka. Pre tento účel musí existovať externý záväzok, ktorý bol právne alebo ekonomicky vytvorený v uplynulom obchodnom roku a okrem toho je potrebné vážne počítať s čerpaním. Počas našej previerky sme posudzovali existenciu nevyhnutných kritérií. Za týmto účelom sme požiadali štatutárných zástupcov o predloženie príslušných dokladov. Predmetom nášho posudzovania bol aj stav rokovaní štatutárných zástupcov so zástupcami zamestnancov. Pritom sme sa presvedčili o tom, že skutočnosť ako aj štatutárnymi zástupcami vykonané

odhady a stanovené domnienky pre nevytvorenie rezervy na reštrukturalizáciu boli dostatočne zadokumentované a odôvodnené.

c) Údaje spoločnosti o rezervách sú uvedené v bodoch 2, 11 a 27.

5. Nároky na vrátenie dane z obchodov realizovaných v deň rozhodujúci pre výplatu dividend

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft získala v obdobiach, ktoré s ohľadom na stanovenie a vyplatenie neboli ešte premlčané, dividendy z realizovaných obchodov a z týchto obchodov ohlásila daň z kapitálových výnosov za účelom jej započítania príp. vrátenia (spolu označené ako daňové nároky). Existuje riziko, či spoločnosti prislúchajú daňové nároky z týchto obchodov, nakoľko sa v tejto súvislosti nemôže považovať za právneho ani ekonomického konečného užívateľa výhod. Toto riziko zohľadnila spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft k 31. decembru 2017 s ohľadom na potenciálne kritické obchody Cum/ Ex- ako aj Cum/ Cum buď vo forme rezerv alebo vo forme vysvetlivky v prílohe v rámci ostatných finančných záväzkov. Nakoľko neuznanie uplatnených daňových nárokov môže mať podstatný vplyv na majetkovú a výnosovú situáciu spoločnosti, majú tieto skutočnosti z nášho pohľadu osobitný význam.

b) Na základe (jednotlivých) daňových potvrdení vystavených spoločnosťou COMMERZBANK Aktiengesellschaft a vyhodnotenia údajov z používaných obchodných a zúčtovacích systémov sme zistili, v akej výške spoločnosť uplatnila daňové nároky z realizovaných obchodov ku dňu rozhodujúcemu pre výplatu dividend. Ďalej sme analyzovali, či spoločnosť obchodovala s akciami po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend s rovnakými účastníkmi na trhu a v akom rozsahu boli nadobudnuté akcie ďalej používané na ďalšie obchody a financovanie. Okrem toho sme analyzovali, či existujú poznatky o cieľných dohodách o prázdnych nákupoch s ohľadom na obchody po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend.

S ohľadom na tzv. obchody Cum/ Cum, pre ktoré nemecké Spolkové ministerstvo financií listom zo dňa 17. júla 2017 vysvetlilo zásady daňového zaobchádzania, ktoré musia byť podľa právneho názoru finančnej správy dodržané, sme okrem toho na základe obchodných údajov spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft preverovali, či a v akom rozsahu v rámci príslušných obchodov bolo zo strany kontrahentov možné uplatniť daňové nároky.

S ohľadom na tzv. obchody Cum/ Ex sme v obchodnom roku preverovali, v akom rozsahu boli vykonané prázdne predaje, aj keď neboli príslušné akcie v portfóliu.

Na základe dostupných informácií, aktuálneho právneho názoru ako aj vyhlásení finančnej správy sme sa presvedčili o tom, že štatutárnymi zástupcami vykonané hodnotenia týkajúce sa zobrazenia možného neuznania uplatnených nárokov na vrátenie

dane boli v súvahe dostatočne zadokumentované a že sú odôvodnené.

c) Údaje spoločnosti o možnom neuznaní uplatnených nárokov na vrátenie dane sa nachádzajú v prílohe koncernovej závierky v bodoch 2 a 36.

Dodatočné informácie

Štatutármi zástupcovia sú zodpovední za dodatočné informácie. Dodatočné informácie zahŕňajú:

- vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 289a Obchodného zákonníka obsiahnutú v odseku „Údaje podľa § 289a Obchodného zákonníka“
- Správu o Corporate Governance podľa bodu 3.10 Nemeckého kódexu Corporate Governance
- Osobitnú nefinančnú správu podľa § 289a Obchodného zákonníka a § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka.

Ostatné informácie okrem toho zahŕňajú ostatné časti publikácie „Ročná závierka a správa o stave spoločnosti 2017“ – bez ďalších upozornení na externé informácie –, s výnimkou preverovanej ročnej závierky, správy o stave spoločnosti ako aj nášho výroku.

Náš výrok za ročnej závierke a k správe o stave spoločnosti sa nevzťahuje na ostatné informácie, a preto k nim nevydávame výrok o kontrole ani inú formu záveru z previerky.

V súvislosti s našou previerkou sme zodpovední za to, aby sme analyzovali ostatné informácie, a pritom posúdili, či ostatné informácie

- neobsahujú závažné nezrovnalosti voči ročnej závierke, správe o stave spoločnosti alebo voči našim poznatkom získaným počas previerky alebo
- či nie sú iným spôsobom nesprávne zobrazené.

Ak by sme na základe nami vykonaných došli k záveru, že tieto ostatné informácie sú významným spôsobom zobrazené nesprávne, sme povinní o tom informovať. V tejto súvislosti vyhlasujeme, že táto situácia nenastala.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozorného úradu za ročnú závierku a správu o stave spoločnosti

Štatutármi zástupcovia sú zodpovední za účtovníctvo a zostavenie ročnej závierky. Táto zodpovednosť zahŕňa aj to, že ročná závierka bude pripravená v súlade s nemeckými právnymi predpismi a že v závierke bude pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva prezentovaný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočným pomeroch. Štatutármi zástupcovia sú takisto zodpovední za interné kontroly, ktoré považujú za nevyhnutné, aby umožnili vypracovať ročnú závierku, ktorá nebude obsahovať nesprávne zistenia (chcené alebo nechcené).

Pri zostavovaní ročnej závierky sú štatutármi zástupcovia zodpovední za posúdenie schopnosti spoločnosti pokračovať v podnikateľskej činnosti. Okrem toho sú zodpovední za uvedenie informácií súvisiacich s pokračovaním obchodnej činnosti ako aj za vyhotovenie súvahy na základe účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti, ak tomu neodporujú skutočné alebo právne okolnosti.

Štatutármi zástupcovia sú zodpovední za zostavenie správy o stave spoločnosti, ktorá celkovo sprostredkováva primeraný obraz o stave spoločnosti a ktorá je v súlade s ročnou závierkou, ktorá zodpovedá zákonným predpisom ako aj primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Ďalej sú štatutármi zástupcovia zodpovední za opatrenia (systémy), ktoré považujú za nevyhnutné pre zostavenie správy o stave spoločnosti v súlade s použiteľnými zákonnými predpismi a predloženie primeraných a dostatočných dôkazov pre tvrdenia uvedené v správe o stave spoločnosti.

Dozorná rada je zodpovedná za monitorovanie účtovníctva spoločnosti za účelom vyhotovenia ročnej závierky a správy o stave spoločnosti.

Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky a správy o stave spoločnosti

Našou úlohou je odovzdať na základe našej previerky výrok k tejto ročnej závierke a účtovníctvu. Previerku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW) a na základe Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). Na základe týchto predpisov musí byť previerka naplánovaná a vykonaná tak, aby bolo možné s dostatočnou istotou zistiť, či ročná závierka neobsahuje podstatné nesprávnosti. Dostatočná istota predstavuje vysokú mieru bezpečnosti, avšak nie je zárukou pre to, že previerka ročnej závierky realizovaná v súlade s § 317 Obchodného zákonníka pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri doplnujúcom zohľadnení ISA vždy identifikuje podstatné nepravdivé údaje. Nepravdivé údaje môžu vyplývať z porušení alebo nesprávností a považujú sa za podstatné, ak je možné racionálne očakávať, že jednotlivito alebo ako celok ovplyvnia ekonomické rozhodnutia prijaté na základe tejto ročnej závierky.

Ako súčasť previerky ročnej závierky podľa § 317 Obchodného zákonníka a pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri doplnujúcom zohľadnení ISA uplatňujeme počas celej previerky profesionálny úsudok a zachovávame si kritický postoj. Okrem toho

- Identifikujeme a hodnotíme riziká vyplývajúce z podstatných nepravdivých údajov – chcených alebo nechcených – v ročnej závierke, plánujeme a vykonávame kontrolné úkony ako reakciu na tieto riziká ako aj získavame kontrolné dôkazy, ktoré sú dostatočné a primerané na to, aby slúžili ako základ pre náš

výrok. Riziko, že podstatné nepravdivé údaje nebudú identifikované, je pri porušení pravidiel vyššie než pri nesprávnych údajoch, nakoľko porušenia môžu zahŕňať podvodné konanie, falšovanie, úmyselné neúplné údaje, zavádzajúce údaje príp. vyradenie interných kontrol.

- získavame poznatky o internom kontrolnom systéme relevantnom pre previerku ročnej závierky, aby sme mohli naplánovať kontrolné úkony, ktoré sú za daných okolností primerané, avšak nie s cieľom odovzdať výrok o účinnosti interného kontrolného systému spoločnosti.
- posudzujeme primeranosť účtovných metód použitých štatutárnymi zástupcami ako aj vhodnosť odhadovaných hodnôt zobrazených štatutárnymi zástupcami a súvisiacich údajov.
- Formulujeme závery o primeranosti použitia účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti zo strany štatutárných zástupcov ako aj na základe získaných kontrolných dôkazov, či existujú podstatné neistoty v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré môžu viesť k pochybnostiam o schopnosti spoločnosti pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti. Ak sa dopracujeme k záveru, že existujú podstatné neistoty, sme povinní upozorniť vo výroku na príslušné údaje v ročnej závierke alebo správe o stave spoločnosti, alebo; ak sú tieto údaje neprimerané, sme povinní upraviť náš výrok. Naše závery formulujeme na základe kontrolných dôkazov získaných do momentu odovzdania nášho výroku. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu viesť k tomu, že spoločnosť nebude schopná pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti.
- hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah ročnej závierky, vrátane údajov, ako aj to, či sú v ročnej závierke príslušné obchodné prípady a udalosti zobrazené tak, že ročná závierka pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva sprostredkováva obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočnosti.

S dozorným orgánom okrem iného diskutujeme o plánovanom rozsahu a časovom plánovaní previerky ako aj podstatné zistenia z previerky, vrátane prípadných nedostatkov v internom kontrolnom systéme, ktoré sme zistili počas našej previerky ročnej závierky.

Voči dozornému orgánu vyhlasujeme, že sme splnili relevantné požiadavky na nezávislosť a prediskutujeme s dozorným orgánom všetky vzťahy a ostatné skutočnosti, s ohľadom na ktoré je možné predpokladať, že majú dopad na našu nezávislosť, a prijímame príslušné ochranné opatrenia.

Zo skutočností, ktoré sme prediskutovali s dozorným orgánom, sme určili tie skutočnosti, ktoré mali mimoriadny význam v rámci previerky ročnej závierky za aktuálne obdobie, a preto predstavujú osobitne dôležité skutočnosti. Tieto skutočnosti popisujeme v rámci informácií o previerke ročnej závierky, ibaže by zákony alebo iné právne predpisy vylučovali zverejnenie tejto skutočnosti.

Ostatné zákonné a právne požiadavky

Ostatné údaje podľa článku 10 nariadenia

Valné zhromaždenie zo dňa 3. Mája 2017 zvolilo našu spoločnosť za audítora ročnej závierky. Dňa 11. Júla 2017 nás dozorná rada spoločnosti poverila vykonaním previerky ročnej závierky. Ako audítora spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, pôsobíme nepretržite od obchodného roku 1952.

Týmto vyhlasujeme, že výroky z previerky obsiahnuté v tomto výroku sú v súlade s dodatočnou správou určenou pre kontrolný výbor podľa článku 11 nariadenia (kontrolná správa).

Zodpovedná audítorka

Zodpovedná audítorka je Helge Olsson.“

Frankfurt nad Mohanom dňa 5. marca 2018

PricewaterhouseCoopers GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Clemens Koch
Audítora

Helge Olsson
Audítorka

Významné koncernové spoločnosti

Tuzemsko

comdirect bank AG, Quickborn

Commerz Real AG, Eschborn

Zahraničie

Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo, São Paulo

Commerzbank (Eurasija) AO, Moskau

Commerzbank Finance & Covered Bond S.A., Luxemburg

Commerzbank Zrt., Budapest

Commerz Markets LLC, New York

mBank S.A., Warschau

Operatívne zahraničné pobočky

Amsterdam, Barcelona, Bratislava, Brno (Office), Brusel, Dubaj, Hongkong, Londýn, Luxemburg, Madrid, Miláno, New York, Ostrava (Office), Paríž, Peking, Praha, Šanghaj, Singapur, Tokio, Viedeň, Zürich

Reprezentácie a Financial Institutions Desks

Abidjan, Addis Abeba, Almaty, Ašchabad, Bagdad, Baku, Bangkok, Bejrút, Belehrad, Brusel (kancelária s prepojením na Európsku úniu), Buenos Aires, Bukurešť, Caracas, Dhaka, Dubaj (FI-Desk), Ho-Chi-Minh-Stadt, Hongkong (FI-Desk), Istanbul, Jakarta, Johannesburg, Káhira, Kyjev, Kuala Lumpur, Lagos, Luanda, Miláno (FI-Desk), Melbourne, Minsk, Moskva, Mumbai, New York (FI-Desk), Panama-mesto, Peking (FI-Desk), São Paulo, Šanghaj (FI-Desk), Seoul, Singapur (FI-Desk), Taipeh, Taškent, Tbilisi, Tokio (FI-Desk), Zahreb

Vyhlasenie

Výhrada pri výrokových týkajúcich sa budúcnosti

Táto výročná správa obsahuje výroky o budúcom vývoji obchodov a výnosov Commerzbank, ktoré sú založené na súčasných plánoch, hodnoteniach a prognózach. Výroky zahŕňajú riziká a neistoty. Existuje totiž celý rad faktorov, ktoré ovplyvňujú našu obchodnú činnosť a ktoré sú z veľkej časti mimo sféry nášho vplyvu. Medzi tieto faktory patrí najmä vývoj konjunktúry, situácia na finančných trhoch a možné výpadky úverov. Skutočné výsledky a vývoj sa môžu výrazne odchyľovať od dnes definovaných predpokladov. Tieto platia preto len v momente zverejnenia. Nepreberáme zodpovednosť za aktualizáciu výrokov o budúcnosti na základe nových informácií alebo neočakávaných udalostí.

Nemecká verzia tejto výročnej správy je rozhodujúca a len táto nemecká verzia správy o stave koncernu a koncernovej závierky boli preverené audítorom.

Z dôvodu lepšej čitateľnosti sa neuvádzajú formulácie špecifické pre jednotlivé pohlavia (napríklad zamestnanec/zamestnankyňa). V zmysle rovnakého zaobchádzania platia všetky výroky pre obe pohlavia.

Finančný kalendár

8. máj 2018	Valné zhromaždenie
15. máj 20178	Priebežná správa k 31. 3. 2018
7. august 2018	Priebežná správa k 30. 6. 2018
8. november 2018	Priebežná správa k 30. 9. 2018
Koniec marca 2019	Výročná správa 2018

Commerzbank AG,

Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Korešpondenčná adresa:
60261 Frankfurt nad Mohanom
Tel. + 4969136 -20
info@commerzbank.com

Investor Relations
Tel. + 4969136 -21331
Fax + 4969136 -29492
ir@commerzbank.com

Výročná správa koncernu (vypracovaná podľa
International Financial Reporting Standards)
sa uverejňuje v nemeckom a anglickom jazyku.